ІЄН ФЛЕМІНГ

ДІАМАНТИ НАЗАВЖДИ

ДЖЕЙМС БОНД

© Видавництво "НК-Богдан"

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-7789-7

IAN FLEMING PUBLICATIONS LIMITED

ДІАМАНТИ НАЗАВЖДИ

НК Богдан

DIAMONDS ARE FOREVER © Ian Fleming Publications Limited, 1956
The moral rights of the author have been asserted
Права автора захищені.

«JAMES BOND» і «007» є зареєстрованими торговими марками компанії «Danjaq LLC» і використовуються згідно із ліцензією від «Ian Fleming Publications Limited».
Всі права захищені.

«Ian Fleming» логотип і «Ian Fleming signature» є зареєстрованими торговими марками компанії «The Ian Fleming Estate» і використовуються згідно із ліцензією від «Ian Fleming Publications Ltd».

Переклад *Алекса Антомонова*

Ілюстрації *Олега Кіналя*

Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.

www.ianfleming.com

Книги Ієна Флемінга — справжній підручник. І не тільки для шпигуна. Роман «Діаманти назавжди» стане
у пригоді тим, хто давно мріяв порозумітися на
коштовному камінні, а також тим, хто шукає нові засоби перетину кордону із незадекларованими речами, ну й звісно усім шанувальникам кінських перегонів. А ще — опісля прочитання цієї книжки можете сміливо відправлятися до Невади і нарешті пограти по-справжньому (путівник по гральних закладах Лас-Вегаса додається).
Все інше — голі дівчата, швидкі автомобілі / поїзди / теплоходи / літаки / дрезини, грязьові бані та соус
Беарнез — не більше ніж антураж, створений, щоб відволікти читача він основного завдання — «Вчитися, Вчитися та ще раз Вчитися». Вчитися грати та перемагати.
Перемагати у будь-яких ситуаціях — чи то бовтаючись на простирадлі за бортом океанського лайнера, як та муха на липучці, або конаючи в смердючій ванні з лай... соррі, з цілющої гноївки, чи хрускаючи чоботами скорпіонів в Екваторіальній Африці. Одразу видно, що Бонд вчився гарно. Тому він завжди перемагає.
Учіться, друзі мої, бо Бонд — Джеймс Бонд — гідний приклад для наслідування, талант. А його, як відомо, не проп'єш — хоч змішуй, хоч розбовтуй.

Передмова

У вступному розділі роману «Діаманти назавжди», дія якого розгортається наприкінці 1950-х років на кордоні Сьєрра-Леоне[1], зубного лікаря копальні, котрий є першою ланкою злочинного ланцюжка з контрабандної торгівлі діамантами, попереджають не допускати недооцінки жорстокості американських гангстерів, що контролюють усю операцію: «На вашому місці, — каже відставний пілот Люфтваффе[2], який прилетів за коштовним камінням на гелікоптері, — я би не натискав надто сильно на цих людей. Вони можуть виявитися набагато суворішими, ніж будь-який уряд будь-якої держави».

Таке застереження відіграє ключову роль у четвертому романі Ієна Флемінга, що побачив світ у 1956 році: це книга про судження, які ми робимо стосовно тих, кого зустрічаємо, судження, які вони роблять стосовно нас, про винятковість «нас», британців, місце яких у перебудові світу зображено в романі. Частково такі міркування стосуються відносин між Британією й Америкою — райською землею для споживачів товару, яка водночас є батьківщиною небезпечних гангстерських угруповань (у 1954 році Флемінг здійснив подорож у Сполучені Штати, де у Лос-Анджелесі мав докладну розмову щодо діяльності мафії у місцевому поліцейському

департаменті). Сполучені Штати, хоча й були союзником у воєнний період, а також надали рятівну фінансову підтримку в часи післявоєнні, тепер відтісняють Британію зі світоладу.

Під цим тектонічним геополітичним зсувом криється інший страх, а саме зростання могутності міжнародних кримінальних організацій; цей страх, що хвилює цивілізоване суспільство, відображений у романах Сакса Ромера[3] та Джона Бакена[4], котрі започаткували шпигунську літературу як жанр. І насправді, якби вдалося зібрати усі книги цього жанру та розташувати їх у хронологічному порядку, починаючи з ١٩٠٠ року, ми отримали б серію змов, головним одкровенням в яких стало би те, що правляча влада — це лише фасад, за яким стоять справжні керманичі, заховані від сторонніх очей.

Завдання такої літератури — відкопати з усієї цієї багнюки хоча б зерно свободи. За словами приятеля Бонда, колишнього цеерушника Фелікса Лейтера, котрий у романі «Діаманти назавжди» працює як приватний детектив над аналогічним випадком, «нинішні гангстери спиртним не займаються. Вони займаються урядами... Хтозна, може, тобі вдасться відстояти засади Свободи, Дому й Затишку за допомогою своєї старої іржавої пукавки».

Коли М., голова Секретної розвідувальної служби, відряджає Бонда на розкриття нелегальної мережі з постачання діамантів, то попереджає не допускати легковажності та нехтування власною безпекою у справі «Діамантової банди»:

— «Не применшуйте складність цього завдання*, нуль-нуль-сьомий,* — різко мовив М. — Якщо я кажу, що справа може виявитися важкою, то не згущаю барви. *У* світі багато мерзотників, з якими вам ще не довелося зіткнутися, і можливо, що дехто з них задіяний у цій справі. Може, навіть дехто з найкращих».

У всіх книгах та фільмах про Бонда, незалежно від сюжету, незмінною величиною залишається приязне ставлення М. до Бонда, хоча й з деяким ваганням, неначе Бонд будь-якої миті може схибити. Багато в чому драматизм ситуації полягає у тому, що Бонд щомиті виходить за межі повноважень, аби досягти бажаного результату.

Перш ніж наразитися на небезпеку, Бонд має десь прорахуватися, що у нашій книзі станеться при недооцінці розумових здібностей керівників діамантової мережі, тобто припуститися тієї ж помилки, як і дантист копалень.

— «Та що такого особливого в американських гангстерах, — сперечається Бонд після інструктажу М. із начальником канцелярії Секретної розвідувальної служби. — Вони навіть не американці. Переважна більшість — це італійські волоцюги у сорочках з монограмами, які тільки й уміють жерти макарони з м'ясом та пирскати на себе парфумами».

Проте начальник канцелярії закликає Бонда не оцінювати гангстерів за зовнішністю, оскільки карикатурні персонажі, яких Бонд змалював, здаються йому такими «тому, що ти не зустрічав інших. *За їхніми спинами стоять кращі, а за ними — найкращі*». Далі в романі подібні застереження роблять Фелікс Лейтер і Тіффані Кейс.

План дістатися до «найкращих» — а це бухгалтери-контролери «Діамантової банди» Джек та Сераффімо Спенги — полягає у підміні на Бонда діамантового кур'єра Пітера Френкса, якого Скотланд-Ярд заарештував за порушення митного контролю. Джеймсу наказують сконтактувати з іншим кур'єром — Тіффані Кейс, яка може відкрити жіночі секрети тільки такому майстрові зі зламування сейфів, як Бонд.

Проте Бонд, по-перше, має випробувати свій камуфляж та витримати екзамен, а саме: під виглядом сержанта Джеймса з Ярду здійснити рутинну перевірку Діамантового клубу — місця, котре вважають кінцевим пунктом діамантового ланцюга.

«Трохи сивини на скронях. Шрам зник. Зморшки на краєчках губ та очей — свідчення старанності. Легкі тіні на вилицях. Ніякого особливого перетворення, проте впізнати у цьому персонажі Джеймса Бонда було майже неможливо».

Саме ідея щодо того, ким є чи не є Джеймс Бонд, лежить в основі роману («Чому не назватися Джоном Доу», — хмикає Кейс, коли Бонд уживає своє справжнє ім'я замість псевдоніма), а також двояке тлумачення особистості шпигуна, яке стало обов'язковим компонентом шпигунського роману з часів «Багряного Першоцвіту»[5] аж до романів Роберта Ладлема про Борна. Звісно, такий підхід ми бачимо й у Джона Ле Карре — і не тільки як засіб викриття іноземного «крота», а й у ширшому сенсі — як психологічне дослідження мінливої особистості.

Наше сприйняття Бонда як персонажа, котрий перебуває в розвитку, рухається в іншому напрямку, до значно суттєвішого. Зрозуміло, що на час написання цього роману І. Флемінг уже закінчив формувати характерні риси Бонда, а саме: його потяг до жінок, алкоголю, сигарет, а передусім — до дії. Таким чином організована і структура книги: вступна частина, що сфокусована від початку на деяких на перший погляд неважливих, хоча й символічно суттєвих деталях (як, наприклад, битва скорпіона та жучка); провокативний інцидент (втрата діамантового прибутку, надмірна балакучість Пітера Френкса у спілкуванні з проституткою зі Сохо, а заразом і поліцейським інформатором); розмова з М., сповнена прихованої Едіпової напруги; замальовки певного особливого середовища або процесу (контрабанда, торгівля діамантами, кінські перегони чи азартні ігри); переміщення Бонда до лігва злодія (Спектрвіль); а також низка кульмінаційних сцен (дрезина, лайнер, вертоліт, що вибухає, та інше).

Лиходії наділені зазвичай фізичними вадами або сексуально неадекватні. Бонд, на відміну від них, постає незмінно мужнім та привабливим, незважаючи на те, що йому на шляху до остаточної розправи з ворогом доводиться долати фізичні страждання. Ідея існування кримінальної мережі зі штаб-квартирою та розгалуженою міжнародною системою осередків набуває подальшої значущості: Спектрвіль у цьому романі — прототип СПЕКТРу в інших (у стрічці ۱۹۷۱ року «Діаманти назавжди» Блофельд та СПЕКТР стають злочинцями).

Як влучно зауважив Умберто Еко[6], роман «Діаманти назавжди» є винятковим з того погляду, що досі усі лиходії в книгах, які Флемінг написав у 1950-ті роки, так чи інакше працювали на

Совєти. У всьому іншому роман типовий, згадаймо хоча б епізод з «Гарматним ядром» Спенга.

«Діаманти назавжди» виявилися свого роду проривом у такого роду літературі й стали першою книгою про Бонда, яку серіалізував «Дейлі Експрес»[7]. Коли продаж дешевих книжок досягнув піку в 1964 році, можемо припустити, що на той час Флемінг міг дозволити собі діаманти, як їх зображено у романі. Приховані в зубах робітників копальні чи у кульках для гольфу Бонда, вони становлять матеріальну цінність, на кшталт того, як Тіффані Кейс є вмістищем прихованого сексуального знання. На думку історика Бена Макінтайра, котрий спеціалізується на тематиці шпигунства, на ідею розмістити діаманти в кульках для гольфу Флемінга наштовхнув справжній «Кью» — Чарльз Фрезер-Сміт, який розробляв секретне обладнання для так і нереалізованого плану захоплення книги з кодами «Енігми» під час служби того у військово-морській розвідці.

Діаманти є не єдиним предметом прискіпливого розгляду в цьому романі: Бондівська валіза («фірми «Ревелейшен», обтягнута свинячою шкірою»), в якій містяться матеріали, необхідні для його «легенди», у той час, як тонкий аташе-кейс, також зроблений із свинячої шкіри, «котрий підготував для нього підрозділ «Кью», містив вузьку кишеню, в якій були глушник для пістолета і тридцять патронів ۲۵-го калібру». Сам пістолет, славетна автоматична «беретта», містився у замшевій шкіряній кобурі, що висіла «під його лівою пахвою» під піджаком. Серед небезпечних локацій, зображених у романі, можна назвати грязьові ванни бальнеологічного курорту «Акме» — важкі дерев'яні труни на козлах, накриті на три чверті, наповнені «гарячою темно-коричневою гноївкою».

Питання, ким або чим є Бонд, досі залишається без відповіді. Напевне найкраще порівняти його з «віагрою», оскільки він постає такою собі пріапічною метаморфозою абсолютно асексуального героя Джона Бакена. Звісно, останній брутальний, а Бонд класний, крутий. Розумний, хоча й інтелектуалом його не назвеш. Людина, яка втілює собою Британію у наших сподіваннях на краще, маску нашої мінливої тотожності.

Перевтілення, звісно, відіграє велику роль у цьому романі, як і в багатьох інших. Бонд зустрічає Руфуса Б. Сайе, відомого також під ім'ям Джека Спенга, у Хеттон-Гардені[8] — лондонському «Діамантовому клубі», куди першому вдається потрапити всередину під виглядом низькооплачуваного поліціянта. Крім примітної статури та короткої стрижки, Сайе привернув увагу секретного агента «своєю компетентністю та професіоналізмом людини, яка справляла враження, наче вона тріумфально пройшла крізь низку випробувань». З урахуванням такої високої оцінки можна припустити, що Бонд скорегує своє зневажливе ставлення до американських гангстерів, але він не змінює оцінку:

«Порівняно зі супротивниками, проти яких йому доводилось боротися, ці волоцюги й нігтя їхнього не варті. Чи, може, варті? Бонд раптом згадав суворе, немов вирубане з кременю обличчя Руфуса Б. Сайе. Що ж, якщо на те пішло, не буде зайвим подивитися на його братика, який має

таке екзотичне ім'я. Сераффімо. Ім'я, що підходить радше офіціантові нічного клубу чи продавцеві морозива. Але цим хлопцям таке подобається. Дешево і театрально».

Приїхавши до Сполучених Штатів, Бонд зустрічав рудого горбаня на ймення Шейді Трі[9] (майже такий же гарний жарт, як і запитання митного офіцера в Айдлвайлді «Скільки вибиваєте?», маючи на увазі число ударів у гольфі, а не постріл з рушниці), й тоді погордливе ставлення до американських гангстерів б'є по ньому рикошетом.

— «Та за кого ти наш маєш? — *голос* горбаня зірвався на крик обурення. — Що ми, якісь дешеві недотепи? До біса! — він знизав плечима і махнув рукою. — Чого очікувати від лаймі[10], *який гадки не має, як тепер роблять* справи!»

Трі в романі «Діаманти назавжди» слід вважати ключовим персонажем для розуміння глибинної помилки, якої припустили англійці, недооцінивши роль домінування Сполучених Штатів у післявоєнний час. Мине шість років після виходу книги, перш ніж тодішній держсекретар США Дін Ачесон[11] у відомій промові у Вест-Пойнті заявить: «Велика Британія загубила Імперію і так і не знайшла собі нову роль *у* світі». Хоча в ١٩٥٦ році більшість британських заморських територій, за винятком Індії, Малайї і Гани, ще не деколонізували, напис на стіні[12] вже з'явився, і цей роман провіщав останні часи копальням Сьєрра-Леоне як «дохідному капітальному активові країн Британської Співдружності». Посилання Флемінга абсолютно коректне, навіть занадто коректне, оскільки він наголошує на тимчасовості природи таких активів і пророкує поетапне скорочення та послаблення імперського впливу. Сьєрра-Леоне у ١٩٥٦ році отримала нову конституцію і перетворилася на парламентську республіку в межах Співдружності, а повну незалежність здобула у 1961 році.

Саме М. змальовує зв'язок між політичною владою, що згасає, необхідністю припливу іноземної валюти та діамантами (після війни Британія перетворилася фактично на країну-банкрута і в ١٩٤٦ домовлялася про кредит три з половиною мільйона доларів від США):

— «Здається, ніби у світі переважну більшість того, що називається «ювелірними» діамантами, добувають на Британських територіях, а дев'яносто відсотків усіх продажів діамантів відбувається у Лондоні. Через «Даймонд Корпорейшн», — М. знизав плечима. — Не запитуйте, як це сталося. Англійці спромоглися прибрати до рук цей бізнес ще на початку сторіччя і досі тримаються за нього зубами. Сьогодні масштаби цієї торгівля величезні. П'ятдесят мільйонів фунтів на рік. Для нас — це канал найбільшого постачання доларів. Отже, коли тут утворюються проблеми, уряд починає нервуватися. Проте саме це і трапилося».

Точно як «Діаманти назавжди» визнають факт серіалізму бондіани («Для Бонда це стало закінченням чергової пригоди»), цей роман також ілюструє розуміння того, що британський імперіалізм не має сподіватися на те, що «бізнес, який ми захопили на початку сторіччя, протримається вічно». Разом з тим він не залишає читача ремствувати щодо неминучого кінця ери благоденства.

Кейс є проводирем Бонда до світу американського екшену. Вперше ми зустрічаємо дівчину, коли вона, напівоголена, позує на кріслі а-ля Крістін Кілер[13] у відомій фотосесії ١٩٦٣ року Люїса Морлі. Цікаво, що зобразивши цю сцену, Флемінг на сім років випередив реальні події, і можна припустити, що «Діаманти назавжди» стали першоджерелом для скандальної фотосесії. Переживши юною групове зґвалтування і зненавидівши чоловіків, Кейс, однак, виказує неабиякий інтерес до сексу. Тут бачимо паралель із Ханнічайлд Райдер[14] з «Доктора Ноу», ще однією жертвою зґвалтування, від комплексу якої її належить звільнити Бонду, як також він мусив «виправити» лесбійську схильність у Тіллі Мастертон та Пуссі Галор з «Голдфінгера» (Пуссі Галлор — ще одна жертва зґвалтування).

Ім'я Тіффані Кейс — це, звісно, посилання на Тіффані та Ко[15] — відому ювелірну компанію, і, будучи твердою у переконаннях та прекрасною за вродою, Кейс символічно нагадує діамант. Вона — одна з небагатьох дівчат Бонда, яка впритул наблизилася до того, щоб заволодіти серцем Бонда назавжди. Нам кажуть, що він одружиться тільки з тією, «хто зможе приготувати соус Беарнез[16] так само добре, як і кохатись», а Кейс майстерно володіє цими двома чеснотами. Можливо, ми помиляємося, ставлячись до соусу Беарнез як до кулінарної страви, можливо, ця назва — просто пікантність. Із наступного роману — «З Росії з любов'ю» ми дізнаємося, що Бонд деякий час мешкав з Кейс у квартирі на Кінгс-роуд, перш ніж вона повернулася до Америки, що наближає Бонда до стану чоловіка, якого покинула коханка. Проте соус Беарнез продовжує залишатися на сторінках романів про Бонда, в листуванні Флемінга та інших його творах.

Коли Бонд у тій частині «Діамантів назавжди», яка відбувається на борту корабля, нагадує Сераффімо Спенгу про те, що «вечерю зі шампанським він попросив сервірувати на дві персони», і Кейс впадає у розпач, Джеймс Бонд відчуває: «ніщо інше, як величезна порція фізичного кохання*, не спроможне* вилікувати це непорозуміння». Що й стається, принаймні ненадовго. Сексуальна сила Бонда безпосередньо пов'язана з питаннями політичної міцності Британії: в обох випадках він «повертає Британію знову на коня», згідно зі зауваженням Тоні Беннета в його есе ١٩٨٢ року «Джеймс Бонд, як народний герой». Виглядає так, немов сторіччя імперського занепаду можна повернути назад за допомогою миті нахабного проникнення, що, хоча це лише мить, хай і пихата, постає в образі чуйного лікарняного засобу й стає репризою усієї вранішньої історії: «Я бажаю отримати усе, Джеймсе, — каже Кейс Бонду посередині Атлантики, — усе, що ти коли-небудь давав дівчині. Зараз. Негайно».

Такими якостями наділене й обмежене коло лиходіїв. Фелікс Лейтер пояснює Бонду: «Кідд — гарний хлопчик. Друзі звуть його «Любчик». Можливо*, він співживе з Вінтом. Ці гомики* — найстрашніші вбивці». Коли Бонд наприкінці книги заскакує на «залізне сидіння «буфорса» (важка гармата) — епізод, який Джеремі Блек у «Політиці Джеймса Бонда» характеризує як «демонстрацію імперської міцності», назва зброї відразу ж викликає асоціації з «Любчиком»[17].

Це тільки один, але далеко не поодинокий випадок, коли окремі слова народжують додаткові смислові асоціації і нові можливості, цілком як запорошена пилом пустеля, зображенням якої починається роман «Діаманти назавжди». Саме так, як можемо бути впевненими, що в сумочці Тіффані Кейс є не тільки пачка цигарок «Парламент» і запальничка, «буфорс» пов'язаний не тільки з нашим книжним Любчиком. Загальновідомо, що «любчиком» називали одного з найкращих друзів Ієна Флемінга — Артура Гора[18], графа Аррану[19], який палко протестував проти того, щоб його прізвисько письменник використовував у своїй прозі.

Ім'я Бонда саме собою перетворилося на символ. Як у випадку зі Шерлоком Холмсом, частково завдяки тривалій чарівності на зразок культурної ікони, найдоблеснішим вчинком Бонда є його суттєва сталість, що обумовлена законами літературного життя. Нас, читачів, також ніщо не обмежує, нам дозволено перебувати в небезпечному просторі Бондівського світу, де можна насолодитися необмеженою фантазією автора, втіленою у завершальних словах, що, мовляв, «читати про це цікавіше, *ніж* брати у цьому участь».

Джайлс Фоден[20], 2012

ПОЧАТОК ЛАНЦЮЖКА

Із вузької, завширшки як палець, щілини під камінцем зі сухим шерехом, виставивши уперед, немов борець, чималі бойові клешні, виліз великий імператорський скорпіон.

Перед щілиною був клаптик рівної твердої землі, в центрі якої скорпіон зупинився, став на кінчики чотирьох пар ніг, нерви та м'язи напружені — готовий до стрімкого відступу, чуйно прислухаючись до дрібніших колихань, що мали обумовити його подальше пересування.

Місячне світло, пробиваючись крізь рясний кущ терену, кидало сапфірові відблиски на чорний глянець його шестидюймового тіла і тьмяно спалахнуло на вологому білому жалі, що висунулося з останнього сегмента хвоста, й тепер вигиналося над пласкою скорпіоновою спиною.

Жало повільно втягнулося назад, нерви біля основи мішечка з отрутою розслабилися. Скорпіон прийняв рішення. Жадібність перемогла страх.

За дванадцять дюймів од щілини, на дні піщаного крутого схилу, жучок переймався лише тим, щоб дістатися кращого пасовиська, ніж те, що забезпечував йому кущ терну, тож стрімкий кидок скорпіона вниз схилом не дав комашці часу навіть розкрити крила.

Жучок замотиляв ніжками на знак протесту, коли клешня схопила його тільце посередині, а потім жало, кинуте через голову скорпіона, увійшло в нього, і той моментально загинув.

Покінчивши зі жучком, скорпіон простояв, не ворухнувшись, добрих п'ять хвилин. За цей час він раз за разом уважно перевіряв повітря та землю стосовно ворожих вібрацій. Переконавшись, що йому нічого не загрожує, він витягнув бойову клешню з майже навпіл перебитого жучка і встромив дві маленькі клешні, що слугують для годування, у плоть жертви. Потім майже годину скорпіон, з ретельною витонченістю, насолоджувався смаком здобичі.

Крислатий терновий кущ, під яким скорпіон убив жучка, служив значущим наземним орієнтиром на широкому просторі горбкуватого вельду, миль за сорок на південь від Кіссідугу[21] в південно-західному

куті Французької Гвінеї[22]. На горизонті виднілися пагорби та джунглі, проте саме тут, на двадцяти квадратних милях, розкинулась пласка скеляста площина, майже пустеля, і з усієї тропічної рослинності лише цей самотній кущ терну розрісся до розмірів будинку, напевне тому, що під його корінням залягала вода, тож тепер він став помітним на багато миль навкруги.

Цей розкішний кущ прижився майже на перехресті трьох африканських держав. Фізично він ріс на території Французької Гвінеї, проте разом із тим це місце було за якихось десять миль на північ від найпівнічнішої верхівки Ліберії і за п'ять миль на схід від кордону Сьєрра-Леоне. За кордоном довкола Сефаду розміщені великі діамантові копальні. Вони належать компанії «Сьєрра Інтернешнл», яка сама є частиною потужної гірничо-видобувної імперії «Африк Інтернешнл», а та, своєю чергою, являє собою дохідний капітальний актив країн Британської Співдружності.

Годину тому в щілині між корінням тернового куща скорпіона насторожили два типи вібрацій. Перший був розпізнаний як шкрябання лапок жучка, і це скорпіон діагностував моментально. Інший — серія незрозумілих довколишніх важких ударів, які закінчилися землетрусом, що призвело до часткового обвалу скорпіонової нори. Потім земля почала ритмічно труситися, причому настільки розмірено, що скоро це перетворилося на вібрації, які більше не становили для нього загрози. За деякий час шкрябання жучка поновилось, і жага поживитися ним урешті-решт узяла гору над страхом перед іншими звуками, які, після дня рятування від найстрашнішого ворога — сонця, закарбувались у пам'яті скорпіона. Це й змусило його вибратися з лігва під сяйво місяця, що просочувалося з-під гілок терну.

Тепер, коли він повільно всмоктував шматочки плоті жука клешнями для годування, далеко на східному горизонті пролунав сигнал, що провіщав загибель самому скорпіонові. Сигнал, чутний для людини, звучав поза межами сенсорної системи скорпіона.

За кілька футів звідси груба мускулиста рука з обскубаними нігтями тихенько підняла уламок шерхкого каменя.

Звуку скорпіон не почув, хоча відчув рух повітря. Тієї ж миті його бойові клешні здійнялися, зайнявши оборону, а жало висунулося з

напруженого хвоста, короткозорі очі вилупились у пошуках ворога.

Важкий камінь упав на землю.

— Чорна паскуда.

Чоловік роздивлявся, як коцюрбиться в агонії розчавлена комашина.

Нападник позіхнув, став на коліна в піщаному заглибленні, що утворилося біля стовбура терну, де він просидів майже дві години, і, прикриваючи голову руками, вибрався назовні.

Шум двигуна, на який чекав чоловік і який підписав смертний вирок скорпіонові, гучнішав. На місячній доріжці з'явилась незграбна чорна тінь, яка швидко наближалася зі сходу; на мить місячне світло відбилося на лопатях, що оберталися.

Чолов'яга витер руки об брудні шорти кольору хакі й швидко попрямував до місця, де зі схованки виглядало заднє колесо його пошарпаного мотоцикла. Нижче заднього сидіння з обох боків висіли дві шкіряні сідельні сумки для інструментів. Чоловік витягнув з однієї важкий пакунок і засунув його собі за пазуху в розстебнуту сорочку. З іншої вийняв чотири дешеві електричні ліхтарі й попростував туди, де за п'ятдесят ярдів від великого тернового куща був чистий рівний майданчик завбільшки як тенісний корт. Він увімкнув ліхтарики і три з них устромив тильним боком у землю. Потім увімкнув четвертий і, тримаючи того в руці, підійшов до четвертого кута майданчика. Чолов'яга чекав.

Вертоліт повільно наближався, тримаючись за сотню футів над землею, довжезні лопаті плавно оберталися. Машина нагадувала невправно зроблену комаху. Чоловікові на землі здалось, як зазвичай, що той надто гуркоче.

Задерши носа, вертоліт зависнув у повітрі, прямо над головою людини. З кабіни висунулася рука, ліхтарик замиготів. Крапка — тире, що на морзе означало «А».

Чоловік на землі відбив у відповідь літери «В» та «С». Потім застромив ліхтар у землю і відійшов, затуливши очі від хмари пилу, що здійнялася. Свистіння лопатей трохи послабшало, й вертоліт м'яко усівся по центру між чотирма ліхтарями. Торохкотіння припинилося, двигун востаннє чмихнув, хвостовий пропелер кілька разів прокрутився на холостих обертах, а головний гвинт зробив ще кілька незграбних рухів і нарешті завмер.

У дзвінкій тиші, що настала, в хащах тернового куща обізвався цвіркун, а десь поблизу стривожено теревенькнула нічна пташина.

Давши пилу час осісти, пілот розчинив дверцята кабіни, висунув маленьку алюмінієву драбину й із зусиллям спустився на землю. Він залишався біля кабіни, поки чолов'яга, який зустрічав його, обійшов чотири кути майданчика, збираючи та вимикаючи ліхтарики. Пілот на добрих півгодини запізнився на рандеву і тепер очікував, що зустрічаючий почне занудствувати, вичитуючи нотації. Він терпіти не міг усіх тих африканерів[23]. Особливо цього. Для нього, Reichsdeutscher, чистокровного німця, а ще й пілота «Люфтваффе», який воював під керівництвом Галланда[24], захищаючи Рейх, вони були расою виродків, хитрими, дурними та погано вихованими. Звісно, робота у цього бовдура не з простих, проте хіба її можна порівняти з керуванням гвинтокрилом, що робить нічний п'ятсотмильний переліт над джунглями, а потім — п'ятсот миль назад.

Коли зустрічаючий підійшов, пілот ледь припідняв руку на знак привітання.

— Усе нормально?

— Сподіваюся, що так. Ви сьогодні знову запізнилися. Мені ще треба до ранку якось перебратися через кордон.

— Індуктор поламався. У кожного свої турботи. Слава Богу, в нас лише тринадцять повних місяців на рік. Гаразд, якщо товар з тобою, давай! Потім заллю бак — і відчалю.

Чолов'яга з діамантових копалень мовчки засунув руку за пазуху і простягнув акуратний важкий пакунок.

Пілот узяв пакет, просякнутий потом контрабандиста, й опустив у бокову кишеню своєї просторої форменої сорочки. Потім гидливо витер долоню об шорти.

— Гаразд, — сказав і повернувся до машини.

— Зачекай хвилинку, — мовив чолов'яга з ноткою невдоволення у голосі.

Пілот повернувся. «Голос холопа, який нарешті зібрався з духом поскаржитися на погане харчування», — подумав він.

— Ja. Що ще?

— Тут стає жаркувато. Я про копальні. Мені це зовсім не подобається. До нас завітав із Лондона якийсь великий цабе з

розвідки. Ти чув про нього. На прізвисько Сіллітоу. Кажуть, його найняла «Даймонд Корпорейшн». Вони ввели купу нових правил, а покарання подвоїлися. Це лякає моїх помічників. Довелося повчити їх, і ось один із них потрапив у дробарку. Це трохи поліпшило дисципліну, але довелося підняти платню. Додати по десять відсотків. Та їм усе мало. Відчуваю, що хлопці з охорони ось-ось схоплять одного з моїх односправців. Сам знаєш цих чорнопиких свиней. Вони розколюються після першого стусана, — чоловік поглянув в очі пілоту й одразу відвів погляд. — Сумніваюся, шо хтось витримає лупцювання шамбоком[25]. Навіть я.

— То й що? — хмикнув пілот і після паузи додав: — Хочеш, щоб я передав твої погрози АВС?

— Я нікому не погрожую, — поспіхом додав чолов'яга. — Просто хочу, аби вони дізналися, що тут стає спекотно. Вони мають бути в курсі. Мають дізнатися про цього Сіллітоу. Голова що сказав у щорічній промові? Що, мовляв, через контрабанду та Н.О.Д.[26] наші копальні втрачають більше двох мільйонів фунтів щорічно, і уряд має докласти максимум зусиль, аби покінчити з цим.

А це що означає? Це означає — покінчити зі мною!

— Зі мною також, — тихо додав пілот. — То чого ти хочеш? Більше грошей?

— Саме так, — затято відізвався чолов'яга. — Вимагаю збільшити мою частку. На двадцять відсотків, або я змушений вийти з гри, — він прислухався, чи не почує у голосі пілота нотки співчуття.

— Гаразд, — мовив пілот байдужим тоном. — Я перекажу твоє прохання в Дакарі, а якщо там зацікавляться, думаю, вони повідомлять Лондон. Звісно, мене це не обходить, проте на твоєму місці, — пілот уперше відкинув бундючність і перейшов на довірливий тон, — я би не тиснув сильно на цих людей. Вони можуть виявитися суворішими за цього Сіллітоу, чи Корпорацію, чи за будь-який уряд будь-якої держави. За останні дванадцять місяців на цьому кінці ланцюжка вже троє позбулися життя. Один за те, що слабкодухий, трусив штанами. Двоє — за те, що запустили лапу в пакунок. Та ти й сам знаєш. Із твоїм попередником трапився огидний нещасний випадок, чи не так? Кумедне місце він вибрав для гелигніту[27]. Під власним ліжком. Не схоже на нього. Він у всьому був обережним.

На мить обидва чоловіки замовкли і розглядали один одного в місячному світлі. Потім отой з копальні знизав плечима.

— Добре, — сказав. — Просто перекажи їм, що у мене негаразди і знадобиться більше грошей для підтримання порядку. Вони зрозуміють, а якщо відчують, що це важливо, то додадуть хоча б відсотків десять. Якщо ж ні… — він не завершив речення і рушив до гвинтокрила. — Ходімо, допоможу тобі заправитися.

Десять хвилин по тому пілот заліз в кабіну і втягнув за собою драбину. Перш ніж зачинити дверцята, він підняв руку на прощання.

— Бувай, — сказав. — Побачимося за місяць.

Чолов'яга на землі раптом відчув себе дуже самотнім.

— Totsiens, — крикнув і помахав рукою, немов прощався з коханою. — Alles van die beste[28].

Він відійшов, прикриваючись рукою від пилу.

Пілот умостився на сидінні, застебнув ремінь, поставив ноги на педалі. Перевірив, чи увімкнені колісні гальма, опустив руків'я керування тангажу, увімкнув подачу палива і натиснув стартер. Задоволений звуком двигуна, вимкнув гальмо ротора й ніжно повернув дросель на керуванні тангажу. За вікнами кабіни почали повільно прокручуватися довгі лопаті, пілот озирнувся на кормовий гвинт, що загудів. Відкинувшись у кріслі, дивився, як стрілка покажчика швидкості обертання ротора поповзла до цифри «200». Тільки-но вона її пройшла, відпустив колісні гальма і повільно, але твердо потягнув на себе руків'я. Над кабіною лопаті вирівнялися, врізаючись у повітря. Він додав газу, машина повільно відірвалася від землі й пішла догори, поки на висоті ста футів пілот водночас натиснув ліву педаль і подав уперед важіль керування між колінами.

Гвинтокрил повернув на схід і, набираючи висоту та швидкість, заторохтів у зворотний бік місячною доріжкою.

Чолов'яга, котрий залишився на землі, провів поглядом гвинтокрил із вантажем вартістю сто тисяч фунтів стерлінгів у діамантах, які його хлопці поцупили з копальні за останній місяць та простягнули на своїх рожевих язиках йому, коли він, стоячи біля зуболікарського крісла грубувато запитував, де болить.

Розмовляючи про зуби, він виймав камінці з їхніх ротів і, обстежуючи у світлі ліхтаря, шепотів цифри: 50, 75, 100. Ті звично

погоджувалися, кивали, брали банкноти, ховали їх в одязі й виходили з кабінету із загорнутими у папір пігулками аспірину — як алібі. Ці хлопці не могли не погодитись. У місцевих нема жодного шансу винести діаманти за межі поселення. Коли робітників випускали, а таке траплялося раз на рік — відвідати рідню чи поховати родича — їх всебічно обстежували, використовуючи рентген і касторову олію. Якщо когось ловили, на бідолаху чекав справжній кошмар. Набагато простіше навідатися до дантиста саме того дня, коли чергував «Він». Паперові гроші рентген не виявляв.

Чолов'яга перекотив мотоцикла через колодовбини на вузьку стежину і поїхав у напрямку прикордонних пагорбів Сьєрра-Леоне. Тепер вони проглядалися набагато краще. Він ледь устигав дістатися халупчини Сюзі до світанку. Його обличчя скривилося при думці про те, що йому доведеться ще кохатися з нею наприкінці такої виснажливої ночі. Проте цього не уникнути. Грошей, що він давав за алібі, їй було мало. Вона прагнула його білого тіла. А потім іще десять миль до клубу, де за сніданком на нього чекали грубуваті жарти друзів.

— Скільки каналів запломбував, док? Чув, у неї найкращий передок на всю околицю. Слухай, чуваче, це трапляється з тобою тільки за повного місяця?

Але кожна партія діамантів на сто тисяч фунтів означала для нього тисячу фунтів, відкладених у депозитну комірчину в одному з лондонських банків. Чудовими хрусткими п'ятірками. Справа варта заходу. Їй-бо! Проте грати залишалося недовго. Досить, панове! На двадцяти штуках він однозначно зупиниться. А тоді?..

В уяві виникали смачні картинки, поки людина на мотоциклі трусилася по вибоїнах на максимальній швидкості, яку дозволяла дорога, — подалі від величезного куща терну, де починала свій хвилястий шлях найприбутковіша у світі контрабандна операція, щоб нарешті дати змогу діамантам спочити на розкішних грудях за п'ять тисяч миль звідси.

ЧИСТОТА КАМІННЯ

— Треба не штовхати, а загвинчувати, — мовив М. нетерпляче.

Джеймс Бонд подумки зробив позначку: передати Начальникові канцелярії новий вислів М., а потім підняв зі столу ювелірний збільшувальний монокль і цього разу надійно закріпив його на правому оці.

Хоча кабінет був залитий яскравим сонячним світлом прикінцевого липневого дня, М. увімкнув настільну лампу й спрямував її так, щоб вона світила ув обличчя Бонду. Джеймс узяв прозорий огранований камінь і підніс до світла. Він повертав той у пальцях, роздивляючись, як мереживо граней спалахує усіма кольорами веселки, аж допоки не зарябіло в очах.

Відтак вийняв ювелірну лупу і задумався, що сказати б таке доречне.

М. запитально подивився на нього.

— Камінь коштовний?

— Чудовий! — відгукнувся Бонд. — Вартує, напевне, купу грошей.

— Пару фунтів за огранку, — сухо зауважив М. — Це — уламок кварцу. Гаразд, почнемо заново, — він звірився зі списком, що лежав на столі, й вибравши один з пакетиків, перевірив номер, розгорнув і посунув до Бонда.

Бонд поклав кварц у обгортку і взяв наступний зразок.

— Вам легко, сер, — посміхнувся він до М., — у вас шпаргалка є, — Бонд устромив монокль ув око й підніс до світла діамант, якщо це був діамант.

«Цього разу, — подумав, — жодних сумнівів». Камінець мав тридцять дві грані зверху і двадцять чотири знизу, важив приблизно 20 каратів[29] і відзначався блакитно-білим відблиском усередині, його нескінченні кольори відбивались і заломлювали промені, що виходили з глибин та міріадами голок впивалися в очі. Лівою рукою Бонд узяв кварцову підробку і тримав поруч з діамантом перед лупою. Тепер бачив, що та була безживним шматком, майже тьмяним порівняно зі засліпливою прозорістю діаманта, а веселкові барви, що вона випускала, тепер здавалися вульгарними та бруднуватими.

Бонд відклав кварц і заглянув у самісіньке серце каменя. Раптом він зрозумів жагу, яку сторіччями викликали діаманти, майже сексуальну насолоду, котру відчували ті, хто їх обробляв, гранив і торгував. Вони мали настільки чисту владу краси, що вона межувала хіба з істиною в останній інстанції, мали божественну силу, перед котрою будь-який

інший матеріал перетворювався, наче той уламок кварцу, на непотріб. За ці кілька хвилин Бонд пройнявся містикою діамантів і зрозумів: він ніколи не забуде те, що так несподівано відкрилось у серці цього каменю.

Джеймс дбайливо поклав діамант на папірець, і лупа ковзнула в долоню. Поглянув ув очі М., який уважно стежив за ним.

— Так, — мовив Бонд. — Тепер бачу.

М. відкинувся у кріслі.

— Саме це й мав на увазі Джейкобі, коли я недавно вечеряв з ним у «Даймонд Корпорейшн». Він сказав: якщо я збираюся серйозно зайнятися діамантовими справами, треба спробувати заглянути у серце каменя. Причому, йдеться не про мільярдні обороти, чи про діаманти як засіб хеджування інфляції, чи навіть про сентиментальну моду на обручальні каблучки і все таке інше. Він сказав, що треба відчути пристрасть до діамантів і показав мені те, що я зараз демонструю вам. Та якщо вас це втішить, — М. посміхнувся до Бонда, — з тим кварцом він і мене спіймав на вудочку.

Бонд сидів мовчки.

— А зараз — тест, — М. махнув рукою в бік купи пакетиків, котрі лежали перед ним. — Я сказав, що мені знадобляться зразки. Ті не заперечили. Цього ранку мені надіслали додому цей пакунок, — М. звірився зі списком, відкрив пакетик і посунув його до Бонда. — Оцей, на який ви зараз дивитеся, — найчистіший біло-блакитний, — він показав на великий діамант, який поклав перед Бондом. — А це — «топ-кристал», десять каратів багетної огранки. Дуже чистий камінь, проте коштує наполовину менше від біло-блакитного. Якщо придивитеся, то побачите украплення жовтизни. Наступний, «кейп», згідно зі словами Джейкобі, має легке брунатне забарвлення, проте, будь я проклятий, якщо бачу його. Сумніваюся, що хтось, окрім експертів, помітить цей відтінок.

Бонд слухняно узяв «топ-кристал», а впродовж наступної чверть години М. продемонстрував різноманіття діамантів аж до чудових самоцвітів — криваво-червоних, блакитних, рожевих, жовтих, зелених та фіолетових. Нарешті М. витягнув пакетик з дрібним камінням із дефектами чи вкрапленнями або просто нечистого кольору. Словом не те, що називають «ювелірної якості». Такі камінці використовують для

виготовлення інструментів та у промисловому виробництві. Проте не варто ставитися до них звисока. Торік Америка купила такого каміння на п'ять мільйонів доларів, а це — лише один з ринків збуту. Бронстін розказав, що саме за допомогою таких камінців прорубали Сен-Готтардський тунель[30]. З іншого боку, зубні лікарі використовують їх для пломбування зубів. Алмази — найміцніший у світі матеріал. Вони вічні.

Витягнувши люльку, М. почав набивати тютюн.

— Тепер ви знаєте про діаманти стільки, скільки і я.

Відкинувшись у кріслі, Бонд неуважно оглянув розкладені на червоній шкірі оббивки столу М. паперові пакетики з камінцями, що іскрилися на сонці. Цікаво, подумав він, до чого це все.

Черкнувши сірником, Бонд спостерігав, як М. утрамбовує тютюн у чашечку люльки, а потім засовує коробочку із сірниками у кишеню й відкидається у кріслі, займаючи улюблену позицію для роздумів.

Бонд зиркнув на годинник — одинадцята тридцять. Із задоволенням пригадав момент, коли годину тому за першого ж дзвінка червоного телефона кинув так і нерозібраний лоток вхідної документації з досьє, позначеними написами «Цілком таємно». Зараз він був майже впевнений, що найближчим часом йому не доведеться до них повернутися.

— Гадаю, це стосується завдання, — тоді відповів Начальник канцелярії на запитання Бонда.

— Шеф попередив, щоб його не турбували до ланчу, а ще він домовився про зустріч у Ярді о другій дня. Тож поквапся, — Бонд схопив піджак і вийшов до приймальні, де злорадно побачив, як його секретарка реєструє чергову об'ємну підшивку документів з грифом «Негайно».

— За словами Біла, це змахує на завдання, — сказав Бонд, коли дівчина запитально підняла очі. — Тож навіть не мрій, що тобі вдасться запхнути цей талмуд у мій лоток. Може, краще відправити його відразу до «Дейлі Експрес»? — він посміхнувся. — До речі, Ліл, той Сефтон Делмер — твій приятель, чи не так? Гадаю, він за ці папірці душу продасть.

Дівчина оцінливо поглянула на Бонда.

— У вас краватка з'їхала набік, — процідила крізь зуби. — До речі, у мене з ним далеке знайомство, — й уткнулася носиком у реєстр.

Бонд вийшов з кабінету і закрокував коридором, розмірковуючи, як приємно мати красиву секретарку.

Крісло М. заскрипіло. Бонд підняв очі й через стіл подивився на людину, до котрої ставився з величезним пієтетом, був їй до кінця відданий і думці якої довіряв.

Сірі очі пильно вивчали його обличчя. По хвилі М. витягнув люльку з рота.

— Як давно ви повернулися з відпустки у Франції? — запитав.

— Два тижні тому, сер.

— Розважилися?

— Трохи, сер. Під кінець стало зовсім скучно.

Останню репліку М. пропустив повз вуха.

— Я переглянув вашу особову справу. Оцінки з володіння стрілецькою зброєю — найвищі. Рукопашний бій — задовільно. А останнє медичне обстеження показує, що ви у чудовій формі, — М. помовчав. — Справа в тому, — повів далі голосом, позбавленим будь-якої емоційності, — що у мене є для вас важкувате завдання. Хотів упевнитися, що ви спроможні постояти за себе.

— Ну звісно, сер, — Бонд відчув легке дратування.

— Не подумайте недооцінити складність цього завдання, нуль-нуль-сьомий, — різко мовив М. — Якщо я кажу, що справа може виявитися важкою, то не згущую барви. У світі багато мерзотників, з якими вам ще не довелося стикнутись, і цілком можливо, що дехто з них задіяний у цій справі. Навіть дехто з найкращих. Тож, перш ніж ображатися, знайте, що я двічі зважив усі шанси.

— Прошу пробачити, сер.

— Гаразд, — М. відклав люльку і нахилився вперед, поклавши руки на стіл, — я розкажу вам суть усієї справи від початку, а потім вирішуйте, візьметеся за неї чи ні. Отож, тиждень тому, — почав М., — до мене звернувся високопоставлений чиновник з казначейства. На зустріч він прийшов з постійним секретарем Торгової палати. Справа стосувалася діамантів. Здалося, ніби у світі переважну більшість того, що вони називають «ювелірними» діамантами, добувають на Британських територіях, а дев'яносто відсотків усіх діамантів

продають у Лондоні через «Даймонд Корпорейшн», — М. знизав плечима. — Не запитуйте, як це сталось. Англійці спромоглися прибрати до рук такий бізнес ще на початку сторіччя і досі тримаються за нього зубами. Сьогодні масштаби цієї торгівлі величезні. П'ятдесят мільйонів фунтів на рік! Для нас це канал найбільшого постачання доларів. Отже, коли тут виникають проблеми, уряд починає нервуватися. Проте саме це і трапилося. — М. задумливо подивився через стіл на Бонда. — Щорічно з Африки контрабандно вивозять діамантів на суму щонайменше два мільйони фунтів.

— Купа грошей… — відізвався Бонд. — І куди їх переправляють?

— Кажуть, що в Америку, — відповів М. — У мене нема підстав сумніватись. Америка — найбільший діамантовий ринок, й охопити ринок такого масштабу під силу тільки тамтешнім гангстерам.

— Чому ж самі добувні компанії не покладуть цьому край?

— Вони роблять усе, що в їхніх силах, — відповів М. — Можливо, ви бачили у газетах інформацію про те, що «Де Бірс»[31] запропонував роботу нашому колишньому працівникові Сіллітоу, коли той покинув МІ-5. Нині він у Південній Африці — налагоджує місцеву службу безпеки. Наскільки розумію, Сіллітоу склав суворий звіт і запропонував купу радикальних заходів для поліпшення справ, але це не справило враження ні на казначейство, ні на Торгову палату. Вони вважають, що проект надто масштабний, його неможливо реалізувати силами окремих видобувних компаній, хоч би якими ефективними ті були. До того ж вони мають вагому причину бажати застосувати офіційні заходи.

— Що за причина, сер?

— У Лондоні нині перебуває велика партія контрабандних діамантів, — мовив М., і в його очах спалахнули вогники. — Очікує відправлення до Америки. Відділу спецрозслідувань відомо, хто кур'єр. Знають вони і того, хто має в дорозі наглядати за кур'єром. Коли Ронні Велланс натрапив на цю історію — а розказав про неї його інформатор зі Сохо, з тих, кого він називає «бригадами привидів», — то відразу ж повідомив Казначейство.

Ті поспілкувалися з Торговою палатою, і обидва міністри попрямували до прем'єр-міністра, який і дозволив задіяти Секретну службу.

— А чому, сер, цю справу не передали у відділ спецрозслідувань чи МІ-5? — запитав Бонд, відзначаючи про себе, що в М., здається, настала погана фаза життя, якщо він втручається у справи інших відомств.

— Звісно, можна заарештувати кур'єрів у момент, коли вони заберуть товар і спробують покинути країну, — нетерпляче сказав М., — проте такий хід контрабанду не зупинить. Розв'язати цим людям язика — справа непроста, та й кур'єри — маленька рибка. Найімовірніше, вони отримують пакунок від якогось чолов'яги в одному парку, а передають іншому в іншому парку на тому боці. Єдиний засіб дістатися тих, хто за цим стоїть — відстежити увесь ланцюжок до Америки і подивитися, куди він веде. До речі, боюся, що ФБР нам у цій справі не допоможе. Для них — це лише незначний епізод у боротьбі з великими бандами, та й бізнес цей Сполученим Штатам нічим не шкодить. Навіть навпаки. Тільки Англія у програші. До того ж Америка поза юрисдикцією нашої поліції та МІ-5. Тільки Секретна служба спроможна зайнятися цією справою.

— Розумію, сер, — сказав Бонд. — А чи є у нас іще якісь зачіпки?

— Ви чули щось про «Діамантовий Дім»?

— Звісно, сер, — відповів Бонд. — Велика американська ювелірна компанія. Має крамниці на Західній 46-й стрит у Нью-Йорку і на Рю де Ріволі в Парижі. Якщо не помиляюся, нині вони перебувають на одному рівні з Картьє[32], Ван Кліф[33] та Бушерон[34]. Після війни їхні справи значно поліпшилися.

— Усе правильно, — сказав М. — Це вони. У Лондоні в них також є маленький бутик у Хеттон-Гардені. Раніше багато купували на щомісячних показах «Даймонд Корпорейшн». Проте останні три роки купують усе менше та менше. І водночас, як ви правильно зауважили, щороку продають дедалі більше ювелірних виробів. Виходить, вони роздобувають діаманти деінде. Назва їхньої фірми випливла саме на зустрічі з працівниками Казначейства. Однак мені поки що не вдалося накопати хоч щось проти них. Британським офісом заправляє один з їхніх найкращих менеджерів, при всьому тому, що їхній невеликий обіг операцій виглядає дивно. Такий собі Руфус Б. Сайе. Толком про нього нічого не відомо. Щодня ходить на ланч до Американського клубу на Пікаділлі, в гольф грає у Саннінгдейлі. Не п'є і не палить. Мешкає у

«Савой»[35]. Зразковий громадянин, — М. знизав плечима. — Проте діамантовий бізнес — це делікатний родинний, зарегульований бізнес, тож складається враження, що «Діамантовий дім» дещо незграбно ставиться до своєї філії в Англії. Ось, власне, і все.

Бонд вирішив, що настала пора поставити питання на шістдесят чотири тисячі доларів[36]:

— І звідки я маю почати, сер? — спитав він, дивлячись через стіл в очі М.

— Рівно за годину, — М. звірився з годинником, — у вас зустріч в Ярді з Веллансом. Він проінструктує. Вони збираються сьогодні ввечері схопити кур'єра і поставити вас замість нього.

Бонд стиснув пальцями підлокітники крісла.

— А потім?

— А потім, — незворушно мовив М., — ви маєте доставити контрабанду до Америки. Принаймні така була ідея. То що скажете на це?

ГАРЯЧІ КРИЖИНИ

Джеймс Бонд зачинив за собою двері кабінету М., усміхнувся тепло до міс Маніпенні, дивлячись у її каштанові очі, відтак пройшов повз неї до кімнати Начальника канцелярії.

Начальник канцелярії, худий, компанійський хлопець приблизно одного з Бондом віку, відклав ручку й відкинувся у кріслі. Він спостерігав, як Бонд машинально витягнув із задньої кишені плаский портсигар з пушкарської сталі та підійшов до вікна з видом на Ріджент-парк.

Ретельність рухів Бонда і його замисленість були найкращою відповіддю на запитання начканца.

— Отже, ти погодився.

Бонд повернувся.

— Так, — відповів і запалив сигарету. Крізь хмаринку диму пильно подивився на зосередженого начканца. — Скажи мені, Біле, чому це старий так переймається через це завдання? Він навіть заглянув у мою медичну картку. Що його бентежить? Я ж вирушаю не за ту кляту

Залізну Завісу. Америка — країна цивілізована. Більш-менш. Що його хвилює?

Головним завданням начканца було знати, що коїться у голові в М. У руці Біла мелькнула сигарета, він запалив її від сірника, а потім стрельнув згаслим сірником через ліве плече. Розвернувся подивитися, чи влучив у корзину для паперу. Переконавшись, що таки влучив, посміхнувся до Бонда.

— Постійно тренуюся, — пояснив і додав: — Як усі інші в нашій конторі, Джеймсе, ти знаєш, що М. турбує не так уже й багато. Звісно, це СМЕРШ, звичайно, німецькі дешифрувальники, китайські торговці опіумом — чи принаймні їхній вплив у світі. Авторитет мафії. І ще він з повагою ставиться до американських гангстерів. До впливових, певна річ. Ось і все. Саме ці люди його і хвилюють. А діамантовий бізнес, здається, майже напевне зіштовхне тебе з цими бандитами. М. узагалі не думав, що нам доведеться зійтися з ними лоб у лоб. У нас і без них справ вистачає. Ось і все. Саме це його і хвилює.

— Що такого особливого в американських гангстерах?! — вигукнув Бонд. — Вони навіть не американці. Переважна більшість — це італійські волоцюги у сорочках з монограмами, які тільки й уміють, що жерти макарони з м'ясом та пирскати на себе парфумами.

— Це ти так вважаєш, — відгукнувся начальник канцелярії. — І лише тому, що не зустрічав інших. За їхніми спинами стоять кращі, а за ними — найкращі. Ось хоча б наркотики. Десять мільйонів наркоманів. Звідки вони отримують товар? Або азартні ігри, навіть законні. Двісті п'ятдесят мільйонів доларів — це дохід тільки Лас-Вегаса. А скільки підпільних казино у Маямі або Чикаго? Усім заправляють гангстери чи їхні друзі. Кілька років тому Баггсі Зігелю знесли башку за те, що він хотів збільшити свою частку від лас-вегаського пирога. А він був чималим. Там крутяться величезні гроші. Ти розумієш, що азартний бізнес — найпотужніша індустрія Америки? Більша, ніж сталеливарна галузь, аніж автомобілебудівництво. І вони, дідько б їх узяв, докладають масу зусиль, щоб усе працювало, мов по маслу. Якщо не віриш мені, почитай доповідь Кевофера[37]. А тут іще ці діаманти. Шість мільйонів на рік — гарні гроші, й запевняю тебе, їх чудово охороняють. — Начканц перевів дух і роздратовано зиркнув на високу постать у темно-синьому однобортному костюмі, яка пильно

дивилася на нього впертими очима на засмаглому обличчі. — Напевне, ти не читав і цьогорічну доповідь ФБР щодо поширення організованої злочинності. Дуже пізнавально. Лише тридцять чотири вбивства на день! За останні двадцять років близько ста п'ятдесяти тисяч американців померли насильницькою смертю. — Бонд був неабияк вражений. — Це факти, чорт забирай. Візьми доповіді й подивись. Ось чому М. мав переконатися, що ти у формі, перш ніж доручити цю справу. Тобі доведеться помірятися з ними силами. Одному. Задоволений?

Обличчя Бонда розслабилося.

— Та годі, Біле, — сказав. — Якщо справи такі, як ти розказав, я готовий пригостити тебе ланчем. Сьогодні моя черга, і відчуваю, що нам треба відсвяткувати нове призначення. Тепер до кінця літа — ніякої паперової роботи. Поїдемо у «Скоттс»[38], скуштуємо крабів, пропустимо по пінті чорного оксамиту[39]. Ти просто зняв камінь з моєї душі. Я вже подумав, тут щось страшніше.

— Ти правий, хай їм грець! — Начканц відкинув побоювання, які він сповна розділяв зі шефом, і вийшов услід за Бондом з офісу, причому занадто гучно гримнув дверима за собою.

Пізніше, точно о другій, Бонд уже потискав руки франтувато вдягненому, врівноваженому чоловікові у старомодному кабінеті, який чув секретів набагато більше, ніж будь-яка інша кімната Скотланд-Ярду.

Бонд заприятелював з помічником комісара поліції Веллансом, коли тому доручили курирувати проект «Мунрейкер», отже, можна було не витрачати час на світські чемності.

Велланс поклав на стіл два фото, узятих з поліцейського досьє. На світлинах темноволосий, приємної зовнішності самовпевнений юнак, який немов щойно вийшов з перукарні, невинно посміхався у камеру.

— Ось наш хлопець, — сказав Велланс. — Якщо його знають тільки за описом, ти зможеш зійти за нього. Звати — Пітер Френкс. Приємний хлопець. Із гарної родини. Закінчив приватну школу і все таке інше. Потім зійшов на криву доріжку, де і залишився. Спеціалізується на пограбуванні заміських маєтків. Можливо, що пограбування герцога Віндзорського кілька років тому — справа його рук. Ми не раз його затримували, але зачепити серйозно не могли.

Тепер він конкретно уляпався. Так буває з тими, хто влазить у справу, про яку нічого не знає. На мене працюють у Сохо три дівиці, й він запав на одну. Смішно, але вона до нього теж небайдужа. Думала, що зможе навернути його на праведну дорогу. Проте робота є робота і, коли він розповів, чим займається, вона мимохідь, жартома передала інформацію мені.

Бонд кивнув.

— Професійні шахраї ніколи не сприймають усерйоз чужі балачки. Готовий закластися, він не розповів їй про своє захоплення заміськими маєтками.

— Ані слова, — підтвердив Велланс, — інакше він уже кілька років як сидів би. Так чи інакше, а, за його словами, до нього звернувся дружок його дружка і запропонував п'ять тисяч баксів, якщо той довезе посилку до Америки. Сказав, що заплатять після прибуття. Моя дівчина запитала, чи це наркотики. Він розсміявся: «Ні, набагато краще. Гарячі крижини». Чи він отримав діаманти? Ні. Бо наступним кроком має стати знайомство зі своїм «конвоїром». А воно призначено на завтра у «Трафальгарському палаці». О п'ятій у її кімнаті. Дівчину звати Кейс. Вона дасть розпорядження і супроводжуватиме його. — Велланс підвівся і заходив туди-сюди перед галереєю фальшивих п'ятифунтових банкнот у рамочках, що прикрашали стіну напроти вікна. — Контрабандисти працюють зазвичай парами, особливо, коли партія велика. Кур'єрові ніколи не довіряють на сто відсотків, тож хлопцям отримувача важливо мати свідка у випадку, якщо на митниці станеться непорозуміння. Тоді тих крутеликів уже не застанеш зненацька, якщо кур'єр почне балакати.

Велика партія. Кур'єри. Митниця. Конвоїри. Бонд загасив сигарету в попільниці на столі Велланса. Скільки разів від початку праці у Секретній службі він грав у ці ігри — через Страсбург до Німеччини, через Нєгорєлоє[40] у Росію, через Сімплон[41] — до Піренеїв. Напруження. Пересохлий рот. Нігті, що уп'ялися в долоні. Тепер, коли він думав, що ці жахи залишились у минулому, його знову кидають на таке завдання.

— Так, розумію, — мовив Бонд, відганяючи спомини. — А яка загальна картина? Є ідеї? Якого сорту операція, в котру мав вписатися цей Френкс?

— Ми знаємо, що діаманти надійшли з Африки, — очі Велланса потемнішали. — Найімовірніше, вони не з наших копалин. Можливо, з того нелегального каналу в Сьєрра-Леоне, на який полює наш друг Сіллітоу. Можливо, потім камінці переправляють до Ліберії, хоча, ще ймовірніше, — до Французької Гвінеї. Звідти — у Францію. Ну, а якщо ця посилка «засвітилась» у Лондоні, можна припустити, що Лондон — частина мережі.

Велланс призупинив ходіння і поглянув на Бонда.

— Тепер ми напевне знаємо, що звідси посилку мають скерувати до Америки, а ось що на неї чекає там — тільки Богові відомо. Навряд чи ділки переймаються обробкою — а саме вона додає діамантові до п'ятдесяти відсотків вартості — тож здається, що камінці збувають якійсь ювелірній компанії, що працює легально, там їх обробляють, і вони надходять на ринок разом з іншим камінням, — Велланс на мить задумався. — Хочеш, дам тобі пораду?

— Не глузуй!

— Гаразд, — продовжив Велланс. — У такого роду операціях найслабкішою ланкою є виплата винагороди виконавцям. Яким чином ті п'ять тисяч мають заплатити Пітерові Френксу? Хто? А якщо він упорається з дорученням, чи наймуть його знову? На твоєму місці я подумав би про це в першу чергу. Зосередься на тому, хто платить гроші, та спробуй дістатися по ланцюжку до тих, хто стоїть за його спиною. Якщо завоюєш їхню прихильність, зробити це буде неважко. Надійні кур'єри на дорозі не валяються, і навіть ватажки зацікавлені у нових рекрутах.

— Зрозуміло… — замислено мовив Бонд, — Ти маєш слушність. Головна проблема — оминути перший контакт в Америці. Будемо сподіватися, що справа не закінчиться провалом одразу на митниці в Адлвайлді[42]. Я виглядатиму ідіотом, якщо не пройду через інспектоскоп[43]. Сподіваюся, ця Кейс запропонує якусь блискучу ідею щодо перевезення товару. Тож яким має стати перший крок? Яким чином ви збираєтеся поставити мене на місце Пітера Френкса?

Велланс знов узявся крокувати, мов навіжений. — Сподіваюся, все пройде нормально, — мовив. — Ми збираємося схопити Френкса сьогодні ввечері на підставі ухилення від митного контролю. — Він хмикнув. — Боюся, це покладе край його романтичним стосункам з

моєю дівчиною. Проте чому бути, того не минути.
А потім ти вирушиш на зустріч з міс Кейс…

— Що їй відомо про Френкса?

— Нічого, крім опису та імені, — відповів Велланс. — Принаймні ми так думаємо. Сумніваюся, що вона навіть знайома з тим, хто його завербував. Обриви вздовж усього ланцюжка. Кожен виконує окрему функцію, немов у ізольованому відсіку. Тоді, якщо виникає теча в одному місці, корабель не піде на дно.

— Про цю жіночку щось відомо?

— Тільки паспортні дані. Американська громадянка. Двадцять сім років. Народилась у Сан-Франциско. Білявка. Блакитні очі. Зріст — п'ять футів шість дюймів. Зазначила, що незаміжня. За останні три роки в'їжджала в Англію дюжину разів. Можливо, й більше — під іншим ім'ям. Завжди зупиняється у «Трафальгарському палаці». Готельний детектив стверджує, що номер вона залишає нечасто. Кілька разів приймала відвідувачів. Середній термін її перебування — два тижні. Ні в чому огудному не помічена. Оце, власне, і все. Не забудь до зустрічі підготувати гарну «легенду». Чому саме ти узявся за цю роботу і все таке інше.

— Я подбаю про це.

— Як ще тобі допомогти?

Бонд замислився. Решту, здавалося, покладали на його плечі. Тільки-но він потрапить у лігво, доведеться імпровізувати. Раптом згадав про ювелірну компанію.

— А що думаєш про той «Діамантовий дім», із яким хлопці з казначейства пов'язують цю справу? Є якісь здогадки?

— Чесно кажучи, я ними толком не займався, —
у голосі Велланса почулися виправдувальні нотки. —
Я навів довідки щодо цього Сайе, проте він абсолютно чистий, і ми не маємо на нього нічого, за винятком паспортних даних. Американець. Сорок п'ять років. Торговець діамантами. Часто їздить до Парижа. Принаймні раз на місяць за останні три роки. Можливо, має там коханку… Є ідея. Чому б тобі не прогулятися туди самому — роздивишся місце, на цього Сайе поглянеш. Хтозна, може, буде корисно.

— І як мені це обставити? — зі сумнівом мовив Бонд.

Велланс не відповів. Натомість натиснув кнопку переговорного пристрою на столі.

— Слухаю, сер, — відповів металевий голос.

— Сержанте, пришліть до мене Денквертса, бігом. А також Лобіньєра. Потім з'єднаєте з «Діамантовим домом». Це — ювелірна компанія на Хеттон-Гарден. Запросите до телефона містера Сайе.

Велланс підійшов до вікна, подивився на річку. Витягнувши з кишені жилетки запальничку, почав замислено клацати нею. Тоді у двері постукали, і секретар просунув голову:

— Сержант Денквертс, сер.

— Запросіть, — розпорядився Велланс. — Лобіньєр хай зачекає.

Сержант розчинив двері, пропускаючи до кабінету миршавого на вигляд чолов'ягу в цивільному. Він носив окуляри, був із залисинами, худорлявий і на додачу блідий. Проте очі мав доброзичливі, й вони випромінювали допитливість. Прийшлий цілком міг зійти за старшого клерка будь-якої установи.

— Доброго дня, сержанте, — привітався Велланс. — Познайомтеся: коммандер Бонд із Міністерства оборони, — сержант приязно усміхнувся. — Я хочу, щоб ви супроводили коммандера Бонда у «Діамантовий дім» на Хеттон-Гардені. Він буде «сержантом Джеймсом» із вашого підрозділу. Підстава така — у вас є підозра, що діаманти, викрадені в Єскоті[44], злочинці намагаються переправити до Аргентини через Сполучені Штати, і ви прийшли повідомити містера Сайе, голову фірми. Поцікавтеся, може, він щось чув про це з головного офісу в Нью-Йорку. Причому, розпитуйте дуже чемно та ввічливо. Поспостерігайте за реакцією. Натисніть на нього максимально, але не дайте підстав до скарги. Потім попросите вибачення, попрощаєтесь і забудете про свій візит. Зрозуміло? Запитання є?

— Нема, сер, — флегматично відповів сержант Денквертс.

Велланс знову натиснув кнопку інтеркому — і в дверях постав улесливий чолов'яга із землистого кольору обличчям, вдягнений у елегантний костюм. У руці він тримав аташе-кейс. Увійшовши, залишився біля дверей.

— Доброго дня, сержанте. Заходьте та погляньте на мого друга.

Сержант наблизився до Бонда й увічливо попросив повернутися до світла. Пара допитливих темних очей певний час ретельно

обстежувала обличчя Джеймса. Потім чолов'яга зробив крок назад.

— Щодо шраму, сер, то не можу гарантувати, що грим протримається більше шести годин, — мовив нарешті. — Не в таку спеку… З рештою — повний порядок. Кого ми з нього робимо, сер?

— Сержанта Джеймса, підлеглого сержанта Денквертса, — Велланс поглянув на годинник. — Нам потрібно тільки три години, гаразд?

— Звісно, сер. Можна розпочинати?

За кивком голови Велланса полісмен провів Бонда до стільця перед вікном, поклав аташе-кейс на підлогу біля стільця, присів на коліно й відкрив. Потім хвилин десять його пальці легкими рухами чаклували над обличчям і зачіскою Бонда.

Бонд здався і прислухався до перемовин Велланса з «Діамантовим домом».

— Не раніше ніж пів на четверту? В такому разі, будь ласка, перекажіть панові Сайе, що двоє моїх людей зустрінуться з ним рівно о третій тридцять. Так, справа нагальна. Звісно, це чиста формальність. Рутинне опитування. Не думаю, що це забере у пана Сайе більше десяти хвилин. Щиро дякую. Так, помічник комісара Велланс. Усе правильно. Скотланд-Ярд. Так. Спасибі. До побачення.

Поклавши слухавку, Велланс повернувся до Бонда:

— Секретарка каже, що Сайе повернеться не раніше ніж пів на четверту. Пропоную вам прибути туди о чверть на четверту. Ніколи не завадить роздивитись усе заздалегідь. Хай трохи понервується. Як наші справи?

Сержант Лобіньєр простягнув Бонду дзеркало.

Трохи сивизни на скронях. Шрам зник. Зморшки на краєчках губ та очей — свідчення старанності. Легкі тіні на вилицях. Ніякого особливого перетворення, проте впізнати у цьому персонажі Джеймса Бонда було майже неможливо.

ЩО ТУТ УЗАГАЛІ КОЇТЬСЯ?

У патрульній машині сержант Денквертс занурився у власні думки, тож мовчки проїхали Стрендом[45], уздовж Ченсері-Лейн[46], і вирулили на Хоборн[47]. Залишивши позаду «Гемеджис»[48], вони повернули ліворуч на

Хеттон-Гарден і зупинилися біля акуратного білого порталу Лондонського «Діамантового дому».

Услід за супутником Бонд перетнув тротуар і дістався масивних дверей, посередині яких висіла начищена до блиску мідна табличка з вигравіруваним написом «Діамантовий дім». А нижче: «Руфус Б. Сайе. Віце-президент Європейської філії». Сержант Денквертс натиснув на дзвінок, двері відчинила симпатична дівчина-єврейка, яка провела поліцейських через застелену килимами вітальню до приймальні, оббитої дерев'яними панелями.

— Містер Сайе має прибути з хвилини на хвилину, — мовила вона безпристрасно і вийшла, зачинивши за собою двері.

Приймальня мала розкішний вигляд, і, завдяки не за сезоном розпаленому Адамовому камінові, тут було спекотно, як у тропіках. Посередині бордового килима, що займав майже всю кімнату, стояли стіл у стилі «шератон»[49] з палісандрового дерева та шість стільців з того ж гарнітуру. Бонд прикинув, що умеблювання потягне не менше ніж на тисячу фунтів. На столі лежали свіжі журнали та кілька примірників газети «Кімберлі Даймонд Ньюз». Побачивши газету, очі Денквертса загорілися; він усівся і почав гортати червневий випуск.

На кожній з чотирьох стін висіли у золочених рамах картини із зображенням квітів. Їхні об'ємні композиції привернули увагу Бонда, і він підійшов до однієї роздивитися. Зблизька виявилося, що це не картина, а стилізована ікебана свіжозрізаних квітів за склом, задрапованих оксамитом мідного відтінку. Інші картини теж виявилися живими, ідеально аранжованими квітами, поставленими у вотерфордські вази[50].

У кімнаті було тихо, за винятком гіпнотичного тікання настінного годинника у формі сонця та приглушених голосів з-за дверей напроти виходу. Почулося клацання, двері розчинилися на кілька дюймів, і голос із сильним удаваним іноземним акцентом гучно мовив:

— Обличте, пане Грюнспане, навіжо так перейматися! Нам теш треба якось жити, так? Кашу фам, цей чудофий камінець обійшовся мені у тесять тисяч фунтіф. Тесять тисяч! Фи мені не фірите? Присягаюзь! Таю чесне слофо, — потім напружена пауза — й остаточна ставка: — Білже того! Готофий закластися на п'ять фунтіф.

Почувся вибух сміху, і голос з американським акцентом мовив.

— Віллі, ти крутий гравець, але зі мною цей номер не пройде. Був радий тобі допомогти, одначе красна ціна цьому камінцеві — дев'ять тисяч. Гаразд, додам ще сотню зверху — тільки для тебе. А тепер іди геть і добряче подумай. Кращої ціни тобі ніхто на всій вулиці не запропонує.

Двері розчинились, і типової зовнішності американський бізнесмен — у пенсне та зі щільно стиснутими губами пропустив уперед маленького стурбованого на вигляд єврея з величезною червоною трояндою у петельці піджака. Вони здригнулися від несподіванки, не очікуючи зустріти когось у приймальні, й, промимривши «Прошу пробачення», не звертаючись до когось конкретно, американець ледь не бігом випровадив свого супутника в хол і зачинив за собою двері.

Денквертс, поглянувши на Бонда, підморгнув і мовив:

— Цей так званий діамантовий бізнес — суцільне дурисвітство. Ви щойно бачили Віллі Беренса, одного з найкращих незалежних брокерів цієї вулиці. Інший, гадаю, — один з покупців Сайе.

Сержант повернувся до газети, а Бонд, притамувавши потяг запалити сигарету, знову занурився у вивчення квіткових картин.

Раптом, зовсім несподівано, м'яка, годинниково-тікаюча тиша кімнати вибухнула, немов закукала зозуля в настінному дзиґарі. Одного моменту поліно в каміні гримнулося на решітку, хронометр у формі сонця пробив півгодини, з гуркотом розчинилися двері — й великий чоловік із темним волоссям різко увірвався в кімнату і взявся роздивлятися нежданих гостей.

— Мене звати Сайе, — гаркнув. — Що тут коїться? Ви що тут робите?

Двері за його спиною залишилися відчиненими. Сержант Денквертс підвівся і ввічливо, проте твердо, обійшов Сайе й зачинив двері. Потім повернувся на середину кімнати.

— Я — сержант Денквертс зі спеціального відділу Скотланд-Ярду, — тихо мовив примирливим тоном. — А це, — він зробив жест у напрямку Бонда, — сержант Джеймс. Ми проводимо рутинне опитування в межах розслідування крадіжки діамантів. Помічникові комісара, — його голос став прямо оксамитовим, — спало на думку, що ви можете нам допомогти…

— Слухаю, — буркнув містер Сайе. Він презирливо переводив погляд з одного низькооплачуваного шпика на іншого, які насмілилися марнувати його час, — продовжуйте.

Поки сержант Денквертс тоном, у котрому будь-який правопорушник відчув би приховану загрозу, час від часу зазираючи у маленький чорний записник, розповідав вигадану історію, використовуючи такі фігури мови, як «незабарно» та «як нам стало достеменно відомо», Бонд неприховано роздивлявся пана Сайе, що, зрештою, не справляло на нього особливого враження, втім, як і довірливий тон сержанта Денквертса.

Містер Сайе був дорідним чоловіком, твердим, немов шматок кременя. Він мав заледве не квадратне обличчя, гострі кути якого підкреслювали коротке чорне волосся, підстрижене en brosse[51] та голі, без натяку на бакенбарди, щоки. Брови — чорні та прямі, а приховані під ними очі випромінювали рішучість і цілеспрямованість. Він був начисто поголений, а тонкі губи складались у майже пряму лінію. Квадратне підборіддя підсилювали дужі жувальні м'язи по боках шелепи. Одягнений у просторий однобортний костюм, білу сорочку з тонкою, мов шнурок, краваткою, що трималася на місці завдяки золотій защіпці у формі списа. Довгі руки розслаблено звисали вздовж тіла, закінчуючись величезними кулаками, вкритими чорними волосинками. Величезні ноги, взуті у дорогі чорні черевики, виглядали щонайменше на дванадцятий розмір.

Бонд резюмував, що містер Сайе — жорстка й обдарована талантами людина, яка блискуче долала перепони, котрі підсовувало йому життя, і яка не припиняє вчитися навіть і тепер.

— …а ось перелік каменів, в яких ми особливо зацікавлені, — промовив на завершення сержант Денквертс і звірився з чорним записником. — «Весселтон»[52] на двадцять каратів. Два біло-блакитних чистої води діаманти по десять каратів. Один тридцятикаратний «Жовтий прем'єр». «Топ Кейп» на п'ятнадцять каратів і два «Кейп юніони» по п'ятнадцять каратів, — він зробив паузу, відірвався від записника і пронизливо подивився у холодні чорні очі пана Сайе. — Може, якийсь із цих камінців пройшов крізь ваші руки, містере Сайе, чи через ваш головний офіс у Нью-Йорку? — м'яко запитав.

— Ні, — категорично відрізав Сайе, — жоден з них, — він розвернувся до дверей і розчинив їх. — А тепер — до побачення, джентльмени.

І, незважаючи на поліцейських, рішучою ходою вийшов з кімнати. Почулися швидкі кроки сходами, відчинилися та зі силою зачинилися двері. Настала тиша.

Сержант Денквертс незворушно сунув записник у кишеню жилетки, узяв кашкета і вийшов у хол, а звідти — на вулицю. Бонд ступав слідом.

Вони сіли в патрульну машину, і Бонд назвав адресу своєї квартири на Кінгс-роуд. Коли автівка рушила з місця, сержант Денквертс скинув маску офіційності. Коли повернувся до Бонда, вигляд у нього був задоволений.

— Я отримав чималу насолоду, — весело сказав. —
Не часто зустрінеш такого міцного горішка, як наш суб'єкт. А ви, сер, отримали, що хотіли?

Бонд стенув плечима.

— Чесно кажучи, сержанте, я точно не знав, чого хотів. Але радий, що мені пощастило зблизька подивитися на пана Руфуса Б. Сайе. Показний чолов'яга. Проте дещо не вписується в моє уявлення про торговця діамантами.

Сержант Денквертс хмикнув.

— До торгівлі діамантами він не має жодного стосунку, сер, — мовив. — Готовий з'їсти свого капелюха, якщо помиляюся.

— Чому ви так впевнені?

— Коли я зачитував перелік викрадених каменів, — сержант Денквертс розплився у щасливій посмішці, — то назвав «Жовтий прем'єр» і два «Кейп юніони».

— То й що?

— Справа в тому, що таких кольорів у номенклатурі нема, сер.

FEUILLES MORTES[53]

Бонд відчував на собі погляд ліфтера, коли йшов довгим порожнім коридором до номера 350. Його це не здивувало. Він знав, що в цьому

готелі крадіжок більше, ніж у будь-якому іншому великому готелі Лондона. Якось Велланс показав йому криміногенну мапу Лондона, яку поновляли щомісяця, і тицьнув пальцем на ліс прапорців довкола «Трафальгарського палацу».

— Це місце страшенно дратує хлопців, які складають карту, — сказав. — Щомісяця в цей куточок встромляють стільки шпильок, що там з'являється дірка, тож вони мусять підклеювати черговий клаптик паперу.

Наближаючись до кінця коридору, Бонд почув, що хтось награє на фортепіано сумну мелодію. Біля дверей номера 350 зрозумів, що музика лунає звідти. Він упізнав мелодію — то було «Опале листя». Джеймс постукав.

— Заходьте.

Вочевидь, портьє на вході зателефонував до номера, тож на нього чекали.

Бонд увійшов в невеличку вітальню і зачинив за собою двері.

— Замкніть, — мовив голос із спальні.

Бонд зробив так, як йому звеліли, і пройшов на середину кімнати, напроти відчинених дверей у спальню. Коли проходив мимо портативного програвача, що стояв на письмовому столику, піаніст почав грати тему з «La Ronde»[54].

Вона сиділа, напівоголена, верхи на стільці перед туалетним столиком і з-за спинки стільця дивилась у дзеркало в трюмо. Підборіддям опиралася на свої оголені руки, які поклала на спинку стільця. Спина вигнута, а в позі — від повороту голови до плечей — прозирала самовпевненість. Чорна смужка бюстгальтера на голій спині та чорне мереживо трусиків, разом зі широко розставленими ногами пробудили в Бонда бажання.

Дівчина відволіклася від вивчання свого відображення у свічаді й підняла очі на нього — спокійно та холодно.

— Гадаю, ви — мій новий помічник, — мовила низьким хриплуватим голосом, який не допускав заперечень. — Сідайте і насолоджуйтеся мелодією. Це — найкраща платівка з легкою музикою, яку вдалося знайти.

Ситуація потішала Бонда. Він слухняно підійшов до глибокого крісла, трохи посунув його, щоби бачити дівчину крізь отвір дверей, і

сів.

— Не заперечуватимете, якщо я запалю? — спитав, дістаючи з портсигара сигарету і встромляючи її у рот.

— Будь ласка, якщо вам до душі такий засіб самогубства.

Міс Кейс продовжила розглядати себе у дзеркалі, а піаніст заграв «J'attendrai»[55]. На цьому платівка закінчилася.

Не звертаючи уваги на Бонда, дівчина пружно вигнула спину, посунула стілець і підвелася. Схилила голову набік, так, що біляве волосся розсипалося золотими хвилями по плечах, і заграло у сонячних променях.

— Якщо подобається, переверніть платівку, — мовила байдуже. — Я вийду до вас за кілька хвилин, — і зникла з поля зору.

Підійшовши до грамофона, Бонд зняв платівку. Це був концерт Джорджа Фейєра[56] у супроводі оркестру. Поглянув і запам'ятав індекс платівки — Vox 500. Він продивився зміст на зворотному боці, і, пропустивши «La Vie en Rose»[57] — пісню, з якою були пов'язані погані спомини — опустив голку на початок «Avril au Portugal»[58].

Перш ніж відійти від програвача, Бонд витягнув з-під нього вкладень конверта платівки і підніс до лампи, що стояла на письмовому столикові. Покрутив той під світлом, проте жодних слідів не виявив. Джеймс знизав плечима, сунув його назад під апарат і повернувся до крісла.

Він подумав, як музика гармонує з дівчиною. Нічого дивного, що це — її улюблена платівка. Та ж сама безсоромна сексуальність, зухвала поведінка та чутливість, яку він устиг помітити в очах, коли вона задумливо спостерігала за ним у дзеркало.

Бонд не склав завчасно картинки щодо міс Кейс, яка мала стати незримою тінню, котра супроводжуватиме його на шляху до Америки. Він чомусь вважав, що це має бути якась вульгарна нетіпаха з порожніми очима — жорстка, похмура на вигляд жінка, котра пройшла Крим та Рим, і чиє тіло більше не становило собою цікавості для бандитів, на яких вона працювала. Ця дівчина теж не дасть себе скривдити, її манери були грубуватими, проте, через що б їй там не довелося пройти, шкіра її просто сяяла життям.

Як же її звати? Бонд знову підвівся і підійшов до грамофона. На руків'ї він знайшов прикріплену бирку компанії «Пан-Америкен

Ервейз» з написом «міс Т. Кейс». Т? Сівши у крісло, Бонд замислився. Тереза? Тесс? Тельма? Труді? Тіллі? Жодне з імен їй не пасувало. Звісно, не Тріксі, Тоні чи Томмі.

Він усе ще міркував над загадкою, коли дівчина безшумно постала у дверях спальні, ліктем обпершись об одвірок і схиливши голову в інший бік. Вона задумливо дивилася на Бонда.

А він повільно підвівся і роздивлявся дівчину.

Вона вдяглася для прогулянки, за винятком капелюшка — маленького чорного, який тримала в руці. На ній був елегантний чорний, зшитий на замовлення костюм, з-під якого виглядала оливкового кольору сорочка, застебнута до горла; мала панчохи кольору золотистої засмаглості та чорні, з квадратними носами туфлі з крокодилячої шкіри, на вигляд дуже дорогі. На одному зап'ясті звисав на чорному ремінці мініатюрний золотий наручний годинник, на іншому — масивний золотий браслет. Каблучка з великим прямокутно ограненим діамантом прикрашала третій палець її правиці, а пласка перлина у плетеній золотій сережці блищала в правому вусі з-під золотистої копиці волосся.

Дівчина була напрочуд вродливою, зухвало красива, знала собі ціну й не мала нічого проти, щоб чоловіки нею милувались, а іронічний нахил тонких брів над великими, спокійними і трохи глузливими сірими очима немов промовляв: «Ну що ж, спробуй. Але, братику, ти маєш бути найкращим».

Ці очі мали рідкісну особливість — вони по-кошачому мінились. Як, бува, кристали переливаються, змінюючи колір люстри при зміні освітлення, так і очі дівчини, здавалося, змінювали колір із світло-сірого до глибокого сіро-блакитного.

Її шкіра мала легкий загар, макіяжу дівчина не використовувала, за винятком темно-червоної помади на повних м'яких губках, що лише підкреслювала враження так званої «чуттєвої гріховності». Проте, вирішив Бонд, це не розпутність, звісно, якщо судити з глузливого погляду, а також із самовпевненості й напруженості, що ховалась в її очах.

Вона безпристрасно дивилася на нього.

— Отже ви — Пітер Френкс, — мовила низьким, приємним голосом, трохи поблажливо.

— Так, — відповів Бонд. — І я все ще гадаю, що може означати літера «Т» у вашому імені.

Дівчина на мить замислилася.

— Могли б з'ясувати на рецепції, — сказала. — Т — означає Тіффані. — Вона підійшла до грамофона і зупинила платівку на середині «'Je n'en connais pas la fin»[59]. Потім повернулася. — Проте це не для загального вжитку, — додала холодно.

Знизавши плечима, Бонд підійшов до підвіконня та обперся об нього, схрестивши ноги.

Його байдужість почала її дратувати. Дівчина усілася за письмовий столик.

— Гаразд, — мовила з ледь прихованою роздратованістю, — перейдемо до справи. По-перше, чому ви погодилися на цю роботу?

— Дехто помер.

— Он як… — вона зиркнула на нього. — Мені сказали, що ви спеціалізуєтеся на крадіжках. — І додала після паузи: — Через гарячковість чи холоднокровно?

— Через гарячковість. Бійка.

— І ви хочете злиняти?

— Саме так. Ну, і ще через гроші.

Вона змінила тему.

— Дерев'яна нога? Може, вставна щелепа?

— Нічого такого. Усе натуральне.

Вона насупилася.

— Котрий рік товкмачу їм, щоби знайшли мені людину з протезом. Гаразд, є якесь хобі чи щось таке? Якісь ідеї, як перевезти камінці?

— Жодних, — відповів Бонд. — Граю в карти та гольф. Я подумав, що рукоятки валіз і аташе-кейсів можуть підійти.

— Митники такої самої думки, — сухо відізвалася вона. Посиділа, занурившись у думки; тоді витягла і поклала перед собою аркуш паперу та олівець. — Якими м'ячиками для гольфу ви користуєтеся? — запитала без натяку на посмішку.

— «Данлоп-65», — відповів Бонд так само серйозно. — Можливо, ви маєте слушність.

Дівчина не відреагувала, проте назву записала. Потім підняла голову.

— Паспорт маєте?

— Маю, — відповів Бонд, — проте не на своє справжнє ім'я.

— Он як… — у голосі знову почулася підозра. —
А на яке ім'я?

— Джеймс Бонд.

Дівчина хмикнула.

— Чому ж не «Джон Доу»? — вона знизала плечима. — Хоча, яка різниця. Зможете за два дні отримати американську візу? І сертифікат про щеплення.

— Думаю, що зможу, — відповів Бонд. (Підрозділ «Q» подбає про це.) — У американців на мене нічого нема. Та й тут, у поліцейській картотеці, до речі, теж. На прізвище Бонд.

— Зрозуміло, — відгукнулася вона. — Слухайте сюди. Це знадобиться для проходження імміграційної служби. Ви їдете до Сполучених Штатів, щоб зустрітися з чоловіком на ім'я Трі. Майкл Трі. Зупинитеся в готелі «Астор» у Нью-Йорку. Він — ваш американський приятель. Ви познайомилися ще на війні. — Кейс трохи розслабилася. — Щоб ви розуміли: така людина насправді існує і підтвердить вашу історію. Хоча, під ім'ям Майкл він мало відомий. Більшість друзів називають його «Шейді» Трі[60]. Якщо ті друзі у нього взагалі є, — додала вона з кислою міною.

Бонд посміхнувся.

— Він не такий кумедний, яким може здатися, — різко продовжила дівчина. Потім відчинила шухляду столика і витягла пачку п'ятифунтових банкнот, перев'язану гумовою смужкою. Не рахуючи, відділила приблизно половину і поклала назад у шухляду. Решту згорнула в трубочку, знову перетягнула гумкою і кинула їх Бонду. Він нахилився і спіймав пакунок майже біля підлоги.

— Там фунтів п'ятсот, — сказала вона. — Зніміть номер у готелі «Рітц» і дайте його адресу імміграційній службі. Придбайте гарну уживану валізу і складіть туди усе, що може знадобитися для гольфера. Купіть ключки. Тримайтесь у тіні. Літак компанії BOAC першим класом[61] до Нью-Йорка. Вилітаємо в четвер увечері. Завтра зранку найперше купіть собі квиток на цей рейс. Без нього посольство не дасть вам візу. Машина забере вас із «Рітц» у четвер о шостій тридцять. Водій передасть м'ячики для гольфу. Покладіть їх у валізу. І ще… — вона подивилася йому прямо в очі, — не мрійте, що вам

вдасться поцупити товар. Водій залишатиметься поруч, поки ваш багаж не завантажать до літака. Я теж буду в лондонському аеропорту. Отже, жодних дурниць. Домовилися?

Бонд знизав плечима.

— А що мені робити з цим товаром? — мовив легковажно. — Для мене це занадто. І на що очікувати на іншому боці?

— Інший водій чекатиме на вас біля виходу з митного контролю. Він дасть подальші інструкції. І головне… — почулося напруження у голосі, — якщо на митниці щось станеться — на будь-якій — ви нічого не знаєте, зрозуміло? Гадки не маєте, як ті м'ячики потрапили у ваш багаж. Що б вони не питали, товкмачте одне: «Нічого не знаю». Удайте дурного. Я спостерігатиму. Хтозна, інші, може, також. Якщо вас схоплять в Америці, наполягайте на зустрічі з британським консулом. Від нас допомоги не чекайте. За це вам і платять, правильно?

— Справедливо, — погодився Бонд. — Єдина людина, якій можу завдати клопоту, це ви, — він окинув її оцінливим поглядом. — А я цього не бажаю.

— Дурниці, — презирливо кинула вона. — Ви нічого про мене не знаєте. Не тривожтеся за мене, друже мій, я зможу за себе постояти. — Дівчина підвелась і постала перед ним. — І не треба сюсюкати зі мною, — додала вона різко, — ми виконуємо роботу. І, ще раз, я можу за себе постояти, не сумнівайтеся.

Бонд підвівся з підвіконня, посміхнувся, дивлячись у її сірі очі, які зараз, спалахнувши від роздратування, стали майже чорними.

— Усе, що ви вмієте робити, у мене вийде краще. Не турбуйтесь, я вас не підведу. Розслабтесь і хоч на хвилину забудьте про справи. Просто я бажаю зустрітися з вами ще. Може, в Нью-Йорку, якщо все пройде гладко? — Бонд відчув себе зрадником, промовивши такі слова. Дівчина йому подобалась, і він був не проти розширити знайомство. Хоча, використати дружбу, щоби просунутися далі по ланцюжку, буде проблематично.

Дівчина хвильку дивилася на нього уважно, поступово її очі світлішали. Щільно стиснуті губи потроху розслабилися. Коли вона нарешті заговорила, її голос трохи тремтів.

— Я, я… тобто, — вона різко відвернулася. — Чорт, — мовила, і це пролунало дещо силувано. — Вечір п'ятниці у мене вільний. Думаю,

ми могли б повечеряти разом. Клуб «21» на 52-й стрит[62]. Усі таксисти знають це місце.

О восьмій вечора. За умови, що все пройде гладко. Влаштовує? — вона поглянула на нього, проте дивилася радше на губи, а не в очі.

— Чудово! — відгукнувся Бонд. Він подумав, що, напевне, пора йти, поки не наробив дурниць. — Гаразд, — сказав діловито. — Будуть ще розпорядження?

— Це все, — відгукнулася вона і, раптом пригадавши, запитала: — Котра година?

Бонд поглянув на годинник.

— За десять шоста.

— У мене справи, — кинула дівчина і, немов показуючи, що мусить іти, попрямувала до дверей. Бонд пішов слідом. Узявшись за ручку, вона повернулась, окинула Бонда поглядом, в якому він побачив проблиск довіри і дещо схоже на теплоту. — З тобою все буде добре, — сказала. — Просто у літаку тримайся подалі від мене. Не панікуй, коли щось піде не за планом. Якщо впораєшся, — у голос повернулися поблажливі нотки, — спробую замовити слівце.

— Дякую, — сказав Бонд. — Було б непогано. Радий буду попрацювати разом.

Дівчина стенула плечима, відчинила двері, й Бонд вийшов у коридор.

— Побачимось у цьому твоєму клубі «21», — сказав їй. Хотів додати ще щось, знайти привід залишитися на довше з цією самотньою дівчиною, яка слухає музику на платівках та розглядає себе у дзеркало.

Проте, судячи з виразу обличчя, думками вона опинилася вже далеко. Він був для неї чужим.

— Звісно, — байдуже відізвалась, окинула його останнім поглядом і повільно, але наполегливо зачинила двері у нього перед носом.

Поки Бонд ішов довгим коридором до ліфта, дівчина стояла за дверима, прислухаючись, як віддаляються його кроки, допоки вони не затихли. Потім задумливо підійшла до грамофона, увімкнула його. Узяла платівку Фейєра, знайшла мелодію, яку хотіла послухати — «Je n'en connais pas la fin», запустила її, а потім стояла і думала про чоловіка, який так несподівано, нівідкіль, увірвався в її життя. Господи, подумала вона з відчаєм, ще один пройдисвіт! Чи зможе вона хоч колись їх здихатись? Але коли музика закінчилась, її обличчя

посвітлішало, вона муркотіла мелодію і пудрила носика, готуючись вийти.

На вулиці вона зупинилась і зиркнула на годинник. Десять хвилин на сьому. Залишилося п'ять хвилин. Вона перетнула Трафальгарську площу і дісталася станції Чарінг-Крос, обдумуючи на ходу, що їй треба сказати. На станції вона увійшла до телефонної будки, якою зазвичай користувалася.

Рівно о шостій п'ятнадцять вона набрала номер у Велбеку[63]. Після двох гудків почувся сигнал автовідповідача, який записував дзвінок. Упродовж двадцяти секунд зі слухавки лунало тільки різке шипіння голки по платівці. Відтак безбарвний голос мовив одне слово: «Кажіть», а потім тиша, за винятком шипіння звукозаписувального пристрою.

Вона давно перестала перейматися через ці короткі безтілесні накази невідомо від кого. А зараз квапливо, проте розбірливо заговорила в слухавку:

— Кейс — АВС. Повторюю. Кейс — АВС. — Пауза. — Кур'єр задовільний. Каже, що його звуть Джеймс Бонд і ці ім'я та прізвище будуть у паспорті. Він грає у гольф і везе зі собою ключки. Пропоную м'ячики для гольфу. Він грає м'ячами «Данлоп-65». Усі домовленості в силі. Зателефоную для підтвердження о 19-15 та о 20-15. Кінець зв'язку.

Ще кілька секунд вона слухала шипіння фонографа, потім повісила слухавку і повернулася до готелю. Уже з номера набрала службу обслуговування і замовила велику порцію сухого мартіні. Коли бажане принесли, вона запалила сигарету і до чверті на восьму слухала грамофон.

Потім, можливо, не раніше чверті на дев'яту, байдужий, приглушений голос звернеться до неї через телефонний дріт: АВС — Кейс. Повторюю: АВС — Кейс… —

І далі підуть інструкції.

Десь, у якісь орендованій квартирі в Лондоні, коли записувач припинить шипіти, тихо зачиняться вхідні двері, хтось спуститься сходами, вийде на невідому вулицю і розчиниться в далечині.

У ДОРОЗІ

О шостій вечора в спальні готелю «Рітц» Бонд пакував валізу. Вона була фірми «Ревелейшн», із дорогої свинячої шкіри, дуже потерта, і речі у ній відповідали її зовнішньому вигляду. Вечірній костюм, легкий чорно-білий у цяточку костюм для заміських прогулянок та гольфу, туфлі «Саксон» для гольфу, сорочка в тон темно-синьому камвольному костюмові, який був на ньому зараз, білі шовкові й темно-блакитні бавовняні сорочки з комірцями, що пристьобуються, фірми «Сі Айленд», та сорочки з короткими рукавами, а також шкарпетки і краватки, нейлонова білизна, дві пари довгополих шовкових піжамних курток, які Бонд надягав замість традиційних піжамних костюмів.

На одежині не було жодних моноґрам чи ініціалів.

Бонд склав речі у валізу й зібрав аташе-кейс, теж із свинячої шкіри, в який склав те, що залишилося: приладдя для вмивання і для гоління, книгу Томмі Армура[64] «Як найкраще грати в гольф», авіаційні квитки й паспорт. Аташе-кейс йому надали в підрозділі Q, і в ньому під шкіряною обкладинкою було таємне відділення, де лежали глушник і тридцять патронів 25-го калібру для пістолета.

Задзвонив телефон. Бонд вирішив, що шофер приїхав на зустріч трохи раніше призначеного часу. Проте телефонував портьє, котрий сказав, що прибув представник фірми «Юніверсал Експорт» із листом, якого має особисто передати Бондові.

— Хай підійметься, — відповів спантеличено Джеймс.

За кілька хвилин він відчинив двері чоловікові у цивільному, в якому впізнав одного з посильних штаб-квартири.

— Доброго вечора, сер, — сказав посильний, витягнув з внутрішньої кишені великий конверт без розпізнавальних приміток і вручив Бонду. — Мені наказано зачекати, поки ви прочитаєте, і забрати його із собою, сер.

Бонд відкрив білий конверт і зламав печатку на блакитному конверті, що був усередині.

В аркуші блакитного паперу стандартного розміру без адреси та підпису, з текстом, надрукованим великим шрифтом, Бонд упізнав особисте послання М.

Запропонувавши посильному сісти, Джеймс підійшов до письмового столика біля вікна.

«Із Вашингтона, — було в меморандумі, — повідомляють, що «Руфус Б. Сайе», відомий також як Джек Спенг, — підозрюваний у злочинах, згаданий у доповіді Кефовера, проте не має судимостей. Він, разом із братом-близнюком Сераффімо Спенгом, є бухгалтером-контролером «банди Спенгів», яка орудує в Сполучених Штатах. П'ять років тому брати Спенги зробили «інвестицію» і встановили контроль над «Діамантовим домом». Відтоді нічого протизаконного в діяльності цієї компанії не спостерігалося.

Братам належить так звана телеграфна агенція, що обслуговує неофіційних букмекерів Невади й Каліфорнії і є, таким чином, незаконною. Її повна назва «Надійна Швидка Телеграфна Агенція». Вони також володіють готелем «Тіара» у Лас-Вегасі, який править за штаб-квартиру Сераффімо Спенга та, завдяки пом'якшеному податковому законодавству штату Невада, є представництвом фірми «Діамантовий дім».

Вашингтон інформує, шо «банда Спенгів» виказує зацікавленість і в інших видах нелегальної діяльності, таких, як торгівля наркотиками та організована проституція — цими напрямками управляє з Нью-Йорка Майкл («Шейді») Трі, який має п'ять судимостей за різні правопорушення. Також ця зграя має регіональні представництва в Маямі, Детройті й Чикаго.

Вашингтон вважає «банду Спенгів» однією з найвпливовіших у Сполучених Штатах; вона забезпечила собі чудовий «дах» у державному і федеральному апараті та зв'язки в поліції. Разом із «Клівлендською групою» та «Детройтською «пурпурною» бандою» «банда Спенгів» займає найвищий рівень у злочинному світі.

Ми не інформували Вашингтон про справжні причини нашої зацікавленості у цій справі, але в разі, якщо ваше розслідування призведе до небезпеки зіткнення з бандою, вам належить негайно нас повідомити. У цьому випадку ви будете із завдання зняті, а справу передадуть до ФБР.

Це — наказ.

Повернення цього документа у запечатаному конверті означатиме підтвердження отримання наказу».

Підпису не було. Бонд ще раз пробіг очами меморандум, згорнув його і поклав у готельний конверт.

Потім підвівся і вручив конверт посланцеві.

— Щиро дякую, — сказав. — Знайдете шлях назад?

— Звісно, сер, спасибі, — відповів той і попрямував до дверей. — До побачення, сер.

— До побачення.

Двері безшумно зачинилися. Бонд пройшов через кімнату до вікна і поглянув на Грін-парк[65].

На мить він чітко побачив худорлявого немолодого чоловіка, який сидить у своєму просторому кабінеті.

Передати справу ФБР? Бонд розумів, на що натякає М., проте також усвідомлював, наскільки гірким розчаруванням стане для М. звернення Секретної служби до Едгара Гувера[66] з проханням допомогти вихоплювати з вогню британські каштани.

Ключовими у меморандумі були слова «небезпека зіткнення». Який зміст вкладати у поняття «небезпеки зіткнення», Бонду доведеться вирішувати самому. Порівняно зі супротивниками, проти яких йому доводилося боротися, ці волоцюги й нігтя їхнього не варті. Чи, може, варті? Бонд раптом згадав суворе, немов вирубане з кременю обличчя Руфуса Б. Сайе. Шо ж, якщо вже на те пішло, не буде зайвим подивитися на його братика, з таким екзотичним ім'ям. Сераффімо. Ім'я, яке підходило радше офіціантові нічного клубу чи продавцеві морозива. Але цим хлопцям таке подобається. Дешево й театрально.

Бонд знизав плечима. Поглянув на годинник. Шоста двадцять п'ять. Він оглянув кімнату. Речі зібрані.

За внутрішнім спонуканням він засунув праву руку під борт піджака й вихопив із замшевої кобури під лівою пахвою автоматичну «беретту» двадцять п'ятого калібру з анатомічною рукояткою. То був новий пістолет, котрий подарував йому М. як «сувенір» після останнього завдання — із запискою зеленим чорнилом того ж таки М.: «Може знадобитися».

Підійшовши до ліжка, Бонд витягнув обойму і розрядив на покривало останній патрон, що залишався у стволі. Він кілька разів повторив процедуру — пересмикував затвор і натискав на спусковий гачок — щоб відчути натяг пружини. Опісля відтягнув до упору

казенник і перевірив, що довкола бойка, на який витратив стільки годин шліфування, аби довести той до гостроти голки, нема ні порошинки, а потім провів долонею по воронованій сталі ствола до дула, з якого власними руками спиляв тупу мушку. Потім загнав патрон, що випав, назад ув обойму, вставив її в рукоятку тонкого пістолета, ще раз перевірив затвор, поставив зброю на запобіжник і засунув пістолет назад у кобуру під пахвою.

Задзвонив телефон:

— Ваша машина біля під'їзду, сер.

Бонд поклав слухавку. Ось воно. Починається. Задумливо підійшов до вікна і ще раз подивився на зелені дерева у парку. Відчув легку порожнечу в шлунку, раптовий біль розлучення з цими деревами, що робили Лондон квітучим, і самотність, коли пригадав велику будівлю у Ріджент-парку, фортецю, яка не допоможе, якщо він не насмілиться на телефонний дзвінок, котрий, як Джеймс розумів, ніколи не зробить.

У двері постукали, і коли посильний узяв його валізи, Бонд пішов слідом, перетнув кімнату, пройшов коридором, звільнивши голову від усього зайвого, і зосередився на ланцюжку, що чекав на нього за розчиненими дверми готелю «Рітц».

Машина виявилася чорним «Армстронг Сіддлі Сапфір»[67] з червоними номерами торгового представництва.

— Вам більше сподобається на передньому сидінні, — сказав шофер в уніформі. Це пролунало не як запрошення. Обидві валізи Бонда та сумку з ключками для гольфу поклали до багажника. Джеймс влаштувався на передньому сидінні й, коли машина виїхала на Пікаділлі, роздивився обличчя водія. Побачив суворий профіль під кашкетом. Очі прикривали чорні окуляри, руки, що впевнено тримали кермо та перемикали передачі, обтягнуті шкіряними рукавицями.

— Розслабтеся й насолоджуйтеся поїздкою, містере, — акцент був бруклінським. — Розмовами можете не перейматися. Балачки мене нервують.

Бонд посміхнувся і промовчав. Зробив, як його просили. Водію — близько сорока років, подумав. Вага — дванадцять стоунів. Зріст — п'ять футів, десять дюймів. Досвідчений шофер. Відчуває себе упевнено на вулицях Лондона. Без запаху тютюну. Дорогі черевики.

Одягається елегантно. Жодних слідів вечірньої щетини. Двічі на день голиться електробритвою.

Після кругової розв'язки наприкінці Грейт-вест-роуд водій пригальмував на узбіччі. З «бардачка» обережно витягнув шість новеньких м'ячиків «Данлоп-65» у чорному пакувальному папері, фабрично запечатані. Залишивши двигун працювати на нейтралці, вийшов з машини й відчинив задні дверцята. Бонд поглянув через плече — водій відстебнув кишеню для м'ячиків на сумці для ключок і один за одним обережно додав шість новеньких м'ячиків до старих, що були у відділенні. Потім, не мовивши ні слова, знову вмостився на передньому сидінні, й поїздка поновилася.

У Лондонському аеропорту Бонд без проблем здав багаж, оформив квиток та купив собі «Івнінг Стандард»[68]. Коли відраховував дрібняки, він немов випадково торкнувся руки симпатичної білявки у дорожньому костюмі брунатного кольору, яка ліниво гортала сторінки журналу і, в супроводі шофера, рушив за багажем до митного контролю.

— Тут тільки ваші особисті речі, сер?

— Так.

— Скільки маєте при собі англійських грошей, сер?

— Приблизно три фунти та дрібні гроші.

— Дякую, сер, — синьою крейдою митник зробив позначки на всіх трьох сумках, і носильник поставив валізи й сумку на візок. — Ідіть за жовтими покажчиками до імміграційної служби, сер, — мовив і покотив візок до вантажного конвеєра.

Шофер підняв руку в прощальному салюті. На мить його очі зблиснули крізь чорне скло окулярів, а губи склались у подобу посмішки.

— До побачення, сер. Приємного польоту.

— Дякую, друже мій, — весело відгукнувся Бонд, із задоволенням побачивши, як зникає посмішка з обличчя водія, тільки-но він повернувся та пішов геть.

Бонд узяв аташе-кейс, пред'явив паспорт приємному молодикові, який пашів здоров'ям, — той проставив «галочку» біля прізвища Бонда у списку пасажирів — і попрямував до залу відльоту. За спиною почув низький голос Тіффані Кейс, яка подякувала офіцерові. Мить по

тому дівчина увійшла в залу і зайняла місце між Бондом та дверима. Джеймс усміхнувся — він сам вибрав би це місце, якби йому доручили стежити за кимось, хто може викинути коника.

Розгорнувши газету, Бонд поверх неї став розглядати інших пасажирів.

Літак буде майже повним (із придбанням квитка Бонд запізнився щоби претендувати на спальну кабінку) і полегшено зауважив, що серед сорока людей у залі очікування нема знайомих обличь. Кілька різномастих англійців, парочка обов'язкових черниць, які, зауважив Бонд, здається, завжди літають через Атлантику влітку, можливо, до Лурду[69], невиразного виду американці, переважно бізнесмени, двоє немовлят на руках, щоб гарантувати пасажирам веселий переліт, та жменя європейців, національності яких було важко встановити. Типовий набір пасажирів, вирішив Бонд, хоча двоє з них — він та Тіффані Кейс — мали свої секрети, тож не було сенсу думати, що решта пасажирів — це сіра маса.

Бонд відчув на собі погляд, однак то був лише побіжний позирк з боку двох пасажирів, котрих він визначив як американських бізнесменів. Вони відвели очі, а один із них — чоловік з молодим обличчям та передчасно сивим волоссям — сказав щось іншому, вони обидва підвелись і, схопивши свої стетсони[70], які, незважаючи на літо, були в целофанових чохлах, попрямували до бару. Бонд чув, що вони замовили подвійні бренді з водою, а другий чоловік — блідий і товстий — витягнув з кишені флакончик з піґулками і запив одну бренді. Драмамин[71], припустив Бонд. Поганий мандрівник.

Повітряний диспетчер BOAC був неподалік від Бонда. Вона підняла слухавку — напевне, зв'язку зі службою керування польотами — і сказала: «У мене у відстійнику сорок пасажирів». Дочекавшись відповіді, поклала слухавку та підняла мікрофон.

«Відстійник»? Веселий початок мандрівки через Атлантику, подумав Бонд, а потім пасажири пройшли бетонованим майданчиком і піднялись у величезний «Боїнг». Чихнувши бензиново-метаноловим вихлопом, один за одним запустилися двигуни. Старший стюард оголосив через гучномовець, що наступною зупинкою буде аеропорт Шеннон[72], де пасажирів годуватимуть обідом, а час польоту становить годину п'ятдесят хвилин. Тим часом величавий двопалубний

«Стратокрузер»[73] повільно викотився на злітну смугу «схід–захід». Літак затремтів, стримуваний гальмами, поки капітан один за одним розігнав двигуни до необхідної для зльоту потужності. Через ілюмінатор Бонд спостерігав, як рухаються при перевірці закрилки. Нарешті величезний літак повільно розвернувся назустріч сідаючому сонцю, скрипнули звільнені гальма, і трава по обидва боки злітної смуги лягла під напором вітру. Літак, пробігши майже дві милі підсиленим бетонним покриттям, знявся у повітря і взяв курс на захід, щоб опуститися на іншу бетонну доріжку на іншому краю землі.

Бонд запалив сигарету і, витягнувши книжку, зручніше вмостився у кріслі, як раптом крісло попереду, ліворуч від нього, різко нахилилося в його бік. Виявилося, що у кріслі сидів один з двох американських бізнесменів, товстун, який відкинувся назад, усе ще щільно пристебнутий паском безпеки. Він сильно спітнів, обличчя позеленіло. До грудей притискав портфель так, що Бонд мав змогу прочитати його ім'я на візитці, вставленій до шкіряної бирки. На ній було написано «містер В. Вінтер», а нижче — рівними червоними літерами — «моя група крові — F»[74].

Бідолаха, подумав Бонд. Переляканий на смерть. Він упевнений, що літак обов'язково розіб'ється, і сподівається, що рятівники, які витягнуть його з-під уламків, дадуть правильну кров для переливання. Для нього цей літак — всього-на-всього величезна сигара, заповнена нікчемним мотлохом, що тримається у повітрі завдяки жменьці свічок запалювання і прямує до пункту призначення за електричними спалахами. Жодної довіри до пекельної машини чи статистичних даних. Він страждає від тих страхів, що й маленька дитина, — страх перед гучним шумом чи боязнь падіння. Навіть до туалету не навідається через острах, що ставши на підлогу, провалиться.

Чиясь постать затьмарила промені вечірнього сонця, що освітлювали салон, і Бонд відволікся від думок про чоловіка. Тіффані Кейс пройшла повз нього, дісталася сходів до коктейльної зали на нижній палубі та зникла. Бонд залюбки закрокував би за нею, проте він тільки знизав плечима і дочекався стюарда, який котив візок з коктейлями й канапе з ікрою та сьомгою. Він розгорнув книгу і прочитав цілу сторінку, поки зрозумів, що не вчитується у зміст. Тоді викинув думки про дівчину з голови й почав читати спочатку.

Бонд прочитав чверть книжки, коли відчув, що вуха заклало і літак починає п'ятдесятимильне зниження в напрямку західного узбережжя Ірландії. Засвітилося табло «Пристебнути паски. Не палити» — і зелено-білий промінь прожектора Шеннона, разом з червоними та золотистими вогниками, що облямували посадкову смугу, розстелилися перед «Стратокрузером», який в яскраво-блакитному світлі власних вогнів приземлився й побіг у напрямку терміналу. Після біфштекса і шампанського обід завершила філіжанка запашної кави, присмачена, завтовшки дюйм, добрячою порцією ірландського віскі з вершками. Побіжний огляд торгових кіосків аеропорту, напханих нікчемним сувенірним мотлохом, на кшталт «ірландських кістяних чоток», «чотирнадцятиструнної ірландської арфи», «мідного гнома» — усе по півтора фунта, жахливий «ірландський музикальний котедж» за чотири фунти, неймовірні, підбиті хутром твідові піджаки, витончена ірландська льняна постільна білизна та серветки для коктейлів. А потім — нерозчленована ірландська балаканина через гучномовці, з якої були зрозумілими тільки два слова: «BOAC» та «Нью-Йорк», повтор уже зрозумілою англійською, останній погляд на матінку-Європу — і ось вони уже дісталися висоти п'ятнадцять тисяч футів на шляху до наступної зустрічі із земною твердю, куди їх спрямовують радіорадари на метеорологічних кораблях[75] «Джиг» і «Чарлі», позначаючи точний час та слугуючи компасними мітками десь посередині Атлантики.

Бонд чудово виспався і прокинувся, коли літак наблизився до південного узбережжя Нової Шотландії[76]. Він пройшов у вбиральню умитися та поголитися, прополоскав горло, намагаючись позбутися нічного кондиціонованого повітря, і повернувся до місця проміж рядів закляклих у незручних позах пасажирів, щоби встигнути насолодитися моментом, який завжди викликав у нього незмінне захоплення — коли з-за горизонту виповзає сонячний диск, від чого весь салон немов заливає кров'ю.

Повільно, один за одним, слідом за світанком почали прокидатися пасажири. За двадцять тисяч футів унизу будинки здавалися крихточками цукру, просипаними на брунатний килим. На поверхні землі не було видно жодного руху, крім тоненької струминки диму з труби потяга та білої пір'їни сліду від риболовецького судна, що йшло

затокою, а також відблиску сонця на хромованому капоті іграшкового автомобіля. Однак Бонд майже фізично відчував, що внизу, під ковдрами, починають ворушитися люди, що з домівок у нерухоме ранкове повітря починає витися димок, а на кухнях варять ранкову каву.

Підоспів сніданок — геть недоречний набір страв, що їх авіакомпанія рекламувала як «традиційний англійський сільський сніданок», після котрого старший стюард роздав по рядах американські митні декларації — форму № 6063 Міністерства фінансів, де Бонд прочитав надруковане маленькими літерами повідомлення:
«...надання неправдивих відомостей про особисті речі або навмисне приховування інформації… спричиняє штраф або тюремне ув'язнення». У відповідній графі він зробив помітку — «особисті речі» та з легким серцем підписав цю брехню.

Потім ще три години літак, здавалося, нерухомо висів у повітрі посередині хтозна-чого, і лише сонячні зайчики, що скакали вгору-вниз стінами салону, свідчили про те, що він усе ж рухається. Нарешті, коли внизу завидніли незграбні контури Бостона та Торнпайк[77] Нью-Джерсі — автомобільна розв'язка у формі величезного листка конюшини, вуха Бонда почало закладати — літак пішов на зниження в напрямку покритих серпанком передмість Нью-Йорка. Почулися шипіння і специфічний запах, коли літак випустив шасі, та скрипіння гідравлічних механізмів; ніс нахилився вниз, колеса різко торкнулися посадкової смуги, турбіни заревіли на зворотній тязі, пригальмовуючи «Боїнг», повз ілюмінатори потягнулася потьмяніла трава, літак підкотив до будівлі аеропорту, люк відчинився, і ось вони прилетіли.

«ТІНИСТИЙ» ТРІ

Митний офіцер — пузатий чоловік, який вочевидь насолоджувався життям, з темними патьоками від поту під пахвами сірої форменої сорочки — ліниво прогулювався повз прилавок інспектора з літерою «B», до якого в черзі стояв Бонд із трьома місцями багажу. Біля наступного прилавка з літерою «C» дівчина витягнула зі сумочки пачку «Парламенту» й увіпхала сигарету до рота. Бонд почув кілька

нетерплячих клацань запальничкою, потім різкий звук застебнутої «блискавки» на сумочці. Бонд відчував на собі її погляд. Шкода, що прізвище дівчини не починається, скажімо, зі «Z», тоді б вона була від нього якнайдальше. Типу Заратустра? Закарія? Зофані?

— Містере Бонд?

— Слухаю.

— Це ваш підпис?

— Так.

— Ви везете тільки особисті речі?

— Еге ж.

— Гаразд, містере Бонд, — митник вирвав з книжечки марку і наклеїв її на валізу. Те ж саме зробив із аташе-кейсом і перевів погляд на сумку з ключками для гольфу. На мить закляк з маркою в руці. Поглянув на Бонда.

— Скільки вибиваєте, містере Бонд?

У того аж в очах потемнішало.

— Це ключки для гольфу.

— Ну звісно, — терпляче відгукнувся митник. — Але скільки очок вибиваєте[78]? За гру.

Бонд був готовий дати собі ляпаса за те, що забув, де перебуває, і проґавив американізм.

— У середньому, трохи більше за вісімдесят.

— Мені ніколи не вдавалося набити менше сотні, — побідкався митник. Він наклеїв таку бажану марку на сумку, за якусь пару дюймів від найбагатшої партії контрабанди за всю історію Айдлвайлду.

— Бажаю вам приємно провести час, містере Бонд.

— Дякую, — відгукнувся Джеймс, кивнув носієві та пішов за багажем до останньої перешкоди — інспектора на дверях. Затримки не сталося — чоловік нахилився, перевірив марки, проштампував їх і махнув рукою.

— Містере Бонд?

Його гукнув високий, з різкими рисами обличчя, з каламутним волоссям та злими очима чоловік. Одягнений у темно-брунатні штани та сорочку кольору розбавленої кави.

— Машина чекає на вас.

Коли він повернувся і повів до виходу з аеропорту під ранкове сонце, Бонд помітив, що задня кишеня штанів незнайомця квадратно відстовбурчується і підозріло нагадує розмірами пістолет невеликого калібру. «Звичайна річ, — подумав Бонд. — Усе, як у книжках про Майка Хаммера[79]. Американські гангстери такі передбачувані. Забагато коміксів та дешевих фільмів».

Авто виявилося чорним седаном «Олдсмобіль». Бонд, не чекаючи на вказівки, вліз на передне сидіння, давши змогу чоловікові в брунатному поратися з його багажем та розплатитися з носієм. Коли вони виїхали зі сумовитого пустиря Айдлвайлду та встромились у автомобільний потік автостради Ван-Вайк[80], Джеймс відчув, що має щось сказати.

— Як у вас тут з погодою?

Водій, не відриваючи очей від дороги, кинув:

— Постійно в межах сотні[81].

— Гаряченько, — зауважив Бонд. — У нас у Лондоні більше сімдесяти п'яти нечасто буває.

— Та невже?

— Гаразд, — мовив Бонд після паузи. — То який план?

Чоловік кинув погляд у дзеркало заднього виду й зайняв місце в середньому ряді. Зо чверть милі він обганяв машини, що, з його погляду, їхали повільно. Коли опинилися на вільній ділянці, Бонд повторив запитання:

— То який план?

Водій кинув на нього швидкий погляд:

— Шейді хоче з тобою познайомитися.

— Та невже? — мовив Бонд. Ці люди почали його дратувати. Він спробував прикинути, коли вдасться показати, хто тут головний, проте перспектива не була райдужною. Його завдання — проникнути в мережу й підібратись якомога ближче до її кінця. Будь-який прояв самостійності чи непокірності з його боку поставить під удар виконання завдання. Не варто висовуватися. Треба звикнути до ролі гвинтика.

Вони в'їхали на Мангеттен і рушили вздовж річки до сорокових вулиць. Там повернули і проїхали добру половину 46-ї Вест-стрит, свого роду нью-йоркського Хеттон-Гардену. Водій припаркувався у

другому ряді біля непоказного ґанку. Кінцевий пункт призначення було втиснуто між підозрілого виду крамничкою, що торгувала декоративною біжутерією, та елегантним магазином, фасад якого був обличкований чорним мармуром. Напис срібними літерами курсивом на темному тлі був настільки непомітним, що якби Бонд не був обізнаним з цією назвою, він напевне не зміг би її розібрати. А напис був такий: «Діамантовий дім, Інк.».

Коли машина зупинилася, чолов'яга, який стояв на тротуарі, ліниво наблизився до автівки.

— Усе нормально? — спитав водія.

— Усе в ажурі. Бос у себе?

— Еге ж. Припаркувати таратайку?

— Було б класно.

Водій обернувся до Бонда:

— Приїхали, приятелю. Давай вивантажуватися.

Бонд виліз із машини й відчинив задні дверцята. Взяв аташе-кейс і потягнувся за сумкою з ключками для гольфу.

— Дрючки я візьму сам, — почувся голос водія з-за спини. Бонд слухняно витягнув валізу. Водій схопив сумку з ключками і ляснув дверцятами. Інший хлопець уже сів на місце водія, і машина виїхала у потік. Бонд услід за водієм попрямував до непримітних дверей будинку.

У невеличкому вестибюлі на прохідній сидів чоловік. Коли вони увійшли, він відірвався від спортивного розділу газети «Ньюз», привітався з водієм та гострим поглядом окинув Бонда.

— Здоров був, — привітався водій. — Не проти, якщо ми у тебе манатки кинемо?

— Шквар, — відгукнувся чоловік. — Не пропадуть, — і знову занурився в газету.

Водій із ключками Бонда на плечі почекав, поки той приєднається до нього біля дверей ліфта. В кабінці він натиснув кнопку п'ятого поверху. Піднімалися мовчки. На поверсі вони опинились у невеличкому вестибюлі. Тут стояли два крісла, столик та велика мідна плювальниця. Повітря було затхлим.

Потертим килимом вони підійшли до скляних дверей; водій постукав і увійшов, не чекаючи запрошення. Бонд увійшов слідом і

зачинив за собою двері.

У чоловіка, який сидів за столом, було яскраво-червоне волосся, що оторочувало велике місяцювате доброзичливе обличчя. Перед ним стояла склянка молока. Коли увійшли, чоловік підвівся, і Бонд побачив, що той горбань. Джеймс порився в пам'яті — ні, йому ніколи не доводилося бачити рудих горбунів. Він подумав, що така незвична комбінація, напевне, добряче лякає дрібних волоцюг, які працюють на банду.

Горбань повільно обминув стіл і попрямував до Бонда. Обійшов того кругом, вивчаючи з ніг до голови, а потім зупинився попереду і втупився прямо в очі. Бонд спокійно зустрів погляд пари порцелянових очей, що виглядали настільки порожньо й були такими незворушними, наче їх поцупили у таксидерміста. Джеймс відчував, що він проходить якесь випробування. Своєю чергою, теж роздивлявся горбаня, відзначив, що той має величезні вуха з непропорційними мочками, товсті сухі губи на великому напіврозкритому роті та короткі сильні руки. Майже непомітна шия та дорога шовкова жовта сорочка, що обтягувала бочкоподібний торс, лише підкреслювали гострий виступ горба.

— Маю звичку знайомитися з тими, кого ми наймаємо, містере Бонд, — голос був високим та різким.

Бонд ввічливо посміхнувся.

— Із Лондона нас повідомили, що ви вбили людину. Я їм вірю. Бачу, ви на це спроможні. Хочете ще попрацювати на нас?

— Залежатиме від роботи, — сказав Бонд. — Точніше, — він сподівався, що репліка пролунає не надто театрально, — від того, скільки ви платите.

Горбань коротко пронизливо розсміявся та різко розвернувся до водія:

— Рокі, витягни ці м'ячі зі сумки і розпакуй їх. Тримай, — він зробив невловимий оком рух правицею і простягнув водієві двобічно гострий ніж із пласкою рукояткою, обмотаною ізоляційною стрічкою, що лежав на долоні. Бонд упізнав метальний ніж. Мав визнати, що вправність рук, з якою виконаний цей фокус, була бездоганною.

— Так, босе, — мовив водій, і Бонд відзначив, з якою жвавістю той схопив ножа і присів на підлогу, відстібуючи від сумки кишеню для

м’ячів.

Горбань відійшов від Бонда й сів у крісло. Узяв склянку молока, поглянув на неї відразливо і двома довгими ковтками опорожнив її. Потім подивився на Бонда, немов очікуючи.

— Виразка? — співчутливо поцікавився Джеймс.

— Хто тут питає твою думку? — злобно процідив горбань, а потім перевів гнів на водія. — Чого ти вовтузишся, Рокі? Поклади м’ячі на стіл, аби я міг бачити, що ти з ними робиш. Номер на м’ячеві — центр заглушки. Повитягуй їх.

— Уже роблю, босе, — відгукнувся водій. Підвівшись із підлоги, він поклав шість нових м’ячиків на стіл. П’ять з них були загорнуті в чорний пакувальний папір. Рокі взяв шостий і покрутив у руках. Відтак кінчиком ножа витягнув круглу заглушку діаметром з півдюйма й через стіл простягнув м’яч горбаню. Той витрусив уміст — три неогранені камінці по десять-п’ятнадцять каратів — на шкіряну поверхню столу.

Шейді задумливо покачав камінці товстим пальцем.

Водій продовжив роботу, і скоро Бонд нарахував на столі вісімнадцять діамантів. Необроблені, вони виглядали неохайно, проте, якщо були найвищої якості, прикинув Джеймс, то після огранки їхня вартість може зрости до ста тисяч фунтів.

— Гаразд, Рокі, — мовив горбань. — Вісімнадцять штук. Уся партія на місці. Тепер заради Бога забери звідси ці довбані ключки і надішли когось до «Астору» з речами нашого хлопця. Там йому знятий номер. Хай туди доставлять його речі. Второпав?

— Звісно, босе, — водій залишив ножа, разом з порожніми м’ячиками, на столі, пристебнув кишеню до сумки і, закинувши її на плече, вийшов.

Бонд підійшов до стільця біля стіни, присунув його до столу й сів, обличчям до горбаня. Витягнув сигарету і запалив. Потім, дивлячись тому прямо в очі, сказав:

— Тепер, коли усі щасливі, я був би не проти отримати свої п’ять кусків.

Горбань, який ретельно спостерігав за руками Бонда, перевів погляд на жменьку камінців на столі. Склав з них коло, потім підняв очі на Джеймса.

— Вам заплатять сповна, містере Бонд, — високий голос пролунав чітко та діловито. — Проте ви можете отримати й більше п'яти тисяч. Але порядок сплати розрахований так, щоб убезпечити і вас, і нас. Прямої передачі готівки не буде. Сподіваюся, ви розумієте чому, містере Бонд. Гадаю, під час кар'єри грабіжника вам доводилося робити виплати стороннім виконавцям. Коли у людини раптом з'являються гроші — це небезпечна ситуація. Він починає патякати, розкидається грошима направо і наліво. А не дай Бог попаде до копів — не знає, що відповідати. Згодні?

— Розумію, — Бонда здивувала мудрість та логічність проказаних слів. — Ви маєте рацію.

— Саме тому, — продовжив горбань, — ми з друзями платимо готівкою дуже рідко і невеликими сумами. Проте робимо так, щоби клієнт сам заробляв гроші. Ось, наприклад, ви. Скільки у вас зараз грошей у кишені?

— Три фунти з дрібняками, — відповів Бонд.

— Чудово, — мовив горбань. — Сьогодні ви зустріли свого друга містера Трі, — він ткнув себе пальцем у груди, — тобто мене. Цілком респектабельного громадянина, з яким ви познайомилися в Англії у сорок п'ятому, коли він реалізовував армійські надлишки. Пам'ятаєте?

— Це немов учора було...

— Тоді ви маєте пригадати, що я винний вам п'ятсот доларів за бридж у готелі «Савой». Пригадуєте?

Бонд кивнув.

— Коли ми зустрілися сьогодні, я запропонував вам зіграти на весь борг, проте програв. Правильно? Отже, тепер у вашій кишені тисяча доларів, і цю історію я, як законослухняний платник податків, звісно, підтверджу. Ось гроші, — з цими словами горбань витягнув портмоне із задньої кишені й відрахував десять банкнотів по сто доларів.

Бонд узяв гроші й поклав до кишені.

— А потім, — продовжив горбань, — ви попросили мене, оскільки ви вже у Штатах, сходити на кінські перегони. На що я вам сказав: «Чому б вам не з'їздити до Саратоги[82], бо справами ми займемося не раніше понеділка?» Ви погодились і поїхали до Саратоги з тисячею баксів у кишені. Правильно?

— Чудово, — відгукнувся Бонд.

— Ви поставите на коня, виплати за якого будуть принаймні один до п'яти. Тож отримаєте свої п'ять тисяч, і якщо хтось поцікавиться, звідки вони у вас, поясните, що ви їх чесно заробили і можете це довести.

— А якщо кінь програє?

— Неможливо.

Бонд промовчав. Потроху він почав проникати у гангстерський світ. Тепер уже в ту частину, де не сумніваються у виграшах на перегонах. Він поглянув у бляклі порцелянові очі. Важко визначити, чи відомі їм звичайні людські переживання. Жодної емоції в них не читалося. Гаразд, можна спробувати наступний крок.

— Що ж, це добре, — мовив Бонд, сподіваючись, що догідливість не завадить. — Здається, ви тут усе продумали. Люблю мати справу з обережними людьми.

Жодної реакції в порцелянових очах.

— Я планую перечасувати з поверненням до Англії. Сподіваюся, ви не відмовитеся від додаткової допомоги?

Порцелянові очі відклеїлися від його очей і дюйм за дюймом почали обмацувати обличчя Бонда та плечі, немов горбань прицінювався до коня на ринку. Потім перевів погляд на кільце з діамантів і дбайливо, не кваплячись, переробив його на квадрат.

У кабінеті панувала тиша. Бонд ретельно вивчав свої нігті.

Нарешті горбань знову підняв на нього очі.

— Не заперечую, — задумливо мовив він, — можливо, ми тобі дещо доручимо. Поки що ти не наробив помилок. Продовжуй так і надалі та не сунь носа не в свої справи. Зателефонуй мені після перегонів, і я тобі відповім. Проте, як уже зазначив, знай своє місце і роби те, що кажуть. Домовилися?

Бонд потроху розслабився. Знизав плечима.

— Навіщо нариватися? Робота мені потрібна. Можете запевнити своїх, що я не боюся брудної роботи, лише б за неї платили.

У порцелянових очах уперше відобразились емоції. То була суміш образи та злості, й Бонд подумав, чи не перебрав мірку.

— Та за кого ти нас маєш? — голос горбаня зірвався на крик обурення. — Ми що, якісь дешеві недотепи? До біса! — він знизав плечима і махнув рукою. — Чого очікувати від лаймі, який гадки не

має, як тепер роблять справи! — полум'я в його очах раптом згасло. — Гаразд, уважно слухай. Ось мій номер, запам'ятай. Вісконсин 7-3697. Краще запиши. Проте тримай язика за зубами, а то можеш його позбутися, — Шейді Трі видав верескливий смішок, який зовсім не був веселим. — Четвертий забіг у вівторок. Ставки приймають без обмежень. Миля з чвертю для триліток. Гроші поставиш перед самим зачиненням віконця. Інакше своєю штукою порушиш співвідношення. Второпав?

— Еге ж, — відповів Бонд, ретельно занотувавши усе в записник.

— От і добре, — мовив горбань. — Кінь на прізвисько «Норовиста Посмішка». Велика коняка із зіркою на лобі та білими панчохами. Грай на виграш.

НЕДРЕМНЕ ОКО

Було вже о пів на першу дня, коли Бонд, спустившись на ліфті, вийшов на спекотну вулицю.

Він повернув праворуч і неквапливо дістався до Таймс-сквер. Проходячи повз обкладений чорним мармуром фасад «Діамантового дому», зупинився роздивитися дві скромного виду вітрини, оздоблені темно-синім оксамитом. У центрі кожної лежала ювелірна прикраса — сережка, що складалась із величезного грушоподібного діаманта, який звисав з іншого чудового каменя — круглої форми та ідеально ограненого. Під сережкою містилася тонка золота пластинка завбільшки як візитка, на загнутому краї котрої були вигравірувані слова «Діаманти назавжди».

Бонд хмикнув: цікаво, хто з його попередників контрабандою провіз ці камінці до Америки.

Прогулянковою ходою Джеймс рушив далі в пошуках якогось бару з кондиціонером, де можна перечекати спеку і трохи покумекати. Розмовою він був задоволений. Принаймні від нього не відмахнулись, а шанси такого були п'ятдесят на п'ятдесят. Горбань також потішив.

У його образі було дещо страшенно театральне, а гордість щодо приналежності до банди Спенгів викликала посмішку. Проте смішного тут мало.

Бонд прогулювався лише кілька хвилин, як раптом відчув, що за ним стежать. Тому не було жодних доказів, хіба що шкіра голови трохи поколювала і загострилося сприйняття людей, які перебували близько від нього, але Джеймс звик довіряти своєму шостому відчуттю. Саме тому він зупинився перед першою ж вітриною і ніби зненацька поглянув уздовж 46-ї стрит, звідки вийшов. Нічого особливого, тільки розмаїтий натовп, що ледь сунув тротуарами, переважно тим самим боком вулиці, що й він, — тіньовим. Ніхто різко не рвонув сховатися до під'їзду, ніхто не витягнув хустинки для прикриття обличчя, щоб не бути впізнаним, ніхто не нахилився зав'язати шнурівки.

Бонд ще трохи повивчав швейцарські годинники у вітрині крамниці, потім повернувся та рушив далі. За кілька ярдів знову різко зупинився. І знову нічого. Пішовши далі, повернув направо на авеню Америк[83] і зупинився біля першого під'їзду, що виявився входом у крамницю жіночої білизни, де чоловік у світло-брунатному костюмі спиною до нього роздивлявся чорні трусики з мережива на до біса реалістичному манекені. Бонд відвернувся й, опершись об колону, почав ліниво, але ретельно оглядати вулицю.

Раптом хтось стиснув його праву руку, яку він міг використати для зброї, і чийсь голос прогарчав:

— Не рипайся, лаймі! Розслабся, якщо не бажаєш отримати порцію свинцю на ланч.

І Джеймс відчув, як щось тверде встромилося йому в спину трохи вище поперека.

Щось у голосі здавалося знайомим. Хто це, поліція? Гангстери? Скосивши очі, Бонд поглянув, що стиснуло його правицю. Він побачив сталевий гак. Невже у чолов'яги одна рука?! Бонд моментально розвернувся, пірнув убік і викинув уперед ліву руку, зробивши хук та цілячись у нижню частину тіла.

Проте його кулак перехопила лівиця незнайомця.

У той час, коли Бондові сяйнула думка, що в руці нападника пістолета нема, він почув такий знайомий сміх, і такий знайомий голос ліниво промовив:

— Дуже погано, Джеймсе. Ангели на небесах уже вишикувалися зустріти тебе.

Бонд повільно випрямився та якийсь час витріщався, не вірячи очам, у соколиноподібне обличчя Фелікса Лейтера, поки потроху вщухав адреналін у крові.

— Значить, ти весь час переслідував мене, йдучи попереду, мерзотнику, — нарешті вимовив. Він задоволено оглянув свого друга, американського секретного агента, з яким побував у купі халеп, і якого останній раз бачив у коконі брудних бинтів на заляпаному кров'ю ліжку в невеличкому готелі у Флориді[84]. — Якого біса ти тут робиш? І ще клеїш дурня в таку спеку! — Бонд витягнув хустинку й витер обличчя. — На якусь мить ти змусив мене похвилюватися.

— Похвилюватися! Не сміши мене, — глузливо розсміявся Лейтер. — Ти вже молитву читав. А совість твоя настільки брудна, що ти навіть не знав, хто прийшов по твою душу, — гангстери чи поліція. Я правий?

Розсміявшись, Бонд ухилився від конкретної відповіді.

— Та годі, збоченцю! — мовив. — Можеш пригостити мене коктейлем, тоді й побалакаємо. Щось я не вірю в просту випадковість. А ще краще, якщо пригостиш мене ланчем. У вас, техасців, кури грошей не клюють.

— Звісна річ, — Лейтер засунув руку зі сталевим гаком у праву кишеню піджака, лівою ж узявши Бонда під руку. Коли вони пішли вулицею, Джеймс помітив, що Лейтер сильно кульгає. — У нас у Техасі навіть блохи настільки заможні, що можуть дозволити собі найняти собаку. Ходімо. «Сарді»[85] якраз по дорозі.

Лейтер обійшов стороною модну залу, де збиралися компанії акторів та письменників, і повів Бонда сходами догори. Його кульгавість стала помітнішою, він тримався за поручень. Джеймс нічого не сказав, та коли посадив друга за столиком у куті цього благословенного кондиціонованого ресторану, а сам вийшов до туалетної кімнати умитися, то підсумував свої враження. Правої руки нема, лівої ноги — теж, а майже непомітні шрами трохи нижче шевелюри і шрам під правим оком свідчили про вправну роботу лікарів з пересадки тканин. Проте Лейтер був у гарній формі. Його сірі очі сяяли непереможним блиском, у копиці волосся не було і волоска сивого, а на обличчі — й натяку на лють, як зазвичай у калік. За коротку прогулянку Бонд помітив деяку стриманість у поведінці друга, яку приписав частково зустрічі з ним, а можливо, справі, над якою той зараз працює.

В будь-якому випадку, вирішив Бонд, це не має стосунку до травм Фелікса.

На столику на нього чекав бокал сухого мартіні зі скибочкою лимона. Бонд віддав належне пам'яті друга і з посмішкою продегустував напій. Мартіні був чудовим, хоча смак вермуту не відчувався.

— Зроблений у «Креста Бланка»[86], — пояснив Лейтер. — Це наш місцевий бренд із Каліфорнії. Подобається?

— Найкращий, який мені щастило куштувати.

— Я також насмілився замовити тобі копчену лососину та «бріззолу», — сказав Лейтер. — Тут подають найсмачніше в Америці м'ясо, а бріззола — найкраща з усіх. Шматок яловичини, зрізаний прямо з кістки. Підсмажений у маслі, а потім доведений на відкритому вогні. Як тобі?

— Покладаюся на твій смак, — відповів Бонд. — Ми стільки разів снідали разом, що вивчили смаки один одного.

— До того ж я попросив їх не квапитися, — додав Лейтер і постукав по столу своїм гаком. — Спершу замовимо ще по мартіні, й поки питимемо, тобі краще усе мені викласти.

У його посмішці відчувалася турбота, проте очі дивилися сторожко.

— Гаразд, відповіси мені на одне питання. Що у тебе за справи з моїм давнім приятелем Шейді Трі? — він зробив замовлення офіціанту і, нахилившись уперед, приготувався слухати.

Бонд допив перший мартіні й запалив сигарету, розслаблено відкинувшись у кріслі. Столики довкола були вільними. Джеймс повернувся і подивився на американця.

— Спочатку ти мені скажи, Феліксе, — Бонд понизив голос. — На кого ти зараз працюєш? Усе ще на ЦРУ?

— Відповідь негативна, — мовив Лейтер. — Без моєї робочої правої руки вони могли запропонувати лише канцелярську працю. Коли я сказав, що, мовляв, мені більше подобається на свіжому повітрі, до мене поставилися люб'язно і щедро заплатили. А «Пінкертон»[87] зробив гарну пропозицію. Сам знаєш — «Око, що ніколи не спить». Отже, тепер я просто «шпик» — приватний детектив. «Піди туди, не знаю куди, простеж за тим, не знаю за ким», ну все решта. Зате весело. Компанія приємна, робота цікава, й одного дня я вийду на пенсію з повним пансіоном та золотим годинником на пам'ять, який улітку

вкривається зеленою патиною. До речі, я у них — начальник так званого «Відділу перегонів» — групи, що займається допінгом, махінаціями зі жокеями, охороною стайнь тощо. Гарна робота, доводиться багато їздити по країні.

— Звучить непогано, — зауважив Бонд. — Я й гадки не мав, що ти знаєшся на конях.

— Та я б не впізнав коня, якби до нього позаду не був прив'язаний візок з молоком, — погодився Лейтер. — Проте всьому швидко вчишся, та й маєш розумітися в людях, а не у конях. Ну а ти як? — він понизив голос. — Як і раніше, працюєш на Контору?

— Саме так, — відгукнувся Бонд.

— І зараз на завданні?

— Так.

— Під прикриттям?

— Еге ж.

Лейтер зітхнув і задумливо пригубив мартіні.

— Що ж, — нарешті мовив, — якщо справа стосується братів Спенгів, ти — останній ідіот, якщо збираєшся впоратись із ними сам-один. Чесно кажучи, якщо ти «під ковпаком», я страшенно ризикую, обідаючи тут з тобою. Але розкажу тобі, чому зранку ходжу на цирлях довкола Шейді, може, ми будемо один одному корисні. Тільки між нами, начальству про це знати не обов'язково. Згоден?

— Послухай, Феліксе, ти чудово знаєш, як мені приємно працювати з тобою, — серйозно відповів Бонд. — Але я працюю на свій уряд, а ти, можливо, не в ладах зі своїм. Однак, якщо мета у нас одна, не бачу сенсу смикати за нитки з різних боків. Якщо ми заганяємо одного зайця, я буду радий зробити це разом. Скажи мені, — Бонд запитально подивився на техасця, — чи не йдеться про одну особу із зіркою на лобі та в білих панчохах? На ім'я «Норовиста Посмішка»?

— Саме про неї, — відгукнувся Лейтер, не дуже й здивований. — Біжить у Саратозі у вівторок. Хоча не второпаю, як ця коняка стосується безпеки Британської імперії?

— Мені підказали поставити на неї, — відповів Бонд. — Тисячу доларів на виграш у забігу. Платня за іншу роботу, — Бонд підняв руку зі сигаретою і прикрив нею рот. — Сьогодні вранці літаком з Англії я

доставив містерові Спенгу та його друзям необроблені діаманти вартістю сто тисяч фунтів.

Очі Лейтера звузилися. Він тихенько присвиснув від здивування.

— Матір Божа! — відізвався з повагою у голосі. — Ти однозначно граєш у вищій лізі. А я тут вештаюся тільки тому, що «Норовиста Посмішка» — підставна коняка. Кінь, який має виграти у вівторок, — зовсім не «Норовиста Посмішка». Останні три рази «Норовиста Посмішка» навіть призового місця не зайняла. Тоді її пристрелили, а на це місце поставили порську коняку на прізвисько «Пікапеппер». Завдяки щасливому випадку він теж має зірку на лобі та білі панчохи. Великий гнідий кінь, і хлопці пристойно попрацювали над його копитами й усунули дрібні розбіжності. Вони працювали над цим увесь рік у пустелі Невада, де у Спенгів ранчо. Здорово нагріють руки на ньому. Перегони з великими ставками, до двадцяти п'яти тисяч. Можеш не сумніватися, вони розкидають гроші по всій країні та зроблять ставки безпосередньо перед заїздом. Щоб виграш був не менше один до п'яти. Може, навіть один до десяти чи до п'ятнадцяти. Загребуть чортову купу грошей.

— Але, як я чув, усім коням в Америці роблять татуювання на губі, — зауважив Бонд. — Як вони зможуть це обійти?

— Пересадили нову шкіру на губу «Пікапеппера» та скопіювали маркування «Норовистої Посмішки». Усі ці хитрощі з татуюванням давно застаріли. У «Пінкертоні» подейкують, що Жокейський клуб збирається перейти на фотографування «нічного ока».

— Що ще за «нічне око»?

— Це — мозолі на внутрішньому боці кінських колін. Англійці називають їх «бабками». Здається, вони в усіх коней різні, як відбитки пальців у людей. Та це — як мертвому припарка. Вони сфотографують «нічні очі» усіх скакових коней в Америці, а потім дізна́ємося, що шахраї вигадали новий спосіб підробляти ті «бабки» за допомогою, скажімо, кислоти. Поліцейським ніколи не наздогнати злодіїв.

— Як ти дізнався про «Норовисту Посмішку»?

— Шантаж і насильство, — весело відповів Лейтер. — Один зі Спенгових конюхів давно у мене на гачку за збут наркотиків. Я дав

йому змогу викрутитися в обмін на інформацію про цю маленьку аферу.

— І що плануєш робити далі?

— Поживемо — побачимо. Збираюся до Саратоги у неділю, — раптом обличчя Лейтера засяяло. — Чорт, а чому б тобі не вирушити зі мною? Коли приїдемо, поселю тебе у своєму лігві. «Сагамор»[88] — шикарний готель. Тобі ж треба десь перекантуватися. Звісно, краще, щоб нас не бачили разом, але, думаю, ввечері зможемо зустрітися без перешкод. Що скажеш?

— Чудово! — відізвався Бонд. — Краще і не вигадаєш. Але зараз уже майже друга, тож давай пообідаємо, а я розкажу тобі кінець історії.

Чесно кажучи, копчена сьомга з Нової Шотландії виявилася блідою подобою справжнього продукту зі Шотландії, проте м'ясо «бріззола» цілком відповідало рекламній обіцянці Лейтера і виявилося таким м'яким, що його можна було різати виделкою. Бонд закінчив ланч половинкою авокадо з французьким соусом і насолодився філіжанкою еспресо.

— Ось і вся історія, — закінчив Бонд розповідь, яку розказував Феліксу в проміжках між стравами. — Припускаю, що Спенги займаються контрабандою діамантів, а потім збувають їх через «Діамантовий дім», який, до речі, належить також їм. Що скажеш?

Лейтер лівою рукою вибив сигарету з пачки «Лакі Страйк», що лежала на столі, й підпалив бондівським «ронсоном».

— Виглядає правдоподібно, — погодився він після хвильки роздумів. — Але мені мало що відомо про брата Сераффімо — Джека Спенга. А про цього Сайе взагалі вперше чую, якщо це Джек Спенг. У нас є досьє на усіх членів банди, тож про Тіффані Кейс я також у курсі. Чудова дівчина, проте давно на побігеньках у бандитів. Чесно кажучи, іншого вибору вона не мала. Її мати тримала шикарний бордель у Сан-Франциско. Усе було добре доти, доки вона не наробила помилок. Одного дня відмовилася платити данину місцевій шпані, яка її «дахувала». Натомість платила поліції, думала, що поліція її захистить. Дурепа! Однієї ночі в бордель увірвалася банда і розгромили усе вщент. Дівчат вони не чіпали, але усі разом побавилися з Тіффані. На той час їй щойно виповнилося шістнадцять. Нічого дивного, що відтоді вона чоловіків на дух не терпить. Наступного дня Тіффані

знайшла материнську заничку, спустошила її і дременула світ за очі. Далі — стандартна історія: гардеробниця, танцівниця в нічних клубах, підробітки на студії, офіціантка — доти, доки їй не виповнилося двадцять. Тоді таке життя остогиділо, і вона почала прикладатися до пляшки. Усамітнилася в якихось мебльованих кімнатах на Флорида-Кіс[89] і почала квасити на смерть. Отримала серед місцевих прізвисько «Карамелька». Потім на її очах у море впала дитина, й Тіффані, не задумуючись, пірнула слідом і врятувала життя. Випадок потрапив до газет, одна заміжня жінка настільки полюбила її, що практично викрала. Змусила вступити до «Анонімних алкоголіків»[90], потім зробила її своєю компаньйонкою, і вони вирушили у кругосвітню подорож. Але Тіффані втекла, коли дісталися Фриско, і помандрувала до матусі, яка, на той час, відійшла від справ. Проте вгамуватися та дійти розуму їй так і не вдалося. Гадаю, розмірене життя набридло, вона знову пустилася берега й опинилась у Ріно[91]. Трохи попрацювала в «Гарольдс Клаб»[92]. Там на неї натрапив наш спільний друг Сераффімо, який страшенно збудився, коли вона відмовилася з ним переспати. Запропонував їй якусь роботу в «Тіарі» у Лас-Вегасі, де вона працює останні кілька років. Із перервами на поїздки до Європи, як розумію. Але сама вона славна дівчина. Просто життя не давало їй жодного шансу після того, що бандити з нею накоїли.

Бонд пригадав відлюдний погляд, перехоплений у дзеркалі, а в пам'яті спливла мелодія «Feuilles Mortes», що звучала в порожнечі кімнати.

— Мені вона також подобається, — коротко відгукнувся він. Відчувши запитальний позирк Лейтера, Джеймс подивився на годинник.

— Отже, Феліксе, — сказав він, — здається, ми з тобою вчепились у того ж самого тигра, тільки в різні хвости. Кумедно буде посмикати за обидва відразу. А тепер мені треба трохи поспати. У мене номер в «Асторі». То де зустрінемось у неділю?

— Краще триматися подалі від цієї частини міста, — сказав Лейтер. — Зустрінемося біля «Плази»[93]. Краще раніше, щоб уникнути корків на Парквей. Скажімо, о дев'ятій. На зупинці кебів. Де кінські екіпажі. Якщо спізнюсь, у тебе буде принаймні час роздивитися живого коня. Стане у пригоді, коли дістанемося Саратоги.

Розрахувавшись, вони вийшли на спекотну мостову. Бонд підкликав таксі, але Лейтер відмовився від пропозиції підвезти. Прощаючись, він довірливо поклав руку йому на плече.

— Ще одна річ, Джеймсе, — мовив серйозним голосом. — Ти маєш право принизливо ставитися до американських гангстерів, особливо порівняно, наприклад, зі СМЕРШ чи іншими мерзотниками, з якими тебе звела доля. Та, повір мені, брати Спенги — найвищого ґатунку. Незважаючи на кумедні прізвиська, у них відмінно налагоджена організація. Крім того, вони мають підтримку в найвищих колах. Зрозумій мене правильно — ці хлопці ганебно тхнуть. До речі, твоє завдання також смердить, — Лейтер відпустив Бонда, почекав, коли той усядеться в таксі й нахилився до вікна.

— Знаєш, чим воно смердить, дурепо? — спитав він усміхаючись. — Воно смердить формальдегідом та ліліями.

ГІРКИЙ ПРИСМАК ШАМПАНСЬКОГО

— Спати я з тобою не збираюся, — прозаїчно мовила Тіффані Кейс, — тож не тринькай гроші по-дурному, намагаючись мене напоїти. Я вип'ю бокал, може, ще один. Просто хочу, щоб ти спокійно пив свою горілку з мартіні й не розраховував на продовження.

Бонд розсміявся, зробив замовлення і повернувся до дівчини.

— Ми ще навіть не замовили вечерю, — сказав. —
Я пропоную взяти омарів та рейнвейн[94]. Може, це змінить твоє рішення. Таке поєднання мені завжди допомагало.

— Послухай, Бонде, — мовила Тіффані Кейс, — щоб затягнути мене у ліжко, знадобиться значно більше, ніж краб'яче м'ясо з равіготом[95]. Ну, а тим часом, якщо вже ти платиш, я візьму собі ікри й те, що ви, англійці, називаєте «відбивними котлетами», і рожеве шампанське. Не часто щастить ходити на побачення із симпатичним англійцем, тож обід має відповідати сподіванням. — Раптом вона схилилась і поклала свою долоню на його. — Вибач, — сказала вона. — Я пожартувала стосовно того, що платиш ти. Цей обід — за мій рахунок. І я пожартувала щодо сподівань.

Бонд посміхнувся, дивлячись ув обличчя дівчини.

— Не будь дурепою, Тіффані, — мовив, уперше назвавши її по імені. — Я чекав на цю зустріч і я замовлю те, що й ти. Грошей заплатити по рахунку в мене вистачить. Цього ранку ми з містером Трі зіграли у «вдвічі чи нічого» на п'ятсот доларів — і я виграв.

При згадці про Шейді Трі поведінка дівчини змінилася.

— У такому разі виграш має покрити затрати, — мовила вона діловито. — До речі, знаєш, що кажуть про цю забігайлівку? «Все, що зможеш з'їсти на триста баксів».

Офіціант приніс мартіні — струшене, проте не збовтане — і, як обумовив Бонд, подане у винних бокалах зі скибочкою лимона. Піднявши бокал, Джеймс подивився крізь нього на дівчину:

— Ми ще не пили за успіх нашої справи…

Тіффані скривила губи у саркастичній посмішці. Залпом випила півкелиха мартіні і твердо поставила той на стіл:

— А також за те, що я дивом уникнула серцевого нападу, — сказала вона сухо. — До біса тебе з твоїм гольфом! Я думала, ти почнеш вихвалятися перед митником, як чипом[96] поклав м'яча у лунку… Якби він трохи більше зацікавився, ти б витягнув ключку з м'ячами, щоби продемонструвати правильний замах.

— Це ти мене нервувала. Сто разів клацати клятою запальничкою, щоб запалити сигарету… Закладаюся, ти встромила її в рота неправильним боком і прикурила фільтр.

Тіффані розсміялася.

— Напевне, у тебе очі на потилиці, — припустила вона. — Майже так і було. Отже, ми квити, — вона допила мартіні. — Гаразд, ти не такий уже марнотратник. Замов мені ще одне мартіні. Нарешті я трохи розслабилася. Що з нашим обідом? Чи ти, бува, не сподіваєшся, що я відрубаюся раніше?

Бонд підкликав метрдотеля і зробив замовлення, а потім — сомельє, який, хоча родом з Брукліна, був одягнутий у смугастий піджак, зелений фартух, а на срібному ланцюжку на шиї у нього звисала дегустаційна чарка — і замовив «Clicquot Rosé».

— Якби я мав сина, — сказав Бонд, — то порадив би йому одну річ. Я би сказав: «Витрачай гроші на що завгодно, проте не купуй собі того, що може зжерти тебе самого».

— Матір Божа! — вигукнула дівчина. — Оце так порада з маленької літери «п»… Краще б ти сказав якийсь комплімент про мою сукню замість того, щоб увесь час докоряти, як дорого я тобі обходжуся! Знаєш, як кажуть розумні люди? «Якщо не подобаються груші, навіщо трясти дерево?»

— Та я ще й не починав його трясти. Ти навіть не дозволяєш мені охопити стовбур.

Вона розсміялась і схвально поглянула на Бонда.

— А чому це ви, пане містере Бонде, в ім'я усього святого, вішаєте локшину на вуха бідній дівчині?

— Щодо сукні, — продовжив Бонд, — то вона просто чарівна, і це тобі відомо. Я взагалі у захваті від чорного оксамиту, особливо на засмаглому тілі, й мені подобається, що ти не начепила купу коштовностей, а також, що не фарбуєш нігті. Підсумовуючи, скажу: я впевнений, що ти найчарівніша контрабандистка у Нью-Йорку. Цікаво, з ким збираєшся «контрабандити» завтра?

Тіффані підняла бокал з третім мартіні й задумалася. Потім, не кваплячись, трьома ковтками, випила його до дна, поставила бокал на стіл, витягла з пачки «Парламенту» сигарету і нахилилася, щоб прикурити від запальнички, яку простягнув Бонд. Його погляду відкрилась у декольте улоговинка між її грудьми. Дівчина пильно подивилася на Бонда через дим від сигарети, її очі раптово на мить розширилися, потім звузилися.

— Ти мені подобаєшся, — мовила. — Між нами усе можливо. Але не підганяй події. Будь зі мною ласкавим. Не хочу, щоб мене знову скривдили.

Тут офіціант приніс ікру, в сердечну атмосферу маленького замкнутого світу, який вони створили удвох, увірвався гомін ресторану, і чари розвіялися.

— Що я збираюся робити завтра? — повторила Тіффані питання голосом, яким зазвичай розмовляють із офіціантами. — Хочу поїхати до Лас-Вегаса. Спочатку «Двадцятим сторіччям»[97] до Чикаго, а звідти «Суперчіфом»[98] до Лос-Анджелеса. Звісно, це довго, але за останній час я добряче наліталась. А в тебе які плани?

Офіціант пішов. Деякий час вони мовчки насолоджувались ікрою. Відповідати на запитання не було нагальної потреби. У Бонда чомусь

виникло відчуття, що в них тепер у розпорядженні вічність. Вони обидва знали відповідь на найважливіше питання, й уточнювати нюанси не було потреби.

Він відкинувся у кріслі. Сомельє приніс шампанське, і Бонд пригубив його. Шампанське було крижаним і мало слабкий присмак полуниці. Вино — незрівнянне!

— Я поїду до Саратоги, — нарешті відповів Джеймс. — Маю поставити на коня, котрий виграє для мене гроші.

— Гадаю, усе підлаштовано, — кисло зауважила Кейс. Вона випила шампанського. Настрій знову змінився. Тіффані знизала плечима. — Здається, ти справив на Шейді неабияке враження, — сказала байдуже. — Він захоче запропонувати тобі місце в банді.

Бонд поглянув на рожевий ставочок шампанського у бокалі. Майже фізично відчував, як між ним та дівчиною, яка йому подобалася, згущується полуда кривди і заборонив собі думати про це. Треба й далі прикидатися.

— Чудова новина, — мовив зневажливо. — Мені подобається. Проте, що це за «банда»? — він зайняв себе запалюванням сигарети, намагаючись професіоналізмом притлумити почуття.

Джеймс відчував, що дівчина уважно за ним спостерігає, і це отямило його. Нарешті секретний агент узяв гору, розум прояснився і запрацював як чітко налагоджений механізм, неупереджено реєструючи відтінки значень, вишукуючи брехню, відзначаючи невпевненість.

Він підняв на дівчину очі, щоб та побачила у них щирість.

Це її задовольнило.

— Я кажу про «банду Спенгів». Так звуть двох братів. На одного я працювала у Лас-Вегасі. Про іншого нічого не відомо. Кажуть, він десь у Європі. Є ще дехто на ім'я «ABC». Коли доводиться працювати з діамантами, усі накази отримую від нього. Інший — Сераффімо, на нього я і працюю. Його більше цікавлять азартні ігри та коні. Він керує телеграфною агенцією та клубом «Тіара» у Вегасі.

— І чим ти там займаєшся?

— Просто працюю, — відповіла вона, уникаючи деталей.

— Подобається?

Тіффані пропустила мимо вуха запитання, що, на її погляд, не вартувало відповіді.

— Звісно, є ще Шейді, — продовжила вона. — Насправді, він непоганий хлопець, хоча такий кручений, що коли з ним вітаєшся за руку, краще перерахувати, чи усі пальці на місці. Наглядає за борделями, наркотиками та іншими подібними справами. Є купа хлопців, які виконують різні дрібні доручення та чорну роботу, — Кейс хмикнула. — Тобі вони сподобаються. Твій типаж.

— До біса! — обурено мовив Бонд. — Для мене це просто шанс заробити трохи грошей.

— Є купа інших способів…

— Проте саме з такими людьми ти вирішила працювати.

— Твоя правда, — невесело розсміялася дівчина. Крига відчуження знову була зламана. — Але повір мені: Спенги — твій квиток у вищу лігу. На твоєму місці я би добряче подумала, перш ніж вирішити долучитися до нашого маленького товариства. Але попереджаю: коли вирішиш, не нароби помилок. Тож, якщо плануєш щось подібне, облиш і займися краще, скажімо, грою на арфі.

Їхню розмову перервав офіціант, який приніс відбивні зі спаржею під мусліновим соусом, а також один зі славетних братів Кріндлерів, яким клуб «21» належав з часів «сухого закону», коли це була рядова забігайлівка.

— Вітаю вас, міс Тіффані, — сказав той. — Давненько не бачились. Як справи у Вегасі?

— Привіт, Маку, — посміхнулася йому дівчина. — «Тіара» процвітає, — вона оглянула залу, в якій було повно відвідувачів. — Здається, ваша кафешка популярна…

— Гріх бідкатися, — відгукнувся високий чолов'яга. — Проте забагато клієнтів, які намагаються віднести витрати на представницькі. Й замало чарівних дівчат. Приходьте частіше, — він блимнув посмішкою до Бонда. — Усе в порядку?

— Краще не буває.

— Заходьте ще, — клацнувши пальцями, він підкликав сомельє. — Семе, запитай моїх друзів, чи не бажають вони кави? — і далі з посмішкою, адресованою їм обом, рушив до наступного столика.

Тіффані замовила собі «стінгер»[99] з білим м'ятним лікером. Бонд зробив те саме.

Коли коктейлі, разом з кавою, принесли, Бонд повернувся до перерваної бесіди.

— Послухай, Тіффані, увесь цей діамантовий бізнес виглядає доволі прозоро. Чому б, скажімо, нам не зайнятися ним разом? Дві-три поїздки на рік дадуть непогані гроші, та й не викличуть у імміграційної служби чи в митниці зайвих питань.

На Тіффані ці слова не справили враження.

— Скажи це ABC, — хмикнула вона. — Я товкмачу тобі, що ці люди не дурні. У них усе відпрацьовано до дрібниць. Я ніколи не зустрічала одного й того ж кур'єра двічі, а я ж у них не єдина, хто доглядає за ними. Більше того, практично впевнена, що на літаку хтось наглядав і за нами. Вони перевіряють усі ланки ланцюжка двічі або тричі, — Кейс обурилася на легковажне ставлення Бонда до своїх роботодавців. — Та що казати, якщо того ABC я в очі не бачила. Просто набираю номер у Лондоні й отримую накази через автовідповідач. Якщо потрібно щось повідомити, я надсилаю це ABC тим самим способом. Кажу ж, що вони на голову розумніші за тебе. За тебе і твій досвід зламування порожніх дач, — вона театрально заломила руки. — Братику, спустися на землю!

— Розумію, — шанобливо відізвався Бонд, розмірковуючи, як йому вивудити номер загадкового ABC. — Здається, вони і справді про все подбали.

— Навіть не сумнівайся! — рішуче мовила дівчина. Розмова їй набридла. Вона задумливо заглянула в келих, потім одним махом його випила.

Бонд відчував наближення vin triste[100]. — Хочеш заглянути деінде? — спитав він, розуміючи, що сам винний в тому, що спотворив вечір.

— До біса, — відповіла вона мляво. — Відвези мене додому. Щось я перебрала. Дідько тебе смикнув завести усі ці балачки про клятих мерзотників!

Бонд розрахувався, і вони мовчки покинули прохолоду ресторану та вийшли на спекотну, насичену парами бензину і гарячим асфальтом, вулицю.

— Я також зупинилася в «Асторі», — сказала Тіффані, коли обоє всілись у таксі. Вона забилася в дальній кут і просиділа усю дорогу, поклавши підборіддя на коліна та дивлячись на потворні неонові вогні реклам за вікном.

Бонд також мовчав. Він дивився у вікно і проклинав свою роботу. Як би хотів зараз сказати Тіффані: «Слухай, ходімо зі мною! Ти мені подобаєшся. Не бійся, удвох краще, ніж на самоті». Але якщо вона погодиться, доведеться хитрувати, а хитрувати з цією дівчиною він не бажав. Заради виконання завдання мав використати її, проте, що б йому не наказали, єдине, чого б ніколи не використав, це — її серце.

Перед «Астором» він допоміг їй вибратись із машини і, поки розраховувався з водієм, Тіффані стояла до нього спиною. Вони піднялися сходами у напруженому мовчанні, немов подружня пара після невдалого вечора, що закінчився сваркою.

Опісля взяли у портьє ключі від кімнат і увійшли до ліфта. Тіффані кинула ліфтерові «Шостий» і залишилася стояти обличчям до дверей. Бонд помітив, що кісточки пальців руки, в якій дівчина тримала сумочку, побіліли. На шостому вона вишмигнула з кабінки і не протестувала, коли Бонд вийшов за нею слідом. Довгими коридорами вони зробили кілька поворотів, перш ніж дісталися дверей номера Тіффані. Устромивши ключ у замок, вона відчинила двері й на порозі повернулася.

— Слухай ти, Бонде, чи як тебе…

Напевне, це мало започаткувати гнівну промову, але дівчина раптом осіклася та підняла очі. Бонд побачив її вологі вії. Несподівано вона обняла його за шию, наблизила обличчя і прошепотіла:

— Будь обережним, Джеймсе. Я не хочу тебе втратити.

Потім нахилила голову Бонда до себе й поцілувала його. Поцілунок вийшов довгим і гарячим, пристрасно-ніжним, але водночас навіть без натяку на сексуальність.

Та тільки-но Бонд спробував її обняти й відповісти на поцілунок, як Тіффані моментально окам'яніла і вивільнилася з обіймів.

Притримуючи рукою відчинені двері, вона повернулася, подивилася йому в обличчя, і палкі вогники знову заграли в її очах.

— А тепер — забирайся геть, — гаряче крикнула вона, хряпнула дверима й зачинила їх на замок.

НА СТУДИЛАКУ[101] ДО САРАТОГИ

Більшу частину суботи Джеймс Бонд провів в «Асторі», у своєму номері з кондиціонером, рятуючись від спеки і складаючи довжезну каблограму на ім'я керівника фірми «Юніверсал Експорт», Лондон. Він користувався простим перестановочним кодом[102], в якому ключем був шостий день тижня і четвертий день восьмого місяця.

Донесення містило інформацію про те, що діамантовий ланцюжок починається десь біля Джека Спенга в подобі Руфуса Б. Сайе, а закінчується в руках Сераффімо Спенга. Головним вузловим пунктом ланцюга є контора Шейді Трі, з якої камінці потрапляють, найімовірніше, до «Діамантового дому» на огранку та подальший продаж.

Бонд просив Лондон налагодити стеження за Руфусом Б. Сайе, та попередив, що дехто, відомий як АВС, здається, безпосередньо керує контрабандними операціями банди Спенгів, проте він поки не має жодних зачіпок стосовно його тотожності, за винятком того, що той мешкає, можливо, в Лондоні. Здогадно тільки цей чоловік може вивести на первинне джерело в Африці, звідки контрабандою доставляють необроблені діаманти.

Бонд також відрапортував, що має намір спробувати наблизитися до Сераффімо Спенга за допомогою агента Тіффані Кейс, яка в даному випадку діє несвідомо; інформацію про неї він також надав.

Бонд надіслав каблограму за рахунок одержувача через «Вестерн Юніон», прийняв четвертий за день душ і пішов до «Voisin's»[103], де замовив два мартіні з горілкою, яйця Бенедикт[104] та суницю. За обідом ознайомився з прогнозом перегонів у Саратозі: фаворитами тоталізатора були «Заходить Ще» містера С. В. Уітні та «Сила Молитви» містера Вільяма Вудварда-молодшого.

Бонд повернувся до номера в готелі й заліз у ліжко.

Недільного ранку, рівно о дев'ятій, чорний «Студебекер» з відкидним верхом зупинився біля Джеймса, який з валізою стояв на тротуарі.

Тільки-но Бонд закинув валізу на заднє сидіння і сів поруч з Лейтером, той відстебнув клямку даху і потягнув за якийсь важіль, потім натиснув кнопку — запрацювала гідравліка, й полотняний дах повільно піднявся і склався у відсік між задніми сидіннями та

багажником. Потім, спритно перемикаючи передачі за допомогою сталевого гака, погнав машину вздовж Центрального парку.

— Добиратися нам миль двісті, — сказав Лейтер, коли вони виїхали на Гудзонівську магістраль. — Майже прямо на північ по Гудзону, до штату Нью-Йорк. Трохи південніше Адірондаку[105], недалеко від канадського кордону. Поїдемо таконікським шосе[106]. Поспішати нікуди, будемо насолоджуватися видами. Та й не хочу, щоб мене оштрафували. Бо майже повсюди у штаті Нью-Йорк швидкість обмежена до п'ятдесяти миль, а копи лютують. Звісно, якби ми поспішали, я міг би він них відірватися. Тих, кого не наздогнали, не штрафують. Копам соромно признатися на суді, що щось може їздити швидше за їхніх «індіанців»[107].

— Я чув, що «індіанці» легко набирають дев'яносто, — зауважив Бонд, вирішивши, що його друг бажає трохи похизуватися. — Думаю, «Студебекери» не зможуть з ними тягатися.

Попереду була порожня ділянка шосе. Лейтер кинув погляд у дзеркало, різко перемкнув швидкість на другу і вдавив педаль газу в підлогу. Голова Бонда смикнулася назад, він відчув, як його втиснуло у спинку крісла. Подивившись на стрілку спідометра, не повірив очам. Вісімдесят. Гак Лейтера дзвякнув по важелю, перемикаюсь на вищу. Машина продовжила набирати швидкість. Дев'яносто, дев'яносто п'ять, шість, сім — а потім попереду замаячів міст, Лейтер натиснув на гальма: низьке гурчання двигуна змінилося на муркотіння, коли авто знизило швидкість до сімдесяти і легко вписалось у поворот.

Лейтер зиркнув у бік Бонда і хитро посміхнувся.

— Майже тридцять миль запасу, — сказав гордо. — Недавно я за п'ятірку прогнав її мірною милею в Дейтоні[108]. Вона показала сто двадцять сім при тому, що пісок був іще не гарячим.

— Чорт забирай! — скрикнув у захваті Бонд. — Що це за машина така? Хіба не «Студебекер»?

— «Студилак», — відповів Лейтер. — «Студебекер» із двигуном від «Кадилака». У мого авто особлива трансмісія, гальма і задня вісь. Такі машини тюнінгує на замовлення невеличка автомайстерня під Нью-Йорком. Випуск обмежений, проте вони набагато кращі за усілякі «Корвети» з «Тандербердами». У такому корпусі кращого авто не знайти. Його спроектував француз Раймон Лоуі[109]. Найкращий

дизайнер у світі, проте надто просунутий для американського ринку. «Студебекерці» такий корпус не оцінили — для них він надто незвичний. Подобається тачка? Готовий закластися, я би влаштував твоєму старому «Бентлі» прочухана, — Лейтер хмикнув і сягнув до кишені за монетою десять центів, щоб заплатити за проїзд мостом Генрі Хадсона[110].

— Пильнуй, колеса не загуби, — саркастично кинув Бонд, коли вони знову набрали швидкість. — Ці хот-роди — для пацанів, які не можуть дозволити собі справжню машину.

Так вони колюче дискутували на теми порівняльних характеристик англійських та американських спортивних автомобілів, допоки не дісталися межі округу Вестчестера, звідки, минувши пропускний пункт, за п'ятнадцять хвилин виїхали на Таконік-Парквей — шосе, що петляло на північ через сто миль долин та лісів. Бонд відкинувся у кріслі, щоби в мовчанні насолодитися найчудовішими у світі пейзажами, й ліниво розмірковував, чим займається Тіффані та чи зможе він після Саратоги побачити її знову.

О пів на першу вони зупинилися на ланч у «Курці в козубці» — побудованому з колод придорожньому ресторанчикові у стилі фронтиру зі стандартним набором атрибутів — високою стійкою з найкращим, із погляду хазяїна, шоколадом та цукерками, сигаретами, сигарами, журналами і дешевими книгами, музикальним автоматом немов із фантастичних фільмів, що сяяв хромованими частинами та світився усіма кольорами веселки, дюжиною столів з полірованої сосни посередині дерев'яної підлоги, та купою будочок уздовж стін. Меню пропонувало смажених курчат, «свіжу гірську форель», яка, напевне, багато місяців «відпочивала» у глибокому замороженні, та різноманітні страви, що не потребували особливого приготування. Двійці офіціанток було глибоко начхати на клієнтів.

Проте яєчня зі сосисками та житніми тостами з розтопленим маслом, а також пиво «Міллерз Хайлайф»[111] принесли швидко, їжа виявилася цілком їстівною, а крижана кава-глясе була настільки смачною що вони замовили по другій порції. Коротко повідавши один одному про особисте життя, перейшли до обговорення Саратоги.

— Одинадцять місяців у році, — пояснив Лейтер, — містечко вимирає. Народ приїжджає сюди тільки, щоб попити води, прийняти

грязьові ванни, підлікувати хвороби на кшталт ревматизму — тож не в сезон це місце виглядає, як будь-який інший курорт. Усі лягають спати о дев'ятій, а єдиними ознаками життя стають підстаркуваті джентльмени в панамках, які сперечаються, чи варто було Бергойну[112] здаватися при Шуйлервілі, що трохи далі по дорозі, або якого кольору мармурова підлога у старому «Юніон-готелі» — чорна чи біла. А потім на місяць — у серпні — місто стає на вуха. Тут проводять, можливо, найпопулярніші перегони в Америці, й тоді усе аж кишить вандербільтами[113] та вітнеями[114]. Пансіони помножують ціни на десять, а організаційний комітет іподрому вилизує стадіон, підфарбовує трибуни та якимось неймовірним чином знаходить лебедів для ставка в центрі міста, ставить на якір старе індіанське каное і врубує фонтан. Ніхто гадки не має, звідки вони витягли те каное, а один журналіст, який пише про перегони, у спробі дістатися суті просунувся не далі індіанської легенди. Він стверджує: те, що дізнався, нікуди його не привело. Бо навіть у початковій школі він вигадував правдоподібніші історії, ніж ця індіанська легенда.

Бонд розсміявся:

— Що ще мені треба знати?

— Слід було самому навести довідки, — сказав Лейтер. — Це було популярним місцем серед англійців, я маю на увазі «вищий світ». Джерсійська Ліллі частенько сюди навідувалася, тобто ваша Ліллі Ленгтрі[115]. У ті часи «Новинка» побила «Залізну Маску» в Перегонах Надії. Проте тут усе трохи змінилось із часів «бузкового» десятиріччя[116]. Тримай, — він витягнув з кишені газетну сторінку. — Це покаже тобі розстановку сил. Вирвав сьогодні вранці з «Пост». Цей хлопець Джиммі Кеннон веде спортивну колонку. Гарний журналіст. Тямить, про що пише. Прочитаєш у машині. Маємо рухатися.

Лейтер залишив трохи грошей на чай, вони вийшли, і коли «Студилак» заторохкотів витою стежкою в напрямку Трої, Бонд занурився у гарячу прозу Джиммі Кеннона. Із кожним словом Саратога часів Джерсійської Ліллі віддалялась у добре давнє минуле, а зі сторінки друку глузливо вищирялося двадцяте сторіччя.

«Містечко Саратога-Спрінгз (прочитав під світлинами молодика приємної зовнішності зі широко посадженими виразними очами та посмішкою на тонких губах) була своєрідним Коні-Айлендом для

злочинного світу[117], допоки Кевофери не виступили по телебаченню. Це страшенно налякало місцевих і змусило гангстерів податися до Лас-Вегаса. Проте бандити ще тривалий час патронували над Саратогою. Місто стало заповідником для банд національного масштабу, порядок в якому забезпечували за допомогою пістолетів та бейсбольних біт.

Саратога відокремилася від такого союзу, і її приклад наслідували інші гральні селища, що передали функції муніципального керівництва до рук рекетирів. Це місто все ще зберігає принадливість для добропорядних нащадків шляхетних родів та звучних імен, які виводять своїх коней на застарілий іподром і сподіваються на чесні змагання на коротких дистанціях.

Перш ніж Саратогу остаточно закрили, поліцейські переловили волоцюг, які діставались туди попутками, а водіїв, котрі підвозили, нещадно штрафували, отримуючи чайові від убивць та їхніх поплічників. Зубожіння в Саратозі вважали серйозним правопорушенням. П'яничок, які набиралися в кабаках, де грали у кості, також вважали загрозою, але тільки коли вони програвалися до решти.

Проте будь-який убивця міг безтурботно насолоджуватися життям у цьому місті доти доки справно платив за рахунками і мав частку в місцевих закладах. Таким закладом могли бути публічний дім чи таємна гральна кімната, де грали по четвертаку за очко.

Професійна цікавість змусила мене перегорнути купу старих звітів про кінські перегони. Журналісти згадують давні мирні часи, немов Саратога завжди була місцем фривольної незайманості. Настали часи розбещеності.

Можливо, невдахи, які програли останню сорочку в карти, потайки шастають путівцями за фермерськими будинками. Такі дії несуттєві, бо гравець має бути готовий до того, що його викинуть швидше, ніж банкомет замінить кості. Але гральні заклади Саратоги ніколи не славилися чесністю, і кожен, хто піймав удачу за хвіст, міг стати жертвою шахраїв.

На берегах озера гостинні двори працювали двадцять чотири години на добу. Закликальники нагадували клієнтам, які мали достатньо ресурсів, щоб не програлися до пня. Рулетками і картковими столами верховодили записні пройдисвіти, яким платили поденно та які

кочували по колу з Ньюпорта до Маямі взимку і назад до Саратоги у серпні. Більшість із них отримали освіту в Стейбенвілі[118], Огайо, де ігри на маленькі ставки стали університетами грального бізнесу.

Вони були «перекотиполем» і не мали особливого талану видушувати гроші зі своїх боржників. Рядові клерки злочинного світу відразу збирали речі та рвали кігті світ за очі, тільки-но починало тхнути смаленим. Більшість осіла в Лас-Вегасі й Ріно, де їхні старі боси вже отримали ліцензії і гордо вивішували їх на стінах.

Ті роботодавці не були справжніми гравцями, як скажімо полковник Е. Р. Бредлі[119], статний чоловік з люб'язними манерами. Проте дехто мені розказував, що в його гральному закладі в Палм-Біч з гравцями, яким щастило, обходилися делікатно, допоки ті не починали вигравати занадто.

Потім, згідно з оповідями тих, хто порушував неписані правила, що їх установив Бредлі, до справи долучалися майстрові, котрі використовували будь-які інструменти, аби дім не зазнав збитків. Фанати Бредлі умлівають від зарахування його до лику філантропів, чиїм хобі було надати багатіям трохи розваг, яких їх позбавило суворе законодавство штату Флорида. Проте, на відміну від хробаків, котрі контролювали Саратогу, полковник Бредлі просто заслуговує на беатифікацію, принаймні в очах сентиментальних шанувальників.

Іподром у Саратозі — це занепала купа мотлоху, а ще там спекотно й волого. Не можна не згадати таких спортсменів у застарілому значенні цього терміна, як Ел Вандербільт та Джон Вітні. Кінські перегони — їхня релігія, і тут їм нема рівних. Є ще тренери, як Біл Вінфрі[120], котрий підготував до перегонів «Природного Танцюриста». Проте трапляються ще жокеї, які зацідять вам у морду, не дай Боже ви запропонуєте їм притримати коня.

Їм Саратога до вподоби, а ще більше до вподоби те, що покидьки, на кшталт Лакі Лучано[121] пішли геть з цього закутного містечка, яке розквітло тільки завдяки тому, що Лакі дозволяв крутим хлопцям обдирати перехожих. Букмекерів трусили, коли вони ще заносили ста́вки у записники. Одного такого на ім'я Кід Таттерс роздягли на не багато-не мало — п'ятдесят штук просто на автостоянці. До того ж крадії погрожували відвезти його в ліс, якщо не принесе ще стільки ж.

Кід Таттерс знав, що Лакі має пай у більшості гральних закладів, тому він звернувся до нього з проханням владнати справу. Лакі відповів, що рішення дуже просте — букмекера ніхто не торкнеться й пальцем, якщо тільки нападники не діють за прямим наказом. Таттерс мав дозвіл приймати ставки, його репутація була бездоганна, проте вихід із ситуації був єдиним можливим.

— Бери мене у партнери, — запропонував Лакі, а їхню розмову мені передав один із тоді присутніх. — Ніхто не ризикне торкнутися компаньйона Лакі.

І хоча Кід Таттерс завжди вважав себе добропорядним бізнесменом, котрий отримав дозвіл від держави, нічого не залишалось, як погодитися на умови, тож Лакі залишався його партнером аж до смерті. Я спитав свідка тієї розмови, чи вкладав Лакі свої гроші у справу, чи, може, іншим чином сприяв дохідності партнерства.

— Лакі лише забирав свою частку, — відповів свідок. — Однак тоді Кід Таттерс зробив правильний для себе вибір. Його більше ніколи не чіпали.

Що ж, від цього міста завжди смерділо. Проте хіба від усіх інших азартних містечок пахне?»

Бонд згорнув сторінку й засунув до кишені.

— Здається, з часів Ліллі Ленгтрі багато чого змінилося… — протягнув задумливо

— Ще б пак! — хмикнув Лейтер. — І цей Джиммі Кеннон не робить вигляду, що не знає про повернення до міста крутих хлопців або їхніх нащадків. Різниця лише в тому, що ці — власники, як наші друзі Спенги, котрі виставляють коней проти Вітнеїв, Вандербільтів та Вудвардсів і час від часу роблять підставу, як у випадку з «Норовистою Посмішкою». Вони націлені отримати п’ятдесят штук чистими, і це набагато безпечніше, ніж грохнути якогось селючного букмекера за сотню-другу баксів. Звісно, з часом імена змінюються, проте багнюка у грязьових ваннах та сама.

Праворуч подорожні побачили рекламний щит:

ЗУПИНІТЬСЯ В САГАМОРІ!

КОНДИЦІОНОВАНІ НОМЕРИ. СЛАМБЕРИТОВІ ЛІЖКА. ТЕЛЕБАЧЕННЯ

П’ЯТЬ МИЛЬ ДО САРАТОГА-СПРІНГЗ

— Це означатиме, що склянки в туалеті загорнені у целофан, а на стульчаку приклеєна стрічка «Продезінфіковано», — їдко прокоментував Лейтер. — Навіть не мрій поцупити те казкове сламберитове ліжко. У мотелях їх тепер, після першої крадіжки, пригвинчують до підлоги.

«НОРОВИСТА ПОСМІШКА»

Перше, що привернуло увагу Бонда, коли вони в'їхали у Саратогу, була зелена велич могутніх в'язів, які надавали затишним алеям з будиночками у колоніальному стилі затишного та безтурботного вигляду, мов на європейських курортах. Коні тут були всюди: прямували вулицями, і тоді поліцейський перекривав рух, гривастих виводили з кліток стаєнь, що тулилися де-не-де, бігцем проводили гаровими доріжками вздовж вулиць на тренування до іподрому в центрі міста. Стайничі та жокеї — білі, чорні, мексиканці — вешталися на кожному розі, а повітря час від часу потрясали чмихання та іржання.

Це була суміш Ньюмаркета[122] та Віші[123], і хоча Бонд раптово зрозумів, що нічого не петрає у конях, тутешнє життя йому безумовно сподобалося.

Лейтер підвіз його до «Сагамору» на околиці міста, за півмилі від іподрому, і поїхав у своїх справах. Домовилися зустрічатися тільки увечері або випадково у натовпі глядачів, проте вирішили сходити удвох на завершальний ранковий тренувальний забіг, якщо в ньому братиме участь «Норовиста Посмішка». Лейтер сказав, що обов'язково дізнається про це своїми каналами, або з розмов у стайнях, чи ввечері у «Прив'язі» — цілодобовому ресторанчику й барі — місці збору криміналітету, коли злодії приїжджають сюди у серпні.

На рецепції «Сагамору» Бонд зареєструвався як «Джеймс Бонд, готель Астор, Нью-Йорк», проте гостроноса жіночка в окулярах у сталевій оправі безпомилково зарахувала його до категорії шукачів «прекрасного життя», які так і жадають, щоб поцупити рушники, а можливо, навіть постільну білизну, та здерла з нього тридцять доларів за три дні наперед і нагородила ключем від кімнати номер 49.

Із валізою в руці Джеймс пройшов через газон із потьмянілою травою проміж кольквицією і тепличними гладіолусами й опинився у чистому просторому двомісному номері з кріслом, приліжковою тумбочкою, естампом від Курьє й Айвз[124], комодом та коричневою пластиковою попільничкою, що становлять стандартне умеблювання будь-якого мотелю в Америці. Туалетна кімната та душ були бездоганно чистими, склянки для зубних щіток, як і пророкував Лейтер, обгорнені у целофан «для вашої безпеки», а сидіння унітаза і справді заклеєно паперовою стрічкою з написом «дезінфіковано».

Бонд прийняв душ, переодягнувся, вийшов на вулицю і перехопив пару старомодних бурбонів та «обід з куркою» за два долари вісімдесят центів у кондиціонованій забігайлівці — напевно, таким самим типовим атрибутом «американського способу життя», як і мотель. Потім повернувся до свого номера й у ліжку почитав місцеву газету, звідки дізнався, що на «Норовистій Посмішці» виступатиме якийсь Т. Белл.

О десятій Фелікс Лейтер тихенько постукав у двері й, кульгаючи, увійшов до номера. Від нього тхнуло алкоголем та димом дешевих сигар, проте він був явно задоволений собою.

— Удалося дещо з'ясувати, — він зачепив гаком крісло, що стояло в ногах ліжка, усівся й витягнув сигарету. — Доведеться вставати завтра о п'ятій, ще й на світ не зазоріє. Кажуть, вони проженуть «Норовисту Посмішку» на чотири фарлонги[125] о п'ятій тридцять. Хочу подивитися, хто там буде. Власником виставили якогось Піссаро. До речі, таке ж прізвище в одного з директорів «Тіари».

У нього ще й прізвисько є — «Сіромашний». Раніше займався у них наркотрафіком. Переправляв товар через мексиканський кордон, а потім перепаковував і розсилав посередникам на узбережжі. ФБР його схопило, й він відбув термін у Сан-Квентіні[126]. Коли вийшов, Спенг узяв його на роботу на знак подяки, що той не розколовся.

А тепер він — власник скакових коней, як Вандербільт. Непогана кар'єра. Хочу подивитися, в якій він нині формі. За часів, коли штовхав кокаїн, Піссаро був кінченим нариком. У Сан-Квентіні він пройшов лікування, але дах у нього підірвало. Звідси й прізвисько — «Сіромашний». Потім є ще такий собі жокей — «Дзвоник» Белл. Гарний наїзник, проте завжди готовий на авантюру, якщо

запропонують добрі гроші й комар носа не підточить. Я з ним побалакаю, коли спіймаю наодинці. Маю йому пропозицію. А тренер — іще та скотиняка. «Рожевий» Бадд. Із такими кумедними прізвиськами[127] вони виглядають, як банда клоунів. Проте не дай себе розвести. Цей Бадд родом з Кентуккі, й про коней він знає все. Потрапляв у халепи по всьому Півдню, і його прозвали «маленький рец» — на відміну від «великого реца», тобто рецидивіста. Крадіжки, пограбування, ґвалтування — усього потроху, проте достатньо, щоб у поліції на нього зібрали пухляве досьє. Останні кілька років він поводиться пристойно, якщо це слово до нього підходить, працює тренером у Спенгів.

Лейтер стрільнув недопалком акурат між відчиненими стулками вікон на грядку з гладіолусами. Потім підвівся і потягнувся.

— Отже, увесь акторський склад в алфавітному порядку, — мовив. — Така собі гоп-компанія. Не дочекаюся, коли притягну їх на багаття і підпалю його.

Бонд був заінтригований.

— Не розумію, а чому б тобі просто не пов'язати їх гамузом? Ти на кого працюєш? Хто музику замовляє?

— Мене найняли керівники компанії, — відповів Лейтер. — Вони сплачують гонорар та премію за результат. Просто заарештувати — проблеми не розв'яже. Чи справедливо кинути за ґрати конюшого? Для нього це означатиме смертний вирок. Ветеринар перевірив коня і допустив його до змагань, а справжню «Норовисту Посмішку» пристрелили і попіл розвіяли. Не піде. У мене є кращий план, і ще завдасть Спенгам такого удару, що просто викине їх з бізнесу. Подивишся. Коротше, о п'ятій я буду тут і виб'ю двері на всяк випадок.

— Навряд чи, — відгукнувся Бонд. — О п'ятій я стоятиму в дверях у чоботах й із сідлом під пахвою, поки койоти ще витимуть на місяць…

Бонд прокинувся вчасно. Повітря було напрочуд свіжим, коли він пройшов за кульгавою постаттю Лейтера у передсвітанкових сутінках алеєю поміж в'язами мимо стайнь, що прокидалися. На сході небо стало перлино-сірим та переливчастим, немов прозору повітряну кульку наповнили сигаретним димом, а в кущах пересмішники затягнули ранкові трелі. Сизий дим від багать за стайнями підіймався вертикально вгору, пахло кавою та росою. Було чути звуки води,

посуду, пирхання коней. Коли Лейтер та Бонд вийшли з-під дерев і наблизилися до білої огорожі, що оточувала бігове коло, то побачили ряд покритих ковдрами коней, яких вели за вуздечку хлопці-конюшні і заспокоювали гривастих, якщо ті пручалися:

— Давай, ледащо, воруши копитами! Качумай, ми тут не на параді.

— Готуються до ранкової пробіжки, — пояснив Лейтер. — Біг галопом. Тренери терпіти не можуть цієї вправи, бо подивитись її приходять власники коней.

Приятелі сперлися на огорожу, думаючи, як вони не виспались, та мріючи про сніданок. Однак саме цього моменту сонце несподівано пофарбувало в золото крони дерев за півмилі звідси, на іншому боці іподрому, і буквально за хвилину останні тіні зникли й настав день.

Немов очікуючи на ефектний момент, з-за дерев зліва від тренувального кола вийшли троє чоловіків, один з яких вів за вуздечку високого гнідого коня із зіркою на лобі та в білих панчохах.

— Не витріщайся на них, — прошепотів Лейтер. — Краще повернися спиною до треку і поспостерігай за тими кіньми, що у попонах. Он той згорблений стариган, це — «Санні Джим» Фітцсіммонс — найкращий тренер в Америці. Він з кіньми Вудварда, і сьогодні деякі з них переможуть. Просто роздивляйся по боках, а я вже постежу за нашими друзями. Так буде не дуже помітно. Подивимося… конюший, який веде «Норовисту Посмішку», це — Бадд власною персоною. За ним — мій старий приятель «Сіромашний» у чудовій лавандовій сорочці. Він завжди дженджуристо одягався. Красивий коняга, міцний. Попону з нього зняли, а ось прохолоди, видно, він не любить. Брикається, що дурний, конюшні аж виснуть на ньому. Сподіваюся, він не вдарить містера Піссаро копитом в обличчя. Тепер, коли повіддя бере Бадд, він смирнішає. Бадд просить хлопця підсобити йому і виводить коня на трек. Пускає того легким галопом до найдальшого мірного стовпа. Бандюки виймають годинники та роздивляються навсібіч. Дивляться у наш бік. Прикинься безтурботним, Джеймсе. Коли коня пустять, вони не звертатимуть на нас уваги. Так… тепер можеш повернутися. «Норовиста Посмішка» — на дальньому боці треку, і ці виродки дивляться в біноклі, готові до старту. Забіг на чотири фарлонги, Піссаро стоїть на п’ятій відмітці.

Бонд повернувся — дві напружених постаті стояли біля поручня ліворуч від нього, сонце відбивалося на склі біноклів та циферблатах годинників на їхніх руках, і хоча цих мерзотників він зневажав, від картини, як вони стояли в оточенні золотих в'язів, дух спирало.

— Пішов!

Удалині Бонд побачив гнідого коня, що проходив поворот перед прямою ділянкою іподрому. З такої відстані не долинало ні звуку, проте, в міру наближення, глухе тупотіння копит переросло мало не в гуркіт, поки кінь не промчав мимо, долаючи останній фарлонг і наближаючись до закляклих в очікуванні секундантів.

Холодок збудження пробіг спиною Бонда, коли гнідий промчав повз нього: зуби ошкірені, очі на викоті від напруги, боки лисняться від поту, широкі ніздрі роздуваються, жокей на стременах вигнувся кішкою і притиснувся до холки, майже торкаючись її щокою. Секунда — і вони зникли у хмарці піднятого пилу, Бонд перевів погляд на двох спостерігачів, які, схилившись над секундомірами, одночасно натиснули на кнопки.

Лейтер штовхнув Бонда в бік, і вони прогулянковою ходою попрямували до автомобіля, що стояв під деревами.

— Швидкий, як блискавка, — зауважив Лейтер. —
У сто разів краще справжньої «Норовистої Посмішки». Гадки не маю, який він показав час, однак таке враження, що у нього під ногами земля горить. Якщо зможе протриматися милю з чвертю, перемога за ним. І у них є відмазка щодо того, чому кінь не виступав у цьому році — завжди можна виправдатися, мовляв, ганяли, щоби скинув шість фунтів. І саме це надало йому переваги. Гаразд, а тепер ходімо і добряче поснідаємо. А то в мене апетит розігрався — спостерігати за цими мерзотниками, щойно на світ зазоріло. — А потім пробуркотів собі під ніс: — Тоді йду з'ясовувати, за скільки майстер Белл погодиться на порушення правил та дискваліфікацію себе й коня.

Опісля сніданку, дізнавшись більше про плани Лейтера, Бонд іще побив байдики, а потім вирушив на ланч на іподром, де неуважно поспостерігав за перегонами, котрі, як попереджав Лейтер, першого дня не будуть цікавими.

До речі, день видався чудовим, і Бонд з насолодою відзначив своєрідність Саратоги — дивовижне поєднання бруклінської вимови з

кентуккським шиком у мальовничому натовпі, елегантно вдягнених господарів та їхніх друзів у тінистому паддоку, гру на тоталізаторі, величезне табло, на якому миготливими лампочками висвітлювали ста́вки й суми виграшу, механізм стартової решітки, що унеможливлювала фальш-старт, штучне озеро з шістьма лебедями і каное на якорі, а також екзотичного виду негри, які, за винятком жокеїв, надавали колориту американським перегонам.

На погляд Джеймса, організація перегонів тут була кращою, ніж в Англії. Здавалося, тут усе було застраховане від шахрайства, хоча — і тепер Бонд знав напевне — за красивим фасадом нелегальні телеграфні агенції безперервно передавали результати перегонів у всі штати, обрізаючи ставки до максимум 20 до одного на переможця, восьми до одного — за перше місце та чотирьох до одного — за друге, що означало приплив мільйонів доларів до кишень бандитів, для яких кінські перегони були ще одним джерелом збагачення, не гіршим, аніж проституція чи торгівля наркотиками.

Бонд спробував застосувати систему, що розробив такий собі «Чикаго» О'Брайєн, і ставив на кожного фаворита в кожному заїзді чи на «прохідного» коня і якимось чином за день до кінця восьмого заїзду виграв п'ятнадцять доларів із срібняками. Разом з натовпом Джеймс повернувся додому, прийняв душ, поспав, а потім вирушив до ресторану на вулиці, де торгували кіньми, і майже годину дегустував популярний, за словами Лейтера, серед постійних відвідувачів іподрому напій — бурбон із джерельною водою. Бонд припустив, що насправді вода була з-під крана за стійкою, проте Лейтер стверджував, що цінителі бурбону віддають перевагу саме класичному рецептові, тобто з водою з якого-небудь віддаленого місцевого джерела, де її вважають найчистішою. Бармен аж ніяк не здивувався такому замовленню, а Бонда такий обман забавив. Так чи інакше, стейк виявився чудовим, і після останнього бурбону Джеймс пройшов до торгового майданчика, де вони з Лейтером домовилися зустрітися.

Майданчиком із продажу коней була місцина з дерев'яною загорожею, вистелена дереном та пофарбована на біле, з навісом, проте без стін, із рядами лавок, що піднімались амфітеатром та сріблявими линвами, котрі відділяли платформу для аукціоніста.

Кожного коня, якого виводили під світло неонових світильників, славетний Свайнброд з Теннессі представляв публіці, розказував його родовід і починав торги з найприйнятнішої, на його погляд, цифри. Він промовляв інформацію речитативом і за допомогою двох помічників у смокінгах, які стояли в проходах, тримав напружений ритм, чіпко уловлюючи найменший сигнал вишуканої публіки — власників коней або агентів — будь то кивок голови чи піднятий олівець.

Бонд сів позаду худорлявої жінки у вечірній сукні та з норковим хутром, усі пальці якої виблискували діамантами щоразу, як вона підіймала руку. Поруч у білому смокінгові та червоній вечірній краватці нудився чи то її чоловік, а чи тренер.

На коло вивели під номером 201, приклеєним на крижі, гнідого, який нервово пряв вухами. Ведучий тягуче проспівав:

— Початкова ставка — шість, ні, сім тисяч, хто більше? Сім тисяч триста, чотириста, п'ятсот, лише сім з половиною тисяч за цього чудового іранського стригуна, вісім тисяч — дякую, сер. Хто дасть дев'ять? Вісім тисяч п'ятсот, хто дасть дев'ять, вісім тисяч п'ятсот, шістсот, сімсот, хто дасть найкращу ціну?

Пауза, удар молотка та докірливий погляд на першу лавицю довкруги кола, де сиділи найбагатші клієнти.

— Справді, хлопці, це замала ціна за чудового дволітка. За такі гроші переможних стригунів, як цей, не купують. Гаразд, вісім тисяч сімсот, хто дасть дев'ять? Дев'ять, дев'ять, дев'ять?

Висохла рука жінки — уся в каблучках і браслетах — витягнула бамбуковий із золотом олівець і надряпала на програмці, яку було добре видно Бонду: «34-й щорічний продаж одноліток у Саратозі. Номер 201. Гнідий стригун». Потім жінка звела олов'яні очі, зустрілася позирком з наелектризованими очима коня та підняла олівець.

— Дев'ять тисяч прийнято, хто дасть десять? Не чую ставок, вищих за дев'ять. Дев'ять тисяч раз, дев'ять тисяч два… — пауза, й останній запитальний погляд по трибунах, удар молотка. — Продано за дев'ять тисяч. Дякую, мем.

Голови присутніх повернулися подивитися на покупницю. Жінка вдала, що нудьгує, схилилася до супутника і щось йому сказала. Той знизав плечима.

Гнідого під номером 201 повели з майданчика, його місце зайняв номер 202, який увесь тремтів од нестерпно яскравого світла, незнайомих обличь і завіси дивних запахів.

Позаду Бонда відбувся якийсь рух, до Джеймса нахилився Лейтер і прошепотів на вухо:

— Зроблено. Погодився за три тисячі баксів. На останньому фарлонзі, саме коли вийде на фінішну пряму. Було непросто. Гаразд, побачимося вранці.

Бонд не повернув голови, а продовжив спостерігати за торгами, потім підвівся і повільно рушив алеєю під в'язами, співчуваючи жокеєві на ім'я «Дзвоник» Белл, який утрутився в небезпечну гру, та переживаючи за гнідого на прізвисько «Норовиста Посмішка», який не тільки виступає підставним, а й перетворюється на жертву в чиїсь нечесній грі.

ЗАБІГ

Бонд зайняв місце на вищому ярусі центральної трибуни і за допомогою взятого напрокат бінокля спостерігав за хазяїном «Норовистої Посмішки», який жадібно поїдав крабів у м'якому панцирі.

Гангстер улаштувався в ресторанній зоні трибуни на чотири ряди нижче місця, де сидів Бонд. Напроти нього сидів «Рожевий» Бадд, який без апетиту колупав франкфуртські сосиски з кислою капустою та сьорбав із великого глиняного кухля пиво. Хоча більшість столиків була зайнята, біля них метушилися два офіціанти, а час од часу навідувався метрдотель, аби переконатись, чи в них усе в порядку.

Піссаро виглядав як типовий лиходій, котрий немов зійшов зі сторінок коміксів. Він мав грушоподібну голову, в середину якої немов збіглись усі інші частини обличчя — двоє очей завбільшки як головка шпильки, дві чорних ніздрі, зморшки вологих губ над невиразним виступом, що позначав підборіддя. Його дорідне тіло було утиснуто в коричневий костюм з білою сорочкою, увінчану гостроносим комірцем та шоколадною краваткою з геометричним рисунком. Піссаро не звертав жодної уваги на підготовку до першого заїзду,

проте повністю сконцентрувався на їжі, час від часу поглядаючи на тарілку сусіда, немов вичікував момент, аби поцупити у того шматок.

«Рожевий» Бадд — міцний, широкоплечий чоловік із квадратним нерухомим «покерним» обличчям та білястими очима під тонкими рівними бровами, вдягнений у льняний у смужку костюм, доповнений темно-синьою краваткою. Їв повільно, зрідка відриваючи очі від тарілки. Коли доїв, підняв зі столу програму перегонів і почав її вивчати, акуратно гортаючи сторінки. Не відриваючись від програмки, похитав головою, коли метрдотель підійшов з меню.

Піссаро колупався в зубах, поки не принесли відерце з морозивом, а тоді нахилився і почав швидко працювати ложечкою, відправляючи смаколик до свого маленького ротика.

Бонд спостерігав за обома чоловіками через бінокль, намагаючись зрозуміти, на що вони здатні. Пригадав холодних, зосереджених росіян-шахістів; яскравих, проте невротичних німців; небагатослівних, непримітних, однак не менш небезпечних шпигунів із Центральної Європи; чоловіків зі Секретної служби — високоосвічених веселих солдатів фортуни, людей, які вважали за честь ризикувати життям за тисячу на рік. Порівняно з цими недоробками ті люди здавалися казковими велетнями.

Табло висвітлило результати третього заїзду, і тепер тільки півгодини лишалося до заїзду триліток. Бонд поклав бінокль і розгорнув програмку, очікуючи, коли на великому табло почнуть блимати суми ставок та співвідношення, за якими їх прийматимуть.

Джеймс іще раз проглянув інформацію.

«Другий день. 4 серпня. Безстрокові ставки. $25,000 додано. 52-гі перегони. Для триліток. За членськими внесками по п’ятдесят доларів на номінацію. Для нечленів — додатково по двісті п’ятдесят. Додана сума у $25,000 розподіляють: $5,000 за друге місце, $2,500 — за третє та $1,250 — за четверте. Власникові переможця буде вручений приз. Миля з чвертю». А далі — список із дванадцяти коней з прізвищами власників, тренерів та жокеїв, разом із прогнозом ставок газети «Морнінг Лайн».

Шанси обох фаворитів — Номера Першого власника містера С. В. Вітні «Заходить Ще» та Номера Третього «Сила Молитви» містера Вільяма Вудварда оцінювали як шість до одного і чотири до одного.

«Норовисту Посмішку» містера П. Піссаро, тренера Р. Бадда зі жокеєм Т. Беллом прогнозували як п'ятнадцять до одного, і її згадували в самому кінці таблиці. Кінь виступав під номером 10.

Бонд подивився через бінокль на ресторанну ложу. Обидва чоловіки пішли. Джеймс перевів погляд на табло, де почали миготіти вогники. Фаворитом тепер став Номер Третій із шансами два до одного. «Заходить Ще» йшов майже один до одного. «Норовиста Посмішка» опустилася до двадцяти до одного, проте піднялася до вісімнадцяти, поки Бонд дивився на табло.

Ще чверть години. Джеймс умостився зручніше й запалив сигарету, вкотре обдумуючи інформацію, якою поділився Лейтер, намагаючись зрозуміти, чи спрацює план.

Лейтер відстежив жокея до його приміщення і вломився туди, розмахуючи ліцензією приватного детектива. Тоді переконливо почав шантажувати, щоб той «злив» перегони. Якщо «Норовиста Посмішка» виграє, Лейтер негайно звернеться до стюардів[128], розкриє підставу, а «Дзвоник» Белл більше ніколи не сяде на коня. Проте у жокея є шанс урятувати свою шкіру. Якщо він зробить, як пропонують, Лейтер обіцяє не розказувати про підміну. «Норовиста Посмішка» має виграти заїзд, але зробити це слід так, щоб її дискваліфікували. Це можна влаштувати, якщо на останньому відрізку жокей заблокує найближчого коня так, аби здалося, що він завадив тому перемогти. Тоді напевне буде поданий протест, який задовольнять. Беллу найзручніше зробити це на останньому повороті перед фінішною прямою, коли зліва обов'язково опиниться інший кінь — отже, він завжди зможе виправдатися перед хазяїном, що трохи перестарався, і це сусідній кінь його притиснув, чи спіткнувся його власний. У нього не було жодних вагомих причин бажати програти, бо Піссаро пообіцяв преміальну тисячу в разі перемоги, і це просто черговий прояв фатальної невдачі, що зрідка, проте трапляється під час перегонів. Від себе Лейтер запропонував тисячу відразу, та ще дві опісля заїзду, якщо той зробить так, як наказано.

Белл погодився. Причому, без вагань. Він попросив передати йому дві тисячі преміальних увечері після перегонів у «Грязьових та Сіркових банях Акме», де буває щоденно, зганяючи вагу. О шостій. Лейтер дав слово. Тож тепер у Бонда в кишені лежали ці дві тисячі, які

він погодився, бо відмовити Лейтеру не міг, правда, неохоче передати жокею за те, що «Норовиста Посмішка» програє.

Чи це спрацює?

Піднявши бінокль, Бонд оглянув іподром. Звернув увагу на чотири товстих стовпи, розставлені через кожну чверть милі, на яких встановлені автоматичні камери, що фіксували перегони, плівка з яких доступна стюардам для перегляду за лічені хвилини після фінішу. Саме остання, четверта камера зафіксує інцидент, що має статися біля останнього повороту. Бонд відчув легке збудження. До заїзду залишалося п'ять хвилин, і за сто ярдів ліворуч почали встановлювати стартовий бар'єр. Коні мали пробігти ціле коло, а потім ще один фарлонг, отже, фініш буде прямо перед ним. Джеймс спрямував бінокль на табло. Фаворити ті ж самі, не змінились і ставки на «Норовисту Посмішку». Ось на стадіон вивели коней, яких легкою ходою спрямовували до стартової межі. Під номером першим ішов «Заходить Ще» — другий фаворит — величезний вороний кінь у блакитних з коричневим кольорах стайні Вітні. Схвальними оплесками глядачі привітали першого фаворита — «Силу Молитви» — швидкого на вигляд сірого в кольорах Вудвардів — білому з червоними крапками — на пам'ять про славетну «Бель-Єр Стад»[129]. Останнім у процесії ішов величезний гнідий із зірочкою на лобі та чотирма білими панчохами. На ньому сидів блідий жокей, одягнений у жакет лавандового кольору з великими чорними діамантами на грудях та спині.

Кінь рухався настільки граціозно, що поглянувши на табло, Бонд не здивувався: ставки піднялися до 17:1 й одразу до 16:1. Джеймс продовжував дивитися на табло — за хвилину в гру увійдуть великі гроші (усіх, за винятком того, що залишилося від тисячі, яка зостанеться в його кишені), й тоді ставки різко упадуть. По гучномовцю оголосили про початок заїзду. Ліворуч помічники заводили коней за стартовий бар'єр. Клац-клац-клац — замиготіли на табло лампочки напроти номера 10 — 15:1, 14:1, 12:1, 11:1 і, нарешті, зупинилися на 9:1. Вогні перестали миготіти, тільки-но зачинилися каси. Скільки ще тисяч пройшло через «Вестерн Юніон» до невинних телеграфних адресатів у Детройті, Чикаго, Нью-Йорку, Маямі, Сан-

Франциско та дюжині інших міст через незареєстровані контори на території Штатів!

Пролунав гонг. Повітря було наелектризованим, трибуни гомоніли. Стартовий бар'єр з гуркотом упав, і мимо головної трибуни промчала кінська лава, підіймаючи копитами купи пилу й тирси. Промайнули зосереджені, бліді обличчя жокеїв, наполовину приховані круглими окулярами, ноги та крупи гривастих, на мить Бонд побачив очні баньки, налиті кров'ю, сум'яття номерів, серед яких промчав номер 10, — у передовій групі, ближче до огорожі. Потім, коли пилюка потроху осіла, а коричнева-чорна маса пройшла перший поворот і почала витягуватися вздовж дальньої прямої, Бонд відчув, що окуляри його бінокля вологі від поту.

Гнідий під номером 5, явний аутсайдер, вигравав корпус. Невже переможе ця маловідома «темна конячка»? Але потроху номер 1 порівнявся з ним, слідом наздоганяв номер 3. Десятка йшла на півкорпуса позаду лідерів. Ця четвірка вирвалась уперед, усі інші відставали щонайменше на три корпуси. Після другого повороту гонку очолив номер 1 — гнідий Вітні. «Десятка» йшла четвертою. Наприкінці дальньої прямої номер 3 почав наганяти, «Дзвінок» Белл висів у нього на хвості. Удвох вони обійшли 5-го і почали скорочувати розрив з «Першим», який усе ще вів на півкорпуса. Потім — дальній поворот, знову пряма — й ось уже номер 3 вирвався вперед, за ним — «Норовиста Посмішка» і номер 1, тепер на корпус позаду. «Норовиста Посмішка» наздоганяє лідера, вони йдуть поруч, заходять на останній поворот. Бонд затамував дихання. Давай, давай! Він майже чує дзижчання камери на останньому білому стовпі. «Десятий» першим заходить на поворот, проте номер 3 ближче до огорожі. Натовп реве, підбадьорюючи фаворита. Белл, дюйм за дюймом починає зближення зі сірим, голова майже торкається холки з правого боку, так, аби потім мати змогу сказати, що він не бачив, наскільки близько до супротивника.

Дюйм за дюймом коні зближуються, і раптом голова «Норовистої Посмішки» закриває голову «Третього», його передні ноги вириваються вперед, і цієї миті жокей «Сили Молитви» трохи підводиться на стременах, змушений притримати коня, щоб запобігти зіткненню, й ось «Норовиста Посмішка» вирівається уперед.

На трибунах залунали свист та гнівні крики. Бонд, опустивши бінокль, відкинувсь у кріслі й дивився, як гнідий, увесь у піні, промчав повз фінішний стовп, обійшовши на п'ять корпусів «Силу Молитви», дещо позаду — «Заходить Ще».

«Непогано пройшло», — подумав Джеймс. Натовп довкола біснувався. Зовсім непогано.

Як блискуче жокей усе провернув! Він нахилив голову так низько, що навіть Піссаро має визнати: Белл просто не бачив сусіднього коня. Замість цього була цілком природна спроба увійти в поворот перед останньою фінішною прямою якомога ближче до огорожі. Проминаючи фінішний стовп, Белл усе ще притискав голову до шиї та розмахував нагайкою на останніх ярдах, немов думав, що номер 3 відстав не більш як на півкорпуса.

Бонд подивився на результати, що висвітлилися на табло під свист та улюлюкання роздратованого натовпу. «Номер 10 «Норовиста Посмішка» — п'ять корпусів. Номер 3 «Сила Молитви» — півкорпуса. Номер 1 «Заходить Ще» — три корпуси. Номер 7 «Піранделло» — три корпуси.

Коней вишикували, щоб вести на зважування, проте натовп не міг вгамуватися, вимагаючи крові, у той час, як «Дзвоник» Белл, зі широкою посмішкою, кинув нагайку помічникові, зіскочив зі спітнілого гнідого та поніс сідло на ваги.

Натовп раптово вибухнув схвальними оплесками. На табло проти «Норовистої Посмішки» замелькав білий на чорному напис «Протест», а з гучномовця почулося: «Просимо уваги! Щойно з боку жокея Т. Лакі, який виступав на номері 3 «Сила Молитви», була подана скарга проти жокея Т. Белла, кінь «Норовиста Посмішка». Не викидайте квитки. Повторюю, не викидайте квитки».

Бонд витягнув хустину і витер спітнілі долоні. Він міг тільки уявити, що коїться в переглядовій кімнаті позаду суддівської ложі. Зараз вони вивчають запис із камер. Белл, напевне, стоїть із насупленим видом, а поруч — жокей номера 3, ще більше насуплений. Чи присутні власники? Якщо так, то з Піссаро тече піт, товстими щоками і за комір. Якщо інші власники коней також там, мабуть, вони бліді та розгнівані.

Раптом увімкнули гучномовець:

— Увага! Інформація щодо останнього забігу. Номер Десятий — «Норовиста Посмішка» дискваліфіковано, переможцем оголошено Номер Третій — «Сила Молитви». Рішення остаточне.

Посеред реву натовпу Бонд силувано піднявся з місця і почвалав у напрямку бару. Наступний етап — розрахунок. Можливо, «бурбон» із джерельною водою надихне його, як краще передати гроші «Дзвонику» Беллу. Щось тут його непокоїло. Хоча ці бані «Акме» мали цілком невинний вигляд. Ніхто Бонда у Саратозі в обличчя не знав. Проте відразу після передачі він більше не працюватиме на «Пінкертон». Має зателефонувати Шейді Трі та поскаржитися, що свої кровні п'ять тисяч так і не отримав. Хай ламає голову, як розплатитися. Кумедно було допомогти Лейтеру потрусити цих негідників, але далі — черга Бонда.

Він дістався через натовп до стійки бару.

ГРЯЗЬОВІ ТА СІРКОВІ БАНІ АКМЕ

У маленькому червоному автобусі їхала, крім Бонда, негритянка зі всохлою рукою та дівчина, що сіла поруч з водієм. Вона ховала хворі руки під одягом, а голову повністю покривала щільна чорна вуаль, яка спадала на плечі подібно до маски бджоляра, не торкаючись шкіри обличчя.

Автобус із написами «Грязьові та Сіркові бані Акме» на обох боках і табличкою «Раз на годину» на вітровому склі проїхав через усе місто, так і не підібравши жодного охочого, і звернув з головної дороги на погану ґрунтову, що тягнулася крізь молоду смерекову плантацію. Через півмилі дорога зробила поворот — під гору в напрямку скупчення брудно-сірих будівель, обшитих дранкою. Посередині між ними стирчала висока зі жовтої цегли труба, з якої вертикально підіймалася тоненька струминка чорного диму.

Ознак життя на площі перед банями не було, проте, коли автобус зупинився перед зарослою бур'янами стежкою з гравію перед тим, що віддалено нагадувало вхід, на верхній майданчик вийшли з-поза сітчастих дверей два літніх джентльмени та кульгава негритянка. Вони чекали, поки пасажири звільнять автобус.

На вулиці смердючий запах сірководню став зовсім нестерпним. Нудотний сморід з нутрощів землі. Бонд відійшов убік від входу й сів на грубо збиту лавку під купкою явно неживих смерек. Кілька хвилин він збирався з духом та готувався до того, що на нього чекає за сітчастими дверима, і долав відчуття пригноблення й відрази. Частково, подумав він, це нормальна реакція здорового тіла на контакт зі світом хворих, частково — реакція на бухенвальдську трубу, що випускала невинний дим. Проте найбільше нервувала перспектива увійти в ці двері, купити квиток, а потім роздягнутись і надати своє чисте тіло для хтозна-яких процедур у такому жахливому занедбаному закладі.

Автобус заторохкотів та від'їхав, і Бонд залишився на майданчикові сам. Панувала абсолютна тиша. Два бокових вікна на дверях будівлі нагадували велетенські очі на обличчі. Це неприваблиле місце немов спостерігало за ним, стежило, чатувало на подальший крок. Чи наважиться він увійти? Чи вдасться його заманити?

Бонд зарухався. Підвівся та стрімко пройшов засипаним гравієм майданчиком, піднявся дерев'яними сходами. Двері з тріском зачинилися за спиною.

Він опинився у занедбаному передпокої. Сірковий сморід став сильнішим. Поза залізною решіткою знаходилась рецепція. У рамках на стінах висіли атестати, деякі з червоними печатками біля підпису, а поруч стояла скляна шафа, наповнена пакунками в прозорій упаковці. Табличка вгорі, написана від руки великими літерами, пропонувала узяти додому цілющий набір «Акме» та спробувати у домашніх умовах. Прейскурант розмістили на рекламній листівці якогось дешевого дезодоранту: «Хай ваші пахви пахнуть ромашками».

Змарніла тітонька з вихором рудого волосся, що здіймалося над обличчям і викликало асоціації з тістечком зі збитими вершками, повільно підняла голову та млосно подивилася на Джеймса крізь ґрати, тримаючи палець у книзі «Справжні любовні історії» на місці, де зупинила читання.

— Чим можу допомогти? — спитала голосом, яким зверталася до незнайомців, від котрих хтозна-чого можна очікувати.

Бонд із відразою до огидного дійства, що чекало на нього, мужньо мовив, зціпивши зуби:

— Я бажав би ванну.

— Грязьову чи сіркову? — тітонька вільною рукою потягнулася за квитками.

— Грязьову.

— Може, хочете абонемент? Так буде дешевше.

— Ні, тільки один квиток, будь ласка.

— Один долар п'ятдесят, — вона відірвала рожево-бузковий квиток і притримувала його пальцем, допоки Бонд відраховував гроші.

— Куди йти?

— Праворуч коридором, — відповіла тітонька. — Цінні речі краще залишити тут, — вона підсунула під решітку великий конверт. — Напишіть своє ім'я.

Вона скоса дивилась, як Бонд складає у конверт годинник та вміст кишень і підписує його.

Сто двадцятидоларових банкнот залишились у кишені сорочки. Він посунув конверт жінці.

— Дякую.

— На здоров'я.

У дальньому кінці приймальні стояв низький турнікет, за яким висіли два дерев'яних дороговказних персти, що визначали подальший напрямок. На одній руці було написано «Грязі», на іншій — «Сірка». Бонд пройшов через турнікет і повернув праворуч, опинившись у вогкому коридорі з цементною підлогою, що плавно понижувався. Спустившись донизу, Джеймс розчинив двері й опинився у великій залі з високою скляною стелею і кабінками уздовж стін.

У залі було гаряче, парко та смерділо сіркою. Двоє м'якотілих молодиків, «одягнутих» тільки в сіренькі рушники, що трималися на талії, грали в «джин-раммі»[130] на столику біля входу. Поруч стояли дві попільниці, повні недопалків, і тарілка з ключами. Молодики поглянули на Бонда, один з них вибрав ключ та простягнув Бонду.

— Дванадцятий, — мовив. — Квиток є?

Бонд простягнув, молодик махнув у напрямку кабінок позаду, а головою кивнув:

— Ванни он там.

І обидва молодики повернулися до гри.

Неохайна на вигляд кабінка була порожньою, за винятком рушника, з якого після численного прання повністю зійшов увесь ворс. Бонд зняв одяг і пов'язався рушником. Згорнув товсту пачку банкнот і, засунувши її в нагрудну кишеню піджака, прикрив носовичком. Лишалося сподіватися, що це буде останнє місце, куди загляне крадій. Повісивши кобуру з пістолетом на гачок, вийшов з кабінки і зачинив двері на ключ.

Бонд гадки не мав, що саме має побачити в наступному приміщенні. Перше, що спало на думку, — він потрапив до моргу. Не встигнув отямитись, як до нього підійшов товстенний лисий негр із кущиками вусів, що стирчали вниз, і оглянув Бонда з голови до ніг.

— Із вами все гаразд? — спитав, проте без турботи в голосі.

— Усе гаразд, — видихнув Бонд. — Просто хочу спробувати грязьову ванну.

— Зрозуміло, — відгукнувся негр. — Є проблеми зі серцем?

— Жодних.

— Уторопав. Проходьте сюди.

Бонд пішов за негром слизькою бетонною підлогою до дерев'яної лавки поруч з парочкою обшарпаних душових кабінок, в одній з котрих якогось голого чоловіка, геть забризканого грязюкою, поливала зі шланга підозріла на вигляд особа з підбитим, як у боксера, вухом.

— Зараз повернуся, — кинув негр і кудись пішов, човгаючи величезними ступнями по мокрій підлозі. Бонд дивився вслід гігантській, наче гумовій, постаті, і його охопив первісний жах при думці, що йому доведеться довірити своє тіло цим здоровецьким лаписькам із рожевою шкірою на долонях.

Бонд не відчував расового дискомфорту щодо кольорових, проте не міг не відзначити, наскільки пощастило Англії порівняно з Америкою, де проблеми кольору шкіри починаються зі школи[131]. Він посміхнувся, пригадавши слова Фелікса Лейтера під час спільного виконання останнього завдання у Штатах. Бонд обізвав містера Біга, відомого у Гарлемі злочинця, «тим клятим нігером». Лейтер тоді осадив його:

— Обережніше, Джеймсе, ці люди настільки чутливо ставляться до кольору шкіри, що тепер не можна навіть бармена попрохати налити джігер[132] рому. Треба просити «джегро».

Пригадавши саркастичне зауваження Лейтера, Бонд відчув себе впевненіше. Він відірвався від споглядання негра й оглянув залу.

Процедурна — сіра бетонна кімната, зі стелі якої звисали на дротах засиджені мухами чотири електричних лампочки, що тьмяно світили на мокрі від вологи стіни. Уздовж стін стояли козли. Бонд машинально перерахував столи — двадцять. На козлах стояли дерев'яні саркофаги, схоже, важкі, на три чверті прикриті кришками. З більшості «трун» визирали спітнілі обличчя, і всі, як один, вивчали стелю. Кілька пар очей запитально подивились у бік Бонда, проте більшість розчервонілих, запхнутих в ящики, здавалося, спали.

Один із саркофагів стояв відчиненим, кришка приставлена до стіни, боковина відстебнута. Бонд зрозумів, що ця «труна» призначена для нього. Негр розклав усередині ящика брудне на вигляд простирадло, розрівняв на дні. Завершивши, вибрав з ряду цеберок посередині зали два з густою коричнюватою гидотою, що парувала. З подвійним брязкотом він викинув вміст у ящик і розмазав масу рівним шаром. Потім занурив велетенську руку в багнюку і розмазав місиво так, щоб воно вкрило дно однорідним шаром приблизно два дюйми завтовшки. Розрівнявши, він облишив масу — трохи охолонути, вирішив Бонд — підійшов до щербатого корита, заввишки з фут, щоб витягнути з-під блоків криги кілька мокрих брудних рушників. З ними він обійшов усі зайняті «труни», обтираючи спітнілі обличчя пацієнтів.

Ніякого іншого руху в кімнаті не було, за винятком води, що лилася зі шланга. Коли й цей звук припинився, голос сказав:

— Гаразд, містере Вайс, на сьогодні досить.

Із душової кабінки, похитуючись, вийшов дебелий чоловік з густою чорною рослинністю на тілі й почекав, поки негр із боксерським вухом допоможе вдягнути махровий халат та проведе до дверей, через які Бонд дістався сюди.

Тоді «боксер» прочвалав до дверей на іншому боці кімнати. Крізь розчинені на мить двері Бонд побачив зелену травичку і шматок жаданого синього неба, але тут здоровань повернувся з двома новими цеберками гарячого гною. Зачинивши за собою ногою двері, він залишив відра по центру.

Негр підійшов до бондівського саркофага і помацав температуру багнюки. Кивнув Бонду:

— Готово, містере.

Джеймс підійшов. Негр зняв із нього рушник, а ключа від роздягальної кабінки повісив на гачок над ванною.

Бонд стояв перед ним голий.

— Ви коли-небудь приймали такі ванни?

— Ні.

— Я так і подумав, тому зробив температуру 110 градусів[133]. Коли звикнете, можемо підняти до 120 чи навіть до 130. Лягайте туди.

Джеймс боязко заліз у ванну і розлігся; шкіра хворобливо відреагувала на перший контакт із багнюкою. Він повільно витягнувся і поклав голову на ватну подушечку, обгорнуту чистим рушником.

Тільки-но влаштувався, негр запустив обидві лапища в цеберко і почав намащувати тіло Бонда багнюкою.

Багнюка була насиченого шоколадного кольору, на дотик відчувалася гладенькою, важкою та жирною. Різкий запах торфу вдарив Бонду в ніздрі. Він спостерігав за пухлими, лискучими руками негра, який перетворив на непристойний могильний пагорб те, що зовсім недавно було його тілом. Чи знав Фелікс Лейтер про цю принизливу процедуру? Бонд зловісно посміхнувся. Якщо знав, і це чергова з його витівок…

Нарешті негр закінчив брудну справу. Бонд тепер був заліплений багнюкою повністю, крім обличчя та місця у ділянці серця. Він відчував придушення, з чола заструменів піт.

Різким рухом негр нахилився, схопив край простирадла і щільно оповив тулуб Бонда та руки. Потім те ж саме зробив і з іншим краєм. Тепер Бонд міг рухати хіба що кінчиками пальців та головою, тож свободи тут було менше, ніж у гамівній сорочці. Служник закрив борт ящика, опустив дерев'яну кришку — ось і все.

Негр зняв зі стіни за головою Бонда грифельну дошку, подивився на годинник, що висів на протилежній стіні, й надряпав час. Була рівно шоста.

— Двадцять хвилин, — мовив. — Усе нормально?

Бонд промугикав щось незрозуміле.

Негр пішов у справах, і Бонду не залишалося нічого іншого, як витріщатись у стелю. Піт котився струмками і заливав очі. Постривай же, Феліксе!

О шостій годині три хвилини двері процедурної розчинилися, щоби пропустити всередину абсолютно голу, кістляву постать «Дзвоника» Белла. Він мав хитрувату, лисячу мордочку та миршаве тіло, на якому можна було перерахувати усі ребра. Гордовито пройшов на середину.

— Здоров, «Дзвонику», — привітався «боксер». — Чув, ти потрапив сьогодні у халепу. Поганенько…

— Ті стюарди — лайно собаче, — з кислою міною мовив «Дзвоник». — Навіщо мені блокувати Томмі Лакі? Він же мій кореш. Мені це ні до чого, у мене все було під контролем. Гей, нігере! — Він ногою загородив шлях негрові, який повертався з повним відром багнюки. —

Ти маєш нині зігнати з мене шість унцій. З'їв повну тарілку смаженої картоплі. А на додачу мене посилають завтра до Оукриджа.

Негр переступив через простягнену ногу й хмикнув:

— Не переймайся, братику, — кинув лагідно. —

У разі чого я тобі руку відірву. Тоді зможеш їсти досхочу. За хвилину повернуся.

Двері знову відчинились, у щілину просунув голову один з картярів.

— Гей, боксере, — звернувся молодик до чолов'яги з пошкодженим вухом. — Мейбл каже, що не може додзвонитися до кулінарії, аби замовити тобі хавчик. Телефон не працює. Чи то обрив на лінії, чи ще щось.

— Твою мать! — відгукнувся той. — Перекажи Джеку, хай привезе наступною ходкою.

— Гаразд.

Двері зачинились. Обрив телефонної лінії в Америці — річ нечувана, і цей маленький дзвіночок мав би заронити підозру в Бонда. Проте такого не сталося. Він поглянув на годинника. Ще десять хвилин у багнюці. Негр із холодними рушниками знов обійшов кімнату й одним витер чоло Бонда. Це була справжня насолода, і Джеймс навіть подумав, що процедура не така вже й нестерпна.

Секунди спливали. Жокей, вилаявшись, занурився в ящик прямо напроти Бонда. Напевне, він замовив температуру 130 градусів, подумав Джеймс. «Дзвоника» загорнули у простирадло і накрили ящик лядою.

Негр написав на табличці час — 6.15.

Бонд заплющив очі, розмірковуючи, яким чином передати гроші. У роздягальні після процедур? Напевне, десь тут можна полежати після ванн. Чи, може, краще в коридорі на шляху до виходу? Може, в автобусі? Ні, не там. Краще, щоб їх не бачили разом.

— Нікому не рухатися! Поводьтеся пристойно — і ніхто не постраждає.

Голос був різким, упевненим, і це означало, що чоловік не жартує.

Бонд розплющив очі, його тіло напружилося від присмаку небезпеки, що повисла у кімнаті.

Двері, котрі вели надвір, двері, через які заносили багнюку, розчинилися. В отворі замаячила постать, другий нападник вийшов на середину кімнати. Обидва тримали в руках пістолети і мали на голові чорні капюшони з вирізами для очей та рота.

У процедурній запала тиша, тільки в душових текла вода. У кабінках стояли голі чоловіки. Вони силкувалися розгледіти, що відбувається, хоча вода, стікаючи з них, такої змоги не давала. Чоловік з пошкодженим вухом перетворився на нерухомий стовп, блищали тільки білки очей, зі шланга в руці на його ноги текла вода.

Той з нападників, який увійшов у приміщення, зараз стояв біля цеберок з гарячою багнюкою. Він зупинився перед негром, котрий тримав у руках повні відра. Того била дрож, було чути, як дзеленчать відерця у його руках.

Не відриваючи очей від очей негра, Бонд побачив, як нападник перехопив пістолет за ствол. Раптом, майже без замаху, сильно вдарив рукояткою пістолета в сонячне сплетіння чималого живота негра.

Звук удару був вологим, відерця з гуркотом упали на бетонну підлогу, а негр застогнав, схопився за живіт і осів уперед на коліна. Лискучою від поту лисою головою він увіткнувся в черевики нападника. Збоку все здавалося схожим на сцену поклоніння.

Нападник гидливо відсахнувся.

— Де тут жокей? — у голосі чулося неприхована погроза. — «Дзвоник». В якому ящику?

Негр показав.

Чоловік з пістолетом був налаштований рішуче. Він повернувся і пройшов мимо ящика Бонда, в ногах якого був саркофаг із «Дзвоником» Беллом.

Проходячи, зиркнув на Бонда і на мить завмер. Його очі виблискували у прорізах чорної маски, як два діаманти. Потім чолов'яга наблизився до жокея.

Постоявши якусь мить, він несподівано підскочив і усівся на кришку ящика, в якому лежав Белл, щоби краще того роздивитися.

— От такої! Будь я проклятий, «Дзвоник» Белл власною персоною, — в голосі чулися нотки глузливої дружелюбності.

— Шо треба? — заверещав наляканий жокей.

— Та чого ти, «Дзвонику»… — заспокійливо мовив чоловік. — Чому так перелякався? Чи, може, є причина?

Жокей шумно глитнув.

— А що, «Дзвонику», знайома тобі конячка на прізвисько «Норовиста Посмішка»? Чи, може, це не ти на ній спотворив гонку приблизно о пів на третю сьогодні? — голос став жорстким.

Жокей почав рюмсати.

— Господи, босе, то не моя вина. Це може трапитися з будь-ким.

Так плачуть діти перед неминучим покаранням. Бонд зморщився.

— А мої друзі вважають, що усе підлаштовано, — чоловік схилився над жокеєм, розпалюючись іще більше. — Мої друзі вважають, що жокей твого рівня міг вчинити такий фінт тільки навмисне. Вони навідалися до твоєї кімнати і знайшли у плафоні лампи згорнуту штуку зелених. Мої друзі бажають знати, звідки в тебе стільки «капусти»?

Звук ляпасу і крик пролунали одночасно.

— Давай, мерзото, розколюйся, бо я повибиваю тобі мізки.

Бонд почув, як клацнув курок.

З ящика долинуло схлипування.

— Це моя заначка. Усе, що заробив. Мушу ховати в лампі. Це моя заначка, клянуся. Боже, то свята правда! Повір! — голос задихався від ридання.

Чоловік хмикнув і підняв пістолет так, що тепер Бонд його бачив. Великий палець із бородавкою перевів курок у попереднє положення. Чолов'яга зіскочив з ящика. Дивлячись ув очі жокеєві, мовив єлейним голосом:

— Останнім часом ти багато скачеш, «Дзвонику», — ледь чутно прошепотів. — Ти перепрацював. Треба перепочити. Добряче. У

санаторії чи ще десь, — чоловік повільно пройшовся кімнатою і продовжував говорити тихо, майже дбайливо. Потім зник із поля зору жокея. Бонд бачив, як чоловік нахилився і підняв відерце з гарячою багнюкою. Опісля, тримаючи відерце низько і без зупинки заспокійливо розмовляючи, повернувся до ящика.

Бонд завмер, відчуваючи вагу багнюки на тілі.

— Отака моя тобі порада, «Дзвонику». Перепочинь. Хай ніщо тебе не тривожить. Полежи у затишній кімнаті з опущеними шторами без світла.

Його тихий голос монотонно бубонів у абсолютній тиші. Чолов'яга повільно підіймав руку з відром. Вище, вище.

А потім жокей, побачивши відро, зрозумів, що зараз станеться, і забубонів:

— Ні, ні, ні, ні, ні…

Хоча в кімнаті було жарко, від чорної гноївки все ще підіймалася пара, коли відро випорожнили в ящик.

Нападник зробив крок назад і кинув відро «боксеру», який усе ще стояв, наче стовп, і навіть не спробував його піймати. Тоді пройшов через кімнату і приєднався до другого, котрий напоготові примостився біля дверей.

Обернувшись, нападник сказав:

— Без витівок. Жодних копів. Телефон не працює. —

І зі смішком додав: — Краще відкопайте хлопця, поки його баньки не повилазили.

Грюкнули двері, знову запанувала тиша. Тільки в душових лилася вода.

МИ НЕ ПОМИЛЯЄМОСЯ

— Що сталося далі?

Лейтер сидів у кріслі в номері Бонда, а Джеймс ходив туди-сюди, зупиняючись лише для того, щоби зробити ковток віскі з водою зі склянки, яка стояла біля ліжка.

— Здійнявся хаос, — сказав Бонд. — Усі почали волати, щоб їх випустили, а «боксер» узявся шлангом змивати багнюку з обличчя

Белла і покликав на допомогу тих молодиків зі сусіднього приміщення. Негр корчився на підлозі, а голі хлопці з душу крутилися поруч, немов курка без голови. Примчали ті гравці в карти, зірвали кришку з ящика «Дзвоника», розкопали його і потягнули в душову. Він мало не віддав Богові душу. Ледь не задихнувся. Обличчя обпалене. Моторошне видовище. Потім один з голяків нарешті опанував себе і почав визволяти народ з ящиків. Отак ми двадцятеро, усі в багнюкі, голі стояли у черзі до одного душу. Зрештою якось дали лад. Один з картярів забажав поїхати до міста за «швидкою». Хтось вилив відро води на негра, і той отямився. Ненав'язливо я спробував з'ясувати, може, є якісь припущення щодо нападників. Ніхто нічого не знав. Загальна думка, що гангстери не місцеві. Усім було на них наплювати, тим паче, що ніхто не постраждав, за винятком, звісно, жокея. Єдине, що їх турбувало, то це — швидше змити багнюку та вшитися звідси, — Бонд ковтнув віскі й запалив сигарету.

— Є якісь зачіпки щодо нападників? — спитав Лейтер. — Прикмети, зріст, одяг, будь-що?

— Хлопця біля дверей я майже не бачив, — відповів Джеймс. — Він був нижчим другого та худішим. Чорні штани, сіра сорочка, без краватки. Пістолет, найімовірніше, сорок п'ятого калібру. Можливо, «кольт». Інший, хто, власне, і виконував усю роботу, — крупніший, опасистий. Рухається швидко, але обачливо. Чорні штани, коричнева сорочка у білу смужку, без піджака і краватки. Чорні черевики, чисті, дорогі. Зброя — «кольт поліс позитив» тридцять восьмого калібру. Без годинника. Так, пригадав, — раптом додав Бонд, — у нього бородавка на першій фаланзі великого пальця правої руки. Червонувата така, немов він її смоктав.

— Вінт, — категорично заявив Лейтер. — А інший хлопець — Кідд. Вони завжди працюють разом. Головорізи Спенгів. Вінт — жорстокий мерзотник. Справжній садист. Катувати йому подобається, і в процесі він завжди облизує ту свою бородавку. Прізвисько у нього Вінді — «Вітерець». Не знаю, за що його так прозвали, але у всіх них прізвиська дивнуваті. Вінт ненавидить подорожі — його нудить в автомобілях, потягах, а літаки для нього взагалі повітряні труни. Вимагає додаткової премії, якщо змушений подорожувати у справах. Однак якщо береться, жарти з ним погані. Кідд — гарний хлопчик. Друзі

звуть його «Любчик». Можливо, він співмешкає з Вінтом. Ці гомики — найстрашніші вбивці. У Кідда сиве волосся, хоча йому лише тридцять. Саме тому вони працюють переважно у капюшонах. Проте одного дня Вінт пожалкує, що не вивів бородавку. Тільки-но ти її згадав, я вже знав, що це він. Думаю, треба завітати до поліції — розповісти. Звісно, про тебе ні слова. Освідчу їх щодо «Норовистої Посмішки», а усе інше вони з'ясують самі. Напевне, зараз Вінт зі своїм дружком уже сідають в Олбані на потяг, проте підлити гасу в багаття не завадить, — Лейтер попрямував до дверей, а на порозі повернувся: — Перепочинь поки, Джеймсе. Повернуся за годину, а тоді підемо і добряче повечеряємо. Спробую з'ясувати, куди вони поклали «Дзвоника», а тоді перешлю йому гроші. Думаю, це підбадьорить маленького засранця. Побачимося.

Бонд роздягнувся і хвилин десять простояв під душем, знову й знову намилюючись, щоби змити потворні спогади відвідування бань Акме. Потім натягнув штани та сорочку й пішов до телефонної кабінки на рецепції зателефонувати Шейді Трі.

— Лінія зайнята, сер, — співуче відповіла телефоністка. — Спробувати ще раз?

— Будь ласка, — попросив Бонд, полегшено визнаючи, що горбань принаймні у себе в офісі, й тепер він зможе майже правдиво заявити, що пробував додзвонитися раніше. Джеймс підозрював, що Шейді напевне дивується тому, що Бонд іще не зателефонував поскаржитися на «Норовисту Посмішку». Тепер, коли він на власні очі побачив, як учинили з жокеєм, Бонд дедалі більше схилявся до поважнішого ставлення до банди Спенгів.

Телефон приглушено сухо задзенькав — це в Америці заміняло повноцінний дзвінок.

— Ви очікуєте на з'єднання з Вісконсин 7-3697?

— Так.

— Ваш абонент біля апарата, сер. Говоріть, Нью-Йорк, — і далі почувся високий тонкий голос горбаня: — Так, хто на дроті?

— Джеймс Бонд. Я пробував додзвонитися раніше.

— У чому справа?

— Із «Норовистою Посмішкою» не вийшло.

— Мені це відомо. Жокей скурвився. Чого ти хочеш?

— Грошей, — відповів Бонд.

На тому кінці дроту запала тиша, потім почувся голос:

— Добре, почнемо спочатку. Я перешлю телеграфом тобі штуку, ту саму, що ти у мене виграв. Пам'ятаєш?

— Звісно.

— Залишайся біля апарата. Я за кілька хвилин зателефоную і розкажу, що з нею робити. Де ти зупинився? — Бонд сказав. — Гаразд, отримаєш гроші зранку. Скоро передзвоню. — Зв'язок роз'єднався.

Бонд пройшовся уздовж стійки реєстрації, роздивляючись полицю з книжками у м'якій обгортці. Його неприємно дивував і вражав скрупульозний підхід цих людей до справ, детальний прорахунок кожного кроку операції при дотриманні максимальної законності. Звісно, вони все розрахували правильно. Де йому, англійцеві, розжитися п'ятьма тисячами доларів інакше ніж через азартні ігри. Ну і на чому гратимемо далі?

Задзеленчавши, телефон поманив його зігнутим механічним пальцем. Джеймс увійшов до будки, зачинив двері й узяв слухавку.

— Це ти, Бонде? Слухай мене уважно. Гроші отримаєш у Лас-Вегасі. Повертайся до Нью-Йорка та придбай за мій рахунок квиток на літак. До Лос-Анджелеса. Звідти місцеві авіалінії літають до Вегаса кожні півгодини. Тобі заброньований номер у «Тіарі». Роздивися там трохи, а потім — слухай мене уважно — о п'ять хвилин на одинадцяту в четвер підійди до середнього з трьох столів із «блекджеку» в боковій кімнаті біля бару. Зрозуміло?

— Так.

— Сідай і грай по максимуму — а це штука — п'ять партій підряд. Потім підіймайся і виходь з-за столу. Більше за стіл не сідай. Зрозуміло?

— Так.

— Твій рахунок оплатять у «Тіарі». Після гри повештайся там трохи і чекай на подальші вказівки. Зрозуміло? Повтори.

Бонд повторив.

— Нормально, — похвалив горбань. — Не базікай зайвого і не помиляйся. Помилок ми не любимо. Ти дізнаєшся про це з ранкових газет.

Почулося м'яке клацання. Бонд поклав слухавку і задумливо пройшов через внутрішній дворик до номера.

«Блекджек»! «Двадцять одне» шкільних років.

У пам'яті спливли спогади про істерики в роздягальнях для хлопчиків; коли дорослі відраховували розмальовані кістяні фішки так, щоб у кожного був стосик вартістю шилінг; радощі, коли раптом прикупаєш до десятки туза й отримуєш подвійну ставку; збудження, коли необхідно брати п'яту карту, бо у тебе сімнадцять очок і треба взяти не більше чотирьох.

Тепер йому знову доведеться бавитись у дитячі ігри. Тільки цього разу замість круп'є буде шахрай, а розмальовані стоси фішок вартуватимуть триста фунтів кожна. Він виріс, і це буде справжня доросла гра.

Розтягнувшись у ліжку, Бонд втупився у стелю. Очікуючи на Фелікса Лейтера, він подумки перенісся у відоме гральне місто, намагаючись уявити, як воно там буде, і чи знайдеться час, щоб зустрітись із Тіффані Кейс.

До моменту, коли на гравійній стежині почулося кульгання Лейтера, в попільниці накопичилося п'ять недопалків. Удвох вони дісталися до «Студилака» і поїхали вздовж авеню, яким потрапили до міста.

Усі хлопці Спенгів виписалися — Піссаро, Бадд, Вінт, Кідд. Навіть «Норовиста Посмішка» вирушила у далеку подорож до ранчо в Неваді через майже весь континент у вагончику для коней.

— ФБР узялося за справу, — сказав Лейтер. — Проте вона стане лише епізодом в їхньому життєписі Спенгів. Без тебе як свідка ніхто не зможе точно сказати, що то за нападники. Чесно кажучи, я здивуюсь, якщо ФБР почне глибоко копати під Піссаро та його коня. Цю справу вони перекладуть на мене і мою компанію. Я телефонував до офісу, і мені сказали їхати до Вегаса й розвідати, де поховані рештки справжньої «Норовистої Посмішки».

Я маю розкопати її щелепу. Як тобі таке?

Перш ніж Бонд устиг дібрати підходящі слова, Лейтер зупинив авто перед «Павільйоном» — єдиним пристойним рестораном у Саратозі. Вони передали машину консьєржу і зайшли всередину.

— Добре, що можемо обідати знову разом, — зауважив Лейтер. — Тобі ніколи в житті не щастило куштувати смажених лобстерів у

топленому маслі, як це роблять тут. Проте вони не смакували б, якби раптом за сусіднім столиком хтось із банди Спенгів не смоктав макарони під соусом Карузо[134].

Година була пізня, і більшість відвідувачів уже пообідали й вирушили на аукціон. Друзі усілися за столиком у кутку, і Лейтер попросив старшого офіціанта не поспішати з лобстерами, але якнайшвидше принести два дуже сухих мартіні з вермутом «Креста Бланка».

— Отже, ти також вирушаєш до Лас-Вегаса, — сказав Бонд. — Суцільні збіги, — і він переказав Лейтеру свою розмову зі Шейді Трі.

— Звісна річ, — хмикнув Лейтер, — жодних збігів. Ми з тобою удвох подорожуємо поганими дорогами, а всі погані дороги ведуть до поганих міст. Тут, у Саратозі мені треба дещо підчистити, написати купу доповідних записок, але до кінця тижня дістануся Вегаса і почну рознюхувати. Прикро, що не зможемо часто бачитися під носом у Спенгів, але, думаю, будемо час від часу зустрічатися та обмінюватись інформацією. Ось що я тобі скажу, — додав, — у нас там є надійний хлопець. Працює під прикриттям. Водій таксі на прізвище Курео, Ерні Курео. Гарний хлопець. Я повідомлю його про твій приїзд, він за тобою пригляне. Курео знає усіх і вся там, де грають по-великому, і хто з бандитів нині у місті. Він навіть у курсі, в яких гральних автоматів найбільший виграш. А це — найцінніший секрет на всьому клятому Стріпі[135]. До речі, друзяко, якщо ти не бачив Стріпу, то не бачив нічого! П'ять миль суцільних гральних закладів. Неонова ілюмінація така, що порівняно з нею Бродвей виглядатиме дитячою гірляндою. Монте-Карло? — хмикнув Лейтер. — Це взагалі кам'яний вік.

Бонд посміхнувся.

— Скільки «зеро» на вашій рулетці[136]?

— Два, наскільки я пам'ятаю.

— Ось тобі й відповідь. Принаймні, ми, в Європі, граємо чесніше. Можете сміливо врубати ілюмінацію. Друге «зеро» за це заплатить.

— Може, ти і правий. Але не забувай, що крепс[137] платить дому лише один відсоток. А то — наша національна гра.

— Мені це відомо, — сказав Бонд. — «Дитинці треба нові черевички»[138] та інші дурнуваті приказки. Хотів би я почути, як круп'є Грецького синдикату наспівує «Дитинці треба нові черевички» за

столом із високими ставками, коли вже викинули дев'ятку, а на кону десять мільйонів франків.

Лейтер розсміявся.

— До біса! Ти швидко з тим «блекджеком» розберешся. А потім у Лондоні будеш вихвалятись і розказувати, як усіх зробив у «Тіарі». — Лейтер ковтнув віскі й відкинувся у кріслі. — Проте я краще розповім, як усе влаштовано у них на той випадок, коли надумаєш піти зі своїми мідяками проти їхніх бочечок із золотом.

— Слухаю тебе уважно…

— Щодо бочечок із золотом — це не перебільшення, — продовжив Лейтер. — Бачиш, Джеймсе, увесь штат Невада, який в уяві більшості складається з Ріно та Лас-Вегаса, — це суцільна бочка золота, закопана на краєчку веселки. Відповідь на загальну мрію зірвати банк треба шукати на Стріпі Лас-Вегаса або на Мейн Стемі у Ріно. Бо вона і справді є там. Недавно, коли зірки, разом з костями, перебували у правильному положенні, один молодий рядовий зробив двадцять вісім прямих пасів[139] підряд на одному столі в крепс у «Дезерт Інн». Двадцять вісім разів підряд! Якби він почав зі ставки один долар, і якщо б йому дозволили перевищити ліміти грального закладу — а я, добре знаючи містера Вільбура Кларка, розумію, що таке можливе — то виграв би двісті п'ятдесят мільйонів доларів! Звісно, йому нічого подібного не дали, але ті, хто грав з ним разом, заробили сто п'ятдесят тисяч доларів. Солдатик отримав сімсот п'ятдесят баксів і дременув звідти з такою швидкістю, немов за ним гнався диявол. Навіть прізвища його не встигли запитати. Сьогодні пара червоних кісток, якими він грав, лежить на сатиновій подушці під склом у казино «Дезерт Інн».

— Напевне, це добре для реклами…

— Ще в пак! — вигукнув Лейтер. — Та жоден зі світових рекламників такого не придумав би! Це просто здійснення тієї самої мрії — зірвати банк — у чистому вигляді. Сам побачиш. І це лише одна пара кісток, а за добу вони використовують до вісімдесяти пар, сто двадцять колод пластикових карт і п'ятдесят гральних автоматів щоденно відвозять на обмін. Побачиш сухеньких літніх леді, які в рукавичках грають на автоматах. Вони ходять із господарськими сумками, в яких носять п'ятаки, четвертаки та полтиники. Ці бабці працюють на автоматах по

десять-дванадцять годин, навіть до туалету не ходять. Не віриш? А знаєш, навіщо вони рукавички надягають? Щоб руки не кровоточили.

Бонд недовірливо хмикнув.

— Гаразд, гаразд, — погодився Лейтер. — Звісно, такі люди довго не витримують. Істерики, серцеві напади, інсульти… А вишеньки, сливи та дзвіночки, що лізуть межи очі, застрягають у мізках. Але всі без винятку казино мають на цілодобовому чергуванні домашніх лікарів, котрі відтягують особливо жвавих бабусь, які починають волати «Джекпот! Джекпот! Джекпот!» — немов це ім'я їхнього померлого коханця. Сам побачиш зали для гри в бінго, «колесо фортуни» та ряди автоматів у «Ґолден Нагет»[140] чи в «Хорсшу». Але не дай Боже тобі піддатися спокусі й дозволити зачепити себе цій лихоманці — забудеш про роботу, кохану або навіть про свої нирки. Я розумію базові шанси в кожній грі, а ще знаю, наскільки ти гарний гравець, тому, будь ласка, пообіцяй мені запам'ятати те, що зараз скажу. А краще — запиши.

Бонда це заінтригувало. Він витягнув олівець та відірвав сторінку з меню.

Лейтер поглянув у стелю.

— 1.4 відсотка на користь дому в крепсі[141], 5 відсотків у «блекджеку»[142], — він перевів погляд на Бонда, — за винятком, звісно, твого шулерського столу. 5.5% — на рулетці[143], майже 17 відсотків на «бінго» й «колесі фортуни» та від 15 до 20 відсотків на автоматах. Непогано для дому, як думаєш? І щорічно одинадцять мільйонів клієнтів грають для містера Спенга та його друзів саме за цими ставками. За середньої суми двісті доларів, що витрачає у казино кожен навіжений, можеш сам підрахувати, скільки грошенят осідає у Лас-Вегасі за рік.

Бонд поклав аркушик разом з олівцем до кишені.

— Дякую, Феліксе, за освіту, але ти, мабуть, забув, що я їду туди не байдикувати.

— Звісно, друзяко! — швидко погодився Лейтер, — але не пустуй у Вегасі. У них там серйозна організація, і вони не потерпять жодних витівок. — Лейтер нахилився ближче. — Розкажу випадок. Одного дня один із тих банкометів, здається з «блекджеку», вирішив трохи заробити. Засунув кілька купюр у кишеню під час гри. Його засікли. Наступного дня якийсь хлопчина, котрий їхав до міста з Боулдер-сіті,

помітив щось рожеве, що стирчало просто посеред пустелі. На кактус воно не було схоже, отже, він зупинився, щоб краще роздивитися, — Лейтер тицьнув пальцем у груди Бонда. — Та рожева штукенція, що стирчала із землі, виявилася рукою. А в долоні, друже мій, рука стискала колоду карт, розкладену віялом. Приїхали копи з лопатами і розкопали рештки руки з людиною на іншому її кінці. Виявилося, що це той самий банкомет. Йому знесли половину черепушки, а потім поховали. А ті витребеньки з рукою і картами — засторога іншим. Як тобі таке подобається?

— Фантазії їм не бракує, — констатував Бонд.

Принесли замовлення, і вони почали обідати.

— При всьому тому, — продовжив Лейтер, намагаючись втиснутись у паузи між поглинанням смаженого лобстера, — хлопець напевне знав, на який ризик наражається, намагаючись грати у власну гру. В них у казино є хитрий пристрій. Зверни увагу на освітлення. Останній писк моди. Просто дірки в стелі, звідки світло падає на столи. Пряме сильне світло, жодних виблисків, аби не заважати клієнтам. Проте, якщо придивишся пильніше, побачиш, що світяться не всі дірки. Можна подумати, що деякі з них зроблені лише для краси, — Лейтер заперечливо похитав головою. — Але не так усе просто, друже мій. Поверхом вище у них курсує візок з телевізійною камерою, який випадково зупиняється біля дірок і «дивиться» вниз. Своєрідна вибіркова перевірка. Якщо виникають сумніви щодо банкомета чи гравця, вони знімають усю сесію за конкретним столом безперервно, фіксуючи кожен хід чи кидок. Круто, а? За тими неробами стежать ретельно, хіба що не обнюхують їх. Банкометам це відомо, і той хлопець, мабуть, сподівався, що камера дивиться в іншу дірку. Фатальна помилка. Йому не пощастило.

Бонд посміхнувся.

— Я буду обережним, — пообіцяв. — Але не забувай, що мені треба пройти по ланцюгу якомога далі. В ідеалі — аж до джерела. Фактично треба підійти впритул до твого приятеля Сераффімо Спенга. Не можу ж я йому просто надіслати візитку. І ще одне, Феліксе, — посерйознішав Бонд, — щось мені ці твої брати Спенги поперек горла стали. Після того, що витворили їхні покидьки з капюшонами на голові. Коли відлупцювали товстуна-негритоса та вилили гарячу

багнюку. Можливо, жокей заслужив на прочухана, як це заведено в бандитському середовищі, але поховати його у багнюці — брудний хід. Та й на Піссаро з Баддом у мене зуб великий. Одним словом, усі вони тепер мені в печінках сидять, — у голосі Бонда забриніли вибачливі нотки. — Просто хотів тебе запевнити.

— Добре, — Лейтер відсунув порожню тарілку, — я буду поруч і пильнуватиму. А також накажу Ерні доглядати за тобою. Проте якщо вскочиш у халепу, — не сподівайся на допомогу адвокатів чи Британського консульства. Єдина пристойна юридична фірма там називається «Сміт і Вессон»[144]. А поки, — він постукав по столу гаком, — краще нам випити по останньому «бурбону» з джерельною водою. Ти вирушаєш у пустелю. Цієї пори року там справжнє пекло. Ані річок, ані джерел, щоб води набрати. Там ти питимеш «бурбон» із содовою, а потім витиратимеш її з чола. В тіні буде градусів сто двадцять[145], ось тільки тіні не буде.

Принесли віскі.

— Мені там бракуватиме тебе, Феліксе, — сказав Бонд, радіючи тому, що можна хоч ненадовго відволіктися від думок. — Хто мене навчатиме американському способу життя? І, до речі, цю справу з «Норовистою Посмішкою» ти провернув просто блискавично. Було б чудово, якби ти приїхав і ми удвох упакували старшого Спенга. Разом упоралися б.

Лейтер приязно подивився на друга.

— У «Пінкертонів» різкі дії не люблять, — сказав. — Звісно, цей хлопець потрібний мені самому, але я маю поводитись у рамках закону. Якщо вдасться встановити, де вони закопали рештки коня, цей мерзотник у мене потанцює. Це для тебе нормально: прилетіти, кокнути його та податися назад до Англії. Бандитам про тебе нічого не відомо. А з того, що ти мені розказав, вони тебе ніколи й не вичислять. Мені ж тут іще жити. Якщо я влаштую стрілянину зі Спенгом чи ще з кимось, його зірвиголови почнуть полювати на мене, мою родину та моїх друзів. І не зупиняться, допоки не нашкодять мені більше, ніж я — Спенгу. Навіть якщо вб'ю мерзотника. Мені аж ніяк не хочеться одного дня повернутися додому і дізнатися, що будинок сестри спалили, разом із нею. Боюся, таке все ще трапляється. Гангстери не зникли разом з Капоне. Пригадай хоча б «Убивство Інк.»[146] або

доповідь Кевофера. Нинішні гангстери спиртним не займаються. Вони займаються урядами. Наприклад, урядом штату. Такого, як Невада. Про це пишуть у газетах, книжках, говорять із церковних амвонів. Проте всім начхати, — Лейтер хмикнув. — Хтозна, може тобі вдасться відстояти засади Свободи, Дому й Затишку за допомогою своєї старої іржавої пукавки. Це, як і раніше, «беретта»?

— Так, — відповів Бонд, — це, як і раніше, «беретта».

— І ти й далі маєш два нулі, що дають тобі право вбивати?

— Так, — сухо відгукнувся Бонд. — Маю.

— Гаразд, — Лейтер підвівся. — А тепер ходімо додому, щоб виспатись і дати відпочинок твоєму разячому оку. Припускаю, воно тобі скоро знадобиться.

RUE DE LA PAY[147]

Літак заклав велике коло над водами Тихого океану, що виблискували під сонцем, потім розвернувся над пагорбами Голлівуда і набрав трохи висоти, аби промчати над Кахон-Пас і далі — через великі золотисті піки Високої Сьєри.

Бонд устиг запримітити нескінченні засаджені пальмами авеню, автоматичні розбризкувачі на смарагдових лужках попереду фешенебельних особняків, велетенські авіабудівні заводи, знімальні майданчики кіностудій з фанерними декораціями вулиць міст, ранчо Дикого Заходу, мініатюрними трасами для автомобільних перегонів, повномасштабну модель чотирищоглового вітрильника, що стояв прямо на землі, — а потім вони пролетіли над горами і опинилися над безкрайньою пустелею з червоним піском, що слугувала задником декорацій Лос-Анджелеса.

Вони пролетіли над Барстоу[148] — вузловим пунктом, звідки в напрямку Санта Фе тягнеться в пустелю одноколійка, починаючи довгий шлях через плато Колорадо, залишаючи праворуч гори Калісо — колись світовий центр видобутку бури[149], а ліворуч — вкритий кістками простір Долини Смерті. Потім літак минув гори з червоними, немов ясна, що кровоточать, прожилками, утикані гнилими зубами піків, промайнула зелена оаза посередині цього Богом

забутого марсіанського пейзажу, коли нарешті пролунало «пристебніть ремені безпеки і загасіть, будь ласка, сигарети», й повітряний лайнер почав знижуватися.

Спека ударила в обличчя Бонда, немов кулак, і за ті п'ятдесят ярдів, що розділяли прохолоду салону літака від кондиціонованого корпусу авіавокзалу, він устиг вкритися потом. Скляні двері на фотоелементах, зашипівши, відчинилися, тільки-но він наблизився до них, і повільно зачинилися слідом. Його зустріли чотири ряди гральних автоматів. Здається, пасажири вважали нормальним кидати дрібні гроші та смикати руків'я, а потім, затамувавши віддих, спостерігати, як крутяться барабани з лимонами, апельсинами, вишнями та дзвіночками, що поступово сповільнювались, аж поки з останнім м'яким механічним позіханням остаточно не зупинялись. Автомати на п'ять центів, десять і на четвертаки. Бонд спробував щастя на усіх, але тільки раз на дві вишеньки та дзвіночок автомат натужно викашляв йому три монети взамін однієї витраченої.

Відійшовши, в очікуванні багажу, разом з півдюжиною інших пасажирів подалі від автоматів, він зупинив погляд на великому торговому автоматі, схожому на ті, що для продажу води. Вгорі на ньому висіла табличка «Кисневий бар». Зацікавлений, Джеймс підійшов ближче і прочитав оголошення до кінця: «Дихайте чистим киснем. Корисно та безпечно для здоров'я. Підбадьорує враз! Допомагає при стресі, алкозалежності, сонливості, втомі, неврозах та знімає низку інших симптомів».

Бонд слухняно опустив четвертак, нахилився, приклавши носа до широкого чорного гумового патрубка, згідно з інструкцією, натиснув кнопку і хвилину дихав дуже холодним повітрям — без запаху чи смаку. Наприкінці відведеного часу автомат клацнув, Бонд випрямився. Він не відчув нічого особливого, хіба що трохи запаморочилось у голові. Джеймс іронічно посміхнувся чоловікові зі шкіряним несесером під пахвою, який спостерігав за його екзерсисами.

Той у відповідь теж посміхнувсь і швидко відвернувся.

Гучномовець запросив пасажирів забрати багаж. Бонд схопив валізу і крізь двері потрапив до пекельних обіймів полудневої спеки.

— Це вам до «Тіари»? — почув голос. Він належав кремезному чолов'язі з великими карими очима, що відверто роздивлялися Бонда з-під гострокінцевого шоферського капелюха. В зубах незнайомець тримав дерев'яну зубочистку.

— Саме так.

— О'кей, поїхали, — шофер навіть не спробував узяти валізу, і Бонд пройшов за ним до величезного «Шевроле» з хвостом єнота, прив'язаним до хромованої статуетки оголеної жінки на капоті.

Машина вирулила зі стоянки аеропорту й вибралася на магістраль, виїхала на крайню смугу і повернула ліворуч. Інші автівки зі шипінням мчали мимо. Шофер тримався середньої смуги і їхав повільно. Бонд відчував на собі прискіпливий погляд водія у дзеркалі. Зиркнув на шоферське посвідчення — «Ернесто Курео, № 2584». Там було і фото, з таким самим прискіпливим поглядом.

Салон пропах сигарним димом, і Джеймс натиснув кнопку автоматичного опускання скла. Повітря, немов з духовки, увірвалось до середини авто, тож Бонд поквапився зачинити вікно.

Водій повернув голову.

— Краще не робити цього, містере Бонд, — сказав приятельським тоном. — Таксі з кондиціонером. Може, ви і не помітили відразу, але в салоні набагато прохолодніше, ніж зовні.

— Дякую, — мовив Джеймс і додав: — Ви, напевне, приятель Фелікса Лейтера.

— Ще й який! — кинув шофер через плече. — Гарний хлопець. Наказав мені наглядати за вами. Буду радий допомогти. Ви до нас надовго?

— Сам не знаю, — відповів Бонд. — Принаймні на кілька днів.

— Послухайте… — продовжив водій. — Не подумайте, що хочу вас обідрати, але якщо ви плануєте працювати разом зі мною і маєте «бабки», краще найняти таксі на день. П'ятдесят баксів, бо мені теж треба якось жити. Та й в обслуги готелю це не викличе підозри, опріч усього. Іншого варіанта, як мені триматися поруч, не бачу. А так вони з розумінням сприймуть, чому це я вештаюся по півдня, чекаючи на вас. Ці хлопці з-за Стріпу — недовірливі сучі діти.

— Краще не вигадати, — Бонду цей чолов'яга відразу сподобався. — Домовилися.

— От і добре, — водій повів далі: — Бачте, містере Бонд, народ тут не любить нічого, що виходить за рамки звичайного. Про що я і кажу — вони підозрюють усіх і вся. Ви змахуєте на будь-кого, тільки не на туриста, який приїхав потринькати гроші, а в тутешніх неабиякий нюх на неприємності. Погляньте самі. За версту видно, що ви лаймі. Одяг та все інше. І що, скажіть на милість, лаймі тут забув? На вигляд — міцний хлопець. Ану, придивимося до нього прискіпливіше, — Ернесто трохи повернувся до Бонда. — До речі, ви помітили в аеропорту хлопчину зі шкіряним несесером під пахвою?

Джеймс пригадав чоловіка, який спостерігав за ним біля кисневого бару.

— Так, помітив, — відповів і тільки зараз подумав, а чи не кисень зробив його таким безтурботним.

— Готовий закластися, зараз він розглядає ваші фотокартки, — мовив водій. — У тому несесері прихована шістнадцятиміліметрова камера. Варто потягнути зіпер, стиснути камеру — і вона запускається. Знімає з п'ятдесяти футів[150]. Анфас та у профіль. Отже, ви вже сьогодні потрапите до бази даних, разом із вмістом речей у вашій валізі. Зброї на вас не видно, хоча вона може бути у пласкій кобурі. А якщо ви й озброєні, в сусідньому номері перебуватиме дехто теж із пістолетом. До вечора чутки про вас поширяться. Спостерігайте за тими, хто в піджаках. У нас їх носять лише для того, щоби приховати «пушку».

— Дякую за науку, — буркнув Бонд, розлючений на себе. — Бачу, треба бути набагато пильнішим. Здається, у них тут система відмінно налагоджена.

Водій задоволено хмикнув і далі кермував мовчки.

Вони саме в'їхали на славетний Стріп. Пустеля, яка досі обабіч дороги була абсолютно одноманітною, за винятком поодиноких рекламних щитів, що закликали до готелів, раптом розквітла заправними станціями та мотелями. Саме проїхали мотель із басейном зі скляними стінками. Бонд побачив дівчину, яка пірнула у воду, і її тіло потягнуло за собою хмаринку бульбашок[151]. Далі була заправка з елегантним драйв-ін рестораном під назвою «Бензинерія». «Освіжіться у нас! Хот-доги! Мега-бургери! Гіпер-бургери! Крижані напої! Заїздіть!» А людей у кількох машинах на стоянці обслуговували офіціантки в туфлях на високих підборах та роздільних купальниках.

Широке шестирядне шосе тягнулося тепер крізь ліс різнокольорових вивісок та рекламних плакатів, поки не зникало в танцюючому мареві післяполудневої спеки. День видався спекотним та душним, як вогняний опал. Розпухле сонце розпікало бетон до стану сковорідки на вогні, а тіні не було ніде, крім кількох самотніх пальм перед входами до мотелів. Безупинна плетениця зблисків, що відбивалася від лобового скла та хромованих частин зустрічних автомобілів, різала очі, й Бонд відчув, що сорочка прилипла до спини.

— В'їжджаємо на Стріп, — оголосив водій, — також відомий, як Рю-де-ла-Пей. З «й» на кінці, ну ви зрозуміли. Жарт такий.

— Зрозумів, — погодився Бонд.

— Праворуч — «Фламінго»[152], — пояснив Ерні Курео, коли вони проїхали повз низьку будівлю в модерністському стилі з височенною вежею, обплутаною приладдям для неонових вогнів, зараз вимкнених. Багсі Зігель[153] побудував його ще в 1946 році. Він навідався до Вегаса з побережжя — роздивитися. Мав купу грошей, які треба було кудись вкласти. А Вегас саме тільки почав розвиватися. Відкрите місто. Гральний бізнес. Узаконені публічні доми. Ідеальні стартові умови. Багсі багато часу не знадобилося. Він одразу побачив перспективу.

Бонда розсмішила безглуздість останнього зауваження.

Саме так, сер, — продовжив Ерні. — Багсі побачив перспективу й одразу ж узявся до справи. Він залишився у місті до 1947-го, коли йому всадили у черепушку стільки куль, що поліцейські не знайшли й половини їх… А ось і «Сендз»[154]. Сюди вклали силу-силенну грошей. Ніхто не знає точно, чиїх саме. Збудували його кілька років тому. Як обличчя закладу вони настановили приємного чолов'ягу на ім'я Джек Інтраттер[155]. Раніше працював у Нью-Йорку в «Копі»[156]. Може, чули про такого?

— Ні, не чув, — відповів Бонд.

— Гаразд, а це — «Дезерт Інн»[157] Вілбура Кларка. Проте справжні гроші[158] прийшли з кланів Клівленда та Цинцінатті. А ось це кубло з пласким залізним знаком — «Сахара».[159] Остання новобудова. Власниками записана купа дрібних гравців з Орегону. Смішно, але в день відкриття вони втратили п'ятдесят тисяч баксів. Можете собі уявити! Усі місцеві великі цабе приходять із кишенями, повними грошей, щоби з увічливості трохи пограти, аби перший вечір

запам'ятався, ну, ви розумієте. Тут традиція така — запрошувати конкурентів на гала-відкриття. Але карта дому не пішла, і конкуренти подибали собі, прихопивши п'ятдесят штук. Усе місто реготало як навіжене. А ось, — він махнув рукою ліворуч, де неоновий знак зображав двадцятифутовий критий візок переселенців, — «Ласт Фронтір»[160]. Трохи далі — ляльковe ковбойське місто — рекомендую відвідати. За ним — «Тандерберд», далі — «Тіара». Найшикарніше злачне місце у Вегасі. Гадаю, ви в курсі щодо містера Спенга та його справ? — сповільнивши авто, водій пригальмував перед готелем Спенга, прикрашеним герцогською діадемою з блискучих лампочок, що явно програвали у двобії з палючим сонцем та відблисками від машин, які мчали хайвеєм.

— У загальних рисах, — відгукнувся Бонд. — Але буду вдячним, якщо просвітите мене на дозвіллі. Що далі?

— Що скажете, містере.

Раптом Бонд зрозумів, що блискуча мішура Стріпу йому неабияк набридла. Він мріяв лише про те, щоб забратися з цієї спеки, десь пообідати, можливо, покупатися в басейні й розслабитися до вечора. Так і сказав.

— Нормально, — відгукнувся Курео. — Думаю, першого вечора не слід очікувати на якісь несподіванки. Проте намагайтеся не привертати уваги і поводьтеся природно. Краще роздивіться навсібіч. І акуратніше з азартними іграми, друзяко, — він хмикнув. — Ви коли-небудь чули про індійські Вежі мовчання[161]? Кажуть, тим падальникам вистачає двадцяти хвилин, щоби звільнити тіло від м'яса. Думаю, в «Тіарі» їм знадобиться трохи більше часу. Напевне, профспілки дещо уповільнили цей процес, — водій увімкнув першу передачу і, спостерігаючи за рухом у дзеркала, додав: — Був один хлопець, який поїхав з Вегаса зі стома тисячами в кишені, — він зробив паузу, щоб перетнути шосе, — хоча, коли він почав грати, у нього було півмільйона.

Перетнула шосе, машина під'їхала до портика із двома стовпами та широкими скляними дверима будівлі з рожевою штукатуркою. Швейцар у небесно-блакитній уніформі відчинив дверцята таксі й узяв валізу Бонда. Джеймс вийшов з машини.

Протискуючись крізь скляні двері, він почув, як Ерні Курео каже швейцарові:

— Чокнутий лаймі. Найняв мене за п'ятдесят баксів на день. Хіба не псих?

А потім скляні двері зачинилися за спиною, і Джеймс опинився в прохолодних обіймах кондиціонованого приміщення блискучого палацу, що належав людині на ім'я Сераффімо Спенг.

ТІАРА

Бонд пообідав у кондиціонованій «Сонячній залі» біля басейну у формі нирки («Рятувальник — Боббі Більбо. Басейн щоденно очищується гідро-джетом» — повідомляла табличка) і, зрозумівши, що тільки одному відсотку відвідувачів доцільно дозволяти носити купальні костюми, повільно поплентався на вулицю, аби подолати двадцять ярдів розпеченого лужка, які відділяли його корпус від головного, відразу ж роздягнувся і впав у ліжко.

Готель «Тіара» складався зі шести корпусів, кожен мав назву дорогоцінного каміння. Номер Бонда був на першому поверсі будівлі, що називалася «Бірюза». Інтер'єр витримано у світло-блакитних тонах, а в оздоблювальних матеріалах використані відтінки синьо-білої гами. Номер Джеймса — комфортабельний, обставлений дизайнерськими меблями сріблястої деревини, що нагадувала березу. Поруч з ліжком стояв радіоприймач, а телевізор із сімнадцятидюймовим екраном — обіч широкого вікна. Воно виходило у дворик, в якому, напевно, накривали сніданок. Було затишно, кондиціонер із термостатом працював абсолютно безшумно, і Бонд майже відразу заснув.

Він проспав чотири години, і магнітофонний пристрій, захований у нижній частині туалетного столика, марно витратив кілька сотень футів плівки, записуючи години гробової тиші.

Прокинувся Джеймс о сьомій. Магнітофон зафіксував, що він зателефонував на рецепцію і попросив з'єднати з міс Тіффані Кейс, а після паузи додав: «Перекажіть їй, будь ласка, що телефонував містер Джеймс Бонд» і поклав слухавку. Потім магнітофон записав кроки Бонда кімнатою, а о сьомій тридцять — стук дверей та клацання замка.

Через півгодини пристрій зафіксував стук у двері, а після паузи — звук, коли двері відчинилися. Чоловік, одягнений як офіціант, із кошиком фруктів і запискою «З найкращими побажаннями від готелю», увійшовши в номер, швидко наблизився до туалетного столика. Тут викрутив два гвинти, замінив бобіну плівки на нову, поставив кошик із фруктами на столик, вийшов і зачинив за собою двері.

А потім ще кілька годин магнітофон тихенько гудів, старанно записуючи тишу.

Бонд сидів за довгою стійкою бару «Тіари», пив горілку-мартіні й розглядав гральну залу професійним оком.

Він не міг не помітити, що Лас-Вегас, здавалося, розробив оригінальний функціональний архітектурний стиль, який можна було назвати «позолочена мишоловка», мета якого — спрямувати гравців-мишей до центральної мишоловки, причому незалежно від їхнього бажання поласувати сиром.

У залу вели два входи: один з вулиці, інший — з холу готелю через басейн. Яким би ви не пройшли або що б ви там не збиралися — купити газету чи сигарети у кіоску, пообідати в одному з двох ресторанів чи випити у барі, зробити зачіску чи масаж у «салоні краси», а може, просто відвідати туалетну кімнату — іншого варіанта отримати бажане, ніж пройти крізь ряди гральних автоматів та столів під зеленим сукном, не було. І ви одразу потрапляли у круговерть механічних пристроїв, що оберталися та миготіли лампочками, й обов'язково чули то тут, то там заворожливий сріблястий передзвін монет, що потоком падають у металевий піддон, та вигуки «джекпот!» від чарівних дівчат — і все, вважай, ви загубились. Оточені збудженими вигуками гравців за трьома величезними столами для крепсу, спокусливим стрекотінням рулеткових коліс, дзеленькотінням срібних доларів по зеленому сукну столів для «блекджеку», треба бути сталевим пацюком, щоби пройти крізь цей лабіринт і не спробувати відгризти бодай шматочок сиру везіння.

Проте, — розмірковував Бонд, — замірятися на такий низькосортний сир могла хіба що дуже дурнувата миша. Пастка була розставлена грубо, навіть вульгарно і впадала в очі, а гуркіт машинерії дратував огидною потворністю. Він нагадував тарахкотіння двигунів

іржавого вантажного судна на шляху до останнього причалу — незмащених, недоглянутих, приречених.

А гравці стояли рядами та смикали руків'я автоматів з таким видом, немов ненавиділи те, чим займаються.

І, ледь побачивши проблиск долі у маленькому скляному віконці, вони, не чекаючи на повну зупинку коліс, кидали в апарат чергову монетку та підіймали праву руку, яка точно знала, де важіль. Клац-клац-клац. Дзинь-тринк-дзинь.

Час від часу то тут то там лунав сріблявий дощ і, коли металевий піддон переповнювався монетами, гравцеві доводилося повзати рачки і збирати монети, що закочувалися під автомат. Лейтер був правий — тут переважали жінки, літні жінки з прошарку заможних домогосподарок; вони збивались у зграї біля гральних автоматів, немов кури-несучки, заворожені прохолодою приміщення і чарівною музикою барабанів, що обертаються, і невтомно згодовували машинам усе, до останнього пенні.

Раптом почувся зойк «Джекпот!» дівчини-наглядачки — кілька жіночок стрепенулись, і картина змінилася. Бонд пригадав собак доктора Павлова, в яких при звуках дзвіночка починала виділятися слина, навіть якщо опісля й не давали їжу, і його засіпало при вигляді скляних очей жінок, їхньої бліднуватої шкіри й напівроззявлених ротів та поранених рук.

Бонд повернувся спиною до цієї жахливої сцени та відсьорбнув мартіні, у піввуха прислухаючись до музики, що лунала з іншого боку зали, де поруч з півдюжиною кіосків грав якийсь славетний оркестр. Над одним кіоском блідо-блакитна неонова вивіска сповіщала що це — «Діамантовий дім». Бонд підкликав бармена:

— Містера Спенга сьогодні ще не було?

— Не бачив його, — відповів бармен. — Зазвичай він виходить після закінчення першого шоу. Десь об одинадцятій. Ви з ним знайомі?

— Тільки з чуток.

Розрахувавшись, Бонд попрямував до столів для «блекджеку». Зупинився біля центрального. Це його стіл. Рівно о п'ять на одинадцяту. Він поглянув на годинник. Восьма тридцять.

Стіл був невеликий, мав форму нирки, і його вкривало зелене сукно. Вісім гравців засідали на високих табуретах напроти банкомета, який

стояв, упираючись животом об край стола, і перед ставками гравців роздавав по дві карти в кожен з восьми пронумерованих сегментів. Ставки складалися здебільшого з п'яти або десяти срібних доларів грошима чи із двадцяти доларових жетонів. Банкомет — чоловік років сорока — здавав карти з доброзичливою посмішкою. Вдягнений в уніформу — білу сорочку зі застебнутими манжетами, тонку чорну краватку-метелик, зелений козирок та чорні штани. Попереду, щоб захистити штани від обтирання до стола, на банкометі висів невеличкий фартух з зеленого сукна, на одному краї якого було вигаптувано «Джейк».

Банкомет з незворушною спритністю здавав карти та розпоряджався ставками. Жодних розмов за столом не точилося, за винятком хіба що прохання гравців принести їм дармовий коктейль чи сигарет. Замовлення приймала одна з офіціанток у чорній шовковій піжамі, які курсували центральним проходом між столами. За центральним гральним майданчиком спостерігали два гострооких піт-боси[162] з пістолетами на боці.

Гра була швидкою, раціональною та нудною. Такою ж нудною та механістичною, як гра на автоматах. Бонд трохи поспостерігав, а потім попрямував у дальній кінець казино — до дверей із написами «Курильна кімната» і «Туалетна кімната». Дорогою він обминув чотирьох «шерифів» у новій, щойно з голочки, сірій ковбойській уніформі. Їхні штанини були заправлені у напіввеллінгтони[163]. Чоловіки не привертали до себе уваги й намагалися триматися непомітно, і хоча вони не дивилися на щось конкретне, бачили усі деталі. На поясі висіли револьвери у відкритих кобурах, а також начищені до блиску магазини на п'ятдесят патронів.

Охорони тут вистачає, — подумав Бонд, повертаючи двері «Курильної кімнати». Всередині, на стіні, обкладеній кахлем, висіло оголошення: «Ставайте ближче. Він коротший, аніж ви вважаєте». Ковбойський гуморець. Бонд замислився, чи доречно у наступному звіті М. згадати про це? Ні, не варто. Він вийшов з туалету і повз столи пройшов крізь двері, неонова вивіска над якими повідомляла, що це «Опалова зала».

Круглий ресторан з низькими диванами у рожево-біло-сірих тонах був напівпорожнім. До Бонда підпорхнула хостеса і припровадила

його до столика в куточку. Дівчина нахилилася, щоб поправити квіти в вазі по центру столу і на мить показала чарівні півкола грудей, принаймні наполовину природні, відтак нагородила Бонда люб'язною посмішкою і віддалилася. Хвилин за десять підійшла інша офіціантка — з візком і поклала Джеймсові на тарілку булочку та кубик масла. Вона поставила блюдечко з оливками, салатним листям та скибочками оранжевого сиру. Старша офіціантка принесла меню і, мовивши «Зараз повернуся», зникла.

Нарешті, двадцять хвилин по тому як зайняв місце, Бонд отримав змогу замовити дюжину невеликих устриць, біфштекс, а також, побоюючись чергової довгої паузи, відразу другу горілку-мартіні.

— Офіціант з винною картою зараз підійде, — строго відрізала офіціантка і зникла в напрямку кухні.

«Швидкі на ввічливість, тугі на сервіс», — подумав Бонд і віддався ритуалу споживання їжі.

Упродовж відмінного обіду, який нарешті подали, він розмірковував про прийдешній вечір та про те, як посунути далі виконання завдання. Йому вже у печінках сиділо грати роль шахрая на випробувальному терміні, якому мають ось-ось заплатити за перше здійснене завдання, а, якщо він сподобається якомусь там містерові Спенгу, той нагородить постійною роботою нарівні з іншими хлопцями, котрі ледь вийшли з підліткового віку. Джеймса дратувало, що ініціатива була не в його руках — спочатку відрядження до Саратоги, а тепер — до цієї дурнуватої мишоловки для дурнуватих у місті, яким заправляють так звані авторитети. Ось він — хаває їхнє їдло та спить у їхніх ліжках, поки вони вивчають його — Джеймса Бонда — й кумекають, чи достатньо тверда його рука, наскільки йому можна довіряти і чи не тонка у нього кишка, щоби доручити роль в якійсь афері.

Бонд жував біфштекс, немов то було вухо містера Сераффімо Спенга, і проклинав той день, коли погодився на цю ідіотську роль. Нарешті заспокоївся і спокійно доїв біфштекс. А чого він так переймається? Завдання від початку було великим, і допоки все йде як по маслу. Він уже дістався до кінця ланцюжка, тобто до лігва містера Сераффімо Спенга, який, разом зі своїм братом у Лондоні, а також із загадковим ABC, керують найбільшою у світі контрабандною операцією. Яке значення мають особисті емоції? То був момент самобичування, напад

нудоти, викликаний тим, що він, чужинець, провів забагато часу в середовищі нібито могутніх американських гангстерів, надто близько до «солодкого життя» мафіозної аристократії, яке за версту смерділо порохом.

Справжньою причиною роздратування — і це Бонд зрозумів тільки за кавою — була ностальгія за його справжньою особистістю. Він знизав плечима. До біса тих Спенгів, це піжонське місто Лас-Вегас. Поглянув на годинник. Десята. Запалив сигарету, підвівся, неквапливо вийшов з ресторану і попрямував до казино.

Дограти гру, в яку Бонд устряв, можна було двома засобами — або залягти на дно і чекати на розвиток подій, або форсувати їх, аби дещо обов'язково сталося.

ДЯКУЮ, ЩО ПІДКИНУЛИ

Атмосфера у великій гральній залі змінилася. Стало значно тихіше. Оркестр забрався геть, а разом з ним — табуни жіночок; за столами залишилося кілька гравців. За рулетковим столом крутилися дві-три «шилли» — привабливі дівчини у гарненьких вечірніх сукнях, яким платять по п'ятдесят доларів, щоб робили гружвавішою на тих столах, де вона сповільнюється. Був там ще сильно п'янючий чолов'яга, котрий чіплявся за високу огорожу одного зі столів для крепсу і вигукував прокляття гральним костям.

Змінилося ще дещо. Банкометом за центральним столом для «блекджеку», найближчого до бару, стала Тіффані Кейс.

Ось що за роботу вона виконувала у «Тіарі».

Бонд побачив, що усіх банкометів «блекджеку» замінили на привабливих дівчат, одягнутих в однакові сіро-чорні ковбойські костюми — короткі сірі спідниці зі широкими чорними поясами, прикрашеними металевими шипами, сірі сорочки з чорними шийними хустками, сірі сомбреро, що звисали на спину на чорних шнурках, та чорні напіввеллінгтони, взуті на тілесного кольору нейлонові панчохи.

Бонд ще раз звірився з годинником і повільно увійшов до зали. Отже, Тіффані буде удавати зі себе фальшивого банкомета, який програє йому п'ять тисяч. Звісно, вони розрахували момент, коли вона тільки

заступила на зміну, а в «Платиновій залі» тривав виступ якоїсь знаменитості. За столом він буде з нею сам на сам. Жодних свідків, якщо вона здаватиме карти знизу.

Рівно о десятій нуль п'ять Бонд прогулянковою ходою наблизився до столу й сів напроти неї.

— Добрий вечір!

— Привіт, — дівчина зблиснула тонкою, офіційною посмішкою.

— Яка максимальна ставка?

— Тисяча доларів.

Бонд виклав на гральне поле десять стодоларових банкнот. До столика підійшов піт-бос і став поруч з дівчиною. Він удостоїв Бонда ледь помітного погляду.

— Може, клієнт бажає нову колоду, міс Тіффані? — мовив він і передав їй свіжу колоду.

Дівчина розпакувала колоду, а старі карти передала піт-босу.

Той відійшов на кілька кроків і, здавалося, втратив інтерес.

Плавним рухом рук дівчина розділила колоду надвоє, поклала на сукно і бездоганно виконала тасування Скарна[164]. Бонд побачив, що обидві половинки колоди трохи не стикуються, і коли вона підняла колоду зі столу й почала невинно перетасовувати, обидві половинки повернулися до початкового порядку. Вона повторила цей маневр ще раз, а потім поклала колоду перед Бондом, запрошуючи того зробити зріз. Бонд зрізав і схвально спостерігав, як дівчина однією рукою виконала анулювання — найскладніший гамбіт у картковій підрізці.

Тепер «нова» колода сформована, хоч єдиною метою усіх хитромудрих маніпуляцій було повернути карти в колоді до первісного порядку. Проте Бонд не міг не відзначити, що то була чудова маніпуляція, а впевненість, з якою дівчина її виконала, викликала захоплення.

Він поглянув у її сірі очі. Чи помітив там відблиск каяття від співучасті у тій дивній грі, в якій вони обоє брали участь за столом під зеленим сукном?

Вона здала дві карти йому, дві — собі. Бонд зрозумів, що має поводитися дуже обережно, має вести традиційну гру, інакше зламається тонкий порядок карт, в якому складена колода.

Над столом висіла пам'ятка з нагадуванням: «Банкомет бере карту на шістнадцяти і зупиняється на сімнадцяти». Найімовірніше вони здадуть йому беззаперечно виграшні карти, проте, на випадок, якщо за столом виявиться ще один гравець або ґава-спостерігач, треба зробити так, щоб його виграш виглядав як низка везіння, а не просто тупо здавати йому двадцять одно, а дівчині — сімнадцять.

Джеймс підняв карти — валет та десятка. Він подивився на дівчину і похитав головою. У Кейс виявилося шістнадцять, вона взяла короля — перебір. Поруч з нею стояла шухляда зі срібними доларами та жетонами по двадцять, але піт-бос швиденько підійшов з тисячодоларовою бляхою. Вона кинула її Бонду. Він поклав бляху на гральне поле, а купюри — у кишеню. Тіффані здала дві карти йому, дві — собі. Бонд отримав сімнадцять очок і вдруге похитав головою. Дівчина відкрила дванадцять, потім витягнула трійку, за нею дев'ятку — і знову перебір. Піт-бос підійшов з новою бляхою. Бонд засунув її у кишеню і залишив ставку на столі. На третій раз йому випало дев'ятнадцять, а банкомету — десятка та сімка, що за правилами означало: вона має зупинитися. Ще одна бляха опинилася в кишені Бонда.

Широкі двері на дальньому боці розчинились, і потік людей ринув до гральної зали після закінчення вистави. Скоро вони займуть усі столи. Це — його остання гра. Опісля доведеться встати й піти. Дівчина дивилася з нетерпінням. Джеймс узяв карти — двадцять. Тіффані перегорнула свої — дві десятки. Бонд посміхнувся такому витонченому трюкові. Дівчина квапливо закінчила здавати якраз того моменту, коли до їхнього стола наблизилися троє гравців і розсілися на табуретах. Йому випало дев'ятнадцять, їй — шістнадцять.

Ось і все. Піт-бос навіть не подбав про те, щоб передати дівчині четверту бляху — просто кинув її через стіл Бонду з таким виразом на обличчі, який змахував радше на презирство.

— Оце так пруха! — вигукнув один з нових гравців, коли Бонд поклав бляху до кишені й устав з-за столу.

— Дякую, — звернувся Бонд до дівчини через стіл. — Ви чудово здаєте.

— Ще б пак! — втрутився балакучий гравець.

Тіффані Кейс пильно зиркнула Бондові в очі.

— Нема за що, — відповіла і ще з мить дивилася на нього, а потім перевела погляд на карти, які ретельно перетасувала і дала зрізати одному з гравців.

Бонд відійшов від столу і пройшовся залою, інколи зиркаючи на стрункy дівчину в чарівній ковбойській уніформі. Було помітно, що інших чоловіків її постать також не залишала байдужими, бо скоро за цим столом усі місця були зайняті, а кому не вистачило місця, витріщалися на неї стоячи.

Бонд відчув укол ревнощів. Він підійшов до бару і замовив бурбон із джерельною водою — відсвяткувати п'ять тисяч доларів у кишені.

Бармен вийняв запечатану пляшку води і поставив її поруч із пляшкою «Олд Гренддед»[165].

— А звідки вода? — спитав Бонд, пригадавши байки Фелікса Лейтера.

— Із греблі Боулдер[166], — поважно відповів бармен. — Доставляють вантажівками щодня. — Не турбуйтеся, — заспокоїв, — вода справжня.

Бонд кинув на стійку срібний долар.

— Жодних сумнівів, — і додав: — Здачу залиште собі.

Він повернувся спиною до стійки і з бокалом у руці обдумував наступні кроки. Тепер, коли з ним розплатилися, Шейді Трі наказав йому в жодному разі не повертатися до столів.

Допивши бурбон, попрямував до найближчого рулеткового столу, за котрим сиділи кілька гравців, які грали по маленькій.

— Яка максимальна ставка? — запитав Джеймс у круп'є — літнього чоловіка з риб'ячими очами, що починав лисіти. Той саме узяв кульку в руку.

— П'ять тисяч, — байдуже відповів круп'є.

Бонд витягнув з кишень чотири бляхи та десять стодоларових банкнот і поклав поруч із круп'є. — На червоне.

Круп'є, випрямившись на стільці, скоса подивився на Бонда. Він кинув чотири бляхи — одна за одною — на червоне, вправно підправляючи їх лопаткою. Перерахував банкноти, поклав їх до шухляди стола, витягнув п'яту бляху і приєднав її до інших на червоному полі. Бонд побачив, як коліно круп'є під столом

здригнулося. Піт-бос почув дзвінок і підійшов до столу саме того моменту, коли круп'є запустив колесо.

Бонд витягнув сигарету і запалив. Зовнішньо залишаючись спокійним, відчув дивну свободу, радість від того, що він нарешті вирвав ініціативу з рук цих людей. Був упевнений у перемозі. Зиркнув на колесо, коли те сповільнилось і почало зупинятись, а кулька зі слонової кості зайняла своє місце в комірці.

— Тридцять шість. Червоне. Верхня. Парне.

Круп'є згріб фішки та срібні долари з полів програшу і кинув фішки тим гравцям, які виграли. Потім витягнув із шухляди тонку пластину завбільшки як молитвеник і ніжно поклав її поруч з Бондом.

— Чорне, — сказав той.

Круп'є кинув плашку на п'ять тисяч на «чорне» і згріб ставку Бонда з «червоного».

Навколо столу почулося шепотіння, кілька спостерігачів підійшли ближче. Бонд відчував на собі зацікавлені погляди, проте тим часом дивився через стіл ув очі піт-боса. Вони були такими ж ворожими, як очі гадюки, хоча в них промайнув переляк.

Бонд широко посміхнувся до нього, коли колесо закрутилось і почулося деренькотіння кульки, що почала свою коротку, проте хвилюючу подорож.

— Сімнадцять. Чорне. Нижня. Непарне, — оголосив круп'є.

Натовп зітхнув, голодні очі спостерігали, як велику плашку витягнули зі шухляди і поклали перед Бондом.

«Ще раз, — подумав Бонд. — Але не зараз».

— Пропускаю, — сказав він круп'є.

Той зиркнув на Бонда, лопаточкою зібрав його ставку з поля і поклав перед собою.

На гральному майданчикові, поруч з піт-босом, стояв чоловік, який дивився на Джеймса пронизливим поглядом крижаних, наче лінза камери, очей, а його товста сигара, що стирчала по центру червоних губ, була спрямована в бік Бонда, немов ствол пістолета. Кремезне, шафоподібне тіло, затягнуте в темно-блакитний смокінг, стояло нерухомо, проте випромінювало напружений спокій. Так тигр спостерігає за цапом на прив'язі, виявляючи небезпеку. Обличчя чолов'яги було кольору слонової кістки, а подібність до брата в

Лондоні проявлялася в дуже прямих, здійнятих догори злісних чорних бровах, короткому волоссі, підстриженому йоржиком, та у щелепі, що хижо виступала вперед.

Колесо заторохкотіло, дві пари очей спостерігали за його рухом.

Кулька закотилася в одну з двох зелених канавок на колесі, й серце Джеймса здригнулося від поразки, якої він щойно уникнув.

— Подвійне «зеро», — сповістив круп'є, згрібаючи зі столу всі ставки.

«Час для останнього кидка, — подумав Бонд, — і йти спати з двадцятьма тисячами доларів Спенга». Він поглянув на свого наймача. Обидві лінзи камери та сигара були, як і раніше, націлені на нього, але бліде обличчя залишалося незворушним.

— Червоне, — Джеймс передав п'ятитисячну плашку круп'є і простежив, як та зникла під столом.

Чи не вимагає він занадто багато від останнього повороту колеса рулетки? «Ні, — Бонд рішуче відкинув цю думку. — Навпаки».

— П'ять. Червоне. Нижня. Непарне, — покірно оголосив круп'є.

— Я забираю виграш, — мовив Джеймс. — Дякую, що підкинули.

— Заходьте ще, — машинально відгукнувся круп'є.

Поклавши чотири плашки одна на одну, Бонд запхав їх до кишені, протиснувся крізь натовп, який утворився довкола столу, і попрямував до каси.

— Три чеки по п'ять тисяч і п'ять по одній, — сказав він крізь ґрати касирові зі зеленим козирком на лобі. Чоловік прийняв від Бонда чотири плашки й виписав чеки, які той заховав у кишеню. На рецепції Джеймс попросив авіаконверт та відійшов до конторки біля стіни. Він поклав три великих чеки до конверта і написав на лицьовій стороні: «Особисто. Виконавчому Директорові, «Юніверсал Експорт, Рідженс-Парк, Лондон, N.W.1, Англія». Потім купив марки і засунув конверт у скриньку з написом «Пошта США», сподіваючись, що в цій найсвященнішій державній інституції Америки за долю листа можна не хвилюватися.

Відтак Бонд поглянув на годинник. Той показував за п'ять хвилин дванадцяту. Він востаннє оглянув гральну залу — місце Тіффані Кейс зайняв новий банкомет, а містера Спенга не було видно. Вийшовши через скляні двері у спекотну ніч, Джеймс закрокував по ґанку до «Бірюзового корпусу», ступив до номера і зачинив двері на ключ.

ПРИСТРАСНІ ОБІЙМИ НОЧІ

— Ну, то як воно?

Наступного вечора Бонд сидів у таксі Ерні Курео, який повільно їхав по Стріпу в напрямку центральної частини Лас-Вегаса. Бонду набридло чекати, коли хоч щось станеться, тож він зателефонував агенту «Пінкертонів» і запропонував зустрітися та поспілкуватися. Тепер ось почув запитання Ерні.

— Непогано, — відповів Бонд. — Зняв трохи грошей у рулетку, проте не думаю, що це засмутить нашого друга. Кажуть, у нього тих грошей кури не клюють…

Ерні хмикнув.

— Ще б пак! Хлопець так запакований, що може їздити без окулярів. У нього, напевне, й вітрове скло на «Кадилаку» відшліфоване за рецептом окуліста.

Бонд розсміявся.

— А на що він іще їх витрачає, крім цього?

— Він божевільний, — відповів Ерні. — Зовсім зациклився на Дикому Заході. Придбав собі ціле місто-привид по хайвею-95, причепурив там усе — проклав дерев'яні тротуари, збудував салун, готель, де мешкають його хлопці, навіть спорудив стару залізничну станцію. Десь у році п'ятому, може, пізніше, ця діра — Спектрвіль, цікаво, якій частині спектра вона належить — була селищем добувачів срібла. Протягом трьох років вони у тих горах нарили срібла на мільйони, і під'їзною колією доправляли руду до Ріоліта[167], що миль за п'ятдесят звідти. Ще одне місто-привид, а нині — туристичний центр. Там є будинок, зведений із пляшок з-під віскі. Раніше це була кінцева станція, звідки товар доставляли на побережжя. То цей Спенг придбав собі старий локомотив — не знаю, чули ви про «Хайленд Лайтс» — та один з перших пульманівських вагонів. Він тримає це на станції в Спектрвілі, а в уїкенди, разом із хлопцями, їздить до Ріоліта і назад. Сам веде потяг. Шампанське з ікрою, оркестр, дівчата — все чин-чином. Має бути круто. Сам я цього, правда, не бачив. До міста близько не підібратись. Ось так-то, — Ерні опустив скло у водійському вікні й смачно плюнув на дорогу, — ось як містер Спенг витрачає гроші. Одне слово — божевільний.

«Ось і пояснення, — подумав Бонд. — Ось чому весь день нічого не було чути ні про Спенга, ні про його друзів. П'ятниця, отже всі вони вирушили за босом грати у паровозики. А я бовтаюся в «Тіарі», боки відлежую в очікуванні хоч якоїсь події…»

Правда, час від часу Джеймс помічав на собі випадковий погляд, а поблизу завжди тинявся хтось із прислуги або шерифів у цивільному, які доволі майстерно удавали, що вони страшенно зайняті хтозна-чим. Проте в іншому Бонд нічим не відрізнявся від інших постояльців.

А коли перехопив на собі погляд одного здорованя, це подарувало йому майже порочне задоволення.

Десь о десятій, опісля басейну та сніданку, Бонд вирішив зайти у цирульню підстригтися. Людей у цей час було небагато, а єдиним клієнтом у перукаря виявився дорідний чолов'яга в бордовому махровому халаті, обличчя якого, оскільки він напівлежав у кріслі, було приховано гарячими рушниками. Його правою рукою, що звисала з підлокітника, займалася симпатична манікюрниця. Її блідо-рожеве обличчя в обрамуванні копиці волосся кольору вершкового масла виглядало майже ляльковим. Дівчина сиділа навпочіпки на низькому стільці з розкладеним на колінах набором інструментів.

У дзеркало Бонд зацікавлено спостерігав, як старший перукар обережно підіймає краєчок рушника, потім — інший, і з превеликою обачністю ножичками вистригає волосся з вух клієнта. Перед тим, як прикрити рушником праве вухо, він нахилився і догідливо запитав:

— Ніздрі підстригаємо, сер?

Із-під гарячих рушників почулося стверджувальне мугикання, і майстер, крізь прооблене в рушниках віконце навпроти носа клієнта, почав акуратно працювати маленькими ножицями.

Опісля в зальчику, обкладеному білим кахлем, запанувала мертва тиша, яка переривалася лише приглушеним клацанням ножиць довкола голови Бонда та поодиноким дзеньканням інструментів манікюрниці. А коли з м'яким скрипом старший майстер натиснув на педаль, крісло клієнта повернулось у вертикальне положення.

— Як вам, сер? — запитав перукар у Бонда, приставляючи до потилиці невелике дзеркало.

Поки Бонд інспектував стрижку, стався інцидент.

Можливо, саме через переведення крісла у вертикальне положення в дівчини зісковзнула рука, оскільки раптом пролунав приглушений рушниками рик, здоровань у бордовому халаті підскочив у кріслі, зірвав з обличчя рушники і засунув палець у рот. Потім витягнув його, різко нахилився і з усієї сили навідмаш врізав дівчину по обличчю. Та злетіла зі стільця, інструменти забриніли по підлозі. Чоловік випростався і розлючено повернувся до майстра.

— Звільни цю сучку, — загорлав він, знову сунув пораненого пальця до рота і, човгаючи домашніми капцями по розкиданих інструментах, вийшов у відчинені двері — тільки його й бачили.

— Так, сер, містере Спенг, — здавленим голосом проказав перукар навздогін і почав горлати на дівчину, яка ридма ридала.

Бонд повернув голову і рішуче мовив:

— Припиніть!

Потім піднявся з крісла і зняв рушника зі шиї.

Перукар здивовано обернувся, промимрив «Гаразд, сер» і присів допомогти дівчині зібрати інструменти.

Джеймс розплатився, а дівчина, повзаючи на колінах підлогою, тим часом бідкалася:

— Це не моя помилка, містере Лусіан. Він якийсь нервовий сьогодні. Руки тремтять. Правду кажу. Ніколи його таким не бачила. Напружений якийсь.

Тут Бонд відчув велике задоволення, бо йому була відома причина напруженості Спенга…

Голос Ерні Курео перервав приємні спогади Бонда.

— За нами «хвіст», містере, — мовив краєчком губ. — Навіть два. Попереду та позаду. Не обертайтеся. Бачите чорний седан попереду? Там двоє. У них в авто два дзеркала заднього виду, і вони тримають постійну дистанцію. Позаду — маленька червона еротична тачка. Стара модель спортивного «Ягуара» з відкидним сидінням. Там також двоє. З ключками для гольфу на задньому сидінні. Чисто випадково я цих пацанів знаю. Вони з детройтської «Пурпурової» банди. Солодкі хлопчики. Самі знаєте, які ті гомики. І в гольф вони не грають. Єдине залізо, з яким можуть впоратися, — те, що носять за поясом. Просто роздивляйтеся по боках, немов милуєтеся красотами. Стежте за їхніми руками, а я їх зараз перевірю. Готові?

Бонд зробив так, як йому веліли. Водій натиснув на акселератор і водночас вимкнув запалювання. Машина видала вихлоп, немов пальнули з 88-міліметрової гармати, і Бонд побачив, як дві руки смикнулися до кишень яскраво-кольорових спортивних піджаків. Джеймс мимохіть повернув голову назад.

— Ти правий. — І після паузи додав: — Краще мене висадити, Ерні. Навіщо тобі неприємності.

— Дурниці, — презирливо мовив той. — Мені вони нічого не зроблять. Якщо відшкодуєте ремонт машини, я спробую скинути «хвіст».

Бонд витягнув із портмоне тисячодоларовий чек, склав його вдвоє і сунув у нагрудну кишеню сорочки водія. — Ось тобі тисяча для початку, — сказав. — І дякую, Ерні. Подивимося, на що вони здатні.

Бонд дістав з кобури «беретту» і зважив в руці. «Це саме те, — подумав, — чого я так довго чекав…»

— Гаразд, чуваче, — весело відгукнувся водій. — Давненько я чекав на шанс розворушити це осине гніздо. Не люблю, коли з мене кепкують. Із мене чи з моїх друзів. Тримайся. Поїхали.

Попереду якраз видалася ділянка дороги, де машин було небагато. Верхівки віддалених гір у променях призахідного сонця забарвилися жовтим, а на вулиці пролягли сині тіні. Настали ті п’ятнадцять хвилин ранніх присмерків, коли починаєш вагатись — умикати фари чи ще рано.

Вони неквапливо рухалися десь під сорок, «ягуар» з низькою посадкою тримався прямо позаду, а чорний седан — на корпус попереду. Несподівано, й то так, що Бонд ледь не довбанувся лобом, Ерні Курео вдарив по гальмах, гумові шини заверещали, автомобіль завмер. Почулися скреготіння металу, звук розбитого скла, бо «Ягуар» в’їхав у їхній бампер. Таксі, незважаючи на гальма, кинуло вперед, а тоді водій увімкнув передачу, й із жахливим металевим скрипом машина вирвала розтрощений радіатор «Ягуара» та рвонула дорогою вперед.

— Ну що, отримали, мать вашу! — вигукнув Ерні задоволено. — Як там вони?

— Решітка радіатора — в друзки, — доповів Бонд, дивлячись у заднє скло. — Передні крила зім’яті. Бампер висить на шмарклях. Вітрове

скло пішло тріщинами, можливо, розбите. — Коли машина загубилася в сутінках, Джеймс повернувся на сидінні. — Вони вискочили на дорогу, спробують відігнути крила від коліс. Можливо, ще можуть їхати, проте початок гарний. Є наступні задумки?

— Далі буде важче, — зітхнув водій. — Війну оголошено. Треба пильнувати. Краще пригнутися. Їх «шеві» зупинився на узбіччі. Можуть стріляти. Погнали!

Бонд відчув, як машина рвонула вперед. Ерні Курео напівлежав на передньому сидінні, кермував однією рукою, а за дорогою спостерігав трохи висунувшись із-за приладової дошки.

Почулися клацання і два різких удари, коли вони просвистіли повз «Шевроле». Довкола Бонда розсипалося скло. Ерні Курео вилаявся, машина вильнула, але він її вирівняв.

Бонд став колінами на задньому сидінні, рукояткою пістолета вибив решткі заднього скла. «Шевроле» ринувся за ними, виблискуючи фарами.

— Тримайся, — мовив Курео дивним, стиснутим голосом. — Я зроблю різкий поворот і в наступному провулку зупинюсь. Зможеш як слід прицілитися.

Бонд ухопився руками, шини заверещали, таксі встало на два колеса, але відразу вирівнялось і зупинилася. Тієї ж миті Джеймс вискочив на вулицю і присів навпочіпки, пістолет напоготів.

Темряву в провулку розірвали фари «Шевроле», заскрипіли шини, коли машина різко повернула по широкому колу.

— Зараз, — сказав собі Бонд, поки вони не вирівняли машину.

Бах — пауза. Бах. Бах. Бах. Чотири кулі з двадцяти ярдів. Усі в ціль.

«Шевроле» так і не вирівнявся. Він перескочив через бордюр на дальньому боці дороги, зніс під корінь дерево, влупився у ліхтарний стовп, провернувся довкола осі й зупинився лише тоді, коли перекинувся на бік.

Бонд спостерігав, чекаючи, коли у вухах утихне луна від звуків покорченого металу. Тим часом з-під хромованої морди машини неохоче пробилися нерішучі вогники. Хтось дряпався у вікно, намагаючись вибратися. Будь-якого моменту полум'я могло дістатися бензонасоса, від якого — пряма дорога до бензобака під черевом. Тоді буде запізно.

Бонд рушив було через дорогу, коли почув стогін з переднього сидіння таксі. Він повернувся — Ерні Курео сповз із-за керма на підлогу. Джеймс забув про машину, що мала ось-ось зайнятися, відчинив двері таксі та схилився над водієм. Повсюди була кров, лівий рукав сорочки теж просякнув нею. З великим трудом Бонду вдалося пересунути Ерні у сидяче положення. Водій розплющив очі:

— Друзяко, — процідив крізь зчеплені зуби, — забери мене звідси. Жени якомога швидше. Зараз тут буде «Ягуар». А потім розшукай мені лікаря.

— Хвилинку, Ерні, — кинув Бонд, сідаючи за кермо. — Я про тебе подбаю. — Він врубав передачу і зірвався з місця, подалі від погребального багаття, біля якого у темряві почав збиратися народ. Люди зі жахом, приклавши руки до рота, спостерігали за язиками полум'я.

— Тисни далі, — промимрив Ерні, — ця дорога виведе нас до шосе на дамбу Боулдера. Є хтось позаду?

— Низька машина з прожектором. Швидко наближається, — відповів Бонд. — Може, «Ягуар». За два квартали позаду.

Він натиснув акселератор — і таксі помчало пустельною боковою вулицею.

— Жени далі, — наказав Ерні Курео. — Нам треба десь заховатися, щоб вони нас загубили. Ось що. На перехресті вулиці перед виїздом на 95-те шосе стоїть «Пастка пристрастей». Драйв-ін кінотеатр. Он він. Гальмуй. Різко направо. Бачиш вогні? Швидше туди. Саме так. Виїжджай на пісок і зупинися між двома машинами. Світло вирубай! Усе. Приїхали.

Таксі зупинилось в останньому ряді машин, вирівняних так, щоб дивитися на бетонний екран, що піднімався у небо. Велетенський чоловік на цьому екрані щось шепотів велетенській дівчині.

Бонд розглянувся навсібіч — рядами стояли металеві стовпчики, на зразок паркувальних автоматів, в яких були розетки. Поки він роздивлявся, ще пара машин в'їхала на стоянку і зайняла місце в останньому ряду. Нічого схожого на «Ягуар». Проте було надто темно, щоби щось розгледіти, і Бонд розвернувся у кріслі так, аби бачити в'їзд.

Підійшла служниця — симпатична дівчина в костюмчику хлопчика-пажа — з лотком через плече.

— Із вас долар, — сказала вона, зазираючи у машину — чи нема тут третього пасажира. На правій її руці висіла зв'язка динаміків, вона зняла один і встромила штепсель у розетку на поблизькому стовпі, а сам гучномовець поставила на торпеду з боку Бонда. Велетні на екрані почали палко щось обговорювати.

— Бажаєте кока-колу, сигарети, цукерки? — запитала дівчина, приймаючи у Бонда банкноту.

— Дякую, не треба, — відповів той.

— Як хочете, — мовила дівчина і попрямувала до інших клієнтів.

— Господи, та вимкни ти цю байду! — благав Ерні, зціпивши зуби. — Пильнуй. Дамо їм ще трохи часу, а тоді відвезеш мене до лікаря. Треба витягнути кулю. — Голос слабшав, і тепер, коли дівчина пішла, Ерні знову сповз із сидіння, обпершись головою на дверцята.

— Уже скоро, Ерні. Тримайся, — Бонд крутив у руках динамік, нарешті знайшов регулятор звуку і приглушив голоси, що сперечалися. Велетень на екрані немов збирався вдарити жінку, яка відкрила рота в німому крику.

Джеймс повернувся, напружено вдивляючись у темряву. Нічого. Він розглянув сусідні автівки. Дві голови немов склеїлися в одну. Безформна купа на задньому сидінні. Два напружених старечих облич — уся увага на екран. Відблиск світла на пляшці.

Як раптом — хвиля різкого лосьйону після гоління вдарила у ніс, і темна фігура, що немов виросла з-під землі, приставила пістолет до шиї, а голос з іншого боку машини, біля Ерні, прошепотів:

— О'кей, друзяки, не рипайтеся.

Повернувши голову, Бонд оглянув бліде обличчя поруч. Очі посміхались, але залишалися холодними. Вологі губи розійшлись і прошепотіли:

— Вилізай, лаймі, або твій приятель — труп. У нас пістолет з глушником. Ми з тобою покатаємося.

Бонд скосив погляд і побачив вороновану сосиску глушника, приставлену до потилиці Ерні Курео. Він прийняв рішення:

— Гаразд, Ерні, — сказав. — Краще один, ніж двоє. Я піду з ними. А коли повернуся, відвезу тебе до лікаря. Тримайся.

— Кумедний хлопець, — сказав блідолиций. Він відчинив дверцята, тримаючи пістолет націленим ув обличчя Бонда.

— Вибач, друже, — мовив Ерні Курео втомлено. —
Я думав… — несподівано почувся приглушений удар, Ерні лупнули рукояткою у потилицю, він завалився вперед і затихнув.

Бонд заскреготів зубами, м'язи моментально напружилися під піджаком. Чи встигне вихопити «беретту»? Перевів погляд з одного пістолета на інший, зважуючи шанси. Дві пари очей жадібно дивились, очікуючи лише на привід, щоб порішити його на місці. Обличчя посміхалися, немов спонукаючи до дії. Він осівся. Вичекав хвильку, а тоді, тримаючи руки так, щоб їх бачили, повільно вийшов з машини, відклавши момент помсти на потім.

— Іди до воріт, — тихо мовив блідолиций. — Виглядай природно. Ти у мене на мушці, — пістолет він сховав, але руку тримав у кишені.

Інший бандит приєднався до них, тримаючи руку під піджаком. Він пішов поруч з Бондом із протилежного боку.

Трійка швидко попрямувала до виходу. Місяць, що виглянув з-за гір, відкидав довгі тіні трьох постатей на білому піску кінотеатру.

СПЕКТРВІЛЬ

Червоний «Ягуар» стояв біля входу, за стіною. Бонд дозволив бандитам забрати пістолет і заліз на сидіння поруч із водієм.

— Жодних жартів, якщо не бажаєш отримати кулю, — попередив блідолиций, умощуючись на приставному сидінні поруч із ключками для гольфу. — Я тримаю тебе на мушці.

— Чудова у вас машинка, — мовив Бонд. Розбите вітрове скло було зняте, а уламок хромованого радіатора стирчав, немов прапорець, між передніми колесами, позбавленими крил. — І куди ми поїдемо на цьому руйновищі?

— Побачиш, — відгукнувся водій, худорлявий чолов'яга з тонким хижим ротом і бакенбардами. Він вивів машину на дорогу і, прискорившись, рвонув у напрямку міста. Незабаром вони опинились у неонових джунглях міста, промчали крізь нього і рушили дворядним шосе, що тягнулося крізь освічену місячним сяйвом пустелю до гір.

Минули великий дорожній знак, який попереджав про виїзд на шосе 95, Бонд пригадав, що Ерні Курео казав: ця дорога веде до Спектрвіля. Джеймс зігнувся на сидінні, щоб захистити очі від піску та мошок, і замислився над своїм найближчим майбутнім, а також над тим, як помститися за друга.

Значить, цих двох, а також тих у «Шевроле» надіслали за ним, щоб доставити до містера Спенга. Але навіщо надсилати чотирьох? Навряд чи це тому, що він ослухався і не виконав інструкції поведінки у казино.

Машина жадібно поглинала непристойно пряму дорогу, стрілка спідометра наблизилася до вісімдесяти. Телеграфні стовпи залишалися позаду з регулярністю метронома.

Раптом Бонд зрозумів, що він не має відповідей на низку питань.

Може, його викрито як ворога банди Спенгів? Він міг пояснити поведінку за рулеткою нечітким розумінням наказу, а конфліктну ситуацію з цією четвіркою головорізів можна виправдати тим, що сприйняв їх за членів банди конкурентів. — Якщо я вам потрібний, чому просто не зателефонувати до номера? — запитав би Джеймс ображеним тоном.

Принаймні він продемонстрував, що достатньо завзятий для будь-якої роботи, котру може запропонувати містер Спенг. «Проте я все-таки, — переконував себе Бонд, — ось-ось досягну кінця ланцюжка і, можливо, встановлю канал зв'язку між Сераффімо Спенгом та його братом у Лондоні».

Бонд нахилився, не відриваючи погляду від освітлених приладів на дошці, та сконцентрувався на допиті, який на нього чекав, розмірковуючи, чи вдасться вивудити корисну інформацію про роботу їхньої системи. Опісля, вирішив, подумає, як допомогти Ерні Курео та відплатити за нього.

Не в його складі характеру турбуватися про те, що він робитиме, коли досягне наміченого. Власна доля його не турбувала. Бандитів Бонд зневажав. Він відчував до них лише презирство й антипатію.

Джеймс подумки перебирав варіанти бесіди зі Спенгом, коли через дві години їзди відчув, що машина сповільнює хід. Виглянув з-під приладового щитка. Вони наближалися до високої дротяної огорожі з воротами та величезним щитом, підсвіченим прожектором: «Спектр-

віль. Міська межа. Не входити. Злі собаки». Машина під'їхала під щит до металевого стовпчика, забетонованого у землю з кнопкою, маленькою решіткою і написом: «Дзвоніть і назвіть причину візиту».

Не виходячи з машини, чоловік із бакенбардами витягнув руку і натиснув кнопку. Після паузи пролунав металевий голос:

— Хто там?

— Фрассо і Макгоніл, — голосно вимовив водій.

— Зрозумів, — відгукнувся голос.

Почулося металеве клацання. Секція воріт повільно розчинилася. Вони переїхали через металевий поріг і опинилися на ґрунтовій доріжці. Бонд озирнувся — ворота зачинилися слідом. Він також із задоволенням відзначив, що фізіономія, напевне, Макгоніла, уся заліплена брудом та кров'ю мертвих мошок.

Майже милю вони їхали дорогою серед кам'янистої пустелі, де єдиною рослинністю були поодинокі кислаті кактуси. Попереду мерехтіло світло, вони оминули підніжжя пагорба і почали спуск до яскраво освітленого поселення з приблизно двадцяти будинків. Місячне світло відбивалося на рейках залізниці, що тягнулася прямо до горизонту.

Вони проїхали серед сірих дощатих будинків та крамниць із вивісками «Аптека», «Цирульня», «Земельний банк» і «Веллс Фарго»[168]. Під шиплячим гасовим ліхтарем перед двоповерховим будинком поблякла вивіска, виконана золотими літерами, сповіщала, що це «Салун рожевої підв'язки», а нижче — «Пиво та вино».

Із-поза традиційних обертових дверцят на петлях струменіло жовте світло. Воно падало на дорогу й на елегантний чорний зі сріблом родстер «Штутс Беаркет»[169] 1920 року, припаркований біля тротуару. Зі середини лунав гугнявий голос гравця на піаніно, який трохи фальшиво виконував пісню «Цікаво, хто цілує її зараз»[170]. Ця музика викликала у Бонда образ струганої дощаної підлоги, суворих ковбоїв, які цідять напої, та хвацьких дівиць, котрі дригають ногами в ажурних панчохах. Увесь антураж нагадував кадри на совість зробленого вестерну.

— Виходь, лаймі, — наказав водій.

Усі троє незграбно вибралися з машини на високий дерев'яний тротуар. Бонд, скоса дивлячись на гангстерів, нахилився, щоб

помасажувати потерплу ногу.

— Давай рушай, тендітний ти наш, — мовив Макгоніл, підштовхуючи Бонда дулом пістолета, який тримав нетвердою рукою. Джеймс повільно вирівнявся, прикидаючи дистанцію. Сильно кульгаючи, він рушив слідом за гангстером до дверей салуна, однак забарився, почекавши, поки дверцята хитнуться у його бік. Пістолет Фрассо уперся йому в спину.

Зараз! Бонд нахилився і пірнув у двері, що розчинялися. Прямо перед ним була спина Макгоніла, а далі — яскраво освітлена порожня зала з барною стійкою, де грало механічне піаніно.

Витягнувши руки вперед, Бонд схопив гангстера вище ліктів. Відірвавши від підлоги, він розвернув і щосили штовхнув того крізь дверцята на Фрассо, який саме проходив усередину. Весь будинок задвигтів, коли два тіла зіштовхнулися, Фрассо вилетів назовні й повалився на тротуар.

Макгоніл моментально підскочив і повернувся до Бонда, пістолет напоготів. Джеймс лівою врізав гангстера в плече, а відкритою правою вибив пістолет з руки. Макгоніл утратив рівновагу, вдарився об одвірок, пістолет загримотів по підлозі.

Цього моменту в дверцятах показалося дуло револьвера Фрассо. Воно гойдалося з боку в бік, немов змія, котра готується до кидка. Тієї миті, коли вона виплюнула своє жовто-синє жало, Бонд, кров якого закипіла від адреналіну, кинувся на підлогу за пістолетом біля ніг Макгоніла. Встиг зробити два постріли з підлоги догори, перш ніж той наступив ногою на його руку і навалився зверху. Бонд помітив, що пістолет Фрассо підкинуло, і він розрядив його в стелю. З останнім пострілом на землю впало його бездиханне тіло.

Руки Макгоніла готові були вже вчепитися Бонду в горлянку, тож йому довелося нахилити голову, щоб захистити очі. Пістолет усе ще залишався на підлозі, відкинутий ударом ноги.

Кілька секунд вони боролись, як дикі звірі, потім Бонд зумів устати на одне коліно і ривком плечей назад вирватися з обіймів супротивника. Саме цього моменту Макгоніл коліном зі всього маху вдарив Бонда у підборіддя і знову звалив того на підлогу.

Не встиг Джеймс отямитись і перелічити, чи всі зуби цілі, як гангстер заричав та кинувся на нього зверху, голова опущена, кулаки вперед.

Бонд зігнувся, захищаючи живіт, — гангстер головою ударив його у ребра, два хруснули.

Задихнувшись від болю, він усе ж таки не випустив з поля зору голову Макгоніла та поворотом тіла, сильно розмахнувшись, ударив лівою, а коли голова гангстера опинилась у зоні досяжності, врізав тому в щелепу.

Від двох сильних ударів Макгоніл випрямився і став вертикально. Джеймс кинувся на ворога, немов пантера, завдаючи ударів по корпусу, допоки гангстер не обм'якнув. Тоді Бонд учепився тому в зап'ястя, підпірнув під корпус і, схопивши за щиколотку, відірвав супротивника від землі. А тоді, використавши інерцію, зробив кидок, штовхнувши безвільне тіло ледь не на середину зали.

Задзеленчали струни, коли тіло Макгоніла, немов ганчіркова лялька, вдарилось об піанолу, а відтак вибухнуло какофонією урваного металу та розтрощеного дерева, після того як музичний інструмент завалився на підлогу.

Крещендо звуків відбивалося луною від стін зали, посередині якої на все ще напівзігнутих після кидка ногах стояв Джеймс Бонд, хапаючи ротом повітря. Він повільно підняв поранену в двобії руку і витер з лоба піт.

— Знято!

Мовив жіночий голос, що линув з боку бару.

Бонд стрепенувся і повільно повернув голову.

У салуні стояли четверо — в лінію, спиною до стійки бару з червоного дерева та обробленої міді, на полицях якої до самої стелі тіснилися пляшки з різноманітними напоями. Як довго вони там перебували, Бонд не помітив.

На крок попереду інших стояв видатний громадянин міста Спектрвіля — блискучий, спокійний, панівний.

Містер Спенг був з ніг до голови вдягнений у ковбойське вбрання, з довжезними срібними шпорами на до блиску начищених чорних чоботях. Костюм, разом із широкими шкіряними чапарахас[171], що покривали ноги, був чорним, обробленим сріблом. Великі руки спокійно лежали на слонової кості рукоятках двох довгодульних револьверів, що на кожному стегні стирчали з кобур, причеплених до чорної шкіряної портупеї, напханої амуніцією.

За інших обставин Спенг виглядав, можливо б, театрально, проте тут усе було інакше. Його велика щелепа видавалась уперед, а очі перетворилися на холодні, пронизливі бійниці.

Праворуч від Спенга, руки на стегнах, стояла Тіффані Кейс. У ковбойському білому зі золотом вбранні вона мала вигляд персонажа мюзиклу «Енні, хапай пістолет»[172]. Кейс дивилася на Бонда, її очі сяяли, повні червоні губи розійшлися, дівчина важко дихала, немов готуючись до поцілунку.

Друга половина квартету складалась із двох чоловіків, яких Бонд зустрів у Саратозі. Вони знову були в чорних капюшонах. Кожен тримав у руці «поліс позитив» тридцять восьмого калібру, спрямований у живіт Бонду.

Джеймс повільно дістав з кишені хустинку і витер обличчя. Він відчував легке запаморочення, а вся сцена в цьому яскраво освітленому салуні з мідними деталями і старомодною рекламою сортів пива та віскі, що давно перестали виготовляти, набула зловісного відтінку.

Першим порушив тишу Спенг.

— Відведіть його до мене, — міцні щелепи запрацювали, тонкі губи розчинились, і кожне слово він карбував так, немов нарізав м'ясо рівними шматками. — Хай зателефонують до Детройта і скажуть хлопцям перестати займатися дурницями та почати сприймати ситуацію серйозно. Хай надішлють нам іще двох. Тільки кращих, аніж останні. І приберіться тут.

Легко клацаючи шпорами по дощаній підлозі, містер Спенг вийшов із зали. За ним, кинувши на Бонда останній погляд, в якому читалося більше, ніж просте застереження, вийшла й дівчина.

Двоє чоловіків наблизилися до Джеймса, і кремезніший мовив:

— Ти чув, рухайся.

Бонд повільно пішов до виходу слідом за дівчиною, двійка рушила за ним.

За барною стійкою виявилися двері. Бонд пройшов до залу очікування залізничної станції з лавицями і старомодним розкладом потягів, а також табличками, що попереджали не плювати на підлогу.

— Направо, — скомандував один з гангстерів, і Бонд через шарнірні двері вийшов на дерев'яний перон.

Тут Бонд завмер, не звертаючи уваги на дуло пістолета, встромленого йому в ребра.

Перед ним стояв напевне найкрасивіший у світі паровоз. Бонд чув, що є один старий локомотив «Хайленд Лайт» моделі 1870 року, який називали найгарнішим з усіх парових локомотивів. Його відполіровані мідні поруччя та гофрований дах кабіни, важкий сигнальний дзвін, що висів на довгому блискучому циліндрі парового котла, виблискували у шипучому світлі гасових ліхтарів станції. Димок пари піднімався над круглою трубою старого вугляра. Широку масивну решітку скотовідбійника прикрашали три величезних мідних ліхтарі — вирячений основний прожектор у підошві труби і два допоміжних по боках. Угорі над двома тяговими колесами красувався елегантними ранньовікторіанськими золотими літерами напис «Гарматне ядро», продубльований по боках чорного із золотом тендера, доверху закладеного березовими полінами, поза високою квадратною кабіною машиніста.

До тендера був причеплений каштанового кольору пульманівський вагон. Арочні вікна над вузькими панелями з червоного дерева пофарбовані у вершковий колір. Овальна дощечка, прикріплена по центру вагона, проголошувала, що це — «Красуня Сьєрри». Над вікнами трохи нижче вигнутого даху такими самими вершкового кольору літерами по темно-синьому було написано «Тонопа і Тайдвотер Р.Р.».

— Гадаю, такого ти не зустрічав, лаймі, — гордовито мовив один зі здоровил. — Давай, ворушися, — голос із-під шовкового капюшона звучав глухо.

Бонд дійшов до краю перону й піднявся на огороджену мідними бильцями оглядову платформу тамбура, з великим колесом ручного гальма посередині. Уперше в житті Джеймс побачив сенс у бажанні стати мільйонером і раптом, також уперше, подумав, що цей Спенг не такий уже й простий, як здавалося раніше.

Інтер'єр пасажирського вагона вражав вікторіанською розкішшю. Світло з маленьких кришталевих світильників на стелі відбивалося від оздоблених панелями з полірованого червоного дерева стін, мерехтіло на срібних деталях, виблискувало на вазах із гранчастого скла і канделябрах. Килими та портьєри з фестонами були вишнево-

червоними, арочна стеля, що через рівні проміжки переривалася нішами з картинами в овальних фрамугах, де на фоні блакитного неба ширяли херувими з гірляндами квітів ув руках, — кремового кольору, як і фільонки зачинених венеційських жалюзі.

Бонд пройшов через затишну їдальню залу з рештками вечері на двох — корзинкою з фруктами та відкоркованою пляшкою шампанського у срібному відерці, — а потім вузьким коридором із трьома дверима, що напевне вели, як подумав Бонд, до туалетної кімнати та спальних купе. Він усе ще міркував про розкіш інтер'єру, коли з охоронцями, які не відступали від нього ні на крок, увійшов до просторого салону.

У дальньому кінці, спиною до невеличкого каміна з книжковими полицями, що по обидва боки виблискували дорогими золотими обкладинками, стояв Спенг. На півдорозі до нього біля стіни в кріслі з червоної шкіри напружено сиділа Тіффані Кейс. Бонду не сподобалось, як вона тримає сигарету — нещиро, стривожено, і взагалі виглядала наляканою.

Бонд зробив кілька кроків до комфортабельного крісла, повернувся обличчям до присутніх і сів, заклавши ногу на ногу. Витягнув портсигар, запалив сигарету й випустив дим крізь зуби.

Спенг тримав незапалену сигару в центрі рота. Витягнувши її, сказав:

— Вінте, залишся тут. А ти, Кідде, йди і зроби, як я сказав.

Він випльовував слова рівними порціями, однаковими, як стручки селери.

— А ти, — злобно зиркнув на Бонда, — хто такий, і що тут коїться?

— Якщо ми збираємося розмовляти, я би не відмовився випити, — сказав Бонд.

Спенг свердлив його поглядом.

— Налий йому випити, Вінте.

Бонд повернув голову:

— Бурбон з джерельною водою. Пополам.

Почулося невдоволене бурчання, потім скрипіння дошок підлоги — здоровань попрямував до бару.

Запитання Спенга не сподобалося Бонду. Він ще раз пробігся по своїй історії. Усе виглядало доволі доладно. Відкинувшись у кріслі, Джеймс палив та оцінливим оком роздивлявся Спенга.

Охоронець приніс напій і сунув Бонду в руку так різко, що частина вилилася на килим.

— Дякую, Вінте, — сказав той і зробив довгий ковток. Бурбон був ідеальним, а напій міцним. Ще ковток — і він поставив бокал на підлогу перед собою.

Джеймс дивився у напружене, суворе обличчя.

— Не люблю, коли на мене тиснуть, — нарешті відповів. — Роботу я виконав, і мені заплатили. Якщо я забажав зіграти на ці гроші, це моя справа. Міг би і програти. А потім чомусь багато ваших людей почали дихати мені в потилицю, й у мене урвався терпець. Якщо ви мали бажання поговорити зі мною, чому просто не зателефонували? Пускати за мною хвіст — хіба це прояв дружби? Ті хлопці повелися грубо і почали стріляти.

Я вирішив, що маю відповісти.

Чорно-біле обличчя на фоні золотих спинок книг не змінило виразу.

— Значить, повідомлення ти так і не отримав, приятелю, — тихо мовив Спенг. — Доведеться ввести тебе в курс справ. Учора з Лондона я одержав закодоване послання, — він ковзнув рукою в нагрудну кишеню чорної ковбойської сорочки і, не відриваючи очей від Бонда, повільно витягнув аркушик паперу.

Бонд зрозумів, що послання містить по-справжньому погані новини, такі, як коли телеграма починається зі слів «Глибоко співчуваємо…»

— Це від одного мого дуже доброго приятеля з Лондона, — додав Спенг і неохоче перевів погляд із обличчя Бонда на аркушик. Він повідомляє: «Надійне джерело інформує, що Пітера Френкса затримала поліція. Підстави невідомі. Докладіть максимум зусиль для затримання фальшованого кур'єра задля виконання операції. При загрозі — усунути і доповісти про виконання».

У вагоні запала тиша. Очі Спенга відірвалися від паперу і, виблискуючи червоним, уп'ялися в Бонда.

— Що ж, містере Хтозна-хто, здається, фортуна відвернулася від вас.

Бонд розумів, що той правий, і частина його мозку почала переварювати новину, шукаючи варіанти рішень. Водночас інша частина казала: він віднайшов те, що шукав, те, заради чого приїхав до Америки. Брати Спенги становили собою початок та кінець

діамантового ланцюга. На цей момент він закінчив місію, яку йому доручили. Відповіді Джеймс знав. Залишалося тільки доповісти М.

Бонд нахилився за напоєм. Кубики льоду заторохкотіли об скло, коли він залпом осушив бокал і поставив той на підлогу. Потім підняв очі й чесно подивився на Спенга.

— Я позичив цю роботу в Пітера Френка, бо йому вона здалася ризиковою. А мені були потрібні гроші.

— Облиш вішати локшину на вуха, — різко відізвався Спенг. — Ти — або коп, або приватний детектив, і я докладу максимум зусиль, аби дізнатися, хто ти насправді, на кого працюєш та що тобі відомо, що ти робив у банях Акме поруч з тим запроданцем-жокеєм, чому носиш зброю і де навчився нею користуватись, яким чином пов'язаний з «Пінкертоном» через того липового таксиста. Ну, й багато іншого. Ти виглядаєш як детектив і так само поводишся, — Спенг несподівано повернувся до Тіффані Кейс і злобно мовив: — А ти, тупа сучко, як могла купитися, не розумію!

— Та начхати мені, що ти не розумієш! — завелася й Тіффані. — Мені цього хлопа порекомендував АВС і сказав: він — те, що треба. Чи вважаєш, що я мала запропонувати АВС надати іншу кандидатуру? Як би не так, братику. Я знаю своє місце у вашій ієрархії. І не думай, що маєш право наїжджати на мене. До того ж, може, він каже правду, хтозна. — Її сердитий погляд ковзнув по обличчю Бонда, і в очах дівчини він побачив тривогу. Тривогу за нього.

— Саме це ми і збираємося з'ясувати, — відгукнувся Спенг. — Будемо розпитувати, аж допоки він не розколеться, а якщо витримає, придумаємо що-небудь ще, — й подивився через голову Бонда на охоронця. — Вінте, поклич Кідда, і хай він принесе бутси.

Бутси?

Бонд сидів тихо, збираючи в кулак волю та витримку. Сперечатись і щось доводити Спенгу було марнуванням часу — таким самим, як планувати втечу. П'ятдесят миль пустелі в будь-якому напрямку. Нічого, він видряпувався зі значно гірших халеп. Усе нормально, допоки вони не забажають його вбити. А для цього треба тільки мовчати. Мовчати про Ерні Курео, мовчати про Фелікса Лейтера. Можливо, мовчати й про Тіффані Кейс. Він подивився на дівчину. Та вивчала нігті на руках.

Бонд почув кроки охоронців.

— Відведіть його на платформу, — сказав Спенг. Бонд помітив, як він краєчком язика облизав тонкі губи. — Бруклінське тупотіння. На вісімдесят відсотків. Зрозуміло?

— Зрозуміло, босе, — голос належав Вінту. І звучав кровожерно.

Двоє у капюшонах наблизилися й усілися разом на червоний шезлонг, що стояв напроти Бонда. Вони поставили на товстий килим футбольні бутси і почали розшнуровувати черевики.

ПОВНИЙ УПЕРЕД!

Чорний костюм аквалангіста сидів щільно. Усе тіло нило. Чому, чорт забирай, Стренґвейз не перевірив двічі, перш ніж передати до Адміралтейства точні розміри! Під водою було дуже темно, та ще сильна течія постійно намагалася притиснути його до коралів. Щоб упоратися з нею, доводилося витрачати багато сил. А тепер ще щось торкнулося його руки. Що за чорт?

— Джеймсе! Заради Бога, Джеймсе! — дівчина відняла губи і припинила шепотіти на вухо. Цього разу сильно ущипнула його голу закривавлену руку й нарешті домоглася того, що Бонд розтулив набряклі повіки, поглянув на неї знизу догори, з підлоги, і застогнав.

Вона потягнула його за руку, перелякана, що він знову зомліє. Бонд, здалося, зрозумів, чого від нього хочуть, перевалився на живіт і спробував стати на коліна. Голова звисала, майже торкаючись підлоги, як у пораненого звіра.

— Іти можеш?

— Зачекай, — ледь зрозуміле бурмотання, що вирвалося з розбитого рота, йому самому здалося чужим. Можливо, вона не зрозуміла. — Зачекай, — повторив знову, а сам подумки почав перевіряти тіло, точніше те, чим воно стало. Руки та ноги він відчував. Міг крутити головою з боку на бік. Бачив місячне світло, що крізь вікна падало на підлогу. Чув голос дівчини. Значить, у цілому не все так погано, проте рухатися не хотілося. Воля випарувалася. Понад усе прагнув спати. Чи навіть померти. Будь що завгодно, лише б приборкати біль усередині, ззовні — біль ріжучий, колючий, стукаючий, немов молот, біль, що

гриз нутрощі — а також викреслити з пам'яті, як два виродки у капюшонах крякали від задоволення, лупцюючи його в чотири бутси.

Тільки-но він пригадав тих двох покидьків, та ще Спенга на додачу, бажання жити почало повертатися до Бонда повноводною річкою. Він мовив:

— Гаразд.

А потім ще раз «Гаразд» — на випадок, якщо вона не зрозуміла.

— Ми в залі очікування, — прошепотіла дівчина. — Треба дістатися краю вокзалу. Це ліворуч, за дверми.

Ти мене чуєш, Джеймсе? — Вона простягнула руку й відсунула з його лоба вологе волосся, що злиплося.

— Поповзу, — видихнув Бонд. — Іди першою.

Дівчина підвелась і підчинила двері. Стиснувши зуби, Бонд виповз на залитий місячним сяйвом перон, а коли побачив на землі темну пляму, лють і жага помсти надали йому сил — він невпевнено піднявся на ноги, струшуючи головою, аби відігнати червоно-чорні хвилі, що погрожували будь-якої миті поглинути свідомість.

За допомогою Тіффані, яка обняла його, Джеймс покульгав платформою до краю, де та знижувалася до рейок.

На боковій колії стояла дрезина.

Бонд зупинився, витріщивши очі.

— А бензин? — вимовив слабким голосом.

Тіффані Кейс махнула рукою в напрямку бочок, що стояли біля стіни вокзалу. — Тільки-но заправила, — прошепотіла. — На ній вони перевіряють колію. Я вмію користуватися дрезиною. Стрілки вже перевела. Хутчіше залізай, — видала зі смішком, — наступна станція Ріоліт.

— О Боже, оце так дівчина! — прошепотів Бонд. — Коли заведемося, буде багато шуму. Стривай! Є ідея. Сірники маєш? — біль наполовину відступив, дихання пришвидшилося, коли він поглянув на мовчазні, висушені будівлі.

Дівчина була вдягнута у сорочку і штани. Порившись у кишені, витягнула запальничку.

— Що за ідея? — спитала вона. — Треба рухатися.

Бонд був уже біля бочок, почав їх відкривати, виливаючи бензин на платформу та стіни будівлі. Випорожнивши з півдюжини бочок,

підійшов до Тіффані:

— Заводь!

Він схилився, переборюючи біль, і підняв з-поміж рейок уривок газети. Почувся сердитий свист стартера — маленький двоциліндровий двигун діловито запрацював.

Бонд клацнув запальничкою — газета зайнялася, він відкинув її подалі, в напрямку бочок з пальним. Здійнялося полум'я, що ледь не зачепило його, і Джеймс із останніх сил кинувся на платформу дрезини. Тіффані відпустила гальма, дрезина рушила.

Із скрипом та ляскання вони проїхали стрілку і вибралися на магістраль. Спідометр показував тридцять, волосся дівчини розвівалося, наче золотий штандарт.

Бонд озирнувся — стрімка повінь вогню лизала стіни будівлі. Він майже чув, як тріщать сухі дошки, чув крики розбуджених людей, котрі вибігали з кімнат. Якби тільки полум'я пожерло Вінта та Кідда, а разом з ними пульманівський вагон і «Гарматне ядро», щоб одним махом прикінчити гангстерів та їхні іграшки!

Проте у нього з Тіффані вистачало своїх проблем. Котра година? Бонд вдихнув свіже нічне повітря і спробував змусити мозок запрацювати. Місяць стояв низько. Четверта ранку? Джеймс нахилився та, скривившись від болю, відкинув приставне сидіння і сів поруч з дівчиною.

Він обняв її за плечі, а вона повернулася до нього й усміхнулася. Намагаючись перекричати шум двигуна і стукотіння коліс по рейках, крикнула:

— Оце так кінцівка. Немов з фільму Бастера Кітона[173]. Як ти почуваєшся? — вона оглянула його відлупцьоване обличчя. — Вигляд у тебе жахливий.

— Нічого не зламано, — відповів Бонд. — Напевне, це й має означати «вісімдесят відсотків», — він гірко посміхнувся. — Принаймні краще, ніж просто застрелили б.

Тіффані скривила губи:

— А я мала просто сидіти і робити вигляд, що це мене не стосується. Спенг залишився, слухав та очей з мене не зводив. Потім вони перевірили, чи добре ти зв'язаний, кинули тебе у залі й, щасливі,

розійшлися спати. Перечекала годину в себе у кімнаті, потім взялася до роботи. Найважче було привести тебе до тями.

Бонд міцніше обняв її за плечі.

— Я розкажу, що думаю про тебе, коли розмовляти буде не так боляче. Але навіщо, Тіффані? Ти опинишся в халепі, якщо вони нас схоплять. І хто ці хлопці у капюшонах — Вінт та Кідд? Що вони збираються робити? Чесно кажучи, я не відмовився б зустрітися з ними знову.

Дівчина відвела погляд від його набряклого рота.

— Ніколи не бачила їх без капюшонів, — відповіла чесно. — Кажуть, вони з Детройта. Погані хлопці. Їх викликають на брудну роботу і для спеціальних операцій. Напевне, вони вже кинулися навздогін. Не турбуйся за мене, — вона ще раз поглянула на нього, її очі сяяли радістю. — Передусім треба дістатися до Ріоліта. Роздобудемо машину, перетнемо кордон штату і поїдемо до Каліфорнії. Грошей у мене досить. Знайдемо тобі лікаря, приймемо ванну, купимо одяг і подумаємо, що робити далі. У мене твій пістолет. Хтось його приніс, коли вони закінчили згрібати рештки тих покидьків, яких ти опрацював у «Рожевій підв'язці». Я «позичила» його, коли Спенг пішов спати, — Тіффані задерла сорочку і витягнула з-за пояса пістолет.

Бонд ніжно взяв у руку «беретту», відчуваючи на металі тепло тіла дівчини. Витягнув обойму — лишилося три патрони, один у стволі. Загнав обойму назад, поставив пістолет на запобіжник і засунув за пояс. Тільки зараз Бонд усвідомив, що піджак зник, а один рукав сорочки висить лахміттям. Він його відірвав і викинув. Перевірив портсигар у задній правій кишені — теж нема. Але в лівій усе ще були паспорт і записник. Він витягнув — у світлі місяця обидва виглядали драними та м'ятими. На місці було й портмоне, а ньому гроші. Джеймс поклав речі назад до кишень.

Деякий час вони їхали мовчки, урочисту тишу ночі порушували тільки торохкотіння двигуна та перестук коліс. Сріблява колія тягнулася ген до горизонту, лише важіль стрілки стирчав вдалині, де до колії примикала іржава вітка, що дугою повертала праворуч до темної маси гірського масиву. Ліворуч не було нічого, крім нескінченної пустелі, на далекому краї якої перші просвітки зорі

почали обмальовувати блакитним контуром зарості скоцюрблених кактусів, миль за дві далі вилискувало воронованою сталлю шосе 95.

Дрезина весело посвистувала на рейках. Жодних важелів керування вона не мала, крім підойми гальма та ручки акселератора, яку дівчина відвела до упору, і стрілка спідометра впевнено трималася на тридцяти. Збігали милі та хвилини, і Бонд дедалі частіше повертався на сидінні, аби роздивитися червону заграву, що розквітала на небі позаду.

Вони їхали так близько години, коли тоненький дзижчатий унтертон — чи то в повітрі, чи на рейках — змусив Бонда напружитися. Він озирнувся через плече. Чи не примарився йому якийсь тьмяний вогник між вранішньою загравою, що розжеврювалася, і палаючим містом-привидом?

Шкіра на голові Бонда засвербіла.

— Бачиш що-небудь позаду?

Дівчина повернулася. Потім, не відповідаючи, зменшила тягу турбіни, і вони поїхали на холостому ходу.

Обоє прислухалися. Так. Це дзижчали рейки. М'яке тремтіння — немов далекий видих.

— Це — «Гарматне ядро», — упалим голосом сказала Тіффані. Вона різко відвернула ручку акселератора, і дрезина знову почала набирати швидкість.

— Скільки вони можуть витиснути? — спитав Бонд.

— Можливо, шістдесят.

— А як далеко до Ріоліта?

— Приблизно тридцять.

Бонд замислився, прикидаючи цифри.

— Вони нас швидко доженуть. Точно не знаю коли. Можна якось прискорити дрезину?

— Жодного шансу, — відповіла Тіффані похмуро. — Навіть якби мене звали Кейсі Джонс[174], а не Кейс.

— Усе нормально, — запевнив її Бонд, — просто жени! Можливо, у них вибухне котел чи ще щось трапиться…

— Ну так, звісно, — відгукнулася дівчина. — А може, дасть течу, чи він узагалі забув ключі в кишені штанів удома.

Наступні п’ятнадцять хвилин вони їхали мовчки, і Бонд уже чітко розрізняв світло головного прожектора, що променем розрізав ніч, не далі ніж за п’ять миль позаду, а сердитий сніп іскор вогняним фонтаном вилітав з високої труби. Рейки під ним бриніли, віддалене позіхання тепер переросло у загрозливий гомін.

«Хоч би дрова у них закінчилися…» — подумав Бонд і, щоб зайвий раз переконатися, запитав:

— Сподіваюся, з пальним у нас усе гаразд?

— Повний порядок, — відповіла дівчина. — Залила повну бочку. Тут нема датчика, проте ця штуковина доїде на галоні куди завгодно.

Не встигла вона закрити рота, як, немов у відповідь, двигун несхвально чхнув. Чух. Чух-чух. І весело запрацював далі.

— Боже, — зойкнула Тіффані. — Ти це чув?

Бонд промовчав. Він відчув, як спітніли його долоні.

Знову. Чух. Чух-чух.

Тіффані Кейс ніжно погладила ручку акселератора.

— Мила маленька турбіночко, — благально мовила. — Прекрасна, чудова, маленька турбіночко. Будь чемненькою, слухняною…

Чух-чух. Чух-чух. Псс. Чух. Псссс…. — раптом вони покотилися далі у повній тиші. Двадцять п’ять — показував спідометр. Двадцять… п’ятнадцять… десять… п’ять. Останній гарячковий поворот ручки та копняк з боку Кейс — і двигун зупинився.

— Твою мать! — вилаявся Бонд. Кривлячись від болю, він зіскочив на насип, дошкандибав до паливного бака і витягнув з кишені закривавлену хустинку. Потім відгвинтив кришку бака й опустив туди розмотану хустинку так, щоб вона досягла дна. Та коли витягнув, тканина була суха, як порох.

— Приїхали, — сказав дівчині. — Тепер починаємо думати.

Він озирнувся — ліворуч сховатися ніде, а до шосе не менше двох миль. Праворуч — гори, приблизно за чверть милі. Туди вони встигнуть дістатися та сховатись. Але чи надовго? Гори виглядали найкращим варіантом. Земля під ногами тряслася. Він поглянув на палаюче, всевидяче око. Яка відстань? Кілька миль? Чи помітить Спенг дрезину вчасно? Чи встигне зупинитися? Може, зійде з рейок? Але Бонд пригадав велетенський міцний скотовідбійник, що, напевне, відкине їхній візок, наче іграшку.

— Нумо, Тіффані, маємо дістатися гір, — гукнув.

Тіффані не було ніде. Бонд покульгав довкола дрезини. Дівчина бігла по шпалах йому назустріч. — Там далі примикає колія, — мовила, задихаючись. — Якщо зможемо доштовхати цю штуку туди і перевести стрілку, може нас не помітять.

— Боже мій… — повільно мовив Бонд. Потім у захопленні додав: — Є краща ідея. Гайда, допоможи, — він нахилився і, стиснувши зуби від болю, почав штовхати візок.

Коли зрушили його з місця, справа пішла легше, тож їм залишалося тільки йти позаду і трохи підштовхувати. Вони дійшли до стрілки і прокотили дрезину ще ярдів на двадцять далі.

— Якого біса? — захекавшись, спитала Тіффані.

— Давай, давай, — проказав Бонд, спотикаючись і ледь не падаючи, але побіг до іржавої стрілки, важіль якої стирчав над рейками. — Ми пустимо «Гарматне ядро» цією колією.

— Супер! — Тіффані Кейс була у захваті.

Вони удвох налягли на важіль, і то так, що м'язи Бонда ледь не луснули.

Мало-помалу іржавий важіль рушив із гнізда, де він непорушно пролежав, може, й усі п'ятдесят років, і міліметр за міліметром у рейках намітилася тріщина, яка поступово почала ширитись у мірі того, як Бонд тиснув на важіль.

Нарешті справу було зроблено, і Джеймс опустився на землю, головою донизу, щоби бодай трохи подолати запаморочення, котре ледь не поглинуло його.

Тим часом промінь прожектора сковзнув по землі, Тіффані потягнулася, Джеймс підвівся і почвалав назад до дрезини. Повітря сповнилося гуркотінням та меланхолійним ляскання сигнального дзвону, коли величезне механічне чудовисько рушило прямо на них.

— Лежи і не ворушися, — прокричав Бонд через шум і штовхнув її за крихке укриття за дрезиною, а сам вийшов на край насипу, став боком, як дуелянт, і витягнув пістолет назустріч сліпучому окові й вогнедишній пащі велетня, що наближався.

Боже, що за чудовисько! Чи спроможний він узагалі так різко повернути? Чи, може, зійде з рейок і потрощить їх на кашу.

Потяг зовсім поруч.

Плюх! — щось устромилось у землю поруч з Бондом, який побачив точковий спалах на рівні кабіни.

Дзизнула ще одна куля, вона поцілила в рейку і з металевим скавчанням зникла у темені ночі.

Бах. Бах. Бах, — тепер шум пострілів перекривав гуркіт паровоза. Кулі свистіли зовсім поруч.

Бонд не стріляв. У нього було лише чотири патрони, і він розумів, що вони йому знадобляться.

А потім, коли залишалось якихось двадцять ярдів, монстр, летячи на усіх парах, увійшов у поворот і нахилився так, що з тендера до ніг Бонда посипалися дрова.

Почувся дикий скрегіт металу, коли реборди на високих, шести футів у діаметрі колесах, уп'ялися в рейки, картинка рокітливої машинерії, що вивергала іскри та дим, закарбувалась у пам'яті, а потім він на мить побачив кабіну паровоза з чорно-сріблявою постаттю Спенга, який однією рукою ухопився за край кабіни, а другою судомно намагався опустити величезний важіль керування двигуном.

Пістолет у руці Бонда мовив чотири слова. Промайнуло спотворене бліде обличчя, задерте догори, а потім чорний із золотом паровоз промчав мимо, прямуючи до туманної стіни гір; промінь головного прожектора розсікав темряву, а попереджувальні автоматичні дзвони журливо дзеленчали — дінь-дон, дінь-дон, дінь-дон.

Бонд, не поспішаючи, засунув «беретту» за пояс штанів, проводжаючи поглядом катафалк містера Спенга. Цієї миті стовбур диму проплив над його головою і закрив місяць.

Тіффані Кейс підбігла до Джеймса, і вони пліч-о-пліч дивились услід димовому стягові з високої паровозної труби та прислухались, як гори відбивали назад луну локомотива, котрий щодуху мчав до них. Дівчина стиснула його руку, коли ешелон різко повернув і зник за відрогом. Тепер було чути лише віддалене постукування коліс та видно червоне мерехтіння на скелях. «Гарматне ядро» сховали гори.

Раптом у небо здійнявся величезний язик пломеню, за яким почувся страшенний скрегіт заліза, немов бойовий корабель сів черевом на рифи. Земля здригнулася під ногами, а потім пролунав віддалений вибух, немов із надр землі, а гори відбили мішанину звуків.

Коли луна стихла, запала абсолютна тиша.

Бонд глибоко видихнув, немов пробудившись від жахливого сну. Таким став кінець одного з братів Спенгів — брутального, схильного до театральності, пихатого засновника гангстерського клану. Він перетворив життя на кіно, оточив себе карикатурними злодіями, але це не могло змінити факт, що він намірявся вбити Бонда.

— Вшиваємось звідси, — настійливо мовила Тіффані. — З мене досить.

Бонд відчув, як у тілі підіймається хвиля болю, в міру того, як відступало збудження.

— Давай, — відповів коротко. Він був радий відволіктися від видіння задертого догори блідого обличчя в чудовому чорному апараті, що мчав назустріч погибелі. У голові паморочилося. Джеймс не був упевнений, що сил вистачить. — Маємо дістатися шосе. І це буде нелегко. Ходімо.

Дві милі вони подолали за півтори години, і коли нарешті Джеймс повалився на вкрите пилюкою узбіччя бетонного шосе, то майже марив. Тільки завдяки дівчині зміг подолати відстань. Без неї він не витримав би курс, заблудився серед кактусів та скель і лежав би зараз виснажений серед пустелі, чекаючи, коли сонце остаточно покінчить із ним.

Поклавши голову Бонда собі на груди, Тіффані щось шепотіла та витирала піт з його чола краєчком своєї сорочки.

Раз у раз вона піднімала очі та вдивлялась у пряму, як стріла, бетонну стежину, що тягнулася в обидва боки ген до горизонту і вже починала тремтіти в промінні сонця, що підіймалося.

Годиною пізніше Тіффані скочила на ноги, заправила у штани сорочку і вийшла на середину дороги. З марева від Лас-Вегаса наближалася чорна машина з низькою посадкою.

Автомобіль підкотив та зупинився поруч з дівчиною, у віконце висунулось яструбине обличчя під копичкою солом'яного волосся. Сірі очі оглянули дівчину з ніг до голови, а потім зосередилися на чоловікові, який лежав, простертий, на запилюженому узбіччі.

Водій із сильним техаським акцентом дружелюбно відрекомендувався:

— Мене звати Фелікс Лейтер, мадам. До ваших послуг. Чим можу допомогти вам такого чарівного ранку?

НІЩО ТАК НЕ ЗБЛИЖУЄ, ЯК БЛИЗЬКІСТЬ ДУШ

— …і коли я приїхав у місто, то зателефонував Ерні Курео. Джеймс його знає. Дружина Ерні в істериці, каже, що той у шпиталі. Звісно, я їду туди навпростець, Ерні розповідає мені усе, що сталось, і я розумію: Джеймс потребує підкріплення. Тоді запрягаю свого вороного скакуна і лечу в ніч, світанок застає мене поблизу Спектр-віля, де, наскільки розумію, містер Спенг вирішив підсмажити собі барбекю. Ворота виявилися чомусь відчиненими, тож я прийняв запрошення приєднатися. Вірите чи ні, але в тому місці не виявилось ані живої душі, якщо не враховувати хлопчину зі зламаною ногою та численними контузіями, який повз дорогою до виходу. Я придивився і бачу, що він здорово змахує на того головоріза-головотеса з Детройта на прізвисько Фрассо — одного з двох, хто, як мені розповів Ерні Курео, поцупив Джеймса. Хлопець був не в тому стані, щоби пручатись, і з його слів я склав більш-менш цілісну картину, аби зрозуміти, що наступною зупинкою має стати Ріоліт. Отже, я кажу хлопцеві: тримайся, згодом до тебе приєднається весела компанія з протипожежного департаменту штату — відвожу його до воріт, а сам мчу пустелею, як диви — посеред дороги стоїть дівчина, котра виглядає так, ніби її щойно вистрелили з гармати, і ось нарешті ми усі разом. Тепер — твоя черга оповідати.

Отже, це не марення, подумав Бонд і я насправді лежу на задньому сидінні «Студилака», під головою — коліна Тіффані, а за кермом — справді Фелікс, і це означає, що ми стрімголов мчимо дорогою до безпечного місця, до лікаря, до ванни, їжі, пиття та добрячої порції сну.

Бонд поворушився і відчув руку Кейс на своєму волоссі — а це означало, що він таки не марить і все відбувається насправді — тож просто лежав, прислухаючись до голосів друзів та шелестіння шин по асфальту.

Наприкінці розповіді Тіффані Фелікс Лейтер шанобливо присвиснув:

— Оце так пригода, мем! Здається, ви удвох пробили здоровецьку дірку в клані Спенгів. Цікаво, що станеться далі? У гнізді повним-

повно вилупків, у яких свербить в одному місці. Вони не звикли сидіти, склавши руки.

— Ваша правда, — мовила Тіффані. — Спенг належав до синдикату у Вегасі, а ці хлопці міцно тримаються один за одного. Є ще Шейді Трі та двоє головорізів — Вінт і Кідд, ким вони там насправді не є. Отже, чим швидше ми заберемося з цього штату, тим краще. А потім що?

— Поки все йде гладенько, — зауважив Фелікс Лейтер. — За десять хвилин доїдемо до Бейді[175], а звідти повернемо на 58-ме шосе і через півгодини будемо в Каліфорнії. Далі — нудна дорога через Долину Смерті та го́ри до Оланчи, де виїдемо на шосте. Там зупинимось, роздобудемо Джеймсові лікаря, відпочинемо, причепуримося. Звідти шостим до самого Л.-А. Доведеться гнати машину, але доїдемо до обіду. Трохи передихнемо і ще раз покумекаємо. Вас із Джеймсом треба якомога швидше вивезти з країни. Гадаю, їхні хлопці спробують повісити на вас усі гріхи, і якщо вас засічуть, ваше життя не вартуватиме ні цента. Найкращий вихід — сісти на літак до Нью-Йорка, а звідти — рано-вранці до Англії. Там Джеймс знає, що робити.

— План непоганий, — мовила дівчина, — але хто насправді цей Бонд? Чим займається? Він приватний детектив?

— Розпитаєте його самі, мем, — почув Бонд туманну відповідь Лейтера. — Проте на вашому місці я би не переймався. Він зможе ще й про вас подбати.

Бонд усміхнувся, і в мовчанні, що настало, забувся неспокійним сном і проспав, аж допоки вони не проїхали пів-Каліфорнії і зупинились коло білої хвіртки з табличкою «Отіс Фейрплей, дипломований лікар».

Опісля ванни, гоління, купи бинтів, відра йоду, а також ситого сніданку Бонд повернувся у машину, а разом з тим до білого світу в цілому. Тіффані Кейс знову натягнула обладунки іронії та безкомпромісності, а Джеймс зайняв себе тим, що роздивлявся навсібіч у пошуках патрульних поліцейських, щоб хоч чимось допомогти Лейтеру, який тримав стрілку спідометра на вісімдесяти на нескінченному шосе, що стелилося до загубленого в серпанку горизонту, за яким ховалися гори Високої Сьєрри.

І ось вони вже котили бульваром Сансет посеред пальм та смарагдових галявин, де їхній запилюжений «Студилак» виглядав

таким недоречним серед блискучих «Корветів» та «Ягуарів». А під вечір нарешті сиділи у прохолодному барі готелю «Беверлі Гіллз»[176], у вестибюлі на них чекали новенькі валізи, набиті одягом з голлівудських крамниць, і навіть вкрите бойовими шрамами обличчя Бонда не заважало сприйняти їх за членів знімальної групи.

Поруч з мартіні на столику примостили телефонний апарат. Фелікс Лейтер щойно закінчив четверту за вечір розмову з Нью-Йорком.

— Усе владнано, — підсумував, поклавши слухавку. — Мої хлопці в офісі взяли вам місця на «Елізабет»[177]. Корабель затримався у порту через страйк. Лайнер відпливає завтра о восьмій вечора. Вранці вас зустрінуть у Ла Гвардії[178] з квитками, отже, до вечора ви встигнете на борт. До речі, Джеймсе, вони забрали з «Астора» твою маленьку валізу і славетну сумку для гольфу. Зараз у Вашингтоні спішно оформляють паспорт для Тіффані. В аеропорту на вас чекатиме людина з Держдепу, треба підписати деякі папери. Довелося потурбувати старих приятелів у ЦРУ. Денні випуски газет наперебій обсмоктують історію «Місто-привид перетворилося на порох» і тому подібне, проте, здається, писаки ще не рознюхали кінцівку про нашого приятеля Спенга, та й ваші імена поки не згадують. Мої хлопці кажуть, що поліція поки вами не цікавиться, хоча один з інформаторів стверджує, що мафія заворушилась і ваші прикмети розіслані. Об'явлено нагороду в десять тисяч. А це означає, що вам треба якнайшвидше щезнути. На корабель краще заходити окремо. Прикрийте, наскільки зможете, обличчя, відразу йдіть до каюти і не висовуйте носа. Коли хтось дістанеться кінця старої вітки і знайде паровоз, почнеться справжнє пекло. А з'ясувавши, що за трупами у них рахунок нуль-три, вони зі шкури виплигнуть, аби поквитатися.

— Здається, у «Пінкертонів» усе схоплено, — із захватом зауважив Бонд. — Але я зітхну з полегшенням лише тоді, коли ми удвох заберемося звідси. Раніше вважав ваших гангстерів купою макаронників, які увесь тиждень набивають черево піцою та пивом, а по суботах плюндрують автомайстерні чи аптеки, аби було що програти у неділю на перегонах. Тепер бачу, що насилля в них у крові.

Тіффані Кейс саркастично розсміялася.

— Треба було заразом перевірити твою голову, — похмуро мовила вона. — Станеться диво, якщо ми дістанемося «Ліззі» цілими. Вони

страшенно небезпечні! Завдяки капітану Крюкові досі нам щастило, але вічно так не триватиме. Ось тобі і макаронники!

— Та годі вам, голубки, — хмикнув Фелікс, поглядаючи на годинник. — Час рухатися. Мені ще треба повернутися до Вегаса і братися за пошуки кісток нашої старої кобилки на прізвисько «Норовиста Посмішка». А вам — на літак. Продовжите сварку на висоті двадцяти тисяч футів. Звідти краще видно. Можливо, навіть вирішите помиритися. Знаєте, як кажуть? — Він підкликав офіціанта. — Ніщо не зближує більше, ніж близькість душ.

Лейтер відвіз їх до аеропорту і розвернувся. У Бонда підступили сльози, коли він дивився вслід довгов'язій постаті друга, який кульгав до машини після теплого прощання з Тіффані.

— У тебе чудовий друг, — мовила дівчина, спостерігаючи за тим, як Лейтер грюкнув дверцятами і зірвався з місця під гурчання двигуна, вирушивши у зворотний довгий шлях через пустелю.

— Так, — відповів Бонд. — Фелікс — класний хлопець.

Місячне сяйво зблиснуло на металевому гаку, коли Лейтер прощально підняв руку, а потім курява осіла і металевий голос гучномовця оголосив: «Біля виходу номер п'ять починається посадка на рейс 93 до Чикаго та Нью-Йорка компанії «Трансворлд» . Пасажирів просимо пройти на посадку». Вони проминули скляні двері й розпочали довгу подорож через півсвіту до Лондона.

Новенький «Супер-Джи Констеллейшен»[179] ревів над нічним континентом, а Бонд лежав у своїй комфортабельній койці, чекаючи, коли прийде сон і забере зі собою його спотворене тіло, думав про Тіффані, яка спала в койці нижче, думав про завдання.

Він думав про миловидне личенько, що лежало на підкладеній долоні, таке невинне та беззахисне уві сні, коли єхидство зникало зі сірих очей, а іронічна посмішка залишала повні чуйні губи, і розумів, що перебуває за крок від закоханості. А вона? Наскільки сильна в неї зневага до усього чоловічого роду, що зародилась однієї ночі у Сан-Франциско, коли група мерзотників увірвалася в її кімнату і зґвалтувала? Чи зможе її жіноче єство коли-небудь пробитися з-поза барикади, яку вона почала будувати тієї ночі, аби відгородитися від усіх чоловіків у світі? Чи взагалі виповзе з мушлі, що затверділа за роки самотності та стриманості?

Бонд пригадав моменти за останні двадцять чотири години, коли він знав відповідь на ті запитання, пригадав чуйність дівчини, яка — поза маскою крутої учасниці клану в ролі контрабандистки, підставної особи або банкомету «блекджеку» — виглядала щасливою і немов казала: «Візьми мою руку, відчини двері в'язниці й вийдемо на світ Божий разом. Не журись, я тебе варта. Завжди чекала тебе, але ти не приходив, ось і довелося марнувати життя з волоцюгами…»

«Так, — подумав Джеймс, — усе буде добре. Але чи готовий він до наслідків? Якщо візьме її простягнуту руку, це означатиме назавжди. Йому доведеться стати її рятівником, психоаналітиком, якому пацієнтка довірила свою любов та віру в силу зцілення. Буде нечуваною жорстокістю відштовхнути її руку. Чи усвідомлює він, що це рішення означатиме для його кар'єри та життя в цілому?»

Бонд завовтузився в ліжку і залишив рішення на потім. Рано будувати плани. Він забігає вперед. Поживемо — побачимо. Хай все йде за своїм звичаєм. Джеймс відклав цю проблему і зосередився на М. та завданні, яке потребувало завершення. А опісля, вирішив, можна буде потурбуватися про особисте життя.

Що ж, частку змії відтято. Але яка — голова чи хвіст? Важко сказати, проте Бонд схилявся до думки, що Джек Спенг і загадковий ABC були головними виконавчими особами в контрабандному бізнесі, а Сераффімо відповідав лише за збут. Його нескладно замінити. Тіффані поза грою. Шейді Трі, на якого у неї прямий вихід, тепер напевне заляже на дно, поки буря не ущухне. Проте досі не було жодних доказів проти Джека Спенга та «Діамантового дому», а єдиною ниточкою, що вела до ABC, залишався телефонний номер у Лондоні, який Бонд мав якнайшвидше вивудити у дівчини. Адже його, разом із системою контактів, одразу змінять, тільки-но факти про зраду Тіффані та втечу Бонда сповістять до Лондона. Напевне, це виконає Шейді Трі. Саме це, подумав Джеймс, і робить його, Бонда, наступною мішенню Джека Спенга, заразом — і ABC. Тоді залишиться тільки, власне, початок ланцюжка, який ховається десь у Африці й на який може вивести ABC. Отже, найперше, що треба зробити, подумав Бонд перед тим, як поринути в сон, це доповісти усю ситуацію М., і нехай Лондон вступає у гру. Нехай люди Велланса стають до роботи. Бонду, власне, не так уже й багато залишиться. Хіба що написати купу звітів.

Потім — рутинна робота в кабінеті. Вечори він проводитиме з Тіффані, для неї у нього є вільна кімната. Треба надіслати Мей телеграму — хай підготує помешкання.

Потрібні квіти, есенції для ванни від «Флоріс»[180], провітрити постільну білизну…

Через десять годин після вильоту з Лос-Анджелеса літак наблизився до Ла Гвардії і перед посадкою розвернувся над морем.

О восьмій годині суботнього ранку в аеропорту народу було небагато, проте, як тільки вони ступили на землю, співробітник авіакомпанії зупинив їх і провів до бокового входу, де на них чекали двоє молодиків: один з «Пінкертонів», інший — з Держдепу. Поки вони обмінювалися світськими фразами щодо того, як минув політ, принесли їхній багаж, а потім їх просупроводжували через бокові двері на стоянку, де на них чекав шикарний коричневий «Понтіак» із затемненими вікнами і заведеним двигуном.

Наступні кілька годин вони провели в квартирі співробітника «Пінкертонів», аж допоки о четвертій вечора, з розривом у п'ятнадцять хвилин, піднялися критим трапом у безпеку чорного британського черева «Квін Елізабет»[181] і нарешті сховалися від решти світу за щільно зачиненими дверима своїх кают на палубі «М».

Проте, коли Тіффані Кейс, а потім Джеймс Бонд сховалися під навісом трапа, один з робітників доку, член профспілки докерів і, за сумісництвом, член клану Анастазії[182] швидко попрямував до телефонної кабінки поруч із митницею.

А трьома годинами пізніше чорний седан висадив на пірсі двох американських бізнесменів, які вчасно встигли пройти імміграційний та митний контроль і піднятися на борт, перш ніж корабельні гучномовці сповістили проводжальників, що пора залишати судно.

Один з двох бізнесменів — молодший — мав приємне обличчя та передчасне сивіюче волосся під широкополим «стетсоном» у непромокальному чохлі. На табличці його атташе-кейса було зазначено «Б. Кіттеридж».

Другий — високий, товстуватий чоловік з бігаючим поглядом маленьких очей за товстими біфокальними лінзами рясно пітнів і раз у раз витирав обличчя великою хустинкою.

Ім'я на табличці під рукояткою саквояжа сповіщало, що його власник — В. Вінтер, а нижче, червоним чорнилом, було дописано «Моя група крові — F».

КОХАННЯ ТА СОУС БЕАРНЕЗ

Точно о восьмій величне розкотисте ревіння сирени «Квін Елізабет» змусило задзеленькотіти вікна хмаросягів, буксири витягнули величезний лайнер на середину ріки, поставили носом до виходу з бухти, й, обережно набравши п'ять вузлів, корабель повільно рушив униз річкою, скориставшись моментом між припливом та відпливом.

Треба спочатку висадити лоцмана біля Амброузького маяка[183], а вже потім чотирилопатеві гвинти зіб'ють морську воду на вершки, «Елізабет» затремтить, випущена на волю, та широкою дугою між 45-ю і 50-ю паралеллю попрямує до точки під назвою Саутгемптон.

Сидячи в своїй каюті, прислухаючись до поскрипування дерев'яних частин та спостерігаючи за олівцем, який повільно перекочувався туалетним столиком між зубною щіткою і паспортом, Бонд пригадав дні, коли курс корабля був іншим[184] — зигзагоподібним, а в грі у схованки з німецькими підводними човнами, що нишпорили зграями, доводилося заглиблюватись навіть у Південну Атлантику. Звісно, мандрівка на кораблі й досі справжня пригода, але тепер «Квін» перебуває у захисному коконі радіосигналів — власного радара, LORAN[185], ехолота — та рухається, немов східний набоб в оточенні ескорту охоронців, отже, припустив Бонд, нудьга й розлад травлення будуть єдиними ризиками мандрівки.

Він підняв телефонну слухавку і попросив з'єднати з міс Кейс. Почувши його голос, вона видала театральний стогін.

— Моряк ненавидить море, — сказала. — Ми ще пливемо по річці, а мене вже нудить…

— Мене також, — визнав Бонд. — Залишайся в каюті й харчуйся драмаміном зі шампанським. З мене не буде пуття ще кілька днів. Я викликаю до себе лікаря і масажиста з турецьких бань та спробую отямитися. До речі, нам обом краще не висовуватися до закінчення подорожі. У мене передчуття, що нас вичислили у Нью-Йорку.

— Гаразд. Якщо обіцяєш телефонувати щодня, — відгукнулася Тіффані, — й запросиш мене до веранди-гриль, коли буду спроможна проковтнути хоча б трохи ікри. Домовилися?

Бонд розсміявся.

— Тільки якщо наполягатимеш, — сказав. — Але навзаєм хочу, щоб ти пригадала усе, що зможеш, про того ABC у Лондоні — телефонний номер, будь-що. Обіцяю розказати що до чого і чому я в цьому зацікавлений, але поки просто довірся мені. Домовилися?

— Як скажеш, — відповіла дівчина байдуже, немов ця частина її життя втратила будь-яку актуальність.

Хвилин десять Бонд детально її розпитував, але, за винятком малозначущих деталей, нічого суттєвого про ABC не дізнався.

Поклавши слухавку, він викликав стюарда і замовив обід, а потім засів за довжезний рапорт, який мав зашифрувати та відіслати сьогодні увечері.

Поки «металевий Майк»[186] вів корабель через ніч, три з половиною тисячі мешканців маленького міста на п'ять наступних днів пристосовувалися до життя маленької громади, де могло статися будь-що — пограбування, бійки, звабления, пияцтво, облуда, навіть народження дитини-другої, спроба самогубства, і, ймовірно, навіть убивство.

Поки залізне містечко розсікало гладінь Атлантики, а легкий нічний бриз муркотів та зітхав біля головної щогли, радіоантени передавали морзянку черговому офіцерові у Портісхед[187].

Рівно о десятій вечора за східним стандартним часом радист корабля передав таку каблограму: «ABC, ДІАМАНТОВИЙ ДІМ, ХЕТТОН-ГАРДЕН, ЛОНДОН. ОБ'ЄКТИ ВИЯВЛЕНІ КРП У РАЗІ ВЖИТТЯ НАГАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ОЧІКУЄМО НА ФОРМУВАННЯ ЦІНИ БАЖАНО В ДОЛАРАХ». І підпис — ВІНТЕР.

А годиною пізніше, поки радист похмуро зітхав при думці, що йому потрібно передати п'ятсот п'ятилітерних груп, адресованих КЕРУЮЧОМУ ДИРЕКТОРОВІ, ЮНІВЕРСАЛ ЕКСПОРТ, РІДЖЕНТС-ПАРК, ЛОНДОН, радіооператор у Портісхеді відбив коротку каблограму: «ВІНТЕРУ ПАСАЖИРУ ПЕРШОГО КЛАСУ КВІН ЕЛІЗАБЕТ, у якій ішлося: «БАЖАНО ПРИЙНЯТТЯ НАЙШВИДШОГО ЧИСТОГО РІШЕННЯ ЩОДО

КЕЙС ПОВТОРЮЮ КЕЙС КРП ПЛАТИМО ДВАДЦЯТЬ ТИСЯЧ КРП ІНШИМ ОБ'ЄКТОМ ЗАЙМЕМОСЬ ОСОБИСТО ПІСЛЯ ПРИБУТТЯ ДО ЛОНДОНА ПІДТВЕРДІТЬ АВС».

Оператор продивився список пасажирів, знайшов прізвище Вінтер, поклав телеграму до конверта й відіслав на палубу «А», що була на рівень нижче палуби, де розмістилися Бонд з дівчиною. Там у каюті двоє чоловіків, знявши піджаки й закотивши рукави сорочок, грали в карти, і стюард, принісши телеграму, почув, зачиняючи двері, як товстун загадково мовив чоловікові зі сивим волоссям:

— Оце так діло друзяко! Двадцять штук за дрібничку. Чуваче, ми у шоколаді!

Тільки на третій день Бонд із Тіффані домовилися зустрітися та випити по коктейлю на оглядовій палубі, а потім повечеряти на веранді-гриль. Опівдні погода була чудовою, стояв повний штиль, і після сніданку в каюті Бонд отримав категоричне повідомлення, в якому круглим дівочим почерком на аркушикові фірмового корабельного паперу було написано: «Признач мені побачення. Дивися, не підведи». Бонд одразу потягнувся до телефона.

Після триденної розлуки вони скучили одне за одним, проте Тіффані прийшла у всеозброєнні, бо, підсівши до нього за дальній столик у темному куті напівкруглого коктейль-бару в носовій частині судна, який він так довго вибирав, саркастично запитала:

— Що за місце ти вибрав? Соромишся мене, чи що?

Я причепурилась, одягла найкращі голлівудські лашки, про які педики тільки й мріють, а ти мене ховаєш, немов якусь «міс Райнгольд–1914[188]». Хочу трохи порозважатися на цьому дірявому кориті, а ти мене в закутку триматимеш.

— Отакої, — відгукнувся Бонд. — Тобі тільки й потрібно, щоб у мужиків серце вискакувало.

— Чого ж іще очікувати від дівчині на «Квін Елізабет»? Мені тут що, рибу ловити?

Бонд розсміявся, підкликав офіціанта і замовив два сухих мартіні з лимонною цедрою.

— Можу запропонувати тобі альтернативний варіант…

— Дорогий щоденнику, — саркастично мовила дівчина, — я чудово проводжу час з одним симпатичним англійцем. Проте проблема в тому, що його приваблюю не я, а мої фамільні діаманти. Що робити? Як мені порозумітися? — Тіффані раптом схилилася, поклала правицю на руку Джеймса і мовила: — Послухай, Бонде. Я щаслива, як той цвіркунчик. Мені тут подобається. Подобається бути тут із тобою. Мені навіть подобається цей чудовий столик у найтемнішому куті, де ніхто не побачить, як я взяла тебе за руку. Не звертай на мене уваги, я просто очманіла від щастя. І не ображайся на мої дурні жарти, гаразд?

Вона вдягнула темно-кремову блузку зі шантунгського шовку та вугільно-чорну спідницю із шерсті з бавовною. Нейтральні кольори лише підкреслювали її легку засмагу кольору кави з молоком. Витончений квадратний годинник фірми Картьє на чорному ремінчикові був єдиною прикрасою, а коротко підстрижені нігті маленької руки, що лежала зверху його, були непофарбовані. Блідо-золоте волосся, що спадало важкими хвилями, відбивало сонячне світло, а в глибіні переливчастих сірих очей, а також у напіврозкритих розкішних губах, крізь які проглядалися білі зубки, застигло питання.

— Добре, — відповів Бонд, — обіцяю не ображатися, Тіффані. Усе, що ти кажеш, мені подобається.

Відповідь її задовольнила. Принесли напої. Дівчина забрала руку і продовжила спостерігати за Бондом крізь скло бокала з коктейлем.

— А тепер розкажи мені дещо, — попросила. — По-перше, хто ти такий і на кого працюєш? Попервах, іще у готелі, я подумала, що ти такий собі волоцюга. Проте, тільки-но ти вийшов за двері, зрозуміла, що помиляюся. Варто мені було натякнути про це ABC, і ми б позбулися багатьох проблем. Чомусь я цього не зробила. Ну ж бо, Джеймсе, колися…

— Я працюю на уряд, — відповів Бонд. — Вони намагаються покласти край торгівлі діамантами.

— Типу секретний агент?

— Простий держслужбовець.

— Припустимо. І що ти збираєшся зробити зі мною, коли доберемося до Лондона? Зачинити мене?

— Так. У мене в квартирі є вільна кімната.

— Непогано. Тож стану підданицею Її Високості, як ти? Я не проти стати підданицею.

— Думаю, ми зможемо це владнати згодом.

— Ти одружений? — вона зробила паузу. — Чи як?

— Ні. Іноді маю романи.

— Отже, ти один з тих старомодних чоловіків, яким подобається спати з жінками. А чому не одружений?

— Вважаю, тому, що самому простіше розібратись із життям. У більшості шлюбів люди не додають свої життя одне до одного, а віднімають.

Тіффані Кейс замислилася:

— Може, ти правий, — нарешті мовила. — Одначе тут головне, що саме ти готовий додати — людське чи тваринне. Сам-один ніхто не може вважати себе цілісним.

— А щодо тебе самої?

Незручне запитання.

— Можливо, я вдовольнялася лише тваринним, — дуже неохоче відповіла дівчина. — А за кого мені тут було заміж виходити, скажи на милість? За Шейді Трі?

— Напевне, була купа інших варіантів…

— Жодного, — сердито огризнулася дівчина. — Ти, напевне, вважаєш, що мені не слід було знатися з тими людьми. Може, я вибрала не той шлях, — гнів, що спалахнув ув її очах, згаснув, вона відступила. — Таке трапляється з людьми, Джеймсе. Часто-густо. Але іноді в тому нема їхньої вини.

Джеймс Бонд простягнув руку й міцно стиснув її долоню.

— Я знаю, Тіффані. Фелікс мене трохи просвітив. Саме тому я й не розпитую тебе. Просто спробуй не думати про це. Ми з тобою тут і зараз. Те, що було учора, залишилось у минулому. — Він змінив тему: — А тепер дозволь мені дещо запитати. По-перше, чому тебе назвали Тіффані та як ти отримала місце банкомета в «Тіарі»? Де, чорт забирай, навчилася так майстерно здавати карти? Ти робила з ними чортзна-що. Навіть не уявляю, що ти ще вмієш.

— Дякую, друже мій, — іронічно відгукнулася дівчина. — Ще вмію плавати на кораблі. А ім'ям своїм маю дякувати дорогому батькові Кейсу, який настільки засмутився, коли у нього народилася дівчинка, а

не хлопчик, що залишив моїй матері тисячу баксів та пудреницю від «Тіффані»[189] й пішов геть. Записався у флот і врешті-решт знайшов свою смерть на Іодзимі[190]. Отже, матері не залишалося нічого кращого, як назвати мене Тіффані Кейс та узятися працювати, щоби прогодувати нас обох. Вона почала з кількох дівчат за викликом, але потім її плани стали амбітнішими. Це також будить у тобі обурення? — з викликом спитала вона.

— Не переймайся через мене, — сухо відгукнувся Бонд. — Ти не належала до числа тих дівчат.

Тіффані знизала плечима.

— А потім наш заклад сплюндрували бандити, — вона зробила паузу і допила мартіні. — І я пішла своїм шляхом. Перепробувала усі роботи, на яких беруть дівчат. Опісля опинилася в Ріно. У них там є курси для круп'є, тож я записалась і почала працювати як навіжена. Закінчила повний курс. Спеціалізувалася на кребсі, рулетці та блекджеку. Банкомет заробляє непогані гроші. До двохсот доларів на тиждень. Чоловікам подобається, коли карти здають дівчата, а жінкам це теж додає впевненості. Вони чомусь вважають, що ми ставимося до них прихильно. Сестринська любов, так би мовити. Чоловіки-банкомети їх відлякують. Але не думай, що робота — просто мед. Звучить краще, ніж виглядає на ділі.

Вона замовкла й усміхнулася.

— Тепер — твоя черга. Замов мені ще коктейль і розкажи, якою, на твій погляд, має бути жінка, котру ти готовий додати до себе.

Бонд гукнув офіціанта, запалив сигарету і повернувся до Тіффані.

— Вона має готувати соус Беарнез так само гарно, як і займатися коханням.

— Якір мені в спину! Отже, будь-яка тупа баба, що вміє готувати та розставляти ноги?

— Аж ніяк! Вона повинна мати те звичайне, що притаманне жінці, — золотисте волосся, сірі очі, чуттєві губки, ідеальну фігуру. До того ж володіти почуттям гумору, вміти стильно одягатися, грати в карти та купу іншого. Нічого особливого.

— І ти одружився б з такою, якби знайшов?

— Не обов'язково, — відповів Бонд. — Справа в тому, що я майже одружений. На чоловікові. Його ім'я починається з М., і, перш ніж

одружитись із жінкою, мені доведеться попросити розлучення з ним. А я не впевнений, що мені цього хочеться. Вона почне готувати мені круглі канапки у вітальні, а потім закрутяться нудні чвари на кшталт «це ти винуватий, не я», що додаються до будь-якого шлюбу. Довго такий альянс не протримається.

У мене почнеться клаустрофобія, і я втечу. Попрошу відправити мене в Японію чи ще кудись.

— А щодо дітей?

— Бажав би мати, — коротко відповів Бонд. — Але хіба на пенсії. Інакше буде нечесно щодо них. Моя робота не завжди безпечна. — Він подивився, чи залишився напій, і випив залпом. — А що думаєш із цього приводу ти? — запитав Джеймс, щоби змінити тему.

— Гадаю, будь-яка жінка мріє повернутися додому і побачити на столику у вестибюлі чоловічий капелюх, — задумливо мовила Тіффані. — Проблема в тому, що мені ніколи не щастило знайти під капелюхом правильного чоловіка. Можливо, я недостатньо глибоко копала. Чи не там. Знаєш, як буває, коли потрапляєш у колію. Звикаєш і більше не намагаєшся зазирнути за край. У цьому сенсі зі Спенгами було непогано. Завжди мала і на хліб, і на масло. Почала відкладати гроші. Проте в такій компанії у дівчини не може бути друзів. Ти або чіпляєш на лоба табличку «Не входити», або стаєш безвідмовною профурсеткою. Але тепер я по горло сита самотністю. Знаєш, як кажуть хористки на Бродвеї? «Самотньо навіть прати білизну без чоловічих сорочок».

Бонд розсміявся.

— Ну тепер ти точно вибралася з колії, — він запитально подивився їй в очі: — А щодо містера Сераффімо? Дві спальні кімнати у вагоні, вечеря зі шампанським, подана для двох…

Перш ніж він устиг завершити фразу, очі дівчини на мить спалахнули, вона підвелася з-за столика і рвучко попрямувала до бару.

Бонд вилаяв себе. Він поклав на стіл гроші й поспішив слідом. Наздогнав її на прогулянковій палубі.

— Послухай, Тіффані… — почав.

Вона різко повернулася.

— Яким же ти можеш бути нестерпним! — її очі зросили сльози. — Навіщо потворити усе образливою фразою! О Джеймсе, — з докором у

голосі мовила дівчина і повернулася до вікон, шукаючи в сумочці хустинку. —
Ти не розумієш, — вона промокнула сльози.

Бонд обняв і пригорнув Тіффані до себе.

— Люба моя… — він знав, що будь-яке непорозуміння найкраще лікує фізична близькість, проте час та слова також мають значення. — Я зовсім не бажав тебе образити. Просто хотів переконатися. Там, у потязі, я провів не найкращі години, проте вигляд накритого стола поранив мене значно більше, ніж подальша екзекуція.
Я мав запитати.

Тіффані недовірливо підняла голову.

— Правда? — уточнила вона, дивлячись прямо в очі. — Хочеш сказати, що я вже тоді подобалася тобі?

— Не мели дурниць, — нетерпляче відгукнувся Бонд. — Ти й сама це чудово знаєш.

Тіффані відвернулась і почала дивитись у вікно на нескінченну гладінь синього моря та зграйку чайок, що компанували їхньому розкішному кораблеві. Потім запитала:

— А ти читав «Алісу в Дивокраї»?

— У дитинстві, — відповів Бонд. — А що?

— Там є рядок, який я часто згадую, — сказала вона: — «О Мишо, чи не знаєте ви, як мені вибратися з цього моря сліз? Я вже дуже стомилася плавати, о Мишо!» Пам'ятаєш? Тож я подумала, що ти допоможеш мені випливти. А натомість умочив мене в нього з головою. Ось чому я засмутилася, — Тіффані знову підняла на нього очі. — Хоча думаю, що ти зробив це ненавмисне.

Бонд мовчки подивився їй ув обличчя, потім схилився і поцілував у губи.

Тіффані не відповіла на поцілунок, вирвалася з обіймів, очі знову запалали бісиками. Вона взяла Бонда під руку і розвернула до відчинених дверей, що вели до ліфтів. — Відвези мене вниз, — мовила. — Мені конче необхідно перефарбувати обличчя, і ще я збираюся витратити купу часу, щоби причепурити тіло так, аби продати його подорожче. — Вона на хвильку замовкла, потім прошепотіло на вушко: — На випадок, якщо вас це цікавить, пане Джеймс Бонд, я ніколи в житті не займалася тим, що ви, чоловіки,

називаєте «переспати з мужиком». — Вона потягнула його за руку. — А тепер ходімо, — мовила різко. — Тобі саме пора попарити малого. Наскільки розумію, тобі подобається, коли я висловлююся конче конкретно. Ваш брат і не таке пише на стінках туалетів.

Бонд провів Тіффані до каюти й пішов до себе, де прийняв гарячу ванну, а опісля холодний душ. Потім завалився у ліжко і, посміхнувшись, перебрав у пам'яті деякі кумедні висловлювання дівчини. Він уявляв, як вона зараз лежить у ванні, дивиться на батарею тюбиків та пляшечок і думає, що всі англійці божевільні.

У двері постукали. Увійшов стюард і поставив на стіл тацю.

— Що це до дідька таке? — спитав Бонд.

— Із компліментами від шефа, сер, — відповів стюард і вийшов, причинивши за собою двері.

Вилізши з ліжка, Бонд підійшов до столика й підняв серветку. Його обличчя розпливлося в усмішці. На таці стояла маленька пляшка «Боллінже», підігріте блюдо з чотирма канапками з біфштексами та блюдечко зі соусом. Поруч лежала записка: «Цей соус Беарнез створила міс Т. Кейс без моєї допомоги». І підпис — шеф-кухар.

Бонд наповнив бокал шампанським, рясно намазав беарнезьким соусом м'ясо і повільно розжував. Потім потягнувся до телефона.

— Тіффані?

На іншому кінці дроту почувся задоволений сміх.

— Маю визнати, що ти відмінно готуєш беарнезький соус….

І поклав слухавку.

РОБОТА ЗАЧЕКАЄ

У будь-якому любовному романі є той п'янливий момент, коли вперше, в людному місті — ресторані чи театрі — чоловік кладе руку на коліно дівчині, а вона замість того, щоби відсахнутися, накриває долоню чоловіка своєю. Ці жести красномовно кажуть самі за себе. Значить, про все домовлено. Угоди підписано. Настає хвилина мовчання, коли тільки кров грає в жилах.

Була одинадцята вечора, і по кутках веранди-гриль залишалося сидіти кілька пар. За бортом велетенського лайнера, що орав чорні луки Атлантики, в місячному сяйві плескалися хвилі, а на кормі, де лише легке погойдування нагадувало, що корабель узагалі рухається,

двоє людей сиділи, притулившись одне до одного під лампою з рожевим абажуром.

До столика наблизився офіціант з рахунком, і вони знехочу відпустили руки. Проте тепер обоє мали весь час у світі, й не було потреби у зайвих словах чи жестах. Обличчя дівчини сяяло щастям, коли вона зазирнула в очі Бонду, тільки-но відійшов офіціант.

Ліфтом вони піднялися на прогулянкову палубу.

— Куди далі, Джеймсе? — запитала Тіффані. — Я б не відмовилася від кави та «стінгеру[191]» з білим ментоловим лікером, поки заглянемо до аукціонної зали. Я так багато про неї чула! Можемо заробити купу грошей…

— Згода, — відгукнувся Бонд. — Усе, що забажаєш, — він притиснув її руку до себе, й удвох вони увійшли до великого салону, де закінчувалася гра у «бінго», і попрямували далі, через поки що порожній танцювальний майданчик, де музиканти настроювали інструменти.

— Тільки не купуй мені квиток. Тут усе залежить від удачі, й тільки п'ять відсотків іде на благодійність. Майже такі самі шанси, як у Лас-Вегасі. Але це весело, особливо з гарним аукціоністом. Кажуть, на борту грошей вистачає.

Курильна кімната була майже порожня, і вони вибрали маленький столик подалі від естради, де старший стюард розміщував атрибути аукціонера — скриньку з пронумерованими картками, молоток, карафу з водою.

— У театрі цей момент називають «причепуритися перед публікою», — зауважила Тіффані, коли вони всілися серед гаю порожніх стільців та столів.

Але не встиг Бонд зробити замовлення стюарду, як двері, що вели до кінозалу, відчинились, і за мить курильний салон заповнився сотнею людей.

Аукціонер — рожевощокий пузань із Мідлендсу[192] з червоною гвоздикою у лацкані смокінга, постукав молотком, закликаючи до тиші, й оголосив, що, згідно із розрахунками капітана, «Квін Елізабет» наступного дня має подолати від 720 до 739 миль, отже, будь-яка дистанція, менша 720, буде вважатися «Нижнім полем», а більша за 739 — «Вищим полем». — А тепер, пані та панове, подивимося, чи

зможемо ми подолати в цьому рейсі рекорд корабля, котрий становить вражаючі дві тисячі чотириста фунтів (аплодисменти).

Стюард простягнув скриньку з картками найдорожче на вигляд одягненій леді, а потім передав картку, що вона витягла, ведучому.

— Отже, пані та панове, маємо чудовий номер, з якого і почнемо аукціон. 738. У найвищій частині шкали. Оскільки бачу в залі багато нових обличь (сміх), це означає, що сьогодні на морі повний штиль. Пані та панове, якою буде перша ставка за номер 738? Хто готовий запропонувати п'ятдесят фунтів? Хто дасть п'ятдесят фунтів за цей щасливий номер? Двадцять, сер? Гаразд, треба з чогось починати. І підйом до… двадцяти п'яти. Дякую, мадам. І тридцять. Сорок ось там, стюарде. І сорок п'ять від мого друга містера Ротблатта. Дякую, Чарлі. Хто дасть більше за номер 738? П'ятдесят. Дякую, мадам. Отже, ми повернулися туди, з чого почали. (Сміх). Хто запропонує більше п'ятдесяти фунтів? Нема охочих? Високий номер. Спокійне море. Хто дасть п'ятдесят п'ять? Гаразд, іде за п'ятдесят. П'ятдесят — раз, п'ятдесят — два.

Стук молотка сповістив про продаж.

— Дякуючи Богові, нам трапився хороший аукціоніст, — сказав Бонд. — Номер гарний і проданий задешево. За такої погоди і якщо ніхто не звалиться за борт, усі вважатимуть, що ми пройдемо більше 739 миль. «Вище поле» сьогодні вартуватиме пакета.

— Що означає «пакет»? — спитала Тіффані.

— Двісті фунтів. Може, більше. Думаю, звичайні номери підуть по сотні. Перший номер коштує завжди дешевше, ніж подальші. Народ ще не розігрівся. Єдиний розумний крок у грі — придбати цей перший номер. Будь-який може стати виграшним, але перший коштує дешевше.

Коли Бонд закінчив пояснення, наступний номер придбала за дев'яносто фунтів симпатична дівчина з палаючими очима, котру вочевидь підтримував її супутник — сивоволосий чоловік, який молодився і тому виглядав схожим на карикатурного «папика»-покровителя зі журналу «Есквайр».

— Ну ж бо, Джеймсе, купи мені номер, — заблагала Тіффані. — Погано ти розважаєш дівчину. Дивись, як люди роблять.

— Він давненько подолав повноліття, — відгукнувся Бонд. — Йому напевне шістдесят. Коли тобі до сорока, дівчата нічого не коштують. А потім за дівчат або доводиться платити, або розказувати їм байки. З двох варіантів байки — найгірший, — він посміхнувся. —
А сорока мені ще нема.

— Не задирай носа, — парирувала дівчина, глянувши на нього. — Недарма кажуть, що підстаркуваті чоловіки — найкращі коханці. До того ж мені здалося, що ти не скупердяй. Готова побитись об заклад, що ти не хочеш грати, бо азартні ігри тут незаконні.

— Усе законно, допоки ми не далі трьох миль від берега, — відповів Бонд. — Але навіть «Кунард»[193] була до дідька обережною, щоб не заплямувати ім'я компанії. Послухай. — Він підняв оранжевий проспект, що лежав на столику, і прочитав: — Аукціон-тоталізатор щодо денного переходу судна, — прочитав. — З огляду на численні запити вважаємо за потрібне наголосити на офіційному ставленні Компанії до вищезгаданого аукціону. Компанія вважає небажаним, щоби стюарди курильного салону або інші члени обслуговуючого персоналу корабля брали участь в організації тоталізатора стосовно щоденного переходу судна. — Бонд подивився на Тіффані. — Бачиш, вони тримають карти близько до грудей. І далі написано: «Компанія пропонує пасажирам вибрати серед подорожувальників комісію для формулювання правил аукціону та інших питань… стюарди курильного салону можуть після запрошення і якщо це не зашкодить виконанню службових обов'язків допомогти Комітету в організації заходу».

— Доволі обережно, — прокоментував прочитане Бонд. — Саме комісія відповідає у разі несподіванок. Послухай сюди. Ось де собака зарита. — Він прочитав далі: «Компанія звертає особливу увагу на дотримання фінансових норм і правил Об'єднаного Королівства стосовно обіговості векселів, номінованих у фунтах стерлінгів, та обмежень щодо ввезення стерлінгових банкнот до Об'єднаного Королівства».

Бонд поклав листівку на столик.

— Ну і далі в такому ж дусі, — він усміхнувся до Тіффані. — Отже, припустимо, я придбаю тобі квиток з числом, який виграє дві тисячі фунтів. Це — купа доларів, фунтів та чеків. Єдиний спосіб провезти

таке багатство, навіть припустивши, що усі чеки виявляться справжніми, в чому я сумніваюся, — це сховати їх у трусах. Таким чином ми повертаємося до старої доброї контрабанди, тільки тепер у ролі правопорушників.

Дівчину ця промова не вразила.

— В одній із банд був такий собі хлопець, якого звали Абадаба, — почала вона. — Він вважав себе розумником, який знає відповіді на усі питання. Розраховував шанси на перегонах, обчислював відсоток прибутку в лотереї, одним словом, був мозковим центром. Його звали «Чарівник країни Шансів». А загинув од випадкової кулі під час перестрілки з Голландцем Шульцом[194]. — І додала: — Здається мені, що тебе можна порівняти з тим Абадабою — ти шукаєш привід, щоб не витрачатися на дівчину. Та годі, — вона смиренно зітхнула, — хоча б на ще один «стінгер» вдасться тебе розкрутити?

Бонд покликав стюарда, а коли той відійшов, Тіффані схилилася до Бонда так, що її волосся приємно залоскотало його щоку. — Насправді я більше не хочу. Ти — пий. Я бажаю сьогодні залишитися тверезою, як скельце, — вона сіла рівно й діловито спитала: — Гаразд, то що тут коїться? Будуть нас розважати?

— Зараз почнеться, — відгукнувся Бонд.

Аукціонер підвищив голос, і шум у залі стихнув.

— А тепер, пані та панове, ми наближаємося до питання на шістдесят чотири тисячі доларів. Хто готовий ризикнути стома фунтами за вибір між Верхнім та Нижнім полем? Ми всі знаємо, що це означає — вибір Верхнього поля, яке сьогодні чомусь дуже популярне (сміх). Звісно, завдяки чудовій погоді за вікном. Отже, хто першим ризикне стома фунтами на вибір між Верхнім та Нижнім полем?

— Дякую, сер. Ось і сто десять. Сто двадцять. Сто тридцять. Дякую, мадам.

— Сто п’ятдесят, — почувся голос чоловіка за сусіднім столиком.

— Сто шістдесят, — цього разу озвалася жінка.

Байдужим голосом чоловік запропонував сто сімдесят.

— Вісімдесят, — кинув хтось.

— Двісті фунтів.

Щось змусило Бонда повернути голову і подивитися на того, хто це сказав.

То був великий габаритний чоловік. Його одутле, немов печене яблуко, обличчя блищало від поту. Маленькі темні та холодні оченята пильно спостерігали за ведучим на естраді крізь товсте скло окулярів. Голова, здавалося, росла прямо з пліч. Піт покривав його чорну порість волосся. Він зняв окуляри, витягнув хустинку і почав лівою рукою круговим рухом витирати піт з лівої половини обличчя та шиї, потім переклав хустинку в правицю і завершив обтирання, змахнувши краплі поту з носа.

— Двісті десять, — сказав хтось.

Підборіддя товстуна затремтіло, він відкрив маленький ротик і рівним голосом зі сильним американським акцентом промовив:

— Двісті двадцять.

Чим же цей чоловік сколихнув глибини пам'яті Бонда? Він роздивлявся його обличчя, а мозок швидко перебирав внутрішню картотеку, шухляда за шухлядою, у пошуках відповіді. Обличчя? Голос? Англія? Америка?

Нарешті Бонд здався і зиркнув на іншого чоловіка за столиком. І знову те саме нечітке відчуття, наче він його десь бачив.

Ці на диво тонкі риси молодого обличчя під прилизаним назад сивуватим волоссям. М'який погляд карих очей під довгими віями. Чоловіка можна було вважати красенем, якби не м'ясистий ніс та широкий рот з тонкими губами, зараз привідкритий у посмішці, подібно до щілини поштової скриньки.

— Двісті п'ятдесят, — голосом автомата повторив товстун.

Бонд звернувся до Тіффані:

— Ти не бачила раніше тих двох?

Зморшка занепокоєння запала на його чолі.

— Ні, — впевнено відповіла дівчина. — Ніколи не бачила. Нагадують вихідців з Брукліна чи продавців одягу зі Швацького кварталу[195]. Тебе щось непокоїть?

— Та ні, — невпевнено відгукнувся Бонд, кидаючи на парочку прискіпливий погляд, — не думаю.

У салоні пролунали оплески, ведучий засяяв посмішкою і тріснув по столу молотком.

— Пані та панове, — оголосив тріумфально він. — Така торгівля мені подобається. Триста фунтів від чарівної леді в чудовій рожевій сукні

(голови повернулися та витягнулися, почулося шепотіння «Хто це?»). — А тепер, сер, — голови повернулися до столика товстуна, — можу я оголосити триста двадцять п'ять?

— Триста п'ятдесят, — сказав товстун.

— Чотириста, — скрикнула дама в рожевому.

— П'ятсот, — голос був бляклим, байдужим.

Дівчина в рожевому сердито щось зашепотіла своєму супутникові. Той якось одразу скис, спіймав погляд ведучого і заперечливо похитав головою.

— Хтось дасть більше п'ятисот? — запитав аукціонер. Він був упевненим, що витиснути більше з присутніх йому не вдасться. — П'ятсот — раз. П'ятсот — два. — Гонг. — Продано джентльмену за он тим столиком, і я вважаю, він цілком заслужив наші оплески, — слідом за ведучим ще дехто заляпав долонями. Але слабко. Було видно, що публіка явно віддала перевагу дівчині в рожевому.

Товстун трохи піднявся на стільці й одразу ж сів на місце. Аплодисменти не справили на нього враження, його погляд сконцентрувався на ведучому.

— Згідно з правилами аукціону ми маємо поставити джентльмену формальне запитання: на яке поле — Нижче чи Вище — він поставив? (Сміх у залі). Отже, сер, яке поле — Верхнє чи Нижнє — вибрали ви? — у голосі аукціонера прозвучала іронія. Відповідь стала несподіванкою.

— Нижнє поле.

У людній Курильній залі настала повна тиша, а потім пробіг недовірливий шепіт. Доцільним став би вибір Верхнього поля, оскільки погода чудова, а «Квін» легко робила тридцять вузлів. Може, йому було відомо дещо, чого не знали інші? Може, він підкупив когось на капітанському містку? Наближається шторм? Чи вони збилися з курсу?

Ведучий закликав до тиші.

— Прошу пробачити, сер, ви назвали Нижнє поле?

— Саме так.

Ведучий іще раз стукнув молотком.

— У такому разу, пані та панове, тепер нам залишається розіграти Верхнє поле. Мадам, — звернувся він до дівчини в рожевому, — можна

вас попросити розпочати торги?

Бонд повернувся до Тіффані.

— Безглуздя якесь! Просто неймовірна дурість. Море гладке, наче скло, — він знизав плечима. — Єдине розумне припущення: їм дещо відомо. Утім, нас це не має турбувати. Може, вони щось почули… — Він повернувся і ще раз зиркнув на двох чоловіків, потім різко відвів очі. — Так чи інакше, ці люди чомусь зацікавлені у нас.

Тіффані озирнулася.

— Зараз вони на нас не дивляться. Мені вони здаються диваками. Сивоволосий виглядає телепнем, а товстун узагалі палець смокче. Дивнуваті типчики!.. Не думаю, що вони розуміють, на що поставили. Здається, у них не всі вдома.

— Смокче палець? — перепитав Бонд. Він машинально провів рукою по волоссю, немов намагаючись пригадати.

Якби Тіффані дала йому час, Джеймс, можливо, й пригадав би. Але Тіффані взяла його під руку, притулилася всім тілом, волосся лоскотало його щоку.

— Бог з ними, Джеймсе. Навіщо забивати голову якимось недоумками, — в її очах спалахнули вогники пристрасті. — Мені тут набридло. Ідемо деінде.

Вони піднялися з-за столика і вийшли зі шумної зали до сходів. Спускаючись на палубу нижче, Бонд обійняв дівчину за талію, а та поклала голову йому на плече.

Вони наблизилися до дверей каюти Тіффані, але вона потягнула його далі скрипучим коридором.

— Ходімо до твоєї каюти, Джеймсе, — прошепотіла.

Бонд зберігав мовчання, аж допоки двері каюти не зачинилися позаду. Обійнявшись, вони стояли посередині чарівної, відокремленої від великого світу комірчини, де належали одне одному.

— Люба моя… — сказав Бонд, погладжуючи її волосся та цілуючи в губи.

Потім інша його рука ковзнула по «блискавці» на спині її сукні, й, не розмикаючи вуст, Тіффані переступила через сукню, що впала.

— Хочу все, Джеймсе, — прошепотіла вона, важко дихаючи. — Усе, що ти коли-небудь давав дівчині. Зараз. Негайно.

Бонд нахилився, охопив руками її стегна, трохи підняв дівчину й обережно опустив на підлогу.

СМЕРТЬ — ЦЕ НАЗАВЖДИ

Останнім, що пригадав Бонд, перш ніж задзвонив телефон, було схилене над ним обличчя Тіффані. Вона поцілувала його і сказала:

— Любий, не варто спати на лівому боці, це погано для серця. Так воно може зупинитися. Повернися на інший бік.

Він слухняно перекинувся, почув, як клацнули двері, й заснув під звук її голосу та розмірене погойдування корабля на хвилях Атлантичного океану.

А потім у темній каюті пролунав різкий телефонний дзвінок. Бонд вилаявся, зняв слухавку і почув голос оператора:

— Вибачте, сер, що потурбував вас. На ваше ім'я надійшла шифрована телеграма з грифом «Терміново». Хочете, щоб я продиктував її вам чи передати посильним?

— Передайте, будь ласка, посильним, — відповів Бонд. — Дякую.

Що за чорт! Усю красу, пристрасть та збудження чуйного кохання було грубо відкинуто. Він увімкнув світло, виліз із ліжка і, струшуючи зі себе рештки сну, пішов приймати душ.

Десь із хвилину він простояв під крижаною водою, щоби трохи очуняти, потім розтерся, підняв з підлоги штани й сорочку.

У двері постукали. Джеймс прийняв каблограму, усівся за стіл, запалив сигарету і похмуро взявся до роботи. В міру того, як групи літер перетворювалися на слова, а слова складались у фрази, його очі звужувались, а по шкірі поповзли мурашки.

Телеграма була від Начальника канцелярії. Він повідомляв:

ПО-ПЕРШЕ ТАЄМНИЙ ОБШУК В ОФІСІ САЙЕ ВИЯВИВ ТЕЛЕГРАМУ З «КЕ» АДРЕСОВАНУ АВС ПІДПИСАНУ ВІНТЕРОМ СТОСОВНО ВАШОЇ З КЕЙС ПРИСУТНОСТІ НА БОРТУ ІЗ ЗАПИТОМ ІНСТРУКЦІЙ КРП ВІДПОВІДЬ АДРЕСОВАНА ВІНТЕРУ ПІДПИСАНА АВС МІСТИТЬ НАКАЗ УСУНУТИ КЕЙС КОМА ЦІНА ПИТАННЯ ДВАДЦЯТЬ ТИСЯЧ ДОЛАРІВ КРП ПО-ДРУГЕ МИ ВВАЖАЄМО ЩО РУФУС Б САЙЕ Є АВС ЩО ЧАСТКОВО ЗБІГАЄТЬСЯ З ІНІЦІАЛАМИ ФРАНЦУЗЬКОЮ ПО-ТРЕТЕ САЙЕ МОЖЛИВО

СТРИВОЖЕНИЙ ОЗНАКАМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ВИЛЕТІВ УЧОРА ДО ПАРИЖА ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЄЮ ІНТЕРПОЛУ ПРЯМУЄ ДО ДАКАРА КРП ЦЕ ПІДТВЕРДЖУЄ НАШІ ПІДОЗРИ СТОСОВНО ТОГО ЩО ДІАМАНТИ НАДХОДЯТЬ ІЗ КОПАЛЕНЬ СЬЄРРА-ЛЕОНЕ А ЗВІДТИ ЇХ ПЕРЕПРАВЛЯЮТЬ ЧЕРЕЗ КОРДОН ДО ФРАНЦУЗЬКОЇ ГВІНЕЇ КРП МАЄМО ОБҐРУНТОВАНІ ПІДОЗРИ ЩОДО ПРАЦІВНИКА СТОМАТОЛОГІЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ СЬЄРРА ІНТЕРНЕШНЛ ЗА ЯКИМ ВСТАНОВЛЕНО СПОСТЕРЕЖЕННЯ КРП ПО ЧЕТВЕРТЕ КАНБЕРРА[196] КОРОЛІВСЬКИХ ВПС ЧЕКАТИМЕ НА ВАС У БОСКОМБІ[197] ДЛЯ НЕГАЙНОГО ПЕРЕЛЬОТУ ДО СЬЄРРА-ЛЕОНЕ ЗАВТРА УВЕЧЕРІ ПІДПИС НК

Бонд закляк у кріслі. Раптом у пам'яті спливла строфа, можливо, найжахливіша в усій поезії: «Вони хворіють, коли я не поруч. І в небо прагнуть, коли з ними я»[198].

Значить, хтось із банди Спенгів зараз на борту, вони подорожують разом. Але хто? Де?

Його рука потягнулася до телефона.

— Міс Кейс, будь ласка.

Він чув, як біля її ліжка прокинувся і задзеленчав телефон. Один гудок. Другий. Третій. Іще один, на всяк-провсяк. Джеймс кинув слухавку, вибіг з каюти і помчав коридором до її помешкання. Нікого. Порожньо. Ліжко нерозібране. Світло горить. Біля дверей валялась її сумочка, вміст розсипаний по підлозі. Значить, вона увійшла. Її чекали за дверима. Можливо, оглушили кийком. А далі?

Ілюмінатори задраєні. Він заглянув у ванну. Нікого.

Бонд стояв посередині каюти й мізкував. Як би він, Джеймс, учинив на місті нападника? Перш ніж убити, допитав жертву. Спочатку витягнув неї усе, що їй відомо, розпитав би про її супутника. Він би допитував її у своїй каюті, де ніхто не заважатиме. А якби хтось перестрів, то підморгнув би і похитав головою: «Забагато шампанського. Ні, дякую, сам упораюсь». Але де та каюта? Скільки він має часу?

Міряючи кроками порожній коридор, Джеймс поглянув на годинник. Третя ночі. Тіффані пішла до себе десь після другої. Може, зателефонувати на капітанський місток? Підняти тривогу? Почнуться нескінченні пояснення, підозри, гаяння часу. «Не може бути, сер. Хіба

таке можливе?» Візьмуться заспокоювати. «Звісно, сер, ми зробимо усе, що в наших силах». Увічливий голос старшого офіцера, який міркуватиме, а чи не п'яний цей пасажир. Може, то обдурений коханець або взагалі хитрун, який надумав затримати корабель і так виграти «Нижнє поле» в корабельному тоталізаторі.

Нижнє поле! Людина за бортом! Корабель затриманий!

Бонд увірвався до своєї каюти і схопив список пасажирів. Ну звісно, Вінтер. Ось він. А-49. Палубою нижче.

А потім мозок Бонда запрацював як комптометер[199]. Вінтер. Вінт та Кідд. Два бойовики. Чоловіки у капюшонах. Звіритися зі списком. Кіттеридж. Також у каюті А-49. Сивоволосий і товстун на рейсі BOAC до Лондона. «Моя група крові — F». Таємничий ескорт Тіффані. Характеристика Лейтера — «Його називають Вінді, й він ненавидить подорожувати». І ще: «Одного разу та бородавка на пальці його видасть». Червона бородавка на першому суглобі пальця, що лежав на спусковому гачку пістолета, націленого на «Дзвоника». І ще Тіффані: «Диваки.

А товстун узагалі палець смокче». Ця двійка мерзотників намагаються ще зрубати грошей на смерті, яку вони самі мають організувати. Жінка за бортом. Анонімне повідомлення, у разі якщо спостерігач на кормі пропустить. Корабель зупинять, розвернуть, розпочнуть пошуки.

Вінт та Кідд — два головорізи з Детройта.

У голові Бонда промайнула мішанина картинок, які нарешті склалися докупи, поки він відчинив таємне відділення аташе-кейса і витягнув глушник. Машинально дістав «беретту» з одежного відділення шафи, перевірив магазин і накрутив глушник на ствол, оцінюючи шанси та плануючи наступні кроки.

Він розшукав схему приміщень корабля, надану разом із квитком, і розгорнув її, поки надягав шкарпетки. А-49. Палубою нижче. Чи встигне він відстрелити замок й увірватися досередини, перш ніж вони оговтаються? Навряд чи. Найімовірніше, вони, підстраховуючись, забарикадували двері. Може, взяти зі собою когось з екіпажу, якщо, звісно, вдасться переконати, що Тіффані у небезпеці? Поки вони перемовлятимуться та проситимуть вибачення, мерзотники встигнуть викинути дівчину в ілюмінатор, а потім з невинним виглядом

візьмуться за книжки чи за карти: «Що, чорт забирай, ви собі дозволяєте?!»

Бонд заткнув пістолет за пояс та розчинив один із двох ілюмінаторів каюти. Просунув голову та плечі, і з полегшенням зрозумів, що отвір принаймні на дюйм ширший за нього. Нахилившись, побачив, що внизу тьмяно світяться два ілюмінатори. Відстань — футів вісім. На морі — повний штиль, ані подмуху, до того він буде на темному боці судна. Чи побачать його з мостика? Чи відчинений хоча б один з ілюмінаторів унизу?

Повернувся до каюти, Бонд зірвав простирадла. «Зміїний» вузол — найнадійніший. Проте доведеться розірвати простирадло навпіл, щоб отримати потрібну довжину. Якщо переможе, доведеться зібрати простирадла з каюти А-49, і хай стюард переймається їхнім зникненням. Якщо програє — яка вже різниця!

Бонд перевірив простирадла на міцність. Мають витримати. Прив'язавши один кінець до завіси ілюмінатора, поглянув на годинник. З моменту, як він розшифрував телеграму, минуло лише дванадцять хвилин. Невже він так довго копирсався? Джеймс зціпив зуби, викинув кінець каната назовні й виліз головою вперед.

Не думати. Не дивитись униз. Не дивитися вгору. Не думати про вузли. Не квапитися, рука за рукою.

Нічний вітерець м'яко розгойдував канат, а з ним і Бонда, між заклепками обшивки, а далеко внизу шуміло та зітхало море. Десь у вишині вітер свистів у дротах і снастях лайнера, що йшов повним ходом, а зірки повільно оберталися довкола двох його щогл-близнюків.

Чи витримають ці кляті, ні, ці милі простирадла? Чи не запаморочиться в голові? Чи витримають руки? Не думати. Не думати про величезний корабель, зголоднілий океан та гігантські лопаті гвинтів, котрі тільки і чекають, аби порізати його тіло на шматки. Ти просто хлопчик, який дряпається на яблуню. Це легко та безпечно, адже будь-коли можна сплигнути на м'яку траву саду.

Бонд вимкнув мозок і зосередився на руках, відчуваючи текстуру тканини, а його ноги стали чутливими антенами, які ось-ось мали увійти у контакт з ілюмінатором.

Ось і він. Пальці правої ноги намацали обідок, що виступав назовні. Треба пригальмувати. Треба проявити терпіння і спочатку

дослідити — ілюмінатор відчинено, він утримується на відкинутому фіксаторі. Крізь шкарпетку Джеймс відчув тканину — фіранки щільно зсунуті. Можна спускатися. Майже все позаду.

Ще кілька перехоплень руками — і його обличчя на одному рівні з отвором — тепер можна обпертися на металеву окантовку ілюмінатора, щоби зняти хоч трохи ваги з натягнутого, як струна, імпровізованого каната і надати жаданий відпочинок одній руці, потім іншій, зняти напругу з м'язів і підготуватися до остаточного кидка з пістолетом у руці в невідомість.

Він прислухався, втупившись очима у запону, яка ліниво колихалась, і намагаючись забути, що висить на борту «Квін Елізабет», наче та муха. Старався не чути шум хвиль далеко внизу, а заразом вгамувати важке дихання та колотнечу серця.

Зі середини почулося нерозбірливе бурмотіння. Чоловічий голос. Жіночий крик:

— Ні!

Пауза, потім звук ляпасу. Гучний, немов постріл, він змусив Бонда здригнутись, і тоді Джеймс відкинувся та пірнув у вікно, навіть не підготувавшись як слід.

Йому пощастило не зачепитися, він чисто пройшов крізь трифутовий отвір, і поки розмірковував, об що вдариться всередині, лівою рукою прикрив голову, а правою вихопив пістолет.

Джеймс приземлився на валізу, перекотився і опинився посередині кімнати — на ногах, пригинаючись, спиною до ілюмінаторів. Кістки пальців на рукоятці пістолета побіліли від напруги, рот перетворився на суцільну тонку смужку.

Крізь примружені повіки крижано-сині очі миттєво оглянули кімнату й тупе чорне рило пістолета завмерло точно посередині між двома чоловіками.

— Гру закінчено, — мовив Бонд, випроставшись на повний зріст.

Це була констатація факту. Він контролював ситуацію, а дуло його пістолета лише беззаперечно це підкреслювало.

— Тебе хтось кликав? — вимовив товстун. — Для тебе ролі у нашій п'єсі нема.

У голосі чулася впевненість, ніякої паніки. Навіть здивування — і того не було.

— Розпишемо «пульку» на чотирьох?

Товстун сидів на туалетному столикові, рукави сорочки закочені, маленькі оченята виблискують, обличчя мокре від поту. Перед ним, спиною до Бонда, на стільці сиділа Тіффані Кейс. Оголена, за винятком тілесного кольору трусиків; її коліна затиснуті між ніг товстуна. Бліде обличчя дівчини з чітким червоним відбитком п'ятірні повернулося до Бонда. Очі налякані, як у загнаного звіра, рот від подиву розтулений.

Сивий розслаблено лежав на койці. Він підвівся на лікті, інша рука завмерла на півдорозі до чорної кобури під пахвою. Він роздивлявся Бонда без жодної зацікавленості, губи посміхалися щілиною порожньої поштової скриньки. В зубах стирчала зубочистка, немов жальце змії.

Пістолет Бонда був спрямований у проміжок між двома чоловіками. Коли він заговорив, голос був низьким і напруженим.

— Тіффані, — мовив повільно та чітко Бонд, — стань на коліна й відсунься від цього чоловіка. Голову тримай низько. Відповзи на середину каюти.

Він не спостерігав за дівчиною, а переводив погляд з товстуна на стільці до сивого на ліжку.

Тепер обидві мішені були відкриті.

— На місці, Джеймсе, — у голосі дівчини прозвучали нотки надії та хвилювання.

— Піднімайся і йди до ванної кімнати. Зачини двері та лягай у ванну.

Він скосив очі впевнитися, що вона виконала його наказ. Дівчина підвелася — Джеймс ще раз відзначив червоний слід від ляпасу на білій шкірі — розвернулася, увійшла до ванної і зачинила за собою двері.

Тепер кулі їй не загрожували. І ще вона не стане свідком того, що тут станеться.

Чоловіків розділяло п'ять ярдів. Бонд подумав: якщо вони будуть достатньо спритними, то зможуть узяти його у кліщі. В такій ситуації навіть частка секунди, витрачена на постріл у бік одного, дасть іншому змогу рвонути пістолет і вистрелити. Доки його власний пістолет мовчав, така ситуація могла тривати вічність. Але з першим пострілом вона на мить виявиться на користь другого стрільця.

— Сорок вісім — шістдесят п'ять — вісімдесят шість.

Одна з п’ятдесяти з гаком комбінацій сигналів у американському футболі, які вони напевне відпрацьовували проміж собою тисячі разів, зірвалась із уст товстуна, і тієї ж миті він кинувся на підлогу, рука метнулася до ременя штанів.

Крученим рухом хлопець на ліжку перекинувся ногами до Бонда, і тепер його тіло перетворилося на невелику мішень, трохи більшу за голову. Рука смикнулася до кобури.

Плюх.

«Беретта» Бонда видала приглушений плювок. Синя дірочка з’явилася в черепі супротивника точно на межі білого волосся.

— Бабах, — відповів пістолет мерця, палець якого конвульсивно натиснув на спусковий гачок. Куля зарилась у ліжко під трупом.

Товстун на підлозі звереснув. Він дивився у порожню чорну зіницю «беретти», якій не було діла до його душевних переживань, яку турбувало лише місце на його скроні, куди красивіше послати кулю.

Пістолет товстуна тільки розпочав підйом, наблизився до рівня колін Бонда і дивився у пофарбовану білим металеву стінку каюти.

— Кидай!

Пістолет із глухим стуком упав на килимове покриття.

— Піднімайся!

Товстун з кректанням підвівся. Він дивився в очі Бонду, як туберкульозник зиркає на носовичок — в очікуванні найгіршого.

— Сідай!

Чи не проблиск надії промайнув у його очах? Бонд був зосереджений, як кіт на полюванні.

Товстун повільно повернувся, витягнувши руки над головою, хоча Бонд такого наказу не давав. Він зробив два кроки до свого крісла, збираючись сісти.

Обличчям до Бонда він почав опускатись і природно опустив руки, завівши їх за спину, праву далі, ніж ліву.

А потім раптово зробив замах правицею і круговим рухом викинув її з-за спини, наче пружину, вперед; у руці, як біла блискавка, сяйнуло лезо метального ножа.

Плюх.

«Беретта» виплюнула безшумну кулю, що зустрілася з безшумним ножем на середині дистанції, і очі обох чоловіків розширилися від

болю, коли зброя кожного влучила в ціль.

Проте зіниці очей товстуна закотилися, він завалився назад, хапаючись за серце, тоді як очі Бонда байдуже спостерігали за плямою, що розпливалася на його сорочці, а руків'я ножа стирчало проміж її складками.

Почувся тріск дерева — то крісло розломилося під вагою товстуна, прозвучав стогін, а потім глухо впало тіло.

Бонд провів його поглядом, потім відвернувся до відчиненого ілюмінатора.

Кілька секунд Джеймс простояв незворушно, роздивляючись, як вітер розгойдує запони. Відтак вдихнув свіже повітря, прислухаючись до звуку хвиль зі світу назовні, який усе ще належав йому й Тіффані, проте більше не належав двом іншим. Поступово він розслабив тіло і напружені нерви.

Тоді витягнув із своєї сорочки ножа. Не дивлячись на нього, підійшов до вікна, відсунув запони і викинув ножа у темряву. Поглянувши у тиху ніч, поставив «беретту» на запобіжник, відчувши, що рука немов налилася свинцем, і засунув пістолет за пояс штанів.

Майже неохоче відірвавшись від заспокійливої картини світу за бортом, розвернувся. Каюта перетворилася на осередок хаосу. Джеймс пильно окинув оком безладдя, потім інстинктивно витер руки об штани. Акуратно переступаючи через уламки, підійшов до дверей ванної кімнати, стомленим глухим голосом мовив: «Тіффані, це я», і відчинив двері.

Вона не чула. Дівчина лежала у ванні обличчям додолу, затуливши вуха руками, і навіть коли він припідняв її та обняв, вона ще довго не могла повірити, а тільки гарячково тулилася до нього і торкалася пальцями його обличчя та грудей, аби переконатися, що не марить.

Джеймс здригнувся, коли пальці торкнулися рани на боці, Тіффані відсахнулася, глянула йому в обличчя, а потім побачила кров на руці та його закривавлену сорочку.

— Боже мій, ти поранений! — скрикнула вона, й усі кошмари ночі відійшли на другий план. Дівчина зняла з нього сорочку, промила водою з милом рану, що кровоточила, і перев'язала її рушником, який вони розрізали бритвою одного з покійних.

Тіффані нічого не запитувала, коли Бонд підняв з підлоги її одяг, наказав вдягнутися і не виходити з ванної, поки не прибере у каюті, зітре відбитки пальців з усіх предметів, яких вона могла торкатися.

Вона просто стояла та милувалася ним, очі сяяли. Навіть коли Джеймс поцілував її, вона нічого не сказала.

Бонд підбадьорливо усміхнувся дівчині, пройшов до каюти, зачинив за собою двері ванної і взявся до справи, роблячи усе неквапливо та обмірковуючи кожен рух. Час від часу він зупинявся, щоб оглянути результати і подивитися на каюту очами детективів, які піднімуться на борт у Саутгемптоні.

Першим чином він загорнув попільничку в свою закривавлену сорочку, підійшов до ілюмінатора і викинув її якомога далі. Смокінги бойовиків були на вішалці за дверима. Він витягнув з кишень носові хустинки, обмотав руки і перевірив шафи та приліжкові тумбочки. Знайшов вечірню сорочку сивого і надягнув її. Трохи постояв, плануючи наступні кроки. Потім зціпив зуби, посадив товстуна, зняв із нього сорочку та, підійшовши до ілюмінатора, витягнув пістолет, приклав його до маленької дірочки від кулі й ще раз прострелив. Тепер довкола дірки залишилися сліду пороху, і ситуація набула ознак самогубства. Він натягнув сорочку на труп, ретельно витер «беретту», приклав пальці правої руки мерця до рукоятки і залишив пістолет у руці, вказівний палець на гачку.

Знову постояв посередині, потім зняв з вішалки смокінг Кідда й одягнув на мерця. З великими зусиллями дотягнув тіло до ілюмінатора, натужився, підняв і викинув за борт.

Потім Бонд витер відбитки на ілюмінаторі, відновив дихання, ще раз оглянув каюту, пристінний столик із розкладеними картами. Перекинув той на підлогу так, щоб розсипати карти. Підійшов до тіла товстуна, витягнув з кишені штанів пачку купюр і додав їх до карт на підлозі.

Картинка складалася. Звісно, лишається загадкова куля в матраці померлого Кідда, але вона цілковито може зійти за елемент боротьби. «Беретта» позбулася трьох куль, і три гільзи зосталися на підлозі. Дві кулі могли потрапити в тіло Кідда, який зараз покоївся в надрах Атлантичного океану. Лишилося зняти простирадла з другого ліжка. Втрату білизни також можна пояснити. Можливо, Вінт загорнув у них

тіло Кідда, зробивши саван, перш ніж викинути в океан. Це пояснює каяття Вінта та його самогубство, яке сталося через перестрілку після картярської сварки.

Така версія протримається, допоки судно не увійде в порт і на борту не з'явиться поліція, але тоді вони з Тіффані зійдуть із корабля на берег та зникнуть. Єдиним слідом, що може привести до Бонда, буде його «беретта», проте пістолет, як і вся зброя у Секретній службі, не мав номера.

Джеймс зітхнув. Треба лише зняти простирадла та провести Тіффані до каюти так, щоб їх не помітили, зрізати імпровізований канат, що звисав з ілюмінатора його каюти, і викинути у море, разом із магазинами до пістолета та порожньою кобурою, а потім забутися довгим сном, стискаючи в обіймах любиме тіло дівчини, і хай так триває вічно.

Вічно?

Він повернувся, щоб дістатися ванної, і зіткнувся поглядом зі згаслими очима мерця на підлозі.

З очима чоловіка, чия група крові F немов промовляла: «Містере, ніщо не вічне. Крім смерті. Ніщо не вічне, крім того, що ти зробив зі мною».

КІНЕЦЬ ЛАНЦЮЖКА

У величезному кущі терну, що стояв на межі трьох африканських держав, більше не мешкав скорпіон. Тепер контрабандисту із копалень не було за ким спостерігати, крім нескінченних колон африканських робітних мурах, які снували туди-сюди по доріжці завширшки три дюйми між низенькими стінами, що їх насипали мурахи-солдати.

Було жарко та волого, і чоловік, який ховався у тіні куща, нервувавсь і був дуже збентеженим. Він прийшов на місце зустрічі востаннє. Для себе чоловік це вирішив твердо. Хай шукають іншого. Звісно, він буде з ними відвертим — повідомить про своє рішення та обґрунтує його. Причина в новому асистентові, який ні чорта не тямить у зуболікарській справі. Він був упевнений, що цей чолов'яга — шпигун: уважний погляд, маленькі рудуваті вусики, курить люльку, доглянуті нігті. Може, когось із його хлопців схопили? Може, той уже дає покази в обмін на менший строк?

Контрабандист змінив позу. Де, чорт забирай, той вертоліт? Піднявши жменю землі, кинув її на стежину, якою снували мурашки. Вони завагались і подерлися на стіну, оскільки інші напирали ззаду. Тоді втрутилися солдатики, які почали гарячково розчищати завали, і за кілька хвилин доріжку було відновлено.

Чоловік зняв черевик і щосили вдарив ним по колоні, що рухалася. Це викликало нове сум'яття. Та мурахи відразу накинулися на загиблих побратимів і швиденько зжерли їх. За кілька хвилин доріжка знову була розчищена, і чорна ріка рушила далі.

Чоловік вилаявся на африкаанс і взув черевик. Чорні тварюки. Він їм покаже! Схилившись і тримаючись за кущ, почав чавити колону мурах, які виблискували у світлі місяця. Він завдасть їм перцю!

Та раптом він відкинув геть ненависть до усіх чорних потвор і повернув голову в бік півночі. Слава Богу! Контрабандист обійшов кущ терну і попрямував за ліхтариками та пакетом з діамантами, що лежали в сідельній сумці з інструментами.

За милю від куща величезне металеве вухо локатора посеред низького бушу закінчило пошук цілі. Оператор видав параметри об'єкта й відстань групі з трьох чоловіків, які стояли біля армійської вантажівки:

— Тридцять миль. Швидкість — один-двадцять. Висота — дев'ять сотень.

Бонд поглянув на годинник.

— Значить, вони домовилися про зустріч опівночі. Він запізнюється на десять хвилин.

— Здається, що так, сер, — відгукнувся офіцер з гарнізону Фрітауна[200], стоячи поруч. — Капрале, — звернувся він до третього чоловіка, — переконайтеся, що металеві частини не проглядаються крізь камуфляжну сітку. Цей повний місяць одразу нас викриє.

Вантажівка стояла під прикриттям невисоких кущів бушу на ґрунтовій дорозі, що вела в напрямку містечка Телебаду у Французькій Гвінеї. Цієї ночі вони спустились у долину з пагорбів, тільки-но локатор засік шум мотоцикла зубного лікаря на паралельній дорозі. Поїхали, не вмикаючи фар, і зупинились, лишень зупинився мотоцикл, щоб не бути поміченими. Військові відразу ж натягнули над автівкою з локатором і встановленим за ним «буфорсом»[201] камуфляжну сітку. Не

залишалося нічого іншого, як чекати, оскільки невідомо, як передають контрабанду, — то міг бути інший мотоцикліст, вершник на коні, джип чи аероплан.

Але тепер віддалений рокіт у небі став відчутнішим.

— Це гелікоптер, — розсміявся Бонд. — Тільки він видає такий звук. Приготуйтеся зняти сітку, тільки-но він сяде. Можливо, доведеться дати попереджувальний постріл. Гучномовець увімкнений?

— Так точно, сер, — відповів капрал за локатором. — Об'єкт швидко наближається. За хвилину побачимо вертоліт. Онде вогні, сер. Мабуть, це посадковий майданчик.

Бонд роздивився чотири стовпчики світла, потім поглянув у необачне африканське небо.

Отже, це останній член банди, який, насправді, був першим. Людина з Хеттон-Гардена. Перший у банді Спенгів, у зграї, яка так високо котувалась у Вашингтоні. Єдиний, за винятком безпечного і по-своєму приємного Шейді Трі, якого Бонд так і не вбив, або — він згадав бійку в салуні «Рожева підв'язка» та двох чоловіків з Детройта — майже не вбив. Він не ставив за мету позбавити тих людей життя. Завдання, що визначив М., полягало у зборі інформації. Але кожен з них, по черзі, намагався вбити або Бонда, або його друзів. Насильство вони застосовували у першу чергу, а не в останню. Насильство, разом із жорстокістю, було їхньою єдиною зброєю. Двоє в «Шевроле» у Лас-Вегасі стріляли та влучили в Ерні Курео. Пара в «Ягуарі», вони оглушили Ерні й першими витягли зброю, коли дійшло до бійки. Сераффімо Спенг, який наказав побити його до напівсмерті, а згодом на колії намагався застрелити або розчавити паровозом. Не кажучи про Вінта з Кіддом, які надали жорстокий урок спочатку «Дзвоникові» Беллу, потім Бондові й нарешті — Тіффані Кейс. Виходить, із сімох він убив п'ятьох — і не тому — що цього жадав, а тому — що комусь треба було це зробити. На його боці були удача і троє вірних друзів — Фелікс, Ерні й Тіффані. А поганим хлопцям довелося померти.

І ось сюди летить останній з поганих хлопців, людина, яка наказала вбити його й Тіффані, людина, яка, згідно з інформацією від М., й організувала контрабанду діамантами, збудувала ланцюг та багато років керувала жорстокою рукою.

У телефонній розмові з Боскомб Даун[202] М. був стислим, а його голос — вельми стурбованим. Він упіймав Бонда буквально за кілька хвилин перед відльотом «канберри» до Фрітауна. Бонд розмовляв зі шефом з кабінету командувача базою під свист двигунів літака.

— Радий вітати вас в Англії, нуль-нуль-сьомий.

— Дякую, сер.

— Що вам відомо про подвійне вбивство на борту «Квін Елізабет», яке обговорюють усі вечірні газети? — в голосі М. чулося дещо більше, ніж проста підозра.

— Двоє вбитих — бойовики мафії, сер. Подорожували під прізвищами Вінтера та Кіттериджа. Мій стюард розказав, що вони посварилися через карти.

— Гадаєте, ваш стюард має слушність?

— Думаю, така версія цілком імовірна, сер.

— А поліція дотримується тієї самої версії? — запитав М. після паузи.

— Не знаю, сер. Я з копами не спілкувався.

— Я переговорю з Веллансом.

— Добре, сер, — відгукнувся Бонд. Він знав, що з уст М. це означатиме: якщо тих людей убив Бонд, М. має впевнитися, що ні ім'я Бонда, ні Секретна служба в ході розслідування не будуть згадані.

— Проте вони — дрібна рибчинка, — сказав М. —
А ось Джек Спенг, він же Руфус Сайе, він же ABC — лиходій іншого масштабу. Я хочу, щоб ви мені його дістали. Наскільки відомо, він повернувся до самого початку ланцюжка і спробує його обрізати. Замітає сліди. На самому кінці ланцюжка — зубний лікар. Спробуйте взяти обох. Останній тиждень поруч з ним працює наш агент 2804, і Фрітаун вважає, що картинка повністю склалась. Але хочу якнайшвидше завершити цю справу і повернути вас до нормальної роботи. До цієї операції у мене душа не лежала від початку. Сумбурна вона якась. Більше удачі, ніж продуманих дій.

— Зрозуміло, сер, — відповів Бонд.

— А що з тією дівчиною, з Кейс? — запитав М. —
Я розмовляв із Веллансом. Він не бажає педалювати її справу, якщо, звісно, ви не наполягатимете.

Бонду здалося, що голос М. став надто байдужим.

Джеймс доклав максимум зусиль, щоб його відповідь не справила враження легковажної.

— Вона мені дуже допомогла, сер, — сказав, як йому здалося, нейтральним тоном. — Може, ви приймете остаточне рішення після того, як я надам повний звіт?

— Де вона зараз?

Чорна слухавка в руці Бонда вкрилася вологою.

— Саме зараз «Daimler Hire»[203] відвозить її до Лондона, сер. Я запропонував Кейс пожити в моєму помешканні. Звісно, в окремій кімнаті. У мене чудова домоправителька. Вона за нею доглядатиме, допоки я не повернусь. Упевнений, з нею все буде гаразд, сер, — Бонд витягнув хустинку і витер ураз спітніле обличчя.

— Упевнений, що так і буде, — відповів М., у його голосі не було й краплини іронії. — Добре, бажаю удачі. Бережіть себе, — додав після паузи. — І ще, — голос на іншому кінці дроту раптом став хриплим, — не думайте, що я невдоволений тим, як розгортається операція. Звісно, ви перевищили повноваження, проте дали гідну відсіч тим мерзотникам. До побачення, Джеймсе.

— До побачення, сер.

Бонд поглянув у прикрашене блискітками небо і подумав про М., Тіффані та про те, що справа наближається до завершення. Сподівався, що все закінчиться швидко та легко, і він скоро опиниться вдома.

Контрабандист із діамантових копалень стояв і чекав, тримаючи в руці четвертий ліхтарик. Ось він. Знову з боку місяця. Знову зі страшенним шумом. Ще одна небезпека, якої він радий буде здихатися.

Вертоліт наблизився і зависнув за якихось двадцять футів над землею. У віконце висунулася рука і просигналила літеру «А». Людина на землі просигналила назад «В» та «С». Лопаті ротора сповільнили хід, і величезна металева комаха м'яко опустилася на землю.

Пил осів. Контрабандист відвів руку, що прикривала очі, й спостерігав за пілотом, який спускався по маленькій драбині. На ньому були льотний шолом та круглі окуляри. Дивно. Та й виглядав він вищим за німця. По спині чоловіка побігли мурашки. Хто це? Контрабандист повільно підійшов привітатися.

— Товар приніс? — двоє холодних очей під рівною смужкою брів свердлили його поглядом з-поза скелець льотних окулярів. Очі зникли — варто було льотчикові трохи повернути голову. Тепер в окулярах відбивався місяць — і скельця перетворилися на круглі бляшанки, що виблискували білим вогнем посередині блискучого, з чорної шкіри шолома.

— Приніс, — нервово відповів контрабандист. —
А де німець?

— Він більше не прилетить, — білі кружальця позирали на контрабандиста. — Я — АВС. Ми припиняємо діяльність.

Акцент був американським. Голос звучав безапеляційно, рішуче й остаточно.

— Он як.

Контрабандист машинально засунув руку за пазуху, витягнув вологий від поту пакет і простягнув той, немов офіру. Він, як скорпіон місяць тому, відчував, що над його головою занесений камінь.

— Допоможи заправитися.

Так старший наглядач наказує чорноробові, але контрабандист, не замислюючись, підкорився.

Працювали вони мовчки. Заправивши вертоліт, спустилися на землю. Контрабандист напружено думав. Нарешті зважився і заговорив тоном рівноправного партнера, який у курсі справ і може контролювати ситуацію.

Він звернувся до синяво-чорної плями біля драбини, в якій з трудом розпізнавалася постать пілота.

— Я тут поміркував і змушений повідомити…

Слова завмерли, а рот почав розкриватися й оголювати зуби, з горла вирвався незрозумілий звук — чи то крик, чи зойк.

Пістолет у руці пілота буркнув тричі. Контрабандист востаннє скрикнув, повалився вперед і, піднявши хмарку куряви, завмер на землі.

— Ані руш! — різкий металевий, хриплуватий голос, підсилений гучномовцями, пролунав над долиною. — Ви оточені.

Запрацював двигун вантажівки.

Пілот не став з’ясовувати джерело звуку. Він злетів по драбині в кабіну, клацнув дверцятами і задзижчав стартером. Двигун схопився,

заревів, лопаті ротора почали обертатися, повільно набираючи швидкість, аж допоки не перетворилися на два блискучі сріблясті кола. Тоді вертоліт ривком відірвався від землі й почав вертикально підніматись у нічне небо.

Унизу, посеред низького бушу вантажівка різко загальмувала, Бонд заскочив у залізне сідло «буфорса».

— Догори, капрале, — гаркнув Джеймс офіцерові, який сидів біля важелів підйому гармати. Бонд притулився до прицілу, поки дуло піднялось і націлилося на місяць. Тоді нахилився і зняв із запобіжника, перемкнувши на вогонь окремими пострілами. — Десять ліворуч!

— Я подаватиму трасуючі, — сказав офіцер поруч із Бондом, тримаючи в руках дві обойми патронів із жовтими наконечниками.

Джеймс поставив ноги на спускові педалі. Зараз вертоліт опинився по центру мішені.

— Достатньо, — скомандував Бонд.

Бам!

Трасуючий снаряд здійнявся у небо зі швидкістю, трохи меншою за звукову.

Нижче та лівіше.

Капрал трохи натиснув на важелі.

Бам!

Снаряд пролетів над машиною, що підіймалась у небо. Бонд нахилився і перемкнув селектор на автоматичний вогонь. Пальці слухалися неохоче. Натиск на гашетку означав неминучу смерть. Тепер її не уникнути.

Бам-бам-бам-бам!

Небо розпанахали червоні траси пострілів. Продовжуючи підійматись у бік місяця, вертоліт узяв курс на північ.

Бам-бам.

Біля хвостового ротора спалахнуло жовтим, до них докотилася луна вибуху.

— Влучили, — сказав офіцер і підняв бінокль. — Хвостовий гвинт зрізало, — уточнив. А потім збуджено додав: — Боже, кабіна обертається разом із головним гвинтом. Пілотові зараз, напевне, несолодко.

— Добити? — спитав Бонд, тримаючи вертоліт у рамці прицілу.

— Це зайве, сер, — мовив офіцер. — Бажано узяти його живим, якщо зможемо. Проте, здається, він повністю втратив керування. Пішов донизу. Мабуть, ми пошкодили головний гвинт. Падає.

Бонд відірвався від прицілу і прикрив очі долонею.

Так і є. Вертоліт падав з тисячі футів, двигун скиглив, величезні леза роторів марно рубали повітря, машина швидко втрачала висоту, розгойдуючись із боку в бік, немов п'яна.

Джек Спенг. Людина, яка наказала вбити Бонда. Людина, яка наказала вбити Тіффані. Людина, яку Бонд побіжно бачив у спекотно напаленій залі в Хеттон-Гардені. Містер Руфус Б. Сайе з «Діамантового дому». Віце-президент європейської філії. Людина, яка звикла грати в гольф у Саннінгдейлі та відвідувати Париж раз на місяць. «Зразковий громадянин», як назвав його М. Містер Спенг із банди Спенгів, який кілька хвилин тому вбив людину — останню, але з кількох інших?

Бонд спробував уявити, що зараз коїться в тісній кабінці гвинтокрила — Спенг однією рукою тримає штурвал, іншою клацає перемикачами приладів, із жахом спостерігаючи за тим, як стрімко падає стрілка альтиметра. Очі розширились і виблискують вогнем, а стотисячний пакунок з діамантами перетворився на мертвий вантаж, разом з пістолетом, який із молодих років давав йому відчуття сили.

— Падає прямо на кущ, — вигукнув капрал, намагаючись перекричати рокіт у небі.

— Тепер йому кінець, — констатував капітан, більше для себе.

Вони спостерігали за відчайдушними піруетами і затамували дух, коли повітряна машина, нахилившись уперед і люто розрізаючи повітря лопатями, ринула на кущ терену, немов то був лютий ворог. В останньому стрибку з висоти двадцять ярдів гвинтокрил розпанахав кущ на гілочки.

Не встиг ущухнути звук від падіння машини, як із надр куща долинув глухий удар, немов розірвалося серце рослини, в небо полетіла вогняна куля, така яскрава, що змусила збліднути місяць, а вся округа на мить освітилася помаранчевим сяйвом.

Першим підібрав правильні слова капітан.

— Твою мать! — мовив емоційно, опустив бінокль і повернувся до Бонда. — Ось і все, сер, — проказав він діловито. — Боюся, раніше

ранку нам до нього не наблизитися. Кілька годин знадобиться, аби рештки охолонули настільки, щоб почати розбирати. Вибух приверне увагу французьких прикордонників, які примчать сюди галопом. Добре, що у нас з ними гарні стосунки, але губернаторові доведеться попітніти, заминаючи справу з Дакаром. — Офіцер бачив попереду нескінченну плетеницю паперової роботи, і ця перспектива позбавила його ентузіазму. Він подумав про насущне. Подвигів на сьогодні досить. — Сер, ви не проти, якщо ми трохи перепочинемо?

— Анітрохи, — відгукнувся Бонд і поглянув на годинник. — Найліпше вам залізти під автівку, бо за чотири години зійде сонце. Я не втомився, тож краще простежу, щоб вогонь не поширився.

Офіцер зацікавлено поглянув на цього мовчазного, загадкового чоловіка, який раптово прибув до Протекторату в супроводі дзвінків і наказів негайно забезпечити йому будь-яку підтримку, якої той потребуватиме. Чи він узагалі відпочиває… Проте це справа не Фрітауна. Це — справа Лондона

— Дякую, сер, — відповів офіцер і сплигнув з борту на землю.

Бонд зняв ноги зі спускових педалей та відкинувся на металевому сидінні. Машинально, не відводячи очей під пожежі, він віднайшов у кишені вилинялої сорочки кольору хакі, позиченої в одного зі старших офіцерів гарнізону, сигарети й запальничку. Витягнувши сигарету, він запалив і поклав пачку до кишені.

Отже, діамантовому ланцюжкові настав кінець. Остання сторінка перегорнута. Він глибоко затягнувся і випустив дим крізь стиснуті зуби. Рахунок шість-нуль. Гейм та сет.

Витягнувши правицю, Джеймс витер рукавом спітніле чоло, відкинувши назад вологе пасмо над правою бровою. Заграва пожежі висвітила його суворе обличчя та стомлені очі.

Ця жирна червона крапка ознаменувала собою повний розгром банди Спенгів, а також поклала кінець казковій торгівлі діамантами. Проте це зовсім не означало кінець тих діамантів, що зараз смажаться у вогні. Вони виживуть і знову вирушать мандрувати світом, можливо, трохи знебарвлені, але нездоланні та вічні, як сама смерть.

Джеймс раптом пригадав очі трупа чоловіка, який за життя так переймався своєю групою крові. Очі помилялися. Смерть — це назавжди. Діаманти також.

Зіскочивши з вантажівки, Бонд попрямував до палахкотливого пожежища, посміхаючись про себе. Уся ця байда щодо вічності смерті та діамантів здалася йому надто бундючною і пафосною. Для Джеймса вона означала лише закінчення чергової пригоди. Пригоди, епітафією якої могли стати слова, що кинула Тіффані Кейс. Він так і бачив, як її чуйні губи іронічно промовляють:

— Читати про таке цікавіше, ніж брати у ньому участь.

---

[1] Респу́бліка Сьє´ рра-Лео́не (Republic of Sierra Leone) — держава у Західній Африці, на узбережжі Атлантичного океану. На північному заході, півночі та північному сході межує з Гвінеєю, на південному сході — з Ліберією. Площа — 72 тис. км². Населення 7,1 млн осіб (2015). Столиця — місто Фрітаун. «Сьєрра-Леоне» в перекладі з іспанської означає «Левові гори». Здобула незалежність 27 квітня 1961 року.

[2] Повітряні сили Німеччини (нім. Luftwaffe — повітряна зброя) — назва німецьких повітряних сил у складі рейхсверу, вермахту і бундесверу.

[3] Псевдонім Артура Генрі Сарсфілда Ворда (1883–1959) — англійського письменника, відомого циклом гостросюжетних романів про доктора Фу Манчу (кримінальний геній, на кшталт професора Моріарті чи Фантомаса). Дебютував у 1903 році.

[4] П'ятнадцятий генерал-губернатор Канади (1875–1940), шотландський письменник, політик, дипломат. Знаний насамперед романом «39 сходинок», який у 1935 році екранізував А. Хічкок.

[5] The Scarlet Pimpernel — класичний пригодницький роман баронеси Емми Орці, написаний в 1905 році про англійського аристократа та рояліста, який діє на території Франції під час Великого Терору.

[6] Умберто Еко (1932–2016) — італійський письменник, філософ, лінгвіст, літературний критик, спеціаліст із семіотики і медієвіст (Читай «Ім'я троянди», «Маятник Фуко» та ін.) Окрім того, Умберто Еко — визнаний експерт у сфері бондології. (Читай: «Справа Бонда» (італ. Il Caso Bond, (англ. The Bond Affair, 1966) — збірка есе за редакцією Умберто Еко; «Наративна структура у Флемінга» (англ. The Narrative Structure in Fleming, 1982).

[7] Daily Express — щоденний таблоїд, заснований 1900 року.

[8] Вулиця у торговельній частині району Холборн, що в лондонському Кемдені. Названа на честь фаворита королеви Єлизавети I сера Крістофера Хеттона, де він мав маєток. Хеттон Гарден, де нині зосереджено 55 бутиків, перетворився на центр торгівлі діамантами на початку XIX століття.

[9] Тінисте (а також — підпільний, тіньовий) дерево.

[10] Презирливе прізвисько англійців у США — «той, хто п'є сік лайма». Традиція походить від додавання лимонного соку в грог моряків британського флоту для запобігання цинги з 50-х років 19 століття.

[11] Dean Gooderham Acheson (1893–1971) — американський політик, працював на посту державного секретаря США в адміністрації президента Трумена

[12] Поганий знак. Алюзія на бенкет Валтасара (Книга Даниїла), коли він побачив руку, яка вогненними буквами на стіні зали написала щось незрозумілою мовою. Єврейський пророк Даниїл прочитав слова: івр. מנא, מנא, תקל, ופרסין — «мене, мене, текел, упарсін» — і

розшифрував їх як послання Бога Валтасарові «Пораховано, зважено й віддано персам», передбачивши швидку загибель йому та його царству.

[13] Крістін Кілер (1942–2017) — британська модель та дівчина за викликом, головна дійова особа загальнонаціонального скандалу, що струсонув Британію у 1963 році та був названий «справа Проф'юмо». Крістін Кілер отримала прізвисько «Мата Харі 1960-х років». Дівчина була в інтимному зв'язку з воєнним міністром Джоном Проф'юмо та помічником військово-морського аташе Радянського Союзу Євгенієм Івановим, якому вона передавала військові секрети. Скандал змусив міністра піти у відставку. У розпалі цих подій відомий фотограф Люїс Морлі запропонував Крістін фотосесію, і її еротичні портрети набули величезної популярності.

[14] Її блискуче зіграла Урсула Андресс у першій стрічці кінобондіани (1962).

[15] Tiffany & Co. (NYSE: TIF) — ювелірна транснаціональна компанія, котру в 1837 році заснували Чарльз Льюїс Тіффані та Джон Ф. Янг. Першу крамницю відкрили на Манхеттені під назвою Tiffany, Young and Ellis, але в 1853 році, коли Чарльз Тіффані перейняв керівництво, її перейменували. Відтоді Tiffany & Co. були відкриті у багатьох країнах світу. Фірмовий бірюзовий колір у корпоративному стилі компанії є зареєстрованим товарним знаком.

[16] Французький яєчно-масляний соус, який виготовляють із розтопленого вершкового масла, яєчних жовтків, цибулі-шалота, кервелю, естрагону та білого винного оцту. Назву отримав на честь уродженця Беарна — короля Франції Генріха IV.

[17] Гра слів: Bofors — назва гармати, Boofy — любчик.

[18] Артур Гор (1910–1983) — восьмий граф Аррану, британський політик Палати лордів, відомий тим, що у 1967 році декриміналізував чоловічий гомосексуалізм.

[19] Шляхетний титул у Перстві Ірландії та Перстві Шотландії.

[20] Джайлс Фоден (англ. Giles Foden, 1967) — англійський письменник. Його перший і найвідоміший роман — «Останній король Шотландії» (1998) отримав кілька літературних призів. За цією книгою було знято однойменний фільм.

[21] Мовою кіссі означає «притулок».

[22] Колишнє французьке колоніальне володіння у Західній Африці. Після референдуму отримала незалежність, і 1958 року там було утворено суверенну державу Гвінея.

[23] Народ у Південній Африці, до якого належать ті, чиї предки свого часу виїхали з Європи та оселилися на півдні Африки. Більшість цих південноафриканців мають голландські, французькі та німецькі корені. Рідна мова — африкаанс, утворилася на основі південних діалектів нідерландської мови.

[24] Галланд Адольф (1912–1996) — німецький пілот-ас, один з організаторів та командирів Люфтваффе. Після п'ятдесятого збитого літака Галланду надали звання підполковника, він очолив винищувальну авіацію Люфтваффе. У 29 років отримав звання генерала.

[25] Короткий батіг, поширений у Південній Африці. Використовували для поганяння худоби, самооборони та як знаряддя покарання.

[26] Незаконний обіг діамантів.

[27] Гримучі драглі — пластична вибухова речовина, що складається з 93% нітрогліцерину і 7% колоїдної бавовни. Винайшов гелигніт Альфред Нобель у 1875 році.

[28] До побачення. Усього найкращого (африкаанс).

[29] Кара́т — одиниця виміру маси, що використовують для коштовних каменів. Карат становить 200 міліграмів.

[30] Прокладений під містом Сен-Готтард тунель завдовжки п’ятнадцять кілометрів, що з’єднує північну німецькомовну частину Швейцарії з італомовними кантонами півдня. Відкритий у 1882 році.

[31] De Beers — найбільша у світі алмазодобувна компанія, заснована у 1888 р. в Південній Африці (гасло «A Diamond Is Forever» («Діамант назавжди»). Володіє багатьма алмазними рудниками в ПАР, має переважне право на алмазні родовища у Намібії і Замбії. Продає 85% світового виробництва алмазів.

[32] Картьє (фр. Cartier) — один з найвидатніших ювелірних домів Франції, що спеціалізується на ювелірних прикрасах, виробник вишуканих коштовностей, годинників і парфумів. Першу крамницю відкрив у Парижі в 1847 році ювелір Луї-Франсуа Картьє. У червні 2003 року міська влада Нью-Йорка ухвалила рішення назвати перетин П’ятої авеню і п’ятдесят другої вулиці площею Картьє.

[33] Van Cleef & Arpels — французька ювелірна, годинникова і парфумерна компанія. Заснували у 1896 році Альфред Ван Кліф та його дядько Саломон Арпельс у Парижі. Вироби відрізняються наявністю квітів, тварин та фей, їх носили імператриця-вдова Ірану Фарах Пехлеві, герцогиня Віндзора, Грейс Келлі, Елізабет Тейлор та Ева Перон.

[34] Французький ювелірний та годинниковий дім, заснував Фредерік Бушерон у 1858 році в Парижі. Перша крамниця за межами Франції була відкрита у 1893 році в Москві.

[35] Люксовий готель на Стренді у Центральному Лондоні. Відкритий у 1889 році й став першим готелем вищого класу в Британії. Має 268 номерів з панорамним видом на річку Темзу. Відомий вишуканою кухнею.

[36] Алюзія на питання з максимальною сумою виграшу на популярному американському радіошоу «Take It or Leave It» (1941–1948).

[37] Сенатор США з Теннессі Естес Кевофер, який у 1950 році, задля боротьби з організованою злочинністю, запропонував розширити права сенатського судового комітету і дозволити тому не обмежуватися рамками кожного окремого штату, а розглядати злочинність у масштабах країни.

[38] Найулюбленіший ресторан Флемінга в Лондоні. Був розміщений за адресою 18-20 Ковентрі-стрит на Пікаділлі у Вестмінстері. Під час війни, коли Флемінг працював у Морській розвідці, він приходив сюди на обід. Одного разу привів із собою полонених німецьких офіцерів з підводного човна, щоб за чаркою розговорити їх. Офіціант, почувши німецьку мову, зателефонував у Скотланд-Ярд, і вся компанія потрапила до поліції.

[39] Коктейль з чорного (стаут) пива на кшталт «Гіннеса» та ігристого білого вина або шампанського.

[40] Залізнична станція за 50 км від Мінська. Звідси у 1920–1940 рр. починалися подорожі зі Західної Європи до СРСР. Тоді курсували потяги: Нєгорєлоє — Владивосток і Париж — Нєгорєлоє. На станції працював валютний універмаг Торгсіну.

[41] Очевидно, Флемінг тут помиляється. Перевал та однойменний тунель — в Альпах і з’єднує місто Бриг у Швейцарії з Домоссолою, Італія.

[42] Аеропорт у Нью-Йорку, з 1963 — аеропорт Джона Кеннеді.

[43] Читай «Мунрейкер».

[44] Містечко у графстві Беркшир за 40 км від Лондона, відоме своїми чотириденними кінськими перегонами «Royal Ascot», які збирають англійську аристократію. До речі, у місті мешкав російський олігарх Борис Березовський (1946–2013).

[45] Центральна вулиця Лондона, що починається на Трафальгарській площі й веде на схід паралельно течії Темзи у бік Фліт-стрит. Відома численними театрами.

[46] Вулиця з одностороннім рухом, яку, за легендою, проклали ще тамплієри, що з'єднувала їхній старий храм з ділянкою землі, придбаною для будівництва нового храму (Темпл).

[47] Старовинна лондонська вулиця, що пролягає територією Сіті, Кемдена та Вестмінстера.

[48] Старовинна універсальна крамниця, відкрита 1878 року. (Закрита в 1972).

[49] Неокласичний англійський стиль меблів 18-го століття.

[50] Усесвітньо відомі кришталеві вази ірландської мануфактури, заснованої у 1783 році.

[51] Йоржиком (*франц.*).

[52] «Назви» каменів стосуються старої номенклатури позначення кольору діаманта. Нині колір характеризують ступенями безкольоровості й позначають латинськими літерами від D до Z. Раніше застосовували номенклатуру на базі англійських слів, в якій повністю безколірний (D) діамант позначали терміном Jager, а жовтуваті камені — загальною назвою Light Yellow. Таким чином, Весселтон — це H за новою шкалою, а Топ Кейп — K чи L. Проте Жовтого прем'єра чи Кейп юніона не існує.

[53] «Опале листя» (1946) — відома пісня Іва Монтана на музику Жозефа Косма, вірші Жака Превера.

[54] «Карусель» (1950) — скандально відомий фільм режисера Макса Офюльса, призер Венеційського кінофестивалю (1950), два «Оскари» (1952) та BAFTA за найкращий фільм. Заборонений до показу в США з 1952 до 1954 р. за «аморальність та сексуальну розбещеність».

[55] Французька версія італійської пісні 1936 року, одна з трьох популярних у Західній Європі пісень часів війни. Її виконували Тіно Россі, Клод Франсуа, Бінг Кросбі, Даліда, Френк Сінатра та інші співаки.

[56] Джордж Фейєр (1908–2001) — угорський піаніст, який отримав класичну музичну освіту, а потім виконував «легку» музику. Помер у США.

[57] Читай «Казино Руаяль».

[58] «Квітень у Португалії» — популярна пісня португальського композитора Рауля Феррао, також відома під назвою «Серенада пошепки». Виконували Луїс Армстронг, Білл Кросбі та ін.

[59] «Мені невідомо, чим це закінчиться» — пісня Едіт Піаф (1939).

[60] Тінисте дерево (*англ.*).

[61] В оригіналі перший клас має назву «Монарх». Британська авіакомпанія запустила цей сервіс у 1951 році на маршруті Лондон–Нью-Йорк. Пасажирам пропонували ланч та обід зі шести-семи страв (з чорною ікрою, устрицями і фуагра), безкоштовні сигарети, а також аперитиви, коктейлі й багатий вибір напоїв.

[62] Основні приміщення ресторану — «Барна зала» і «На верхньому поверсі». Крім них, є десять приватних обідніх приміщень, у т. ч. зала у винному погребі на двадцять відвідувачів. Стеля та стіни ресторану обвішані раритетними іграшками, першу з яких подарував один із завсідників на початку 1930-х років — модель гідролітака британських ВПС. У ресторані обідали всі президенти США, починаючи з Франкліна Рузвельта (за винятком Джорджа Буша-молодшого, хоча його дружина і доньки бували тут). У цьому ресторані зберігали або зберігають донині особисті колекції вин Джеральда Форда, Джона Кеннеді, Річарда Ніксона, Джоан Кроуфорд, Елізабет Тейлор, Ернеста Гемінґвея, Френка Сінатри, Ела Джолсона, Глорії

Вандербілт, Софі Лорен, Мей Вест, Жа Жа Габор, Аристотеля Онассіса, Джина Келлі, Глорії Свенсон, Джуді Гарленд, Семмі Девіса, Мерилін Монро та інших відомих людей.

[63] Вулиця на Вест-Енді, Центральний Лондон. Історично асоціюється з медичною професією.

[64] Томмі Армур (1896–1968) — відомий гольфіст, який 1927 р. виграв Відкритий чемпіонат США, 1930 — Чемпіонат Професійної Американської асоціації гольферів, 1931 — Відкритий чемпіонат Британії. У Першу світову війну під час газової атаки гірчичним газом майже повністю втратив зір, який потім потроху поліпшився.

[65] Один з королівських парків Вестмінстера між Гайд-парком та Сент-Джеймським парком. Південну межу Грін-парку позначає вулиця Мелл, а північну — Пікаділлі. На відміну від інших лондонських парків, у Грін-парку нема ставків і практично нема пам'ятників за винятком меморіалу королеви Вікторії.

[66] Едгар Гувер (1895–1972) — американський державний діяч, який обіймав посаду директора Федерального бюро розслідувань упродовж майже півстоліття, з 1924 року (29-річним) до своєї смерті в 1972 році.

[67] Лімузин, що виготовляла британська компанія Armstrong Siddeley Motors Limited з 1952 до 1960 року. Характерною рисою є фігурка сфінкса на капоті.

[68] Британська щоденна газета, заснована в 1827 році. Основна тематика — місцеві новини. З 2009 року її розповсюджують безкоштовно. 74,1% акцій нині належать Олександрові та Євгенію Лебедєвим.

[69] Місце паломництва на півдні Франції, де 1858 р. сільським дівчатам явилася Богоматір. Щороку сюди приїжджають два мільйони паломників.

[70] Культовий «ковбойський» капелюх, що виготовляє John B. Stetson Company з 1865 року. Щорічно виробляють майже
3,5 млн цих головних уборів.

[71] Засіб від заколисування.

[72] Міжнародний аеропорт в Ірландії.

[73] Боїнг-377 — чотиримоторний далекомагістральний пасажирський літак, значно перероблений бомбардувальник B-29 «Суперфортеця». Внутрішній простір було перетворено на двопалубний салон з люксовими меблями та спіральними сходами, що ведуть у бар, розташований на нижній палубі.

[74] Що дивно, зважаючи на те, що, згідно із класифікацією ABO, групи крові мають назви — A, B, AB та O. Є ще одна рідкісна група — H (так званий «Бомбейський феномен»), проте число людей із цією групою становить приблизно 0,0004% від загального населення. Група F трапляється у шимпанзе. Може, це такий тонкий британський стьоб?

[75] Кораблі, що стаціонарно встановлені в океані як платформи для метеорологічних досліджень задля прогнозування погоди. У разі необхідності могли проводити пошукові та рятувальні операції, спрямовувати рух трансатлантичних польотів. Ідею розміщення таких кораблів запропонувала служба Météo-France в 1921 році. Остаточно від них відмовились 1985 року, замінивши погодними буями. Корабель «Джиг» (Juliet/Juliett) розміщувався в точці з координатами 52° 30”–20°, «Чарлі» (Charlie) – 52° 45”–35° 30”.

[76] Найчисленніша за кількістю населення провінція на Атлантичному узбережжі Канади.

[77] Одна з найзавантаженіших платних автомагістралей у країні. Відкрита у 1951 році.

[78] Грають на 9 чи 18 лунок. У найпростішому розкладі (не враховуючи штрафні чи преміальні очки) чим менше очок ви набираєте, тим краще.

[79] Герой книг американського детективного письменника Міккі Спілейна. Архетиповий «крутий хлопець», женоненависник, схильний до надмірної жорстокості та немотивованої агресії. У сонмі героїв детективного жанру його протиставляють шляхетному Філіпові Марлоу Р. Чандлера та холодному до апатичності Семові Спейду Д. Хеммета.

[80] Шестирядна автострада I-678 завдовжки майже п'ятнадцять миль, що з'єднує аеропорт Кеннеді, пролягає через Квінс, Істр-Ривер та Бронкс.

[81] За Фаренгейтом. 32° F — плавлення льоду, нормальна температура людського тіла — 96° F.

[82] Ідеться про Саратога-Спрінгс — місто-курорт на сході штату Нью-Йорк (США), біля підніжжя гір Адірондак, за 50 км на північ від міста Олбані. Лозунг міста — «Здоров'я, історія, коні».

[83] Або Шоста авеню. Починається на Канал-стрит, тягнеться на північ через Трайбека, Сохо і Гринвіч-віллидж та Челсі.

[84] Читай «Живи і дай померти» І. Флемінга.

[85] Ресторан європейської кухні, розташований за адресою 224 Вест 44-та стрит (між Бродвеєм та Восьмою авеню) у театральному районі Мангеттена. Відомий насамперед сотнями карикатур на знаменитостей шоу-бізнесу.

[86] Славетна каліфорнійська виноробня, заснована в 1882 році.
У 1889-му біле вино з Креста Бланка виграло Ґран-прі на Паризькій виставці — то був перший випадок, коли каліфорнійське вино перемогло у Франції. Вони також виробляли вермут. Зачинена в 1965 році.

[87] Національна детективна агенція. Заснував у Чикаго в 1850 році Аллан Пінкертон. Стала відомою після того, як її детективи розкрили заколот проти Авраама Лінкольна, який потім найняв агентів для власної охорони. Девіз — «Око, що ніколи не спить» (Гра слів — "private eye" — це детектив).

[88] Розкішний готель-курорт у вікторіанському стилі, розташований поблизу Лейк-Джордж, штат Нью-Йорк. Побудований у 1882 році, готель у 1983-му був занесений до Національного реєстру історичних пам'яток. Сагамор — ім'я індіанця з роману Фенімора Купера «Останній з могікан». Хоча готель розташований за 36 миль від Саратога-Спрінгз, Флемінг, ніколи не будучи тут, перемістив його за півмилі від іподрому Саратоги.

[89] Архіпелаг з 1700 коралових островів та рифів на південному сході США.

[90] Співтовариство (засноване у 1840 р.) чоловіків та жінок, які діляться одне з одним досвідом, силою і надією з метою розв'язати їхню спільну проблему та допомогти іншим одужати від алкоголізму. До 2014 року співтовариство АА налічувало понад 2,5 млн осіб, і групи товариства діяли у 160 країнах.

[91] Місто у штаті Невада, відоме численними казино.

[92] Казино в м. Ріно, засноване 1935 р. Припинило діяти
у 1995 році.

[93] Готель «Пла́за» (рік відкриття — 1907, власник — Дональд Трамп)— п'ятизірковий 20-поверховий розкішний готель у Нью-Йорку; стоїть у західній частині Grand Army Plaza, від чого й отримав назву; один з найстаріших у місті й найупізнаваніших у світі. Розташований на перетині П'ятої авеню і 59-ї стрит у серединній частині Мангеттена. Фасад будинку виходить на південно-східний кут Центрального парку.

[94] У тексті — Hock — скорочена форма від «hockamore», утвореного від нім. Hochheimer — «з міста Гохгайм-ам-Майн». Вино стало знову популярним у Британії зі середини XIX ст. — після візиту королеви Вікторії до Гохгайма.

[95] Класичний легкий кислуватий соус французької кухні.

[96] Невисокий короткий удар, його використовують зазвичай дуже близько від лунки.

[97] Пасажирський потяг, що з 1902 до 1967 р. курсував між Нью-Йорком та Чикаго. Його рекламували як «найвідоміший потяг у світі».

[98] Ще один з «іменних» потягів, що долав відстань 2 227 миль за 36 годин 49 хвилин; його середня швидкість була 60 миль на годину, а на окремих ділянках — 100 миль/год.

[99] Класичний рецепт цього напою описує суміш коньяку (бренді) та білого м'ятного лікеру, яку ретельно перемішують струшуванням і подають у коктейльному бокалі.

[100] Відчуття порожнечі, коли ейфорія, викликана алкоголем, спадає.

[101] Студилак — назва індивідуально перероблених автомобілів «студебекер старлайнер купе» в майстерні Rockville Centre у Нью-Йорку в проміжку між 1953 та 1955 роками. Замість заводського силового агрегата на них ставили 8-циліндрові двигуни на 250 к. с. із «Кадилак коммандер».

[102] Перестановочний код — алгоритм шифрування, який полягає у перестановці знаків відкритого тексту згідно з певним правилом, що є ключем. Тут — 6, 4, 8.

[103] Знаменита французька ресторація на Парк авеню, що з 1913 до кінця 1960 року працювала за адресою 574 Парк авеню.

[104] Бутерброд з двох половинок булочки з яйцями пашот, шинкою та голландським соусом.

[105] Гірський хребет на північному сході штату Нью-Йорк. Найвища точка — гора Марсі (1629 м).

[106] Taconic State Parkway — дуже мальовниче шосе завдовжки
104 милі.

[107] Американська марка мотоциклів.

[108] Дейтона-Біч — місто на середньому сході штату Флорида, де щорічно відбуваються відомі міжнародні автоперегони «Дейтона 500».

[109] Раймон Лоуі (1893–1986) — майстер промислового дизайну, емігрував до США з п'ятдесятьма доларами у кишені. Перший успіх здобув у 1932 році, коли розійшлося 210 тисяч холодильників Coldspot, виготовлених за його дизайном. Серед іншого розробив дизайн автобуса «Грейхаунд», торгових автоматів «Кока-кола», пачку сигарет «Лакі Страйк», автомобіля «Студебекер Аванті», локомотивів GG1 та S-1. Його називають «батьком промислового дизайну».

[110] Міст (відкрито 1936 р.), завдовжки 673 метри, рух яким відбувається на двох рівнях; веде з Брукліна до Мангеттена.
З березня 2017 року проїзд мостом вартує 6 доларів.

[111] Класичний лагер, випущений на ринок у 1903 році. Вважають найкращим пивом («шампанським серед пив») в Америці, на що натякає слоган — «Поверніть Красиве Життя».

[112] Джон Бергойн (1722–1792) — британський військовий та державний діяч, один з командирів британських військ під час війни за незалежність. У липні 1777-го отримав чин генерал-лейтенанта, проте в жовтні того ж року зазнав поразки, був оточений при Саратозі й капітулював зі шістьма тисячами вояків. Похований у Вестмінстерському абатстві.

[113] Американська родина голландського походження. Розквіту досягла при Корнеліусі Вандербільті — найбагатшому на той час американцеві, який почав будувати великі маєтки на П'ятій авеню. Сім'ї належав найбільший приватний будинок за адресою 1-ша Західна і 58-ма стрит на 154 кімнати. Долучилися Вандербільти й до будівництва вокзалу Ґранд-Сентрал.

[114] Сім'я Вітні — заможна американська родина, що веде рід від Джона Вітні (1592–1673), який приїхав з Лондона.

[115] Ліллі Ленгтрі (1853–1929) — британська актриса та світська «левиця». Крім театральної кар'єри, стала відомою стосунками з аристократією, в тому числі з Принцом Уельським (майбутнім Едуардом VII. Подейкують, що одного разу принц почав бідкатися, мовляв, «я витратив на вас стільки, що на ці гроші можна було збудувати воєнний корабель», на що Ліллі єхидновато відповіла: «І влили у мене стільки, що його можна було спустити на воду»), графом Шрусбері та принцом Людвігом фон Баттенбергом. Імовірно, саме вона стала прообразом Ірен Адлер із «Скандалу в Богемії» А. Конан-Дойла.

[116] Роки з 1890 до 1900. Так звана «Прекрасна Епоха».

[117] Ідеться про бандитські розбірки 1930-х років.

[118] Місто, розміщене посередині між Нью-Йорком та Чикаго. У 1920-х Стейбенвілі практично заправляли гангстери, які тримали в руках гральний бізнес, аж допоки не перебралися до Лас-Вегаса, де зайняли майже усі ключові позиції.

[119] Едвард Р. Бредлі (1859–1946) — золотошукач, бізнесмен, філантроп, власник кількох іподромів та відомий кіннозаводчик.

[120] Біл Вінфрі (1916–1994) — тренер скакових коней, занесений до Залу слави. Завдяки йому 38 коней стали призерами, а троє з них зафіксовані в Американському Залі слави.

[121] Чарльз Лучáно на прізвисько Щасливчик (1897–1962) — італо-американський злочинець сицилійського походження, один із лідерів організованої злочинності в США і засновник Національного злочинного синдикату.

[122] Місто у графстві Суффолк, відоме кінськими перегонами; центр англійського чистокровного кіннозаводства.

[123] Французький бальнеологічний курорт із термальними джерелами.

[124] Currier and Ives — американська компанія, що базувалася в Нью-Йорку з 1834 до 1907 року. Спеціалізувалася на виготовленні літографій картин відомих майстрів, які розмальовували вручну.

[125] Восьма частина милі (201 м).

[126] В'язниця та виправна колонія у штаті Каліфорнія, заснована 1852 року недалеко від міста Сан-Рафаель. Відома газовою камерою, в якій у США страчували злочинців. Виправний комплекс оцінюють у 100 млн доларів, і він є найдорожчою в'язницею світу.

[127] Белл — дзвіночок, Бадд — розпукавка.

[128] Комітет, члени якого спостерігають за дотриманням правил перегонів.

[129] Перша стайня для американських скакових коней, яку в
1747 році започаткував губернатор Меріленду Семюел Огл. 1898 стайню продали родині нью-йоркських банкірів — Джеймсу Т. Вудварду, який 1907 року збудував нові приміщення. Найславнішими кіньми стайні Вудвардів вважали «Галантного Лиса» та «Омаху» — єдиних серед триліток, які виграли перегони Американської потрійної корони (Кентуккі дербі, Прікнесс стейкс та Бельмонт стейкс).

[130] Картярська гра для двох, яку винайшов Елвуд Т. Бейкер у 1909 році.

[131] Формально сегрегацію в США скасували 20 грудня 1956 року.

[132] Міра рідини — 1,5 американських унції (приблизно 45 г).

[133] За Фаренгейтом. За Цельсієм — близько 40.

[134] Теплий соус із вершків, шинки, сиру, горіхів та грибів, винайдений у 1950-х роках в Уругваї. Подають зазвичай з капелетті.

[135] Ділянка завдовжки 4,2 милі бульвару Лас-Вегас в окрузі Кларк штату Невада, де розташовані більшість великих готелів і казино агломерації Лас-Вегаса. При цьому Стріп — за межами самого міста.

[136] На відміну від європейської рулетки, на колесі американської рулетки є не тільки зеро, а й подвійне зеро (0 і 00). Хоча ця рулетка і називається «американською», колесо з подвійним зеро вперше винайшли в Європі. Вважають, що рулетку завезли до Америки французькі емігранти. В Америці рулетка вперше згадана в Новому Орлеані на початку XIX століття.

[137] Популярна азартна гра в кістки. Історія цієї гри починається з XIX століття. Батьківщиною крепса вважають Новий Орлеан, а його винахідниками — американських негрів, чорних рабів з берегів Міссісіпі. Правила придумав у 1907 р. Джон Уїнн, який і став першим банкометом у крепсі.

[138] Старовинна приказка, яку разом з іншими, що не прижились («якщо виграю — куплю собі біфштекс», «маю заплатити стряпчим» та ін.) промовляли перед киданням костей. Не те, щоб дитячі черевики коштували дорого, але їх мали купувати кожних півроку.

[139] У грі ставки роблять на перемогу (називається «Pass Line») або на програш (Don't Pass Line) того учасника, який кидає кості. Зроблені ставки — відповідно Pass чи Don't Pass — найпоширеніші у грі, їх сплачують за ставкою 1:1. Ви відразу виграєте, якщо випало 7 чи 11, і програєте, якщо викинули 2, 3 або 12.

[140] Казино «Золотий самородок» — найбільше казино у місті. Відкрито 1946 року; «Підкова» — у 1951 році.

[141] Точніше, 1.41 відсотка (7/484) на Pass-ставки та 1.36% — на Don't Pass-ставки. Більшість гравців («правильні») роблять ставки на Pass-лінію, частково на знак солідарності, частково тому, що краї дому є низькими. Тих, хто ставить проти банкомета, називають «неправильними» гравцями.

[142] Насправді, ймовірність отримати 21 очко на першій роздачі — 4.8%.

[143] За нескінченно довгої гри математична перевага на боці закладу з ймовірністю 5.2% для американської рулетки та 2.7% — для європейської.

[144] Smith & Wesson — американська компанія, що виробляє вогнепальну зброю (зокрема револьвери). Компанія діє у Спрінгфілді, штат Массачусетс. Заснували її в 1856 році Горацio Сміт і Даніел Вессон.

[145] 40° — за Цельсієм.

[146] Murder Inc. — так у 1930-х і 1940-х роках називалося нью-йоркське злочинне угруповання. Його створила та контролювала мафія, і на її замовлення воно за роки свого існування здійснило сотні вбивств.

[147] Гра слів: PAIX — мир (*фр.*), PAY — гроші, платня.

[148] Місто в окрузі Сан-Бернардіно, штат Каліфорнія, США. Розташоване за 89 км на північ від міста Сан-Бернардіно і за
100 км на північний захід від міста Бейкер.

[149] Те́траборáт на́трію, бурá (застаріла українська назва — блідень) — натрієва сіль борної кислоти. Той самий консервант (Е 285). Використовують для отримання бору, при паянні як флюс, у ювелірній справі, при виготовленні оптичного скла, емалі тощо.

[150] Максимальна дистанція, на якій ручна зброя вважається ефективною.

[151] Відомий готель «Міраж» із бетонними стінами та величезними круглими скляними ілюмінаторами у стіні.

[152] Третій готель, відкритий на Стріпі. Має внутрішній дворик зі ставком, в якому живуть фламінго. Працює досі. Подейкують, що президентський номер, в якому мешкав Зігель, мав секретний вихід до підземного гаража, в якому завжди чергував водій з лімузином.

[153] Багсі Зігель (1906–1947) — відомий у 1930-х та 1940-х роках американський гангстер. Був убитий за наказом кримінальних босів. Зігель — перший підприємець, який розпочав активно інвестувати у Лас-Вегас.

[154] The Sands Hotel and Casino — історичний (1952–1996) сьомий готель, відкритий на Стріпі. Центр розважального життя міста, де регулярно виступали Френк Сінатра, Дін Мартін, Б. Кросбі та ін. Відомий також 56-футовим рекламним щитом.

[155] Першим власником готелю став техаський нафтовий магнат Джейк Фрідман, який придбав ресторан «ЛаРю» і збудував казино та готель на 200 номерів.

[156] Клуб «Копакабана» відкрили 1940 року. Власником значився Монте Прозер, який мав партнера Френка Костелло — одного з найвпливовіших босів мафії США. В «Копокабане» відбувається дія фільмів «Тутсі», «Шлях Карліто», «Французький зв'язковий» та ін.

[157] (1950–2000). Казино та готель на 300 номерів славилися шеф-кухарем, якого переманили з паризького готелю «Рітц». «Дезерт Інн» мав поле для гольфу на 18 лунок та фонтан перед входом. У різні часи «Дезерт Інн» володіли Говард Хьюз, Кірк Керкорян, Шератон та ін.

[158] Вілбур Кларк із братом почали споруджувати готель
у 1947 році, а коли витратили чверть мільйона доларів, у них закінчилися гроші. Майже два роки готель стояв недобудованим, аж допоки в 1949-му вони не отримали 1,3 млн від голови клівлендської мафії Мо Даліца.

[159] (1952–2011). Готель на 1720 номерів, виконаний у марокканському стилі. Див. «Одинадцять друзів Оушена».

[160] (1942–2007). Друге казино-готель на 986 номерів, яке відкрили на Стріпі. У 1967-му продано за 16 млн Г. Хьюзу. В 2008-му на території готелю Д. Трамп звів розкішний готель-кондомініум.

[161] Дахме (*перс.*) — поховальна споруда в зороастрійському релігійному обряді. Вежі мовчання споруджували з цегли або каменю на височинах. На вершинах цих башт розкладали трупи, котрі скльовували птахи-падальники. Звільнені від плоті кістки збирали в глибокий колодязь у центрі вежі, де кістки продовжували тліти й руйнуватися, доки остаточні продукти розпаду не змивала дощова вода.

[162] Або піт-менеджер, розпорядник і наглядач за співробітниками на гральному майданчику казино. Функціональні обов'язки — спостерігати за адміністраторами (floorman), які, своєю чергою, керують банкометами. Піт-бос моніторить усіх банкометів та гравців на майданчику. Зазвичай ставлять одного флормена на шість столів.

[163] Різновид шкіряних чобіт, що модифікував із ботфортів Артур Веллеслі, Перший герцог Веллінгтонський. На портретах, що зображають його як переможця битви при Ватерлоо, він саме в таких шузах. Непромокальні чоботи для полювання та верхової їзди стали популярними серед англійської аристократії на початку XIX століття.

[164] Читай «Мунрейкер» І. Флемінга.

[165] Old Grand-Dad — віскі-бурбон, яке виготовляє компанія «Jim Beam» у Клермонті, Кентуккі. Бренд створив Реймонд Б. Хейден; названий на честь діда Безіла Хейдена-старшого, відомого винокура свого часу.

[166] Боулдер, або Гребля Гувера — унікальна гідротехнічна споруда заввишки 221 м та гідроелектростанція, збудована в нижній течії р. Колорадо. Розташована в Чорному каньйоні, на кордоні штатів Аризона та Невада, за 48 км на південний схід від Лас-Вегаса; утворює озеро Мід. Названа на честь Герберта Гувера, 31-го президента США, який відіграв важливу роль у її спорудженні. Будівництво греблі почалось у 1931 і завершилось у 1936, на два роки раніше запланованого терміну. Гребля перебуває під управлінням Бюро з розвитку США, підрозділу Департаменту внутрішніх справ США. У 1981 році її занесено до Національного реєстру історичних місць США. Гребля Гувера є однією з найвідоміших пам'яток на околицях Лас-Вегаса.

[167] Невелике покинуте місто в окрузі Най, у південній частині американського штату Невада, за 190 км на північний захід від Лас-Вегаса.

[168] Wells Fargo заснували у 1852 році підприємці Генрі Веллс (Henry Wells) та Вільям Фарґо (William Fargo) як підприємство з надання фінансових і поштових послуг. Тепер ця транснаціональна банківська та фінансова холдингова компанія зі штаб-квартирою у Сан-Франциско належить до «Великої четвірки» найбільших банків США.

[169] Американський гоночний автомобіль періоду до Першої світової війни, компанії Stutz Motor Car Company з Індіанаполіса, штат Індіана. Ціна Stutz Bearcat у кілька разів перевищувала ціну Ford T (2000 проти 550 (1914), 3250 доларів проти
260 (1919)).

[170] Популярна пісня, що Гарольд Орлоб написав на слова Вілла М. Хью та Френка Р. Адамса у 1909 році. Її виконували Бінг Кросбі, Рей Чарльз, Дін Мартін та інші.

[171] Шкіряні ногавиці — робочий одяг ковбоя, що надягають поверх звичайних штанів для захисту ніг вершника під час їзди заростями чапаралю, від укусів коня, ударів при падінні та ін.

[172] Мюзикл «Annie Get Your Gun» Ірвінга Берліна 1946 року про дівчину-стрільця зі шоу Буффало Білла та її роман з іншим актором шоу. На Бродвеї витримав 1147 вистав.

[173] Бастер Кітон (1896–1966) — американський комедійний актор, режисер, сценарист і каскадер, який поряд із Чарлі Чапліном вважають одним із найвидатніших коміків усіх часів. Візитівкою робіт Кітона був його завжди незворушний, стоїчний вираз обличчя (за який він здобув прізвисько «Велике кам'яне обличчя»), майстерно виконані акробатичні трюки, тонка іронія.

[174] Кейсі Джонс (1863–1900) — легендарний машиніст та герой американського фольклору. Його паровозний свисток, за
словами очевидців, нагадував бойовий клич вікінгів.
У 1900 році він став машиністом пасажирського потяга на лінії Чикаго–Новий Орлеан. Загинув у Мемфісі при спробі зупинити ешелон, що мав врізатись у вагони на рейках, не залишив свій пост, а боровся до останньої хвилини, чим урятував життя сотень пасажирів.

[175] Місто на річці Амаргоса за 120 миль на західний південь від Лас-Вегаса.

[176] Заснований у 1912 році; його вважають одним з найкращих готелів у Л.-А., що асоціюється з кіно- та рок-зірками. Має 208 номерів (по $150) та 23 бунгало ($1600). Слухай пісню The Eagles «Hotel California».

[177] Ідеться про океанський лайнер «Квін Елізабет» судноплавної компанії «Кунард Лайн». Із 1940 до 1972 року це судно було найбільшим пасажирським лайнером у світі. В 1972 році на лайнері сталася велика пожежа, і він затонув у бухті Вікторія в Гонконгу. В 1974 р. на затонулому лайнері знімали дев'ятий фільм Бондіани — «Людина із золотим пістолетом», де за сюжетом була секретна штаб-квартира MI-6.

[178] Аеропорт у північній частині Квінсу в Нью-Йорку. Названий на честь колишнього мера Н.-Й. Фіорелло Ла Гвардія.

[179] Американський поршневий дальньомагістральний авіалайнер, який корпорація «Локхід» виготовляла у 1943–1958 роках. «Супер-Джи» — видовжена, з квадратними ілюмінаторами, модифікація пасажиромісткістю до 109 людей.

[180] Британський парфумний дім, заснований 1730 року. Єдиний офіційний постачальник Її Величності.

[181] Довжина — 1031 фут, висота — 231 фут, максимальна швидкість — 28 вузлів (52,8 км/год.), місткість — 2 283 пасажири і 1000 членів екіпажу.

[182] Альбер Анастазія (1902–1957) — бос сім'ї Гамбіно, однієї з п'яти впливових сімей мафії, які контролювали Нью-Йорк, член злочинної організації «Корпорація вбивств». Отримав прізвисько «Божевільний капелюшник». Убитий за наказом Карла Гамбіно в перукарні 25 жовтня 1957 року.

[183] Маяк на перетині кількох важливих морських шляхів у нижній Нью-Йоркській затоці, що охоплює Амброузьський канал — найважливіший прохід до порту Нью-Йорка та Нью-Джерсі.

[184] Із 1942 року судно використовували для перевезення американських військ до Європи. Загалом було перевезено 750 000 військовослужбовців. Завдяки високій швидкості судно могло здійснювати рейси без конвою.

[185] LORAN (англ. LOng RAnge Navigation) — низькочастотна міжнародна радіонавігаційна система наземного базування, призначена для визначення місця розташування приймача, яку використовували від початку Другої світової війни до
1 серпня 2010 року.

[186] Автоматичний гірокомпас і автопілот, що тримає корабель на курсі, особливо вночі.

[187] Прибережне містечко неподалік від Бристоля, Північний Сомерсет, із населенням 20 тисяч осіб.

[188] Марка пива, започаткована 1883 року. В маркетинговій компанії використовували «міс Райнгольд» — дівчат, які фігурували на рекламних плакатах фірми. Щороку серед споживачів пива проводили голосування за нову дівчину. Насправді така традиція тривала тільки з 1940 до 1965 року, тож «міс Райнгольд–1914» бути не могло.

[189] Tiffany & Co. (NYSE: TIF) — ювелірна транснаціональна компанія, її в 1837 році заснували Чарльз Льюїс Тіффані та Джон Ф. Янг. Перша крамниця була відкрита на Мангеттені під назвою Tiffany, Young and Ellis, але перейменована в 1853 році, коли Чарльз Тіффані перейняв керівництво. Відтоді магазини Tiffany & Co. відкриті у багатьох країнах світу. Фірмовий бірюзовий колір, наявний у корпоративному стилі компанії, є зареєстрованим товарним знаком. Компанія славиться предметами розкоші, особливо відомі її ювелірні вироби з діамантами.

[190] Японський острів, широко знаний завдяки битві, яка тривала тут з лютого до березня 1945 року. Останні захисники здалися в полон у 1951 році.

[191] Склад коктейлю: коньяк або бренді — п'ять частин, лікеру Crème de Menthe (білого) — дві частини. Усі компоненти охолоджують у шейкері з льодом, а потім перемішують та фільтрують у коктейльний келих або келих для мартіні.

[192] Територія Англії, що охоплює центральну її частину довкола міста Бірмінгем.

[193] The Cunard Line (заснована у 1840 р.) — британська судноплавна компанія зі штаб-квартирою у Саутгемптоні, судна якої мали статус суден королівської пошти. Компанія була

власником таких суден, як «Лузітанія», «Мавританія», а тепер до її флоту належать відомі лайнери «Queen Elizabeth II» та «Queen Mary II».

[194] Справжнє ім'я — Артур Флегенхаймер (1902–1935) — американський гангстер, який під час «сухого» закону займався бутлегерством та організацією підпільних лотерей. У 1935 році прокурор Нью-Йорка Томас Дьюї розпочав наступ на організовану злочинність і першою мішенню вибрав цього Голландця. На нараді голів мафії Голландець запропонував убити Дьюї, але Лучіано, побоюючись, що таке вбивство призведе до розгрому організації, наказав підготувати вбивство самого Голландця. Увечері 23 жовтня 1935 року двоє невідомих увійшли до ресторану, де він обідав, та розстріляли Голландця Шульца і трьох його людей — Лулу Розенкранца, Ейба Ландау й Отто Бермана.

[195] Район моди між П'ятою та Дев'ятою авеню на Мангеттені, Нью-Йорк. Місце прославилося виробництвом та дизайном одягу на території США і за межами країни ще на початку XX сторіччя. Квадратна миля — це місце численних виставкових залів моди і багатьох торгових марок. Аналогів феномена з такою високою концентрацією молодих талантів та центрів моди у світі нема.

[196] Британський бомбардувальник середньої дальності. Його використовували у Великій Британії з 1951 до 2006 року.

[197] Передмістя міста Борнмут, Дорсет, Англія.

[198] Рядок із поеми Ральфа Волдо Емерсона «Брахма» (1856), можливо, найтрансцендентнішої американської поеми XIX століття. (They reckon ill who leave me out; When me they fly, I am the wings).

[199] Перший комерційно успішний обчислювальний прилад, запатентований у США 1887 року. Працював надзвичайно швидко, і вправний оператор, натискаючи одночасно кілька клавіш, міг випередити електронний калькулятор. Такими приладами користувалися до початку 1990-х років.

[200] Столиця Сьєрра-Леоне та великий морський порт на Атлантичному океані, розташований у західній частині країни.

[201] Буфорс — шведський концерн XIX–XX століть. Виготовляв зброю, здебільшого зенітні та протитанкові гармати, літаки, танки, снаряди, порох тощо. Найвідомішим власником концерну був Альфред Нобель. Тут ідеться про автоматичну зенітну гармату Bofors L70 — одну з найпоширеніших у світі. Надійшла на озброєння у 1951 році, донині виготовлено більше 6000 стволів.

[202] Військово-повітряна база у Вілтширі, Англія.

[203] Компанія з прокату автомобілів із Найтбриджу, Лондон. Пропонує люксові лімузини зі шофером. Започаткована у 1919 році як підрозділ компанії «Даймлер», що спочатку надавала послуги з оренди автомобілів мешканцям Букінгемського палацу.

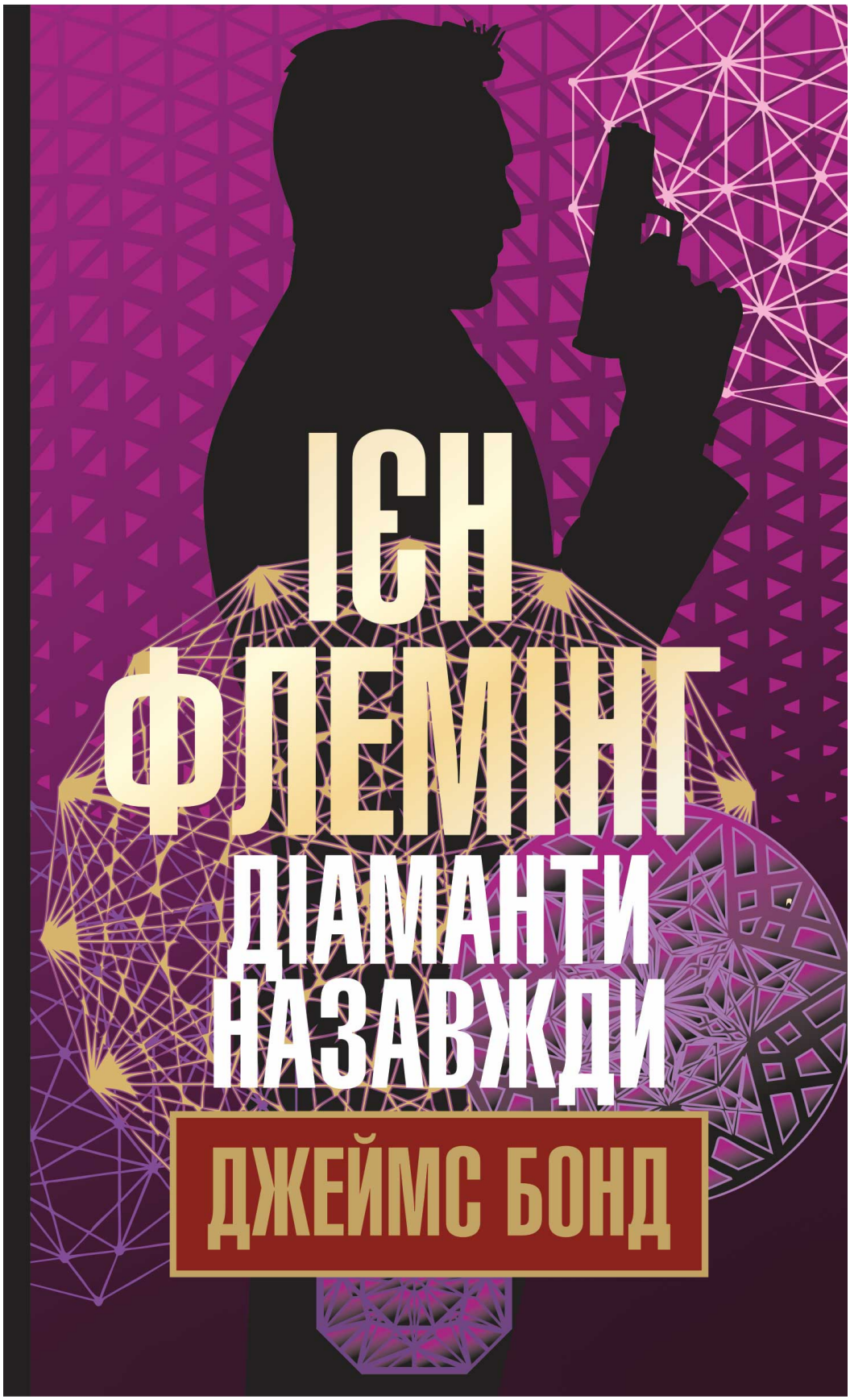
ІЄН
ФЛЕМІНГ
ДІАМАНТИ
НАЗАВЖДИ
ДЖЕЙМС БОНД